

კვირის პალატრა

გზა

N1(134) 3/1.-8/1.2003.

ფასი 60 თ.

კენედი —

მამუკა ონაშვილის

კოლორიტული

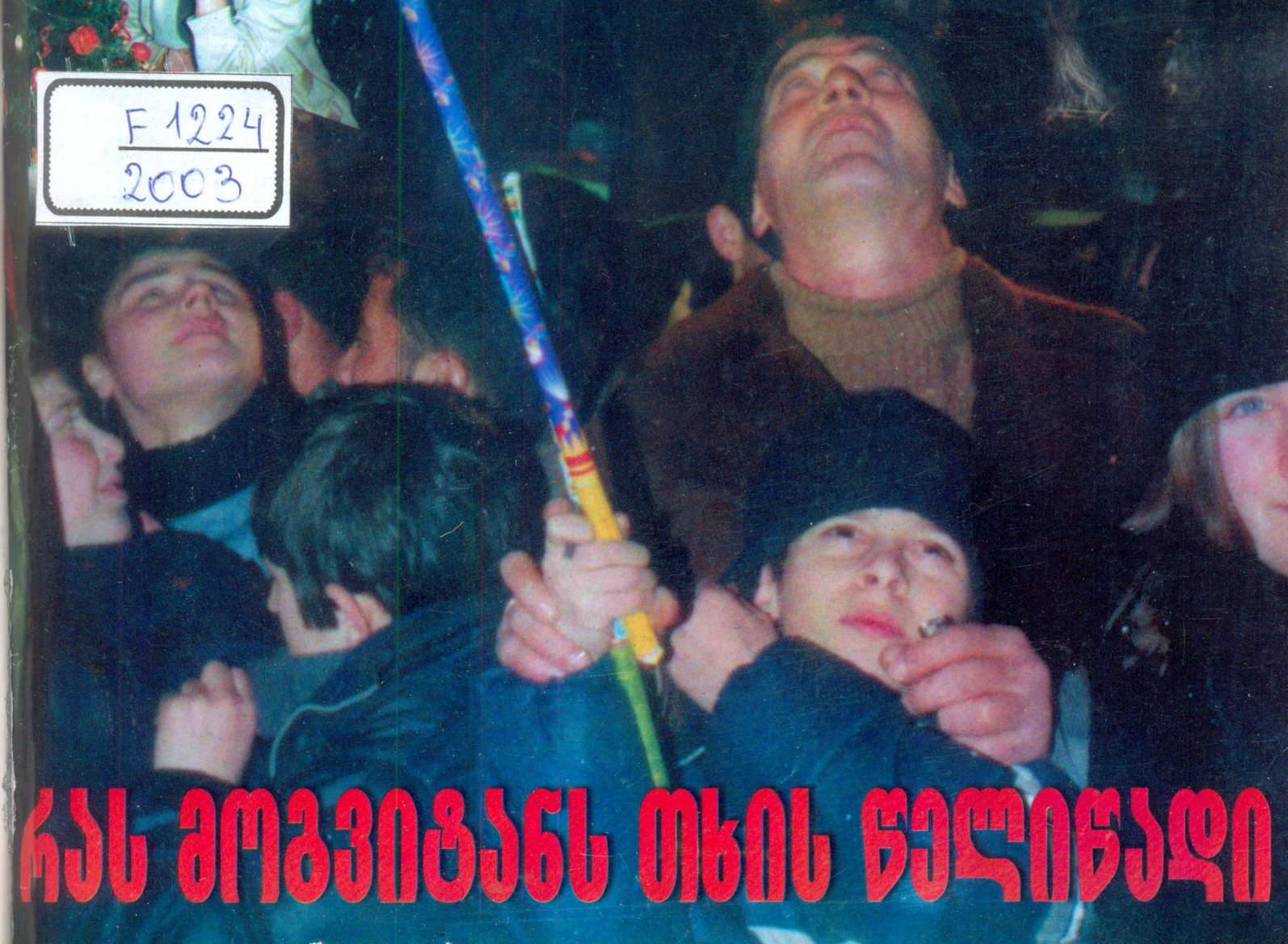
გმოგებადი

**ნინო ბურჯანაძის
სახალწლო სინდისის
ქანჯნა და...**

გილოცავთ ახალ წელს!

F 1224
2003

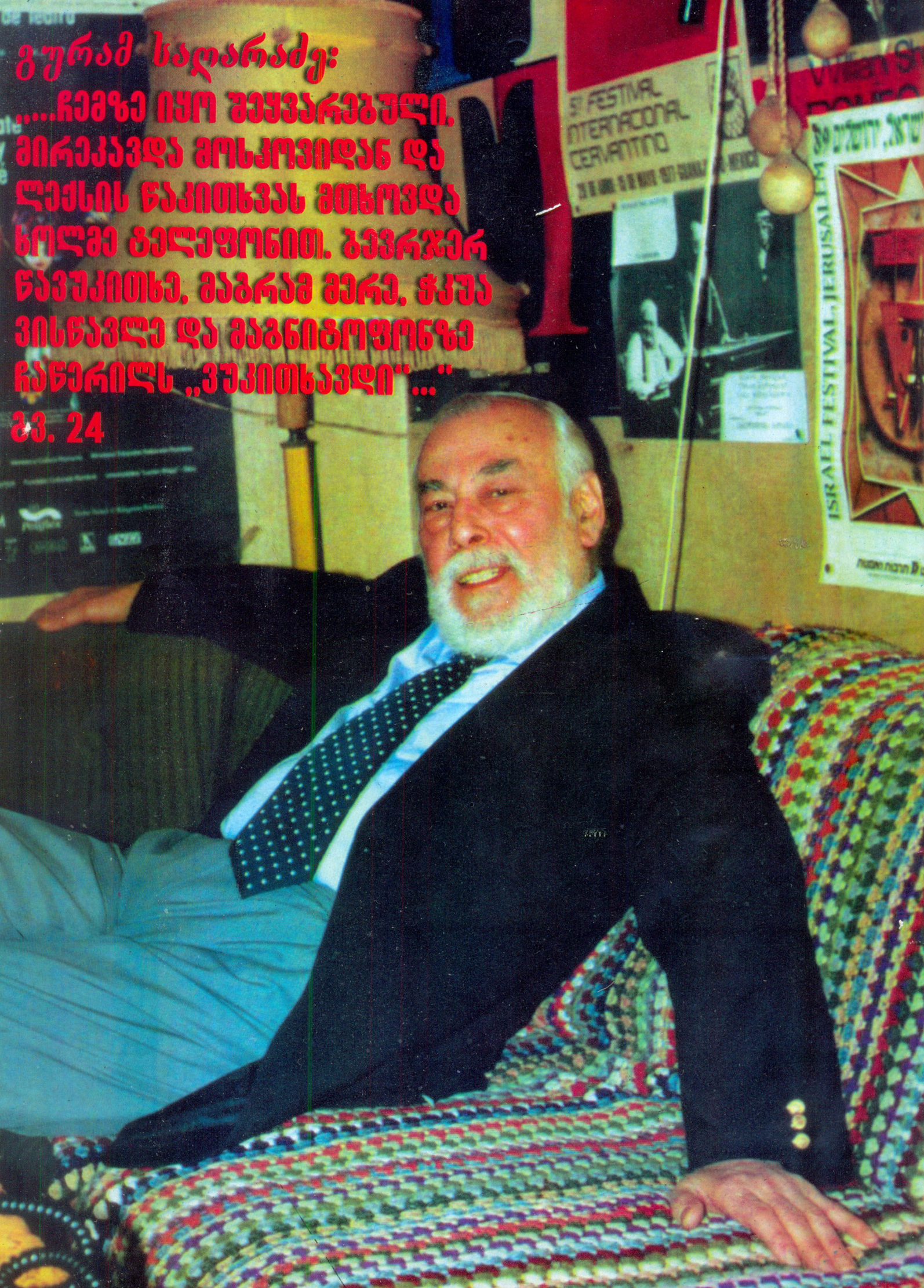

რას მოგვიტანს თხის წელიწადი

გურამ საღარაძე:

.....ჩემზე იყო შეფასება. მირაკაძეა მოსკოვიდან და ღაქსის წაკითხვას მთხოვდა სოღბე ბაღაფონით. გავრჯარ წავუკითხე, მაგრამ მერა, ჭკპუ ვისწავლა და მაგნიტოფონზე ჩანერილს „ვუკითხავდი“...“

გვ. 24

ვინაიფურკა	
ვინ აჯობებს ლავროსას?	3
რეპორტაჟი	
სიურპრიზებით სამსე ღამე	4
ექვლე	
ნარკოტიკების მაკიეგელი ბროლია და „კუჩხი ბეღინების“ სხვა ღაუვიწყარი სახეები	6
სიკიარი	
ნინო გურჯანაძის საახალწლო სინდისის ქენჯნა და... რას ატყუებს მამა	8
ამონგაურკა	
რას ღაუჭებოთ – გონებას თუ გულს?	10
ერთი კითხვა	
არაპოლიტიკური შეხვედლებები, რომელსაც წყალი არ გაუვა	11
თარიღი	
„ოთხი წლის“ ღირებულება ყინულის ღატების წესს გვკარნახობს	13
ლაიონარი	
კახა კალაძე: „მონტა-კარლო ერთადერთი ქალაქია, სადაც თავისუფლად შემიძლია გავიარო...“	14
ქება	
რომა რსხილაძე: „ჩვენთან განმორება გომონებისთვის ყოველთვის ბრატულია იყო...“	18
ვაიმონათი თქვენი სოფლა	
ტმსტი ერუდინიაგე	19
ნაფილი აგავი	
მეტროში გაგეთის კითხვა გაგნებელია თქვენი ჯანმრთელობისათვის!..	20
სსოვრება	
„მიღანები ამბობენ, რომ გაღიგებული და გახარებული არ უნდა ვიყო...“	21
განყოფილება	
რატომ იპარება ხოლმე ქიფის მოყვარული გურამ საღარაძე წვეულებიდან?	24
კოლორიტი	
სურული პაქრობები, ხუთჯარი გაყიდული ხალათი და ათას მანეთად „ნაშრონი“ მორი	26
შეოქავი	
გულამყრული ფიქრები, გარბის მყლაპავი გოლორი და მერვეკლასულ გომონაგე შეყვარებული პირველკლასელი	29

ნარკოტიკების მაკიეგელი ბროლია

შემოგვივარდა მისი პაგრონი იარაღით: Пристрелю всех! Вы избили собаку!.. – ძლივს გადავურჩით. არ გვწყენია არავის, ამ ძაღლს ჩვენზე მეტი ჰონორარი რომ გადაუხადეს. ბროლია ბევრ ადამიანს სჯობდა.

6

ნინო გურჯანაძის საახალწლო სინდისის ქენჯნა და... რას ატყუებს მამა

რაც შეეხება უმცროს ვაჟს – როდესაც ერთ ჩემს კოლეგასთან ძაღლზე მწვავე პოლემიკა მქონდა, დამირეკა. ისეთი დაძაბული ვითარება იყო, რომ მობილური გავუთიშე. მეორედაც დარეკა და უკვე ცრემლნარევი ხმა ჰქონდა...

8

კახა კალაძე: „მონტა-კარლო ერთადერთი ქალაქია, სადაც თავისუფლად შემიძლია გავიარო...“

მან მთელი სისრულით დაიგემოვნა ვარსკვლავის ცხოვრების წესი – მისი მაღლიცა და უკეთურობაც – უდიდესი პოპულარობა, დიდი ფული და ოჯახური დრამა... სამშობლოში საახალწლოდ ხუთიოდე ღლით ჩამოსული, სიამოვნებით დაგვთანხმდა ინტერვიუმე და კარგა ხანიც ვისაუბრეთ.

14

სიურპრიზებით სამსე ღამე

შეგვიძლია ვივარაუდოთ, რომ თბილისში კიდევ ერთ ახალ გრადიციას ჩაეყარა საფუძველი: ღია ცის ქვეშ ახალი წლის შეგებების გრადიციას. ყოველ შემთხვევაში, ასეთია ამ კონცერტის იდეის ავტორთა და ორგანიზატორთა სურვილი, რომელსაც, როგორც ჩანს, თბილისელთა დიდი ნაწილიც იზიარებს.

4

ანტიფარკანანტი

ინფორმაციულ-მედიცინებითი
კოლაჟი გოჩა ღვალის
უბის წიგნაკიდან 30

სახალწლო საყვარელი

- ასეთი კეთილი პაპები 32
- ჰოლივუდის სარცარი
სახალწლო ბარდასახვა 35

ტაქარი

როგორ ვიფიქროთ შობა 36

საუკუნის ტოლი

„პირველად რომ მომიტანეს,
18 წლისა ვიყავი...“ 37

ეკრან მიღმა

ფანფან-ტულკანის დაბრუნება 39

ფავორიტები

ჩემპიონებად დაბადებულნი –
უილიამსების საცობაშრო
იშპერია 42

რომანი

რუსულან ბერიძე,
ქალური ინტენიანი ანუ
ჰიამაიას შრთები (ბაბრქელაბა) 44

საფხვართო მინდვრებზე

48

ავტო

50

მოგზაურის დღიურები

ერთი დღე ამერიკელი
მანანწალაბის ბარემონცვაში 52

პარსკვლავი

ლეონარდოს არს მფუობა,
არს უფლისწულობა და არს
პრემილიენტობა არ სურს 55

ჯანვრთქოლა

- ღეშმარტბების დაგზენი
სითხე 56
- ელქსირი 56
- ბაურთხილქა 57
- თუ გედქტი მოგვიქილათ 58
- ბაურთხილქით სახის ქანს! 58
- სამქურნალო მცენარეები 59
- გამთრის ტრავმტბიგი 59

ტესტი

ხართ თუ არა იღუმალი ქალი? 60

სანქორდი

61

ჰოროსკოპი

2003 წლის
ასტროლოგიურს პროგნოზი 63

ქალქიდოსკოპი

ჩრქელ-ჩრქელი ამბები 64

ბარქანწა: ბიორბი შორქოქიანის კოლაჟი

საქოგადოქრბი-პოქიტქიური შურნალი „გზა“
გამოქის კქირაში მრთხქლ, ხუთშაბათოქი
გაქქთ „კქირის კალიტრის“ დამატქმა
ქურნალი ხელმქღვანქლობს თაქისუქალი პრქის პრქციქებით.
რქლქქის აზრქ შესაქლოა არ ქმთხქლოქს მასალის აქტორის აზრს.
მთაქარი რქლქქორქ: ხურაბ აბამქქე
რქლქქორქ: გოჩა ტქქქელაშქილი
მქნქქურქ: კიაზო ბქჩინაშქილი
მისამართი: თბილქსი, აქურის ქ. №8 ტქლ: 33-50-32
შურნალი იბქქქება გამომქქქლობა „ქოლორში“

**„ჩქენთან განქორქება გოგონაქისთქი
ქოქქლთქის ტრქგქლია იქო...“**

რომამ მითხრა: მე უქვე დიდი
ბიქი ვარ, დამქქერენ და დანაშაქ-
ლი შქნს თაქზე უნდა აიქლოთ. მე,
სხვა რომ ვერაქური მოვასქერხე,
აბამანაში ჩაქიქქე. კარზე ბქერი
მიქაქუნქს, მაგრამ ცოქსალი თაქ-
ით არ გამოქდიქლი...

18

**„მქლანებქ ამბოგქნ, რომ გქლიქქული
და გასქრქული არ უნდა ვქქო...“**

როცა თეაგრქდან გამოქვედი,
ჩქმი ქმარი და სოქოქო იღქნენ და
ერთმანქნთ ესაუბრქებქლქნენ. გუ-
რამ მითხრა: ამის გამო იქლავქი
თაქს? – ისეთი ლამაზები იქავქით
და ისე კარგად ჩაქსუქეთ ერთმა-
ნქთს, რომ მშქენქიერი საქურქებქ-
ლი იქოქო.

21

**სუფრული პამქრბებქ, ხუთქარ გაქიქული
სქლათქ და ათას მანქთად „ნაქოქნი“ მოქი**

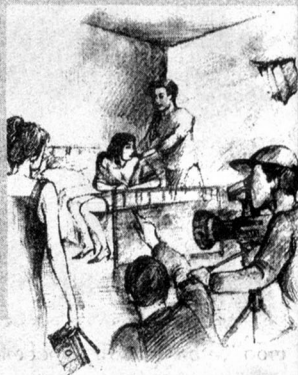

ცხელ-ცხელი, სურნქლოვანი ხინ-
კალი ჩამოქღქს მაგქლაბქ, მექობრქბს
ვთხოვე, აქეთ, ჩქმქენ, ქილქილი არ
მოთაქართ-მექქქი. – ნუ დაგვიწქე
ახლა, შე „მუქიქანგო“! უქილქილო
ხინკალს რა გქმო აქქსო?! გავჩქმ-
დი. ერთქ სიგქვქით, არჩქვანის წინაშე
დავექქქი: ან ქილქილიანი ხინკალი,
ან – გქნორის კარქერა.

26

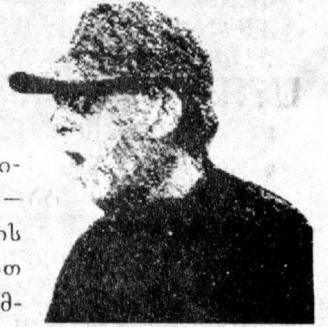
**ქსოქური იხქუქლქა
ანუ ქიამქიანს თქრთიქბქ**

– არა უმავს, მე მას წერქლს
გავუგმავქნი, მივწერ, რომ მისქ შექ-
ვარქება არაქრქით არ შქემქქლია და
ამიგომ, მის ფულმქც უარს ვამბობ.
ვფქქრობ, გამიგქბს და მაქაგქებს...
მარი მიხქდა, რომ ნინქ სიხარუ-
ლქით მექსრქე ცაზე იქო და მიწაზე
მისქ დაბრუნქება აღარც თაქად
უქდქია...

44

ვინ ახლებს ლაზრისას?

პროვოკატორის საფოსტო ყუთში წინასახალწლო დღეებში ტევა მართლაც არ იყო. ვინ ახალ წელს გვილოცავდა, ვინ ძველს მისტიროდა, მავანიც რჩევა-დარიგებას გვეკითხებოდა. ყველას, აბა, სად გავწვდები, რომ ვუპასუხო, მაგრამ კაცი რომ გწერს, მიჩივთ, ბედობა დღეს მეკვლედ ვინ მოვიპატიყო, ეგებ იმისმა ფეხმა გამაკეთოს კაკალი კაციო, აბა, როგორ დაამად-ლი რჩევას? მით უმეტეს, გერონტი ძ-სა, რომელსაც წინა ხუთი წელია მეკვლედ „კარბურატორშიკი“ მე-ზობელი ლავროსა დაუდის და დააქცია კაცი - უკან-უკან მიდის გერონტისა და მისი ოჯახის საქმეები.

- აბა, რა ვითხრა, რით გაგახარო, ჩემო გერონტი? ზედ ამ ბედობა დღეს რა ვიშვე-ლო, ცოტა ადრე ვერ მოიუქრე, აკი იცოდი, ბედობა მოდიოდა და კარგი მეკვლე დაგჭირდებოდა?! კაი, ჯანდაბას, რაკი არ იშლი, ეგებ გისაშველო რამე.

აბა, ყური დამიგდე!
ბადრი პატარკაციშვილზე რას იტყვი, ჰა? მე შენ გეტყვი და ხელცარიელი მოგადგება კარზე. ეგებ იმდენი მოგიტანოს, ბარე ათ ახალ წელსაც გეყოს. ამბობენ, 5-7 მილიარდ დოლარს აკონ-ტროლებსო და რამდენიმე ას-დოლარიანი შეკვრა რომ დაგაბე-დოს, მაგას რა ჯობია. იქნებ ეზოში ისეთი ჯიპიც გაგიჩეროს, კოკა ყანდიაშვილს რომ აჩუქა. მერედა, მაგის უღვაშებს როგორ მოუხდება თოვლის პაპის ნაბადი და ხურ-ჯინი. ჰა, გაწყობს პატარკაციშ-ვილი მეკვლედ? არა, არა! ვაითუ... ვის უნდა ამ ბედობა დილას კარზე ინტერ-პოლთან საქმის დაჭერა. მერედა, გიყაბულებენ, რომ ეტყვი, ეს კაცი ჩემი მეკვლეა და ამისი თანამზრახველი არა ვარო?! ვის უნდა ახალი წლის დამეს „კაპეზე“ და კგბ-ს ციხე? მტერს!

მოდით, ბიზნესმენებს თავი დავანებოთ და პოლიტი-კოსები ვარჩიოთ. მიშა სააკაშვილზე რას იტყვი? ცხრა ამერიკული დიპლომი აქვსო, ამბობენ, ორენოვან, ქართულ-ინგლისურ სადღეგრძელოებს გეტყვის. მართალია, შენ არც ინგლისური იცი და ვერც მაგის ქართულს გაიგებ, მაგრამ მაინც პრესტიჟია. თანაც, ევროპელად გაგრძნობინებს თავს. დალევს ორ ჭიქას და დაიწყებს - საიდან იყიდეთ ეგ სასაცივე ინდაური, როცა ნახე-ვარი საქართველო ლობიო-კარტოფილით შეხვდა ახალ წელსაო? ამდენ (ორ) ოთახს რატომ ათბობ, როცა რამდენიმე დღის წინ, ორი მაწანწალა ბავშვი ზედ რუსთაველზე გაიყინა და ჩემმა ჯილამ, კარბელაშვილ-მა გადაარჩინაო? აბა, ჩააწყვეთ კალათაში ეგ „ნაპოლე-ონი“, თოფაძის ლიმონათი და წყნეთის უპატრონო ბავშ-

ვთა სახლს გაუგზავნეთ (თავი-სას ხომ არ გაუგზავნის - გიჟია?). არა, ეგ კაცი არ არის სახლში შემოსაშვები და მით უმეტეს, მეკვლედ. მართლაც ამ-ბობენ ჩვენი საქმიანი ბიძები (კანცელარიიდან) - ეგ არც თვითონ ჭამს და არც სხვას არგებს. აი, შხამად ექცეს შენი ცოლის გაკეთებული ღომი და საცივი, მაგ დაუნახავსა, მაგასა.

მოდით, ერთი პოლიტიკოსიც ვცადოთ. მერედა, როგორი! პრეზიდენტზე რას იტყვი, ჰა? არც საჩუ-ქარი შეეშლება და თანაც ისეთი ფსიქო-თერაპიული სეანსი ჩავიტაროს, თავი შუაგულ ლონდონში გეგონოს. მერე, რა ადვილი შესანახია. ჰა-ჰა, „მანი-კაშა“ მოგახარებინოს და ზედ მუ-რაბიანი მწვანე ჩაი დააყოლოს. არც სიტყვა-პასუხი ეშლება და თან რა დარბაისლურად გამ-ოიყურება? ჰაა, გერონტი, მერე ხო გაიჯეჯილე შევარდნაძე-ჯოხთაბერიძე-ახვლედიანების ბი-ზნესში და არ დამივიწყო, ბიჭო! ბიზნესი არ გინდა და ხელი დაადე - საბაჟო, საგადასახადო, პროკუ-რატურა, პოლიცია. ერთ დიპლომს იყიდი (მე შენ გეტყვი, ძვირი ღირს) და გაკეთდები შავი დედ-ალივითა. პრეზიდენტის ახლობელ-სა და მეგობარს ვინმე რამეზე უარს გეტყვის? მაგრამ ერთიც ვნახოთ და თავისი სხვა მეგობრებით შენც ციხეში არ ამოგაყოფინოს თავი? არა, არ არის გამორიცხული, მე შენ გეტყვი და პირველი იქნები, ან უკანასკნელი.

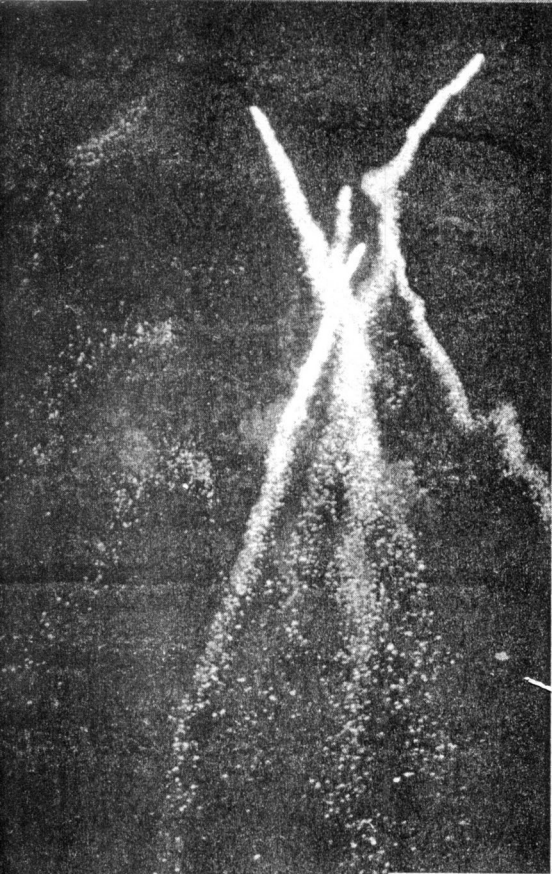
მაშ, რა გიყო, რა მოვიფიქრო? ახლა, თავიც რომ არ მუშაობს ამ გაგანია „პახმელიაზე“?! იქნება, ვინმე შოუბიზნესის სამყაროდან მოგეწვია, ჰა? ისეთ ტაშ-ფანდურს გამართავენ, ერთი 20 ახალი წელი არ დაგაიწყდება. მეტყევე შოთას ბიჭი არჩილა არ გა-მოგადგება? მერე, როგორ კოსტა ნაძვის ხეს მოგი-ტანს, ტკბილად გიმღერებს და... თუმცა, შენ ხომ მწერ, ნაღდი ვაჟკაცი მინდა მეკვლედო.

აბა, მე რა გიყო, გერონტია, რაც ამ „პახმელიაზე“ გამახსენდა, სულ ეგ იყო. შენ თურმე უბრალო, მშრომე-ლი და პატიოსანი კაცი გინდა. მერე, შე კაი კაცი, მე რას მწერდი, ეგეთი ხო კარის მეზობელი გყავს - „კარბურატორშიკი“ ლავროსა პატიოსანიც არის, უბრალოცა და მშრომელიც. ხუთი წელია, ეგ არის შენი მეკვლე და ესეც მექვსე იქნება.

რა დაგებდება? რა და გაისად ამ დროს, ისევ მომწერ - მეკვლეს ვეძებ და რამე მიჩივთ.

პროვოკატორი

პროვოკატორი

შეგვიძლია ვივარაუდოთ, რომ თბილისში კიდევ ერთ ახალ ტრადიციას ჩაეყარა საფუძველი: ღია ცის ქვეშ ახალი წლის შეგებების ტრადიციას. ყოველ შემთხვევაში, ასეთია ამ კონცერტის იდეის ავტორთა და ორგანიზატორთა სურვილი, რომელსაც, როგორც ჩანს, თბილისელთა დიდი ნაწილიც იზიარებს.

როგორც ცნობილია, შოუპროგრამის დამდგმელები არიან: ახალგაზრდა კომპოზიტორი ნიკა მემანიშვილი, რეჟისორი დათო დოიაშვილი, მხატვარი თამარ ფოცხიშვილი. ესტრადის პოპულარულ მომღერლებთან ერთად მასში მონაწილეობდნენ კლასიკური მუსიკის ცნობილი კოლექტივები: ევგენი მიქელაძის სახელობის სახელმწიფო სიმფონიური ორკესტრი, სახელმწიფო კაპელა.

კონცერტისთვის მზადება ერთი კვირით ადრე დაიწყო. სცენაზე აღმართული ვაგონისა და პოპულარული მომღერლების გარდა, ხალხი ამ გალა-კონცერტისგან უამრავ სიურპრიზს ელოდა, ამიტომ ვი დეკემბერს, რესპუბლიკის მოედანზე დიდიდანვე შეიყარა მაყურებელთა ნაწილი, საღამოსთვის კი, მთლიანად გაივსო.

კონცერტი სიმფონიური ორკესტრის ჰანგებით გაიხსნა, რასაც უჩვეულო ტრიოს — ნანი ბრეგვაძის, მისი ქალიშვილისა და შვილიშვილის გამოსვლა მოჰყვა. ათასობით მაყურებელი ოვაციით შეეგება კონცერტის წამყვანებს — ეკა ჩხეიძესა და დუტა სხირტლაძეს. ტაში არც იმ მომღერლებისა და მსახიობებისთვის დაუშურებიათ, რომლებსაც სცენას უთმობდნენ...

სიურპრიზებით

საპსა ღაპა

ღიანა ჭანკლიძე

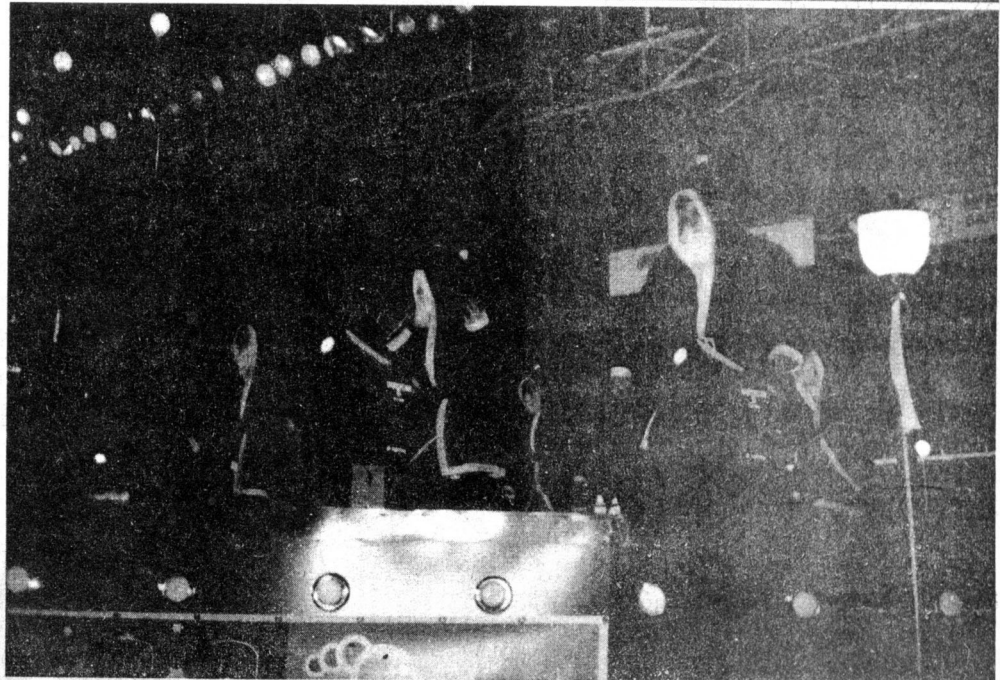
მაია ჯაბუა და ჯგუფი „ფლეში“ თეთრი ფაეტონით შემოვიდნენ სცენაზე. „ფლეშის“ ბიჭები აღფრთოვანებას ვერ ფარავდნენ მოწყობილი შოუსა და მასში საკუთარი მონაწილეობის გამო და ჩვენს კითხვაზე — როგორი განწყობილებით ხვდებით ახალ წელს? — ასე გვიპასუხეს:

— შესანიშნავი იდეა! ასეთი რამ საქართველოში ჯერ არ მომხდარა. მართლაც მისასალმებელი წამოწყებაა და ღმერთმა ქნას, რომ მრავალ ასეთ კონცერტს შევსწრებოდეთ! სამწუხაროდ, ჰიმნის ჩაწერაში ვერ მივიღეთ მონაწილეობა, რადგან ამ დროს, ჩვენს სტუდიაში ვიყავით, გადაუღებელი სამუშაო გვქონდა...

ალტაცებას ვერც კონცერტის სხვა მონაწილენი მალავდნენ, რომლებსაც უთუოდ დიდხანს გაჰყვებათ ამ უჩვეულო შოუში გამოსვლით მოგვრილი ემოცია და მოგონება.

მაია ჯაბუა:

— მე მგონი, მშვენიერი ახალი წელი დაგვიდგა. მთელი სულით და გულით მსურს, რომ ეს ტრადიცია დამკვიდრდეს, იმ ხალხს კი, ვინც აქ მოვიდა ან ვერ მოვიდა, მაგრამ ტელეეკრანით გვიყურებდა და გვისმენდა, მინდა მშვიდობა, სიყვარული და სიმდიდრე ვუსურვო!

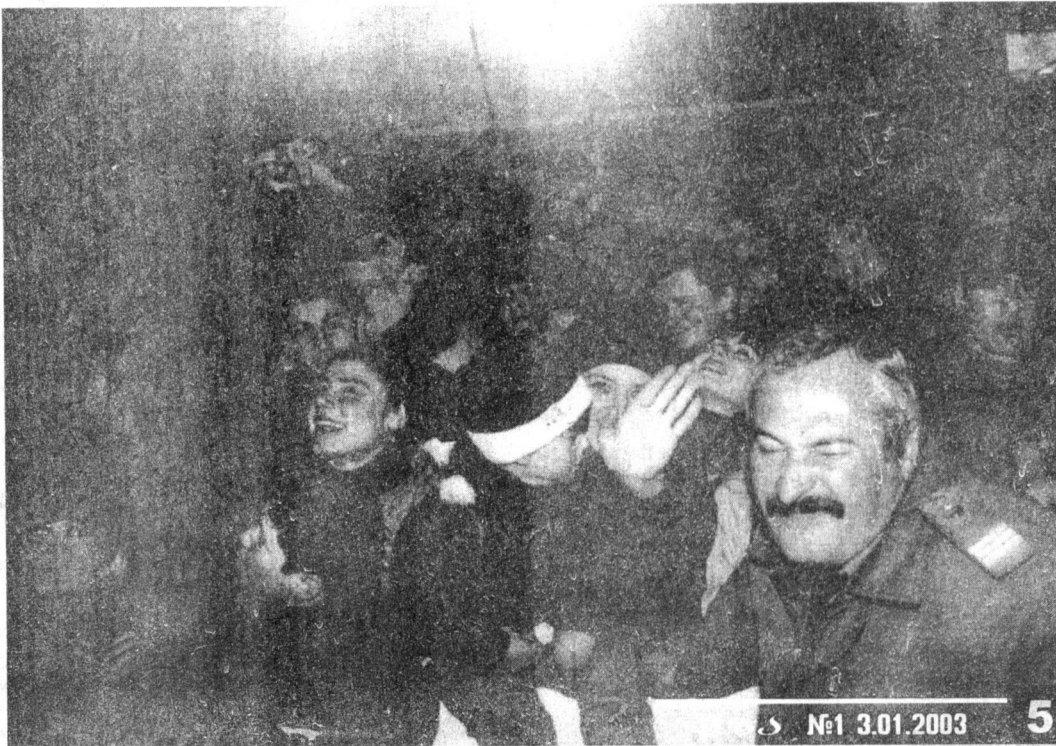
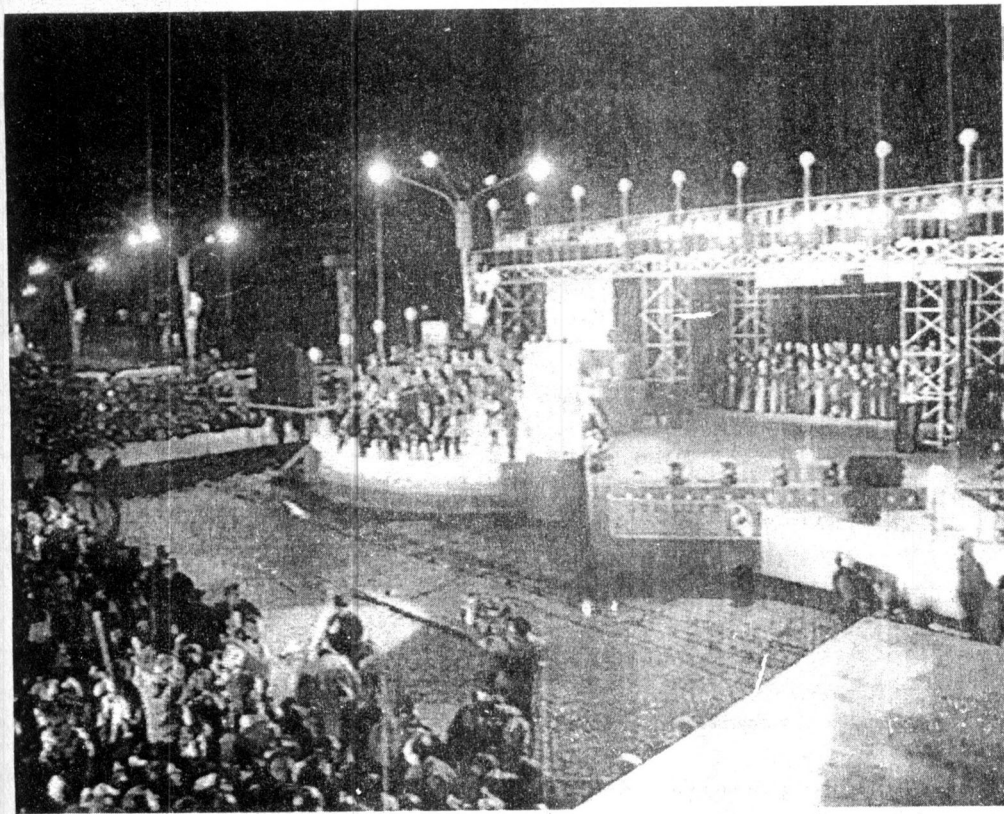
ყველა ის ადამიანი, ვინც ასეთი ღამე გვაჩუქა! ნამდვილი სიურპრიზების ღამეა!..

შოუ მართლაც მოულოდნელობით იყო სავსე: „ფორტე“ ე.წ. „კოლხოზნიკით“ გამოვიდა სცენაზე, თიკა ფაცაცია – მოტოციკლეტზე ამხედრებული... 12 საათზე კი, ათასობით „ვარსკვლავი“ – ფერად-ფერადი ფეიერვერკი აიჭრა ცაში...

კონცერტის დამთავრების შემდეგ, კიდევ დიდხანს ისმოდა მხიარული ხმები, ახალგაზრდების გადაძახილები. ჩვენ კი, როგორც იქნა, იღვის ავტორს მივაგვინით.

ნია მემანიშვილი:

– არ ვიცი როგორ, მაგრამ ეს აზრი მე მომივიდა თავში. დავუკავშირდი თუ არა „რუსთავი 2“-ს, ეს იღუპა მაშინვე აიტაცეს და ერთობლივი ძალებით და კიდევ უამრავი ადამიანის დახმარების წყალობით, დღეს ამ მოვლენის მომსწრენი გავხდით. მათ, ვისაც ძალიან მოეწონა ეს წამოწყება და უნდა, რომ ის ტრადიციად იქცეს, მინდა პირობა მივცე: ყველა ღონეს ვიხმართ, რომ მსგავსი, ლამაზი და ხალისიანი ახალი წელი ყოველთვის ვაჩუქოთ ხოლმე ჩვენს ხალხს.

...ფაეტონს მფრინავი თეფში მოჰყვა, რომელმაც აჩიკო მეფარიძე ჩამოსვა სცენაზე. „კოსმოსურ“ კოსტიუმში გამოწყობილმა მომღერალმა შეასრულა – „ჩვენ ყველამ ერთმანეთს ვუძღვროთ“, სიმღერის დასრულების შემდეგ კი, თავისი შთაბეჭდილებაც გაავიზიარა:

არჩილ მეფარიძე:

– ზღაპრული ღამეა! მგონი, ხალხიც ასე ფიქრობს და მთავარი ეს არის – ყველაფერი ხომ მისთვის კეთდება... ყველა ნომერი არაჩვეულებრივი ფორმითაა მოწოდებული, რაც ძალზედ მნიშვნელოვანია.

შოუში, ცნობილი მომღერლების გარდა, თვით ტელეჟურნალისტებიც მონაწილეობდნენ და ძალიანაც მხიარულობდნენ.

დავით კიკალიშვილი:

– წარმოუდგენლად ლამაზია აქაურობა! ნანახმა ჩემს მოლოდინს გადააჭარბა! ამ საზეიმო განწყობილების წუთებში მინდა ვთქვა, რომ ყველა ძალიან მიყვარს და ვუსურვო ჩენს ხალხს დიდი ბედნიერება!

უამრავ ადამიანს შორის მოსიარულემ, „მაესტროელ“ ცუცას (ციცო კაპანაძეს) მოვკარი თვალი...

ცუცა:

– თავი თორმეტი წლის გოგო მგონია! ყოჩაღ, „რუსთავი 2“ და

„ვინც არ უნდა იყო მანდ, ლარიბი თუ მდიდარი, კეთილი თუ ბოროტი სინარულით გიღებ კარს...“

31 დეკემბერს, მეკვლის მოლოდინში სულგანაბულებს, ალბათ აუცილებლად გვახსენდება „კუჩხი ბედინერი“ და მისი გმირები. განსაკუთრებით კი, იმ შემთხვევაში, თუკი კარზე კაკუნის ნაცვლად, ფხაჭუნის ხმას გავგონებთ. იცით, ვინ ყოფილა სინამდვილეში ბროლია? — ნარკოტიკების მაძიებელი ძაღლი, რომელიც ამ ფილმის გადაღებისას, კინალამ საბოლოოდ ასცდა თურმე გზას... იმ ორი ინტერვიუდან, რომელიც ცუცვას როლის შემსრულებელთან, მუსკომედიის თეატრის მსახიობთან, ციალა გურგენიძესთან და ფილმის დამდგმელ ოპერატორთან, ირაკლი ონოფრიშვილთან ჩავენერეთ, შეიტყობთ, თუ რატომ აფხაჭუნებს სინამდვილეში ბროლია ასე გამწარებით კარზე და საბოლოოდ, რა მოჰყვა მის გაღახვას... წინასწარ გეტყვით, რომ არასოდეს არ უნდა გაღახოთ ძაღლი, რომელიც მეკვლედ მოგვევლინებათ: ძაღლს მართლაც კარგი ფეხი ჰქონია...

ნანა ქიბიშაური

— ქალბატონო ციალა, როგორ აღმოჩნდით ცუცვას როლში?

— მე მუსკომედიის თეატრში ვთამაშობდი. თითქმის სულ ბიჭების როლებს მძღვევინენ. ალბათ ცუდად არ გამოძლიოდა. ყოველ შემთხვევაში, ფილმის ოპერატორის — ირაკლი ონოფრიშვილის შეიღებს ძალიან მოეწონდი თურმე. სწორედ ირაკლიმ მიაწოდა ჩემი კანდიდატურა რეჟისორს — გურამ პატარაიას. ჩემზე ადრე კი, მუსკომედიის თეატრიდან გოვენი ჭეიშვილი — ქმრის როლზე დამტკიცეს. მიმიყვანეს თუ არა რეჟისორთან, მომცეს მეგრული ტექსტი წასაკითხად. წავიკითხე და ყოველგვარი სინჯის გარეშე დამამტკიცეს როლზე. სამწუხაროდ, გურამ პატარაია ძალიან ადრე გარდაიცვალა და არ დასცალდა მუშაობა. მას კიდევ ბევრი კარგი ფილმის გადაღება შეეძლო. ძალიან უანგარო კაცი იყო. თუ მოეწონებოდა მსახიობი ამა თუ იმ როლისთვის, არ უყურებდა, რამდენად ცნობილი იყო ის, — მაშინვე დამამტკიცებდა როლზე. ნამდვილი არის-ტოკრატი და ინტელიგენტი კაცი იყო გურამი. ლამაზი, კეთილად მოუბარი... ამ როლისთვის, იმ დროისათვის ძალიან კარგი ჰონორარიც გამომიწერა. მოსკოვში წავედი და იმ ფულით ტანსაცმელი ვიყიდე. არასოდეს მეცვა კარგად. სულ მიჭირდა. კომუნისტების დროც „ვაი“ იყო ჩემთვის, ახლანდელზე ხომ აღარაფერს ვამბობ... მერე

ძაღლს ჩვენზე მეტი ჰონორარი გადაუხადეს

ნარკოტიკების მაძიებელი ბროლია და „კუჩხი ბედინერის“ სხვა დაუვიწყარი სახეები

წარმოიდგინეთ, რომ ახალი ტანსაცმლით საუსე ჩემოდანი, რომელსაც ამდენი წელი ვნატრობდი, მანქანაში დამჩნა. ვერ ვიპოვე იმ ტაქსის მძღოლი. ასე, მხოლოდ ფილმში ნათამაშები როლი შემეჩნა... სხვათა შორის, „შესრულებული როლისთვის“ ბროლიამ ჩემზე მეტი ფული მიიღო.

— ბროლია როგორღა დაამტკიცეს როლზე?

— ძალიან ჭკვიანი, გაწვრთნილი ძაღლი იყო. ნარკოტიკები რომ გადაჰქონდათ და გადმოჰქონდათ, იმ ხალხს იჭერდა. ჩვენთან ვიღაც სამხედრომ მოიყვანა. სცენარის მიხედვით, რამდენჯერმე მოგვიწია ამ ძაღლის გაღახვა. პარიკი მოვივლია და ვესროლე. აქეთ ჩემმა „მამამთილმა“ ხანჯალი დაადრო, ატყდა ერთი წვივ-კვილი, ცოცხსაც ვურტყამთ ძაღლს და იცით, რა მოხდა? — ძაღლმა ტირილი დაიწყო! პირველი ღუბლის შემდეგ, სულ კურცხალ-კურცხალი ცრემლები სცვიოდა. ვერ გაეგო, რა დაგვიშავა... შემოგვივარდა მისი პატრონი იარაღით: Пристрелю всех! Вы избили собаку!.. — ძლივს გადავურჩით. არ

გვწყენია არავის, ამ ძაღლს ჩვენზე მეტი ჰონორარი რომ გადაუხადეს. ბროლია ბევრ ადამიანს სჯობდა. იცით, როგორ ტიროდა? მისმა შემხედვარემ გადავწყვიტე, შინ ძაღლი მომიყვანა და მოვიყვანე კიდევ. ისეთი იყო — პატარა, ლამაზი, საყვარელი. მერე, სადარბაზოდან, ვიღაცამ ამწაპნა. მეორე, ჩემმა მეგობარმა მაჩუქა. 8 თვემდე გავზარდე და სხვას მივეცი — ველარ მოვუარე. საჭმელი არ მქონდა. თავს იმით ვიმშვიდებ, რომ კარგ ოჯახშია, ვიცი, არაფერი მოაკლდება, მაგრამ იმ ოჯახში მაინც არ მივდივარ. თუ მივედი, მოვიპარავ...

— მასაც ბროლია ხომ არ დაარქვით?

— არა. რატომღაც არ მომწონს ეს სახელი. ჩემს ძაღლს თანამედროვე სახელი — ბუბუ დავარქვი.

— ძაღლი თუ ყოფილა ოდესმე თქვენი მეკვლე?

— ნეტავ, იყოს. დარწმუნებული ვარ, იმ წელს ჩემი საქმე უკეთესად იქნება. მე მჯერა მეკვლეობის, კარგი ფეხის, კარგი ხელის, კარგი თვალის... ღმერთის მჯერა. სახლიდან ისე არ გავაღ, სანთელი რომ არ ავანთო.

— პარიკს რომ იგლეჯთ თავიდან და ბროლიას ესწრით, ეს ძალიან შთამბეჭდავი სცენაა. იმპროვიზაციაა თუ სცენარის მიხედვით მოქმედებით?

— მერე გაჩნდა. მე ძალიან ემოციური ქალი ვარ. ნახევრად გიჟი. ამიტომ, მეგრული ხასიათი კარგად ავითვისე. მოგეხსენებათ, ისინი ძალიან სწრაფი, ფიცხი ხალხია. მათ მე პატივს ვცემ. კარგი გარეგნობის ხალხია. კარგი სახე და კარგი ტან-ფეხი აქვთ. მეზობლობა, ჭირსა და ღლ-

ინში თანადგომა იცინ. ეს ფილმი მათ განსაკუთრებულად უყვართ. ფილმის ყოველი გმირი უყვართ. ეს მაშინ ვიგრძენი, როდესაც სამეგრელოში წავედით გასტროლებზე. შარშანდელ ამბავს გიყვებით. მე „ჩესტი“ მაცილებდნენ საგზაო პოლიციის თანამშრომლები. ერთ პუნქტს რომ გავივლიდით, მეორე პუნქტში რეკავდნენ: ყურადღებით, ცუცა მოდისო. ძალიან მიხაროდა. ბევრი კი არაფერი სჭირდება მსახიობს სინარჯისთვის. ბაზარში რომ შევდივარ და მეგრელისგან რაიმეს ვყიდულობ, იცით, როგორი შემახილით მხვდებიან? „დიდუ, ცუცა, სკანი გოლეუაფირო!“

— თქვენც არ ჩაუმეგრულებთ ხოლმე? ფილმში ამას მშვენივრად ასერხებთ?

— კი, როგორ არა! ძალიან ადვილად ვსწავლობ ენას. ახლაც, თუ რაიმე არ ვიცი და ყური მოვკარი, იმ სიტყვებს ვიწერ, მეგრულსაც, სომხურსაც და თათრულსაც, მეგრე ბაზარში ვაჭრობისას ვიყენებ.

— „მაცაცერაზე“ რას გვეტყვი?

— ძალიან მწყდება გული, რომ ეს ფირი გაფუჭდა. მოგვიანებით მიხვდეს, ხელახლა გადაძეო რამდენიმე ეპიზოდი და ფირი აღგვედგინა, მაგრამ ეს ის არ გამოვიდოდა, რაც იყო. ფილმში ასეთი სცენაა: „ჩემი შვილის“ ქორწილია. მაცივარში კი, მამალი და გოჭი მაქვს შენახული. ისე ვითარდება მოვლენები, რომ მაცივარში ცოცხალი მამალი და გოჭი აღმოჩნდება, თან ამ მაცივარში შევუშვით ყანგბადი, რომ არ გაუღულიყვნენ. გამოვადე მაცივრის კარი, მამალი ისევ ისე ზის, მარტო თვალებს აბრიალებს, გოჭი კი, გამოვარდა, დამახტა ზედ გულზე, შემინებულმა გადამაფსა და გაიქცა. მოდი ახლა შენ და გადაადე ხელახლა ასეთი სცენა.

— როგორ მოგვილოცავთ ახალ წელს? რას გვისურვებთ?

— ისეთი რაიმე მინდა ვისურვოთ, რაც, ვფიქრობ, ყველას გაუხარდება, მაგრამ ეს ხმამაღლა რომ ვთქვა, დამიჭერენ. ორი რამ არის ამქვეყნად, რაც არ იყიდება, — ახალგაზრდობა და სიცოცხლე. ყველა კარგად ამიანს დიდხანს სიცოცხლეს ვუსურვებ და კიდევ იმას, რომ რაც შეიძლება დიდხანს შეინარჩუნონ ახალგაზრდობა.

ირაკლი ონოფრიშვილი, ოპერატორი:

— საუბარი მინდა დავიწყო „კუნჩი ბეღინერის“ რეჟისორის, გურამ პატარაიას გახსენებით. ეს იყო ხალხზე და ქვეყანაზე უზო-

მოდ შეყვარებული კაცი. მის მიერ გადაღებული ტელეფილმებიდან, პირველი იყო „რეკორდი“, მერე — „სიყვარული, ხანძარი და პომპიერი“ და ამას მოჰყვა „კუნჩი ბეღინერი“. ჯუნა მიქაშაძის და გურამის, როგორც ორი შემოქმედის ურთიერთობა დაიწყო „ხანძარი და პომპიერიდან“. პირველად რომ შესთავაზა გურამმა მოქანდაკე ჯუნას ფილმში მონაწილეობა, ჯუნას ძალიან გაუკვირდა და იუარა კიდევ. დიდი ბრძოლა გაჩაღდა მათ შორის, მაგრამ მერე, ისე გაუტკბა ჯუნას მსახიობობა, რომ სხვა ფილმებშიც გამოჩნდა. ეს ფილმი ძალიან ჩქარ ტემპში გადავიდეთ. გვინდოდა, საახალწლოდ მოგვესწრო. ბრწყინვალე იყო ამ ფილმში გოვენ ჭვიშვილი. დიდი ხანია, ის აღარ მინახავს. თბილისის ომის შემდეგ, ვიცი, რომ ტაქსის მძღოლად მუშაობდა. მერე ქუთაისში წავიდა. ძალიან კარგი მსახიობია. იუმორიც აქვს, კარგად მღერის, ცეკვავს, ამ როლსაც მშვენივრად მიუერგო. თვითონ ფილმი კი, შემიძლია ვთქვა, რომ არ დაბერდა.

— როგორ შეარჩიეთ ამ ფილმისთვის ბროლიას როლის შემსრულებელი?

— ბროლია ნარკოტიკების მძიებელი ძალი იყო. ადვილი იყო მასთან მუშაობა. გახსოვთ ალბათ ის ეპიზოდი, კარზე რომ აფხაჭუნებს ბროლია. ამას იცით, როგორ მივალწით? — ბამბა დავასველეთ ნარკოტიკში და გასაღების ღრჭოში მოვათავსეთ. გაგიუდა ბროლია. ბრწყინვალე სცენა გამოვიდა. სხვა ეპიზოდებშიც ვიყენებდით ნარკოტიკს — ბროლია თავის საქმეს აკეთებდა. ნარკოტიკის სუნი ხომ უყვარდა, მაგრამ „კაფენტზე“ სულ გიჟდებოდა.

— როგორც ვიცი, თავიდან არ იყო სცენარში გათვალისწინებული დამტყვევებული სიძის და მაცრიონის

გურამ პატარაია და ირაკლი ონოფრიშვილი

მოსვლა...

— კი, ეს ჩემი იდეა იყო. შემეცოდნენ კახელები და პატარაიას ვთხოვე, — მოდი, სულ ნუ გავწირავთ ამ ხალხს და შემოვიყვანოთ-მეთქი კადრში სიძე...

— „რეკორდში“ ჯოტია ცაავას როლი, იმავე ლინტუს როლი არა-პროფესიონალმა მსახიობებმა შეასრულეს, მაგრამ ისე, რომ ვერავის წარმოუდგენია, მათ ადგილას რომელიმე, თუნდაც ძალიან პროფესიონალი მსახიობიც კი...

— აი, ამას იყო პატარაიას უნიკალურობა. პირველად ჯოტიას როლი გოგი ქავთარაძეს შევთავაზეთ. მაგრამ ბოლოს, ეს როლი ჩვენმა მძღოლმა შეასრულა. რაც შეეხება ლინტუს — ის იყო სენაკის კულტურის სახლის დირექტორი. შეხელა თუ არა მას პატარაიამ, მაშინვე უთხრა გოვენის — ეს კაცი შენი მოადგილე უნდა იყოსო — და ამ სახემ არანაკლებ გაამართლა, ვიდრე ზუტა უფროსისამ... არის ფილმები, რომელიც სხვადასხვა ფესტივალზე იმარჯვებს და პრიზებით აღინიშნება, მაგრამ 5-6 წლის შემდეგ, აქტუალობას კარგავს. გურამ პატარაიას სამი პატარა ფილმი: „რეკორდი“, „სიყვარული, ხანძარი და პომპიერი“ და „კუნჩი ბეღინერი“ შეიძლება არ არის ქართული კინემატოგრაფის შედევრები, მაგრამ ეს ფილმები არასოდეს დაბერდება — ყოველთვის მოჰკვრის კაცს ღიმილს და კარგად განწყობილებას შეუქმნის. სწორედ ამიტომ შეიქმნა ისინი. თბილი და დახვეწილი ოუმორი არასოდეს არავის გააღიზიანებს, — პირიქით. იმედი მაქვს, „კუნჩი ბეღინერს“ ამ ახალ წელსაც ბევრი გაიხსენებს და კიდევ ერთხელ ისიამოვნებს შემოქმედთა იმ ნამუშევრით, რომელიც ძალიან დიდი ხნის წინ შეიქმნა, მაგრამ თავისი ხიბლი დღესაც არ დაუკარგავს.

სულ ნუ გავწირავთ ამ ხალხს და შემოვიყვანოთ-მეთქი კადრში სიძე...

ლელო ჭანკოტაძე

— წლის ბოლო საკმაოდ რთული და დაძაბული აღმოჩნდა თქვენთვის. თუ მიგაჩნიათ, რომ პრობლემებს, რომელიც დეპუტატებმა შეგიქმნეს, ასე თუ ისე გაუმკლავდით?

— ვფიქრობ, გაუმკლავდი. თუმცა, ამ პრობლემებმა ჩემზე ცუდად იმოქმედა. ფსიქოლოგიურად და მორალურადაც ძალიან დამღლევი იყო. გულწრფელად შემიძლია გითხრა, რომ უკვე ბოლო ამოსუნთქვაზე ვმუშაობ, გადალღილი და ემოციურად დაქანცული ვარ. ბოლო სხდომის წაყვანა განსაკუთრებით გამიჭირდა... ხანდახან ვფიქრობ — არ მივაქცევ ყურადღებას უსამართლობას. ჩემთვის გაცილებით ადვილია, მივიღო ობიექტური შენიშვნა — თუნდაც ის არ იყოს სასიამოვნო მოსასმენი. ასევე შემიძლია მივიღო შენიშვნა, რომელიც ადამიანისგან გულწრფელად მოდის. მაგრამ როცა ვიცი, რომ ამა თუ იმ პრეტენზიის მიღმა, რაღაც სხვა იმალება, — ეს ძალიან მალიზიანებს. ასეთ დროს, წონასწორობის შენარჩუნება მიჭირს...

— როცა მამაკაცი დეპუტატები გიტყვენ, რა რეაქცია აქვს თქვენი ოჯახის ოთხ მამაკაცს?

— რა თქმა უნდა, ბრაზობენ, ყველაზე მეტად — ჩემი უმცროსი შვილი, 9 წლის რეზიკო. მამაჩემი, ბადრი და ანზორიკო, რომელიც უკვე ჩვიდმეტი წლის არის, ამას გაგებით ეკიდებიან. თითოეული მათგანი ამბობს, რომ პოლიტიკური დებატები გასაგებია, თუმცა, ბადრიმ ერთ-ერთ ინტერვიუში ჩემი კოლეგების გასაგონად თქვა, რომ ის არ ჩაერევა პოლიტიკურ დაპირისპირებაში, მაგრამ თუ ვინმე ჩემთვის შეურაცხყოფის მოყენებას დააპირებს, დამცველები ჩემი ოჯახის წევრები იქნებიან... რაც შეეხება უმცროს ვაჟს — როდესაც ერთ ჩემს კოლეგასთან ძალზე მწვავე

პარლამენტის თავმჯდომარეს ახალი წელი განსაკუთრებით უყვარს და ცდილობს, საახალწლო განწყობა ორი დღით მაინც შეინარჩუნოს... ნინო ბურჯანაძისთვის თურმე ძნელად შესაგუებელი აღმოჩნდა ის საყოველთაო ყურადღება, რომელსაც მის მიმართ იჩენენ: გულმოდგინეთ მათვალისწინებენ და ყოველთვის ყურადღების ცენტრში ვარო, — გაგვიმხილა. ამასთანავე, მარტო არასდროს ვრჩები. მეგობართან ნახევარი საათით მისვლა თუ მინდა, ათი კაცი უნდა შეწუხდეს და უკან სამი მანქანა გამომყვესო... კიდევ ერთი სერიოზული ნაკლი ჰქონია სპიკერობას — თავისუფალი დროის მწვავე დეფიციტი. მიუხედავად ამისა, ქალბატონმა ნინომ ჩვენთან შესახვედრად დრო მაინც გამოიხატა.

ნინო ბურჯანაძის საახალწლო სინდისის ქეჯნა და... რას ატყუებს მამა

პოლემიკა მქონდა, დამირეკა. ისეთი დაძაბული ვითარება იყო, რომ მობილური გავუთიშე. მეორედაც დარეკა და უკვე ცრემლნარევი ხმა ჰქონდა... მე შენს დასაცავად დავრეკე, — მითხრა, — მოვალ ახლა და მაგ დეპუტატს ცხვირ-პირს დაუშვებო... პატარა ძალიან მტკივნეულად აღიქვამს ასეც რაღაცებს, რადგან არ არის მიჩვეული, ოჯახში ვინმე რომ მიყვიროდეს, ან საერთოდ, ერთმანეთს ვუყვიროდეთ.

— უღირსი გარიგებები პოლიტიკაში ჩვეულებრივი ამბავია. როგორ ახერხებთ იმას, რომ არ გაერიოთ ბინძურ პოლიტიკურ გარიგებებში?

— უმეტესწილად, იმის წყალობით, რომ იციან, ვის რა უნდა შესთავაზონ. ამდენად, გარკვეულწილად დაცული ვარ. შემოვლით, ზოგჯერ, შეიძლება რაღაც მითხრან, მაგრამ პირდაპირ ჩემთვის მსგავსი არაფერი შემოუთავაზებიათ. ძალიან რთულია ამ თანამდებობაზე მუშაობა, თუნდაც იმიტომ, რომ დამოკიდებული ხარ იმ ადამიანებზე და იმ ინ-

ფორმაციაზე, რომელიც შენთან მოდის. გარემოცვას პოლიტიკოსისთვის დიდი და ზოგჯერ გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს. მე ძალიან კარგი მეგობრები მყავს. მეგობრების, ქმრის, შვილის შენიშვნას განსაკუთრებული მნიშვნელობა იმიტომ აქვს ჩემთვის, რომ არ წარმოვიდგინო, თითქოს ყველაზე კარგი, ყველაზე ჭკვიანი ვარ და არასდროს არაფერი მეშლება...

— რა შეიცვალა თქვენს ოჯახში მას შემდეგ, რაც პარლამენტის თავმჯდომარე გახდით, გარდა იმისა, რომ გაცილებით მოუძლევი გახდით?

— ოჯახი ემოციურად უფრო დამუხტული გახდა. ცხრა წლის ბავშვი რომ ზის და უყურებს პარლამენტში ბიუჯეტის განხილვის პროცესს, ეს არ არის ნორმალური. რაც შეეხება სასიამოვნო ამბავს — „წლის პოლიტიკურ აღმოჩენად“ დამასახელეს.

— „კვირის პალიტრის“ რეიტინგით კი, თქვენ ყველაზე მეტად შეეფერებით დაკავებულ თანამდებობას...

— ეს ძალიან სასიამოვნო იყო. ამასთან, ძალიან მოულოდნელიც აღმოჩნდა და ნამდვილად ძალიან გამეხარა.

— როგორ ხედება თქვენი ოჯახი ახალ წელს?

— ამ დღეებში, ძლივს მოვახერხე მაღაზიაში შესვლა. მინდოდა, საახალწლო ნაძვის ხისთვის სათამაშო მეყიდა: ტრადი-

ანზორიკოსთან ერთად

ცაია, რომ ყველა ოჯახმა ყოველ წელიწადს, თუნდაც ერთი ახალი სათამაშო შემატოს ნაძვის ხეს. ერთად ვრთავთ ხოლმე ნაძვის ხეს – ოჯახის ყველა წევრმა ერთი სათამაშო მინც უნდა ჩამოკიდოს.

— თქვენი პირველი ნაძვის ხე თუ გახსოვთ?

— არა. მაგრამ მასხოვს, რომ დედა აწვობდა და რთავდა. ერთადერთი სათამაშო დამამახსოვრდა. დიდი საათი გვექონდა, რომელზეც თორმეტს ხუთი წუთი აკლდა. უფრო გვიანდელიდან, ახლაც გვაქვს ჩემი ბავშვობის დროინდელი ჩიტი და „მატრიოშკა“, ასევე თოვლის ბაბუა, რომელიც ძალიან სიმპათიურია და დღესაც მას ვღვამთ ხოლმე ნაძვის ხესთან.

— რომელ ასაკამდე გვეუროდათ, რომ თოვლის პაპა არსებობდა?

— დღესაც მჯერა! ამ ინტერვიუს ჩემი შვილიც წაიკითხავს, რომელსაც მინდა, ბავშვობა გავუხანგრძლივო. დიდხანს უნდა სჯეროდეს იმის, რაც ლამაზია და კარგია...

— რომელიმე ახალი წელი განსაკუთრებულად ხომ არ გახსენდებოდა?

— ერთი ახალი წელი იყო, რომელსაც მე და დედა ყურბანმოყრილები შევხვდით. მაშინ ძირითადად, ქუთაისში ვცხოვრობდით. მამა და ბადრი, რომლებიც თბილისიდან მოდიოდნენ, რიკითის უღელტეხილზე გაიჭვდნენ. მობილური ტელეფონი არ არსებობდა, მაგრამ როგორღაც მინც მოახერხეს ჩვენთვის ხმის მოწვდენა. ის წელი მართლაც არ აღმოჩნდა კარგი ჩვენთვის... ძალიან სასაცილო იყო შარშანწინდელი ახალი წელი. მე და დედა იმდენად დავიდალეთ, რომ 12 სთ-ზე აღარაფრის თავი აღარ გვექონდა და უღონოდ ვისხვდით. ამიტომ გადავწყვიტეთ, რომ ძველით ახალ წელს, აღარაფერი გავგეკეთებინა. მე ვთქვი — მხოლოდ ნამცხვრებს გამოვაცხოვო და ცომეულს მოვაშაღებ-მეთქი. ასეც მოვიქცით. სამაგიეროდ, ისე ვიხალისეთ — ვიცეკვეთ, ვიმღერეთ, ვიოხუნჯეთ, — რომ მეორე დღეს, მეზობელმა მკითხა: ვინ გყავდათ სტუმრად, რომ ასეთი მხიარულების ხმა გამოდიოდა თქვენი სახლიდანო?! ახლა ძალიან მომიწონდა, ერთი ახალი წლის შესახებ ვიამბოთ, რადგან სინდისი დღემდე მქენჯნის. მაშინ ძალიან შევრცხვი ჩემს ქმართან. მოსკოვში ვსწავლობდი. ჩამოვფრინდი თბილისში. ბადრიმ ნაძვის ხე მორთული დამახვედრა, მე კი საყვედური ვუთხარი: უჩემოდ რატომ ააწვევ? ხომ იცი, როგორ

მიყვარს, როცა ნაძვის ხეს ერთად ვრთავთ-მეთქი. — მთელი დამე ვრთავდი, მეგონა, რომ გაგეხარებოდაო, — მიპასუხა. ისე შემრცხვა და ისე შევწუხდი, რომ დღემდე მასხოვს მისი გულდაწყვეტილი სახე...

— ახალ წელს, ერთმანეთს საჩუქრებს თუ უძღვნი ხოლმე?

— დილით რომ გამოვდივართ ჩვენ-ჩვენი ოთახებიდან, ნაძვის ხესთან გვხვდება „თოვლის პაპის“ მოტანილი საჩუქრები. როგორც წესი, „მან იცის“, ვის რა სურვილი გვაქვს. საჩუქრის ფასს მნიშვნელობა არა აქვს — მთავარია, ლამაზი და სასიამოვნო ნივთი იყოს.

— თქვენი ცხოვრების მანძილზე, ყველაზე ძვირფასი საჩუქარი ვისგან მიგიღიათ?

— დღემდე ძალიან მიყვარს პირველი საჩუქარი, რომელიც ჩემმა ქმარმა მომიღვნა. ეს არის ვერცხლის გულსაბნევი, ხელოვნური მარგალიტებით. ნამდვილად არ არის ძვირად ღირებული, მაგრამ ჩემთვის უძვირფასესია. საქორწინო მოგზაურობაში ვიყავით და იქ მიყიდა.

— მამის მიერ მოძღვნილი საჩუქრებიდან თუ გამოყოფთ რომელიმეს? ვიცი, რომ ბატონ ანზორს მთელ ქვეყანას ურჩევინებო...

— მამა იტყუება! ვეჭვიანობ — ჩემი უფროსი შვილი უფრო უყვარს. ბავშვობიდან ვეუბნებოდი ხოლმე მშობლებს — ბავშვობა გამიფუჭეთ-მეთქი: ვეჭვიანობდი, რომ ერთმანეთი უფრო მეტად უყვარდათ, ვიდრე მე... ანზორიკო რომ გაჩნდა, მამაჩემი, რომელსაც ხმამაღალი სიტყვა ჩემთვის არასდროს უთქვამს, შეიცვალა: თუ ანზორიკოს ვუყვირებდი, ის ფერს კარგავდა, თუ ხელს წამოვარტყამდი ან ყურს ავუწვევდი, — ეს ხომ საერთოდ, ტრაგედია იყო!.. ისე კი, მამა მართლა ძალიან მანებიერებდა. მისგან მიღებული ყველაზე ძვირფასი საჩუქარი კი, თოჯინა „კაროლინაა“, რომელიც საფრანგეთიდან ჩამომიტანა, როცა სამი წლის ვიყავი. მამა მაშინ ქუთაისის ავტოქარხანაში მუშაობდა. სანამ მივლინებაში წავიდოდა, მკითხა: რა ჩამოგიტანო? ვუთხარი, რომ მინდოდა თოჯინა, რომელიც ღაღის, ცეკვავს და ლაპარაკობს. საბჭოთა კავშირში ალბათ არავის ჰქონდა წარმოდ-

გენილი, რომ ასეთი თოჯინა არსებობდა. ვინც გაიგო ჩემი სურვილის შესახებ, თქვა: ნინოს, ბავშვის ჩამოყვანა დაუბარებია მამისთვისო... მამას ბავშვობის მეგობარი საფრანგეთში, საელჩოში მუშაობდა. ცხადია, ისინი პარიზში ერთმანეთს შეხვდნენ. მას უკითხავს: რა დაგაბარა შენმა გოგონამო? ყველამ იცოდა, რომ ნანატრი შვილი ვიყავი: ჩემს მშობლებს ჩემს განქონამდე, სამი შვილი დაეღუპათ — ორი ბიჭი და ერთი გოგო... ერთი სიტყვით, თავისი მეგობრის დახმარებით, მამამ იყიდა თოჯინა, რომელიც მღეროდა, ცეკვავდა და ლაპარაკობდა. ის დღესაც აკეთებს ამ ყველაფერს. მართალია, კაბა გაუცვდა, მაგრამ ცოტა ხნის წინ, საზღვარგარეთ რომ ვიყავი, ახალი ვუყიდე, ჩამოვუტანე და ჩავაცვი. ასე რომ, კვლავ შესანიშნავად გამოიყურება...

— გამორჩეულად რომელი საახალწლო კერძი გიყვართ?

— გოზინაყი.

— ბოლო პერიოდში, გახდით დიეტას იცავთ თუ ეს გადატვირთული სამუშაო განრგვის შედეგია?

— არანაირ დიეტაზე არ ვარ — უბრალოდ, ჭამას ვერ ვახერხებ და ხშირად, საღამომდე მშვიდი ვარ ხოლმე. მეგონია, რომ კი არ გავხდი — უბრალოდ, სახე მაქვს დაღლილი, აბსოლუტურად არანორმალური დღის რეჟიმის გამო. ხანდახან შინ ისეთი დაღლილი მივდივარ, რომ ჭამის თავიც არა მაქვს, ამიტომ სამზარეულოში ფეხზე მდგარი, ორ ლუკმას შევჭამ ხოლმე...

— თუ გაქვთ სურვილი, რომელიც შესაძლებელია, წლეულს ახდეს?

— მინდა, რომ ჩვენი მოქალაქეები ნორმალურ ვითარებაში ცხოვრობდნენ და მოსახლეობას არ აინტერესებდეს, ბიუჯეტს მივიღებთ თუ არა...

მარი ჯაფარიძე

„ეზის“ წინა ნომერში შემოვთავაზეთ „თოვლის ბაბუის“ სველიანი სიყვარულის ამბავი, სადაც მოთხრობილი იყო ახალი წლის ღამეს ჩასახული სიყვარულის შესახებ. მოკლედ შეგახსენებთ: „თოვლის ბაბუა“ გამოძახებით მივიდა ერთ ოჯახში, სადაც ახალგაზრდა გოგონა დახვდა. ნინოსა და „თოვლის ბაბუას“ ერთმანეთისადმი საკმაოდ ძლიერი გრძნობა გაუჩნდათ, მაგრამ ბოლოს, ყველაფერი იმით დამთავრდა, რომ გოგონამ 25 წლით უფროსი, ფულიანი მამაკაცის საყვარლობა ამჯობინა გაჭირვებული „თოვლის ბაბუის“ ცოლობას. ახალგაზრდა კაცი დღეს საკმაოდ შეძლებულად ცხოვრობს და ეს ამბავი მისთვის დავიწყებს მიეცა. თუმცა, საამისოდ საკმაოდ დრო დასჭირდა. ახალწლის ღამით ჩასახული სიყვარულისა და მისი უშედეგოდ დასრულების ამბავს მკითხველთა გამოხმობა მოჰყვა. ერთ-ერთი მათგანი – **დალი ხვისტანი**, მოსკოვიდან ტელეფონით დაგვიკავშირდა და თავისი შთაბეჭდილებები გავიზიარა (მეორე დღეს, ჩვენი თხოვნით, ელექტრონული ფოსტით თავისი ფოტოსურათიც მოგვარწოდა):

– ხუთშაბათს დილით, მოსკოვში მივფრინავდი. აეროპორტში თქვენი ჟურნალი შევიძინე. თვითმფრინავის საკარძელში მოვკალათდი და ჟურნალი გადავფურცლე. ბირველივე გვერდიდან თვალში მომხვდა „ახალწლის ღამის ზღაპარი“ და თავიდანვე ამ წერილზე შევჩაჩერე არჩევანი. მეგონა, ლამაზ დასაწყისს ლამაზი დასასრული ექნებოდა, მაგრამ როგორც აღმოჩნდა, ცხოვრება მინც სასტიკია და ყველაფერი ისე არ მთავრდება, როგორც ჩვენ გვსურს. წაკითხულმა იმდენად იმოქმედა ჩემს გან-

რას დავუჯეროთ – გონებას თუ გულს?

წყობილებაზე, რომ თვალი უკიდევანო სივრცეს გავეშტერე და ჩავფიქრი... ცვდილობდი, ამ გოგონას საქციელისთვის გამართლება მომეძებნა. ვერ შევძელი. იქნებ, ეს ჩემი განსასჯელი არც არის, მაგრამ მაინც მინდოდა, აზრი გამომეთქვა ამასთან დაკავშირებით. მოხდა ისე, რომ ჩემ გვერდით საშუალო ასაკის ქალი იჯდა. ჟურნალი მთხოვა და როდესაც ეს წერილი წაიკითხა, მომიბრუნდა: თქვენ „თოვლის ბაბუის“ ამბავი წაიკითხეთო?.. და ჩვენ შორის დიალოგი გაიმართა. ვიკამათეთ კიდევ. ქალბატონი, ნინოს ამართლებდა – რა უნდა ექნა? – თუ ასეთი გაჭირვებული იყო, ალბათ სხვა გზა არ ჰქონდა და იმიტომ მიიღო ასეთი გადაწყვეტილებაო... მე არ ვეთანხმებოდი, რადგან ვფიქრობ: კი, ბატონო, ასე სურდა და ასე მოიქცა, მაგრამ რა დააშავა „თოვლის ბაბუამ“? მისთვის აუცილებლად უნდა ეთქვა, რომ სხვა მამაკაცთან უღალატა და მასთან ურთიერთობა უნდა დაემთავრებინა. თორემ, გამოდის, რომ თუ საყვარელთან გაურთულდებოდა ურთიერთობა, „თოვლის ბაბუას“ გაჰყვებოდა ცოლად?! განა, ამის გამართლება შეიძლება?! ერთი სიტყვით, მე და ეს ქალბატონი ვერ შევთანხმდით. ის თავისას ამტკიცებდა, მე – ჩემსას და ასე მივაღწიეთ შერეპტივივოდ. იქ კი, ერთმანეთს დავეშვიდობეთ და ჩვენ-ჩვენი გზით წავედით. მაშინ გადავწყვიტე, რომ დაგაკავშირებოდი და ჩემი აზრი გაემზიარებინა თქვენთვის.

ქალბატონი დალის სატელეფონო ზარის შემდეგ, გადავწყვიტეთ, ჩვენი ერთ-ერთი მკითხველის – ცნობილი ქალბატონისთვის გვეკითხა აზრი „თოვლის ბაბუისა“ და მისი სველიანი სასიყვარულო ამბის შესახებ. მოძღურალმა **ლიზა პაპრატიონა** გვითხრა:

– ძალიან სველიანი ამბავია. იცით, ჩვენ ისეთ დროში ვვიწვევს ცხოვრება, რომ ასეთი ფაქტები იშვიათი არ არის. საერთოდ, ადამიანმა უნდა აკეთოს ის, რასაც საჭიროდ მიიჩნევს. რომანტიზმი ძალიან კარგია, მაგრამ როგორც ჩანს, ამ გოგონასთვის იმ წუთში, ბევრად უფრო მნიშვნელოვანი, სხვა რამ იყო. ჩვენ ხშირად ვთმობთ ხოლმე გრძნობას, რომანტიზმს, რომელიც თავისთავად, ძალიან ლამაზია, მაგრამ ცხოვრები-

ლიზა პაპრატიონი

სეული მოთხოვნა მინც თავისას იქმს და ამ რომანტიზმის უარყოფა გვიწვევს ხოლმე. თქვენ მიერ გადმოცემულ ამბავში „თოვლის ბაბუა“ დაჩაგრულ, ცუდ მდგომარეობაში აღმოჩნდა, რადგან სიყვარულში ღალატი განიცადა. ასეთი არჩევანი გააკეთა მისმა შეყვარებულმა. ეს ცხოვრებაა, ცხოვრება კი სასტიკია. სხვათა შორის, საკვებით შესაძლებელია, რომ ის გოგონა ახლა, უფრო უბედური იყოს, ვიდრე „თოვლის ბაბუა“... მე მგონია, რომ ჩვენ მისი განსჯის უფლება მინც არა გვაქვს. ეს ღმერთის გადასაწყვეტია. სამწუხაროდ, ცხოვრებაში ხშირად გვხვდება ისეთი სიტუაცია, როდესაც მატერიალურ ფასეულობებს უფრო მაღლა ვაყენებთ, ვიდრე გრძნობებს. სწორედ ამიტომ, შევლომბეს ვუშვებთ ხოლმე, შემდეგ კი, ვისჯებით ჩვენივე არასწორი მოქმედების გამო. თუ ის გოგონა სწორად მოიქცა, ის დღეს ბედნიერი იქნება. ხომ ნახეთ, რომ „თოვლის ბაბუის“ ცხოვრება უკეთ წარიმართა? ხოლო ის, რომ ცხოვრობდა ისეთ კაცთან, რომელიც არ გიყვარს, არ გინდა და მხოლოდ რაღაც იძულების გამო აკეთებ ამას, ამ დროს კი არსებობს მეორე ადამიანი, რომელიც გიყვარს, – ეს უკვე იმხელა ტრაგედიაა, რომ...

– **თქვენ როგორ მოიქცევოდით მის ადგილას?**

– არ ვიცი, მიჭირს პასუხის გაცემა, რადგან, საბედნიეროდ, ასეთი არჩევანის წინაშე არასდროს დავმდგარვარ. მაგრამ ვფიქრობ, რომ მე ვერ ვიქნებოდი განსხვავებული. ჩვენ ყველას გვსურს, სწორად და ლამაზად ვიცხოვროთ, მაგრამ ცხოვრება სულაც არ არის ისეთი ლამაზი, როგორც ბავშვობაში, ზღაპრების კითხვისას გვეჩვენება ხოლმე. ვერ გეტყვით, რომ ნინოს საქციელს გამართლება, მაგრამ ვერც გავამტყუნებ ადამიანს, რომელიც გარკვეულ მომენტში, გონებას უფრო უჯერებს, ვიდრე გრძნობას და გულს.

დალი ხვისტანი

არაპოლიტიკური შეხედულებები, რომელსაც წყალი არ გაუვა

ვიდრე პარლამენტარები ტაივ-აუტს აიღვად-
ნენ და ზამთრის არდადეგაზე წავიდოდნენ,
სახალწლო სამზადისს ნაადრევად შეუდგნენ.
მინასახალწლო განწყობილების შექმნა გასული
კვირიდანვე დაიწყო და თანაც, იმდენად მონ-
დომავულად, რომ მაშინ, რომელსაც პარლამენტის
სხდომაზე გიჟაბნის ციბა-ცხელაბა იყო (როგორც
იცით, 27 დეკემბრის სხდომაზე 2003 წლის
გიჟაბნის განიხილავდნენ) სხდომას, არც მიტი,
არც ნაკლები — სულ !! დეკუმბრის ესტრეპოდა...
როგორც იტყვება „შასასება“ საიდუმლოდ გაიშ-
ვლავნენ, პარლამენტართა ერთი ნაწილი ხელვა-

სის რიგში იღბა და ამიტომ გიჟაბნისთვის არ
ეცალა, მიორე ნაწილი კი (ვინც უფრო თადარი-
გინი აღმოჩნდა და ხელვასი მანამდე აიღო),
შევე საჩუქრების ასარჩევად იყო გაძეული —
ზოგი მაღაზიაში და ზოგიც — გაზრომაზე...
ასეთი ეჭვი კი იმან გამოიწვია, რომ პარლამენ-
ტის თავმჯდომარის გაცნობის შედეგ, სხდომას
მხოლოდ 24 დეკუმბრის შეემატა... მოკლედ, რომორ
შეხვედა ახალ წელს ჩვენი პოლიტიკური და
არაპოლიტიკური ელიტა, რომორ ხვდებიან-
გაღვას და რას იზავებენ — ამ კითხვებით,
რამდენიმე მათგანს მივხარეთ.

ხათუნა გომორიშვილი:

— ბარბარობიდან მოყოლებული, ხან
რომელ დღეზე იტყვიან ხოლმე — აი, ამ
დღეს ასე და ასე თუ მოიქცევი, დაგებდება,
— და ხან რომელზე, ასე რომ, უკვე აღარ
მჯერა. ერთადერთი, რისიც მწამს, მეკლუ-
ობაა. სხვათა შორის, ბავშვობიდანვე მზი-
ბლავდა ეს „თანამდებობა“. ლამის ყველა
მეზობლის მეკლუე მე ვიყავი ხოლმე. ამ-

ხათუნა
გომორიშვილი

ბობდნენ, კარგი ფეხი გაქვს და მთელი წე-
ლიწადი კარგად მიგვიდის საქმეებიო. მოკ-
ლედ, ჩამიწყობდნენ კალათში ტკბილეულს
და საჩუქრებს და დადიოდნენ მეზობლებში.
უფრო იმიტომ მიხაროდა მეკლუობა, რომ
აქედან ხეირი მქონდა: სადაც მივიდოდი, ყველ-
გან აუცილებლად საჩუქარს მასვენებდ-
ნენ. ისინიც კმაყოფილები იყვნენ და მეც...
მარშან, მეკლუე ჩემი და გვაყვდა, რომელიც
ფეხმძიმედ იყო. წლეულს კი, ჩემი ერთი
წლის დისშვილი იყო ჩვენი მეკლუე...

ნოდარ ბრიგაღაშვილი:

— სტუდენტობის დროს, ყველა ახალი
წელი განსაკუთრებული იყო ჩემთვის. მა-
შინ ახალი წლის ღამეს შინ კი არ ვხვდე-
ბოდი ხოლმე, როგორც ახლა. მეგობრებთან
ერთად, ოჯახ-ოჯახ დავეხებებოდი მთე-
ლი ღამე და ყველას — ახლობლებს და

მეგობრებს ვულოცავდით ახალი წლის
შემობრძანებას. მაშინ ყველანი დასაქორ-
წინებლები ვიყავით და გვეხალისებოდა გარე-
გარე სიარული. აღარ მახსოვს ზუსტად,
1978 ან 1979 წელი იყო. მაშინაც წლევეან-
დელივით, დიდი თოვლი მოვიდა. თითქმის
მთელ ღამე მეგობრებმა გარეთ, თოვლში
კოტრიალში გავატარეთ. ნაბლები გვექონდა
წამოსხმული, თეთრი წვერი გვექონდა მიწე-
ბებული (მოკლედ, თოვლის პაპის როლში
ვიყავით), მთელი ღამე ტაქსით დავდიოდით
და ჩვენთვის საყვარელ ადამიანებს ვულო-
ცავდით დღესასწაულს. ტაქსის მძღოლებს
გაოცებისგან თვალბეზი შეუბლზე ასდიოდათ,
ასე უცნაურად გამოწყობილებს რომ გვხე-
დავდნენ... ის ახალი წელი დღემდე თბი-
ლად მახსენდება... ახალ წელს ყოველთვის
განსაკუთრებული მოლოდინით და სამზა-
ლისით ხვდებოდნენ, ადამიანების სახეებზე
მწუხარებას ვერ შენიშნავდი. დღეს კი, ამ
გაჭირვების გამო, თითქოს რაღაც პეწი
დაეკარგა ახალი წლის დღესასწაულს. რაც
შეხება იმას, თუ როგორ ვხვდები ბელობას
და მწამს თუ არა ამის — საერთოდ ცრუ-
მორწმუნე არა ვარ, მაგრამ იმის, რომ როგორც
გატარებ ბელობის დღეს, ისეთი წელი გექნება,
— მაინც მჯერა... რაღაცნაირად ტრადი-
ციასავით არის, რომ ბელობის დღეს, შენთვის
გულში რაღაც სურვილი ჩაიფიქრო... აღ-
ბათ ყველა ადამიანი ჯერ თავისი ქვეყნის
და შერე, თავისი ოჯახის კეთილდღეობას
ჩაიფიქრებდა.

ნიკო ლეკიშვილი:

— ბელობის მწამს. ჯერ კიდევ ახალ-

ნიკო
ლეკიშვილი

გაზრდობის წლებში, 2 იანვარს მეგობრები
ერთად ვხვდებოდით ახალ წელს და აგერ
ამდენი წლის შემდეგაც, ყოველთვის ვიკრიბე-
ბით ხოლმე ბელობას. მთელი წლის განმე-
ლობაში მართლაც, ერთად ყოფნა გვაქვს
ხოლმე დაბეღებული. წელსაც ასე — ახა-
ლი წლის ღამეს ყველანი ოჯახებში შევხ-
ვდით, 2-ში კი კვლავ ერთად ვიქვიფეთ.
მინდა, რომ ყველას აუხდეს ის ოცნებები,
რასაც ბელობას ჩაიფიქრებენ და ეს დღე
მართლაც იყოს ბედნიერების დასაწყისი ყვე-
ლასთვის...

სანდრო ბრეგაძე:

— ახალი წლის შემობრძანებას ოჯახ-
ში შევხვდი. პირველი იანვარი ტრადიციო-

სანდრო
ბრეგაძე

ლად, მეგობრებთან ერთად აღვნიშნე. ჯერ მე
მესტუმრნენ, მერე მეორესთან წავდიოდი, მერე
— მესამესთან და ა.შ. ბელობის რა მოგახსენ-
ნოთ? — ნაკლებად მჯერა. აი, მეკლუობის
ინსტიტუტს კი, წყალი არ გაუვა. მართა-
ლია! ერთ წელს, შემთხვევით ვიღაც მე-
მაწვენ მოგვადგა კარზე და იმ წელს, სახ-
ელმწიფო გადატრიალებიდან დაწყებული,
რა უბედურება აღარ მოხდა?! წლეულს კი,
ჩემი ბიჭი იყო მეკლუე და ვნახოთ, რა
მოხდება...

ირაკლი გომავა:

— რომ ვითხრათ, ცრუმორწმუნე ვარ-
მეთქი, არ იქნება სიმართლე, მაგრამ ჩვენს
ოჯახში ტრადიციულად აღინიშნება ხოლმე
ბელობის დღე. არსებობს რაღაც ადათ-წესე-
ბი, რომელსაც პატივი უნდა სცე. გვეჯერა,

ნეკა ნებეცხვერაძე

რომ თუ ბელობას კარგი განწყობით შევხვდებით, მთელი წელი, სიხარული და სიკეთე დაგვებდება. ახალ წელს ბათუმში ოჯახის წევრებთან შევხვდი. მეკვლე წელსაც მამაჩემი გახლდათ, კარგად გვაქვს დაცდილი...

სოსო ჯაჭვლიანი:

— როგორც იცით, ორ საქმეს — სპორტსა და ხელოვნებას ვემსახურები და გასული წელი, შეიძლება ითქვას, ორივე ასპარეზზე ძალიან წარმატებული აღმოჩნდა. მკლავჭიდში მსოფლიო ჩემპიონატზე მე ვერცხლის მედალი ავიღე, ხოლო ჩემმა მოწაფემ — მამუკა ფავიშვილმა — ორი ოქრო (მარჯვენაში და მარცხენაში)! ძალიან დამწყდა გული, რომ ამხელა გამარჯვების შემდეგ, მამუკა საქართველოს საუკეთესო სპორტსმენთა ათეულში არ მოხვდა. ეს ძალიან სამწუხაროა... თუმცა, მიუხედავად ამისა, ბედისწერის მაინც მწამს და მეგერა, რომ სანთელ-საქმეველი თავის გზას არ დაკარგავს. ვიდრე მსოფლიო ჩემპიონატი ჩატარდებოდა, გავიმარჯვე კონკურსში: „საუკეთესო მოკლემეტრაჟიანი ფილმის სცენარი“ და მალე, ჩემი სცენარით გადავიღებ ფილმს, რაც ძალიან მიხარია. კინო მაინც უპირველესია ჩემთვის! შარშან, მკლავჭიდ-

ირაკლი გოგავა

ში ვასახელე ქვეყანა, წლეულს — ჩემი გადაღებული ფილმით მოვიპოვებ გამარჯვებას... გამოუსწორებელი ოპტიმისტი ვარ. მინდა, ახალი წელი მთელ საქართველოს მიულოცო და სიკეთე ვუსურვო. ძალიან მიყვარს ახალ წელს ოჯახურ გარემოში, შვილებთან ერთად ყოფნა. ბავშვობიდან მოყოლებული, ყოველ წელს უამრავ სურვილს ჩაუთქვამ ხოლმე. თუ საქმეს ზერეულედ ვუდგები, მაშინ არაფერი გამოდის. თუ ბოლომდე ვიხარჯები, მაშინ წარმატებაც მოდის და სურვილებიც მისრულდება ხოლმე...

ნეკა სეზისკვირაძე:

— ახალი წელი ჩემთვის ყველაზე საყვარელი დღესასწაულია და ყოველთვის დიდი იმედებით და ოცნებებით ველი ხოლმე. ახალი წლის დღეებში, ჩვენს ოჯახში დიდი სტუმრიანობაა. მოდიან მომღერლები და ბუნებრივია, ყოველ წელს, ჩვენს სახლიდან

ნინო ქიჭავაძე

„ჩაკრულო“, „მრავალჯამიერი“ და სხვა სუფრული სიმღერები ისმის ხოლმე. ამის გამო კი, მეზობლები დიდ მადლობას მეუბნებიან. წელსაც ასე მოხდა. თვითონ დავდვი ნაძვის ხე, რომელიც ძალიან სადად — მხოლოდ ერთი ფერის სათამაშოებით მოვრთე. ძალიან მიყვარს მეგობრებისთვის საახალწლო საჩუქრების ყიდვა. პირველიდან 15 იანვრის ჩათვლით საახალწლო განწყობა არ მეცვლება, ქუჩაშიც კი კანფეტებითა და შოკოლადებით გამოტენილი ჩანთით დავდივარ და გზადაგზა ბავშვებს ვასაჩუქრებ ხოლმე. აი, ასეთი საახალწლო ტრადიცია მასხათებს. არანაკლები საჩუქრისი გვაქვს ოჯახში ბედობისთვისაც. ცვდილობთ, რომ სუფრა იყოს ხორავით

სავსე, მთელი წელი ბარაქა რომ დაგვებდოს. სუფრაზე აუცილებლად უნდა გვქონდეს გოზინაყი, წითელი ღვინო და შამპანური...

ნინო ქიჭავაძე:

— რა ვიცი, რაღაც, არ მეგერა, ყველაფერი ბედობის დღეზე და თუნდაც მეკვლეზე იყოს დამოკიდებული. სამყაროში არაფერი იკარგება და ეს ცხოვრებაც ბედაა. არ იცი, რა მოხდება ხვალ და ზგ. თუმცა, მეკვლეობის უფრო მეგერა. მეკვლედ იწვევ იმ ადამიანს, რომლის ოჯახში შემოსვლაც ყველაზე მეტად გიხარია და აქედან გამოდინარე, ამ ტრადიციის რწმენაც გინდება. საერთოდ, თუ დრო მაქვს, ოჯახში ვხვდები ხოლმე ახალ წელს, თუ კონცერტები მაქვს, მაშინ ვცდილობ, სხვები გავართო და საახალწლო განწყობილება შევუქმნა. ახალი წლის დღეებში ძალიან ბევრი კონცერტი მქონდა. ამის გამო მეგობრებთან, ვისთან ერთადაც შევხვდი ახალ წელს, სულ რამდენიმე საათი გავატარე...

ნიმდა ქახიანი:

— ახალ წელს მომავლის იმედითა და კარგი განწყობილებით ვხვდები. ისე, მარტო ბედობის დღეს კი არ უნდა იყო კარგ ხასიათზე — აქოდა, მხიარულება და ბედნიერება დამებედოსო, — ისედაც, ყოველდღე სიკეთე უნდა აკეთო და კარგ განწყობაზე იყო... ახალ წელს ოჯახში შევხვდი. საახალწლო სუფრა ოჯახის ბიუჯეტზე დამოკიდებული: თუ გვაქვს შესაძლებლობა, უფრო მრავალფეროვან სუფრას ვმლთ, თუ არა და — ახალ წელს ღარიბი სუფრითა და კეთილი გულითაც მშვენიერად ვხვდებით ხოლმე. მთავარია, შვილები და შვილიშვილები მყავდნენ კარგად. შვილიშვილებისთვის ყოველდღე თოვლის ბაბუა ვარ — შინ რომ შევდივარ, პატარა, კარში მეგებება და მეკითხება: რა მომიტანაო? მაგრამ ახალ წელს უფრო მეტად „ვთოვლისბაბუაობ“ და პატარ-პატარა საჩუქრებს ყველას ვუკეთებ ხოლმე. უკვე რამდენი წელია, მეკვლედ ეკას ქალიშვილი — ნინი გვაყავს. მაგაზე კარგი, ლამაზი და ბედნიერი ვინ უნდა შემოვიდეს ჩვენს ოჯახში?!

ნიმდა ქახიანი

ლიანა ჭანკოტაძე

— ოთხი წლის განმავლობაში, ბიბლიოთეკაში უამრავი ცვლილება განვახორციელეთ. უპირველეს ყოვლისა, ის უნდა აღვნიშნო, რომ მე დამხვდა ორი კომპიუტერი, ახლა კი 120-კომპიუტერიანი ქსელია და ყველა გადის ინტერნეტზე. როცა ვინიშნებოდი ამ თანამდებობაზე, მაშინდელმა პარლამენტის თავმჯდომარემ თქვა: ეს კაცი გრანტების მოზიდვაში მაგარიო და მართლაც, 400-500 ათასი ლარის გრანტების მოძიებზეა შექმნილი. გარდა ამისა, 400.000 ლარი დაახარჯა ჩვენს ბიბლიოთეკას საფრანგეთის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ. აღსანიშნავია ისიც, რომ ისევე როგორც რომის იმპერატორ ვესპასიანეს სახელს უკავშირდება ტუალეტის საკითხის მოგვარება, ასევე ჩემსას: მე ვარ პირველი დირექტორი, რომელმაც მოახერხა ტუალეტების გარემონტება, დამრჩა მარტო პირველი კორპუსი. რატომ ვუსვამ ამას ხაზს? როგორც თეატრი იწყება გარდერობიდან, ისე ბიბლიოთეკა იწყება წიგნებიდან და ტუალეტიდანაც: ბიბლიოთეკა ის ადგილი არ არის, სადაც ადამიანი თხუთმეტი წუთით მიდის, აქ ხალხი დღეობით და წლებით მუშაობს, ამიტომ ჰიგიენური პირობები მოვარებული უნდა იყოს... ჩვენს ბიბლიოთეკაში გაკეთდა უზარმაზარი ვებსაიტი, რომლის პრეზენტაცია ვერ არ ყოფილა. ასეთი დიდი ვებსაიტი საქართველოში მეორე არ არსებობს. უკვე შესაძლებელია სახლიდან გაუსვლელად წიგნის შეკვეთა. ამასთანავე ნებისმიერი წიგნი, რომელიც გამოცემულია ქართულად, უნდა იყოს ხელმისაწვდომი მსოფლიოს ნებისმიერ კუთხეში ინტერნეტის საშუალებით. ეს იმას ნიშნავს, რომ

„ოთხი წლის“ რიჩექტორი ყინურის ცატეხის წესს გვკახნასობს

ეროვნული ბიბლიოთეკის გენერალურ დირექტორს **ლიანა ბარძინაშვილს** მაშინ ვესტუმრეთ, როცა ის ამ თანამდებობაზე დანიშნვის ოთხი წლის თავს აღნიშნავდა. თანამშრომლები ტორტსა და შამპანურზე მიიპატიჟა და ყველას შეახსენა ის ღირსშესანიშნავი დღე, როცა დირექტორად დანიშნეს... ამ ოთხი წლის განმავლობაში, ლევან ბერძენიშვილი ბევრჯერ მოექცა მოვლენათა ეპიცენტრში, მაგრამ ყველაზე მეტად, საზოგადოების ყურადღება მან ახალი შაბიტუსით მიიპყრო... დაკლებულ 90 კილოგრამსა და დირექტორის პოსტზე ყოფნისას მიღწეულ შედეგებზე ბატონი ლევანი დიდი სიამოვნებით საუბრობს.

„ვეფხისტყაოსნის“ ნებისმიერ გამოცემას ნებისმიერ ქვეყანაში, ნებისმიერი ადამიანი წაიკითხავს...

— **მე მგონია, რომ თქვენ ერთადერთი ადამიანი ბრძანდებით, რომელიც თანამდებობაზე მოსვლის შემდეგ გახდა...**

— რაც თქვენ ბრძანეთ, ეგ არ ნიშნავს იმას, რომ ვინც თანამდებობაზე ინიშნება, ყველა აუცილებლად იწყებს ქურდობას. დიდი თანამდებობა ყოველთვის დაკავშირებულია ცხოვრების წესის გამოცვლასთან. თანამდებობას თან ახლავს ნაკლები მოძრაობა, მეტი ჯდომა, ბევრი თათბირი... მეც, დირექტორად რომ დავინიშნე, პირველ წელს საგრძნობლად გავსუქდი, თუმცა, მანამდე ჭარბი წონის გახლდით. უფრო კონკრეტულად რომ გითხრათ, მეოთხე ხარისხის სიმსუქნე მქონდა, მეხუთე კი არ არსებობს, — ე.ი. ყველაზე მსუქანი ადამიანების რიგს განვეკუთვნებოდი. აქ რომ მოვედი, კიდევ უფრო მოვიმატე. მე ერთ-ერთი პირველი ვარ, ვინც ასეთი დიდი წონა მოიცილა, თუმცა, არა მგონია, რომ სხვებისთვის მაგალითის მიძღვნი ვიყო. მაგრამ ერთი რამ მტკიცედ ვიცი: საჯარო მოხელე თუ ხდები და ხალხი გიცნობს, ახალი ვალდებულებებიც გიჩნდება, მათ შორის ის, რომ უნდა იყო ჯანმრთელი. ჩემი თანამშრომელი იმის გამო არ უნდა ღელავდეს, რომ ვთქვათ, მე ვერ ავლივარ მეცხრე სართულზე, რადგან მსუქანი ვარ და ამის გამო მას ხელფასი არა აქვს. ის დარწმუნებული უნდა იყოს იმაში, რომ მისი დირექტორი კიბეზე არბენისას ორ-ორ საფეხურს ახტება, არის ჯანმრთელი, დაკეტილ კარსაც კი შეანგრევს და იშოვის თანხას მისი ხელფასისთვის...

— **ახლა რამდენ კილოგრამს იწონით?**

— ოთხმოცს.

— **სრულიად ახალი ადამიანი გახდით.**

— მე უკვე მესამედ დავიკვლი. პირველად ეს მაშინ მოხდა, როცა ცოლი მომყავდა, მეორედ — ციხეში რომ ვიჯექი და საჭმელი შემომაკლდა... როცა ცოლს ვირთავდი, 50 კილოგრამი დავიკვლი. ეს ცოტა არ არის, მაგრამ ახლანდელ 90 კილოგრამს ვერ შეედრება. ამ დღით დიდი ღვეხელი მივირთვი, უკვე დიეტაზე აღარა ვარ. ახალ წელსაც არ მოვერიდები ჭამას. ვიცი, რომ წონის დაგდებას უკვე იოლად მოვახერხებ.

— **დამისახელეთ თქვენი საყვარელი წიგნი, რომელიც ციხეშიც თან გქონდათ.**

— „ვეფხისტყაოსანი“ — როგორც ყველა ქართველისთვის. იმის მომხრე ვარ, რომ არსებობდეს რაღაც პერსონიფიცირებული გამოცემები — მაგალითად, „ვეფხისტყაოსანი“ ლევან ბერძენიშვილისთვის — რომ ტანზე მივიკრა, რათა სულ თან მქონდეს. მას შემდეგ, რაც ინტერნეტში გაჩნდა შოთა რუსთაველი, უკვე მშვილად ვარ, რადგან მსოფლიოს ნებისმიერ წერტილში, სადაც კი აღმოვჩნდები, ხელმისაწვდომი იქნება ჩემთვის. „ვეფხისტყაოსანს“ ძალიან ხშირად ვკითხულობ — იმ უბრალო მიზეზის გამო, რომ მასში მოიძებნება პასუხები ყველაზე რთულ კითხვებზე. როცა ჩვენს პოლიტიკოსებს ამა თუ იმ კითხვაზე არა აქვთ პასუხი, „ვეფხისტყაოსანში“ შეუძლიათ იპოვონ. რა თქმა უნდა, იქ პირდაპირ არ წერია, თუ რა ვუყოთ მთაწმინდაზე გაჩენილ ყინულს, მაგრამ თუ ყურადღებით წაიკითხავთ, პასუხს მაინც ამოიკითხავთ: ვეძინის ქუჩის მოსახლეობა, იმის მაგივრად, რომ დაელოდოს ვინმეს, გამოვიდეს და თავისი სახლის წინ დატეხოს ყინული...

კახა კალაძე სრულიად გამოჩენილი ფიგურაა სპორტსმენებს შორის. მან მთელი სსრულით დაიგემოვნა ვარსკვლავის ცხოვრების წესი — მისი მადლიცა და უკეთურობაც — უდიდესი პოპულარობა, დიდი ფული და ოჯახური დრამა, რომელიც ერთადერთი ძმის გატაცების გამო იწვინა...

მსოფლიოს ფეხბურთის ვარსკვლავს შურნალისტების ყურადღება არასდროს აკლდა, მაგრამ მას აქეთ, რაც ლევან კალაძე გაიტაცეს, კახას მიმართ უფრო გაცხოველდა მასმედიის ყურადღება. სამშობლოში საახალწლოდ ხუთიოდე დღით ჩამოსული, სიამოვნებით დაგვთანხმდა ინტერვიუზე „გზისთვის“ და კარგა ხანს ვისაუბრეთ.

„**ჩაბა ლეონიძე**“

— კახა, ალბათ, არ გაგიკვირდებათ, თუ პირველად თქვენი ძმის — ლევანის შესახებ გკითხავთ. ახალი და საიმიედო ხომ არაფერია?

— დიდი ხანია, რაც მე და ჩემს შობილებს, ახლობლებს და ნაცნობებს რომ გვხვდებიან, აღარ გვეკითხებიან, — როგორ ხართო? — ლევანისა ხომ არაფერი იცით ახალიო? — ასე იწყება ყველა ჩვენი საუბარი. ასე რომ, თქვენი შეკითხვა ნამდვილად არ გამკვირვებია. სამწუხაროდ, დიდად საიმედოს ვერაფერს გეტყვით. ქართველი სამართალდამცავები კი მაიმედებენ, რომ ლევანი ცოცხალია და ყველაფერი კარგად იქნება...

თურქებთან მაგჩმი, მეორე გაიმში, მოულოდნელად გადაწყვიტა მინდორზე გამოსვლა

კახა კალაძე: მონსი-კახიო ქითაქითი ქაქაქია, საცაც თაქისოქიქაქი უქიქიქია კაქიქიაო...

მინისტრს, კობა ნარჩქმაშვილს და მის მოადგილეს, ზურაბ ჩხაიძეს, დიდი სურვილი აქვთ ლევანის გათავისუფლებისა, მაგრამ, სამწუხაროდ, ლევანი ისევ უკანონო პატიმრობაშია. ეს საშინელი რეალობაა. საუბედუროდ, უარესის შიშიც მაქვს და კაცმა არ იცის, რა მოხდება ზვალ...

— **ამბობენ, რომ იტალიის პრემიერ-მინისტრი და თქვენი კლუბის — „მილანის“ მფლობელიც ძალზე შეწუხებულია ამ ამბით...**

— სიღვიო ბერლუსკონი, როგორც გავიგე, საქართველოს პრეზიდენტსაც დაურეკა და სთხოვა, ძალ-ღონე არ დაეშურებინა ლევანის გასათავისუფლებლად. ბერლუსკონის ინიციატივით, როცა ამის გამო საჭირო იყო თბილისში ჩემი სასწრაფოდ ჩამოსვლა, კლუბმა ორჯერ გამომიყო საკუთარი თვითმფრინავი. ჩამოვფრინდი და მეორე დღესვე, უკან გავფრინდი. მორალური თანადგომაც არ მაკლია კლუბის მეპატრონისა და სხვა თავკაცებისგან. ბიჭებიც გვერდით მიდგანან — „მილანის“ ფეხბურთელები მამხნევენ, მაიმედებენ, მაგრამ მათ მეტი არაფრის გაკეთება არ ძალუძთ.

— **შარშან, გაზაფხულზე, თქვენ უარი განაცხადეთ საქართველოს ეროვნულ ნაკრებში თამაშზე — მანამდე, ვიდრე სამართალდამცავები ლევანს არ გაათავისუფლებდნენ. საქართველოს მოქალაქეობაზეც აპირებდით უარის თქმას და უკრაინის ეროვნულ ნაკრებში თამაშის სურვილიც გამოთქვით...**

— როდესაც ეს განცხადება გავაკეთე, კარგად ვიცოდი, რომ ფიფა არ დამრთავდა

უკრაინის ნაკრებში თამაშის ნებას — ჩემ გამო, თავის კანონებს არ შეცვლიდა და არ დაუშვებდა იმის პრეცედენტს, რომ ერთი ქვეყნის ნაკრების წევრს მეორე ქვეყნის ნაკრებში ეთამაშა. ამგვარი რამ, მგონი, აღფრეოდო დი სტეფანოს შემდეგ არ მომხდარა — დი სტეფანომ არგენტინის ნაკრებში დაიწყო კარიერა და ესპანეთის ეროვნულ გუნდში დაასრულა. ასე რომ, საქმეში ჩაუხედავმა ხალხმა თუ ირწმუნა მხოლოდ — კალაძე უკრაინის ნაკრებში ითამაშებსო. რაც შეეხება საქართველოს ნაკრებზე უარის თქმას, ეს იმიტომ გავაკეთე, რომ ქვეყნის ხელისუფლებას, სამართალდამცავი ორგანოების წარმომადგენლებს, უფრო მეტად გაენძრიათ ხელი და მიეხა უფრო ქმედითი და ინტენსიური გამხდარიყო. ჩემი პროტესტის შემდეგ, საქმე მკვლარი წერტილიდან არ დაძრულა. თუმცა, ვერ უარყოფ, რომ სამართალდამცავები უფრო გააქტიურდნენ, უფრო გულისხმიერნი გახდნენ ჩემი ოჯახის მიმართ.

— **გამოდის, რომ არც აპირებდით მექანის შესრულებას. მაგრამ უკრაინისა და სამხრეთ აფრიკის ნაკრებებთან ამხანაგური მატჩები ხომ მაინც გამოტოვებ?**

— ეს იმიტომ, რომ ჩემი პროტესტი დამაჯერებელი ყოფილიყო. კი, ამ ორ მატჩში არ მითამაშია, მაგრამ ვერავინ იტყვის, რომ ქართული ფეხბურთის ინტერესები დავაზარალე: ევროპის ჩემპიონატის მატჩებში — შვეიცარიასა და რუსეთთან ვითამაშე და თავი არ დამიზოგავს — იმ დროს, რაც შემემლო, ყველაფერი გავიღე გუნდისთვის.

— **ისე კი, უფრო ადრე დაუბ-**

ფოზა. ყველაფერი ნელ-ნელა, მიზანმიმართულად კეთდებოდა. 2 წელია, რაც „მილანის“ მწვრთნელად კარლო ანჩელოტი დაინიშნა, მას დრო დასჭირდა გუნდთან შესაგუებლად, თავისი გეგმების განსახორციელებლად. ანჩელოტის გარკვეული პრობლემები დახვდა გუნდში, რომელიც ახლა მოგვარებულია. ამასთან, „მილანი“ შარშანდელთან შედარებით, ძალიან გაძლიერდა – რივალდო, ნესტა, სიმინი, ზეედორფი და ტომასონი დავიმატეთ. ეს ვარსკვლავები ყველა გუნდს სასიკეთოდ დაატყობდნენ თავიანთ ხელს, თუნდაც ცალ-ცალკე. ამ ხუთეულის ერთად შექმნამ ხომ, ძალიან გაგვაძლიერა და ევროპის ერთ-ერთ საუკეთესო გუნდად სამართლიანად მიგვიჩვენენ.

— თუმცა, ეს ჯერ კიდევ არ ნიშნავს, რომ მართლაც უძლიერესები ხართ. ამას დამტკიცება — კონკრეტული შედეგები სჭირდება.

— დავამტკიცებთ კიდევ. ყველაფერი იქით მიდის, რომ ამას მოვახერხებთ — იტალიის ჩემპიონატში პირველ ადგილზე ვართ პირველი წრის შემდეგ, ჩემპიონთა ლიგაშიც პირველი წრე წარმატებით გადავლახეთ, ჯგუფში პირველ ადგილზე გავვით, მეორე წრეც წარმატებით დავიწყეთ, დორტმუნდის „ბორუსიას“ და მადრიდის „რეალს“ ვძლიეთ და ახლაც პირველ ადგილზე ვართ ჯგუფში. წარმატება ხელშესახებია, ვეცდებით, კარგად დაწყებული საქმე ბოლომდე მივიყვანოთ.

— „მილანის“ ქომაგებს სკუდეტოს მოგება ურჩევნიათ ჩემპიონთა ლიგაში გამარჯვებას. თქვენთვის რომელი ტიტულია უფრო მნიშვნელოვანი?

— პირადად ჩემთვის, ორივე ტიტულის მოგება საშური და საამაყო საქმეა. დღეს

„მილანს“ მართლაც ბრწყინვალე შემადგენლობა ჰყავს, ორივე ფრონტზე წარმატების დიდი შანსიც გვაქვს და ეს შანსი არ უნდა გავუშვათ ხელიდან. „მილანის“ ქომაგები კი ერთიორად გაიხარებენ, თუ ორივე ტიტული მოვიგებთ. თუმცა, გეთანხმებით, რომ მათ სკუდეტო ურჩევნიათ ლიგაში გამარჯვებას. ასე მართლ ჩვენი ქომაგები არ ფიქრობენ — სკუდეტო ყველაფერს ურჩევნიათ „იუვენტუსის“, „რომას“, „ლაციოს“, „ინტერისა“ და სხვათა ქომაგებს.

— თანაგუნდელებიდან ვისთან მეგობრობთ?

— მართალია, მე ბევრი გუნდი არ გამოიცვლია, მაგრამ კარგად ვიცი, რა ხდება სხვა გუნდებში. შემიძლია, სრული პასუხისმგებლობით ვთქვა, დღეს „მილანზე“ შეკრული, ჩვენებურად რომ ვთქვათ, ძმაკაცური კოლექტივი იშვიათობაა. ყველა, ჩემი მეგობარია გუნდში, თუმცა, ქვეყანა იცის, რომ ანდრეი შევჩენკო ჩემი საუკეთესო მეგობარია, ჩვენ ერთად ვთამაშობდით კიევის „დინამოშიც“, ჩემი მშობლები მას შეილობილს ეძახიან.

— მოულოდნელობა იყო, თქვენს გუნდში „ინტერიდან“ პოლანდიელი კლარენს ზედორფის გადმოსვლა, ასევე მოულოდნელად გადავიდა „ინტერიდან“ „რეალში“ რონალდო. უცნოური პრესა წერს, თითქოს ზედორფს რომანი ჰქონდა რონალდოს ცოლთან, ეს რონალდომაც შეიტყო და ამიტომ, სასწრაფოდ მიატოვა „ინტერი“, ზედორფი კი კლუბის თავკაცმა მასიმო მორატიმ მიჰყიდა „მილანს“, რათა გუნდში ჯანსაღი მორალური ატმოსფერო შეენარჩუნებინაო. რამდენად მართალია ეს ვერსია და ამ თემაზე ზედორფთან ხომ არ ვაპარაკებთ?

— ჩემი თანაგუნდელების პირად, მით უფრო — ინტიმურ ცხოვრებაში არ ვერვც. გადაჭრით შემიძლია ვითხრაო, რომ ეს ყველაფერი, ტყუილია. კლარენსი წესიერი ადამიანია, ის მეგობრობდა რონალდოსთან და ამას არ იკადრებდა. უბრალოდ, მორატიმ რონალდო და ზედორფი ერთდროულად გაყიდა, ისინი სხვადასხვა გუნდში აღმოჩნდნენ და მერე, პრესამ ააგორა ეს ჭორი — საეჭვოდ სწრაფად დააშორეს ერთმანეთს რონალდო და ზედორფი და ნესტა, ეს უკანასკნელი რონალდოს ცოლს ხომ არ ჰყვარობდაო? მერე, ათასჯერ დაიწერა ამ ჭორის შესახებ, ჟურნალისტებმა ჩხრიკეს ეს საქმე და მან ვერსიის სახე მიიღო. ნუ მიწყენთ და ეს ჟურნალისტების მონაჩამანია.

— ყველაზე მეტად ქართული რა გენატრებათ ხოლმე იტალიაში?

— სამტრედია და დელაჩემის გაკეთებული ხაჭაპური, რომელსაც განსაკუთრებულ

ლი და უჩვეულო გემო აქვს. მასზე გემრიელი არც იტალიაში და არც სხვა ქვეყნებში არაფერი მიჭამია.

— თბილისში საფეხბურთო სკოლის გახსნას აპირებთ და ამის შესახებ, „გზის“ წინა ნომერში ვამცნეთ მკითხველს. კონკრეტულს რას გვეტყვი ამის შესახებ?

— ჯერ კონკრეტულად არაფრის თქმა არ შემიძლია. იდეა არსებობს და მას აუცილებლად განვახორციელებ. სავარაუდოდ, ჩემი იტალიელი პარტნიორებიც მიიღებენ ამ პროექტში მონაწილეობას. მათ ვინაობას მოგვიანებით გაგიმხელთ. ვიტყვი, რომ ეს იქნება ჩვეულებრივი, ევროპული სტანდარტების შესატყვისი საფეხბურთო სკოლა. საქართველოში უამრავი ნიჭიერი მოზარდია, რატომ არ უნდა მიეცეთ მათ დიდი ფეხბურთის თამაშის შანსი? მე მათ ყველაფერს გავუკეთებ, რომ დიდ ფეხბურთელად იქცნენ.

— ესპანურმა გაზეთმა „დონ ბალონმა“ ნოემბრისთვის მსოფლიოს სიმბოლურ ნაკრებში შეგიყვანათ. რას ნიშნავს ეს თქვენთვის?

— დიდი პატივია ჩემთვის, დასტურია იმისა, რომ მსოფლიო ღონის ფეხბურთელი ვარ და ასევე დიდი პასუხისმგებლობაცაა — მეტის გაკეთება მმართველს, იმ ხარვეზების აღმოფხვრა, რაც ჩემს კლასსა და ოსტატობას უეჭველია, ემჩნევა.

— ახალ წელს იტალიაში შესვლებით. კლუბის თავკაცები, ალბათ საახალწლოდ რაიმე საზეიმო ღონისძიებას მოგიწყობენ.

— 22 დეკემბერს მილანის ერთ-ერთ პრესტიჟულ რესტორანში გვექონდა საშობაო კარნავალი, ყველანი იქ ვიყავით — ფეხბურთელები, მწვრთნელები და კლუბის მესვეურები, ასევე საპატიო სტუმრები. ახალ წელს რას აპირებენ, არ ვიცი. შესაძლოა, საზეიმო საღილი გაიმართოს. ამ დროისთვის უკვე შეკრებაზე ვიქნებით, ახალი სეზონისთვის ძალზე სერიოზულად ვემზადებით და ტაშ-ფანდურისთვის აღარ გვცალია.

— 2003 წელს, როგორი მიზნებით ხვდებით?

— მთავარია, ჩემი ძმა უნებელი დამიბრუნდეს, ეს იქნება ჩემთვის ყველაფერი. იმედი მაქვს, ასეც მოხდება. სპორტულ მიზნებზე კი, უკვე ვისაუბრეთ: „მილანიან“ ერთად ჩემპიონთა ლიგისა და იტალიის ჩემპიონატის მოგება მინდა, საქართველოს ნაკრების შემადგენლობაში კი, 2003 წელს ყველა ოფიციალურ შეხვედრაში ქულათა მაქსიმუმისთვის ვიბრძობებო, რომ იქნებ, წარუმატებელი სტარტის შემდეგ, მდგომარეობა გამოვასწოროთ და ევროპის ჩემპიონატის ფინალურ ეტაპზე თამაშის უფლება მოვიპოვოთ. ■

2002 წლის ყველაზე აოხურული საქმიანი აღმნიშვნები და ბიზნეს-სტრუქტურები

კომპანიების რეიტინგი

ხალხის რჩეული 10 ყველაზე

პოპულარული კომპანია

1. "ყაზბეგი" 5180
2. "საქართველოს რკინიგზა" 2682
3. "მინისა და მინერალური წყლების კომპანია" (GGMW) 1864
4. "კოკა-კოლა ბოთლერზ ჯორჯია" 1566
5. სადაზღვეო კომპანია "ალდაგი" 1278
6. ფიჭური კავშირგაბმულობის კომპანია "მაგთი" 1174
7. "სანტე უოლმ პროდუქტები" (ჯი-ემ-თი ჯგუფის წევრი) 912
8. "ლენისა და ალკოპოლური სასმელების კომპანია" (GWS) 864
9. "ახალი ქსელები" 610
10. "ნიკორა" 504

ბიზნესმენების რეიტინგი

ხალხის რჩეული 10 ყველაზე

პოპულარული ბიზნესმენი

1. გოგი თოფაძე
(ჯგუფი "ყაზბეგი")
5962

2. აკაკი ჩხაიძე
("საქართველოს რკინიგზა")
2668

3. მამუკა ხაზარაძე
("მინისა და მინერალური წყლების კომპანია" (GGMW))
2410

4. თემურ ჭყონია
("კოკა-კოლა ბოთლერზ ჯორჯია")
1984

5. ბადრი პატარკაციშვილი
(კლუბი "დინამო", სხვა ბიზნეს-სტრუქტურები)
1364

* 6. ბიძინა ივანიშვილი (ჯგუფი "ქართუ")
1248

7. ვანო ჩხარტიშვილი
(გადამხდელთა კავშირის თანათავმჯდომარე)
917

8. ვია ჭანტურია
("საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაცია")
562

9. ვია ჯონთაბერიძე
(ფიჭური კავშირგაბმულობის კომპანია "მაგთი")
312

10. ავთანდილ იაშვილი
("ახალი ქსელები", "ვერისი")
156

ტრადიციულად, ბევრ ქვეყანაში, მათ შორის, საქართველოშიც, წლის შედეგების მიხედვით ხდება საუკეთესო კომპანიების (ფირმების) და ბიზნესმენების გამოვლენა. ზოგჯერ ასეთ საერთაშორისო ღონისძიებებში ქართველი ბიზნესმენები და ქართული კომპანიებიც მონაწილეობენ. ხანდახან ისინი იმარჯვებენ კიდევ. ცნობილია "ერომარკეტის" დაჯილდოებები, რუსეთში "სახალხო პროდუქტის" წოდების მინიჭება და ა.შ. საქართველოში ექსპერტები გამოავლენენ ხოლმე საუკეთესო ფირმასა და კომპანიას. ეს კონკურსი "ჯორჯიან თაიმსის" ეგიდით ეწყობა.

ჩვენ ვთვლით, რომ ასეთი კონკურსები შეიძლება გაიმართოს ხალხის განწყობის დასადგენად და პოპულარობის რეიტინგის გასარკვევად. განსაკუთრებით უპრიანია ასეთი გამოკითხვების ჩატარება ახალი წლის წინ. საინტერესოა ისიც, თუ რომელ ქართულ ნაწარმს ანიჭებს უპირატესობას საქართველოს მოსახლეობა. ასეთი გამოკითხვების ორგანიზება შექმნის შესაბამის ფონს გაზაფხულსა და ზაფხულში, სამეურნეო და საფინანსო წლის შედეგების მიხედვით ექსპერტთა მიერ წლის ლაურეატების დასადგენად.

ამიტომ ჩვენ გადავწყვიტეთ კომპანიების, ბანკების, ბიზნესმენებისა და ბანკირების პოპულარობის რეიტინგის დადგენა სახალწლოდ. გამოკითხვა ჩატარდა მეორედ და მოიცვა მთელი საქართველო. პოპულარობის რეიტინგის დასადგენად გამოკითხულ იქნა 1000 რესპონდენტი თბილისსა და რეგიონებში, აფხაზეთისა და სამაჩაბლოს გარდა. ექსპერტთა შორის გამოკითხული იქნა 100 ექსპერტი, ეკონომიკის, ფინანსებისა და ბანკების თემატიკაზე მომუშავე ჟურნალისტები, მეცნიერ-ეკონომისტები და ფინანსისტები, პოლიტიკოსები.

იქ, დასავლეთში ბანკირების პოპულარობის რეიტინგებს იშვიათად ატარებენ, მაგრამ იქ, დასავლეთში, ბანკირი იმაღლოდა არ არის პოლიტიკოსი და სახელმწიფო მოღვაწე. იქ არც დიდი ილიას მსგავსი მაგალითია ბევრი. ერის წინამძღოლმა, როცა "ფანტიაშვილებმა" მიწების ორ გროშად დაგირავება დაიწყეს, ამ გასაჭირის და ეროვნული კაპიტალის მინამსგავსის შესაქმნელად ბანკი ჩამოაყალიბა და თავადვე ჩაუდგა სათავეში. აქ დღეს ბიზნესმენი და ბანკირი, ხალხის წინამძღოლი და მდროშეა. თქვენ და ჩვენი სიმდიდრე მათ აბარიათ. ამიტომ ისინი, როგორც ახლა ამბობენ, გამჭვირვალენი უნდა იყვნენ. ესეც რომ არ იყოს, ბანკირების და ბიზნესმენების პოპულარობა, მათდამი ნდობა, მათი საიმედოობა უმნიშვნელოვანესი ეკონომიკური ფაქტორი და კატეგორიაა.

სოციოლოგიური კვლევების ცენტრ "რეიტინგი-კავკასიის" ანალიტიკური ჯგუფი

* სამწუხაროდ, ბიძინა ივანიშვილის სურათს ვერც ჩვენს და ვერც ჩვენი კოლეგების ფოტოარქივში ვერ მოვაკვლიეთ

კომპანიების რეიტინგი

ექსპერტთა რჩეული 10 ყველაზე

პოპულარული კომპანია

1. ჯგუფი "ყაზბეგი" 388
2. "საქართველოს რკინიგზა" 336
3. "თიბისი" ჯგუფი 200
4. ჯგუფი "ქართუ" 168
5. ჯგუფი "სამგორი 94" 154
6. "კოკა-კოლა ბოთლერზ ჯორჯია" 138
7. ჯგუფი "მაგთი" 120
8. "საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაცია" 106
9. "კანარგო სტანდარტ ოილი" 92
10. ჯგუფი "ჟინერი" 84

ბიზნესმენების რეიტინგი

ექსპერტთა რჩეული 10 ყველაზე

პოპულარული ბიზნესმენი

1. ვანო ჩხარტიშვილი
(გადამხდელთა კავშირის თანათავმჯდომარე)
584

2. გოგი თოფაძე
(ჯგუფი "ყაზბეგი")
552

3. აკაკი ჩხაიძე
("საქართველოს რკინიგზა")
406

4. მამუკა ხაზარაძე
("თიბისი" ჯგუფი)
368

5. თემურ ჭყონია
("კოკა-კოლა ბოთლერზ ჯორჯია")
216

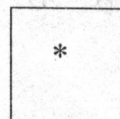
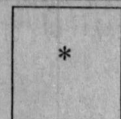
* 6. ბიძინა ივანიშვილი
(ჯგუფი "ქართუ")
172

7. ავთანდილ წერეთელი
(ჯგუფი "სამგორი 94")
148

8. ბადრი პატარკაციშვილი
(კლუბი "დინამო", სხვა ბიზნეს-სტრუქტურები)
124

9. ვია ჭანტურია
("საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაცია")
110

10. თემურ ჭყონია
(ჯგუფი "ჟინერი")
86

საქართველოს
მედიის
კავშირების
ფონდის
ინიციატივა

რომა და თემურ
რცხილაძის ნახვისას ვერ იფიქრებ, რომ მათ შორის ნათესაური კავშირი არსებობს: ერთმანეთს მხოლოდ თვალებით ვგაგვართო, აცხადებენ (ოღონდ, არა თვალების ფერით). ამის მიზეზი კი ის არის, რომ თემური დედას პგაეს, რომა კი — ბაბუას. მართალია, მათი ერთად მოხელთება ცოტა გამიჭირდა, მაგრამ წვალებას ფუჭად არ ჩაუვლია: საუბარმა ხალისიანად ჩაიარა. თუ როგორ ხულიგანი ბავშვები იყვნენ ძმები და როგორ კარგავდნენ ტკუას მათ გამო გოგონები — ამას თავად მათი ნაამბობიდან შეიტყობთ.

მერი კობიაშვილი

რომა:

— მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენ შორის ასაკობრივი სხვაობა ექვსი წელია, ბავშვობიდან ვუგებდით ერთმანეთს და კარგი ძმობა გვქონდა. მე ძალიან კეთილი ვიყავი, თემო — ფიცხი (იციანის). ვხუმრობ, პირიქით იყო. თუ რაიმეს დავაშავებდი, ყველაფერს თემო იბრალებდა.

თემური:

— კი არ ვიბრალებდი — მბრალდებოდა, ერთხელ, ბავშვობაში, რომამ წყლით აავსო ხუთკაპიკიანი ბუშტი და მეექვსე სართულიდან ისეთი ძალით ესროლა ახალ, ტაოტიან „ზაპოროჟეცს“, რომ რკინა

რომა რცხილაძე:
„ჩვენთან განუორკება გოგონებისთვის ყოველთვის ბრახელია იყო...“

ჩაილუნა. მძლოლი ელდისგან ძლივს გადმოვიდა მანქანიდან. ერთმა „კეთილმა“ მეზობელმა უთხრა, საიდანაც ისროლეს ბუშტი. მძლოლი სანამ სახლში ამოვიდოდა, რომამ მითხრა: მე უკვე დიდი ბიჭი ვარ, დამიჭერენ და დანაშაული შენ თავზე უნდა აიღო. მე, სხვა რომ ვერაფერი მოვახერხებ, აბაზანაში ჩავიკეტე. კარზე ბევრი მიკაკუნეს, მაგრამ ცოცხალი თავით არ გამოვიდი. მერე, უფროსებმა მოაგვარეს საქმე. ასე გადავარჩინე მაშინ რომა.

— სიმღერა პირველად რომელმა დაიწყო?

— ერთად დავიწყეთ. ჩვენი ოჯახის წევრებზე გრანდიოზული „ცოცხალი“ კონცერტები იმართებოდა ხოლმე, რომელშიც ჩვენც ვმონაწილეობდით.

რომა:

— მე, როგორც მომღერალმა, პირველად თემურის სიმღერა ვიმღერე — ტექსტიც და მუსიკაც მას ეკუთვნის. ერთხელ, შინ „ბახუსში მყოფი“ ავედი. კარი თემურმა გამიღო, ოთახში შემომყვა და მითხრა: სიმღერა დავწერე და შენი აზრი მაინტერესებს. რომ მოვუსმინე, მაშინვე წარმოვიდგინე, სცენაზე როგორ აჟღერდებოდა.

თემური:

— მე კი, ანსამბლ „დიელოში“ ყოფნისას, პოპულარობა რომას სიმღერამ მომიტანა. პრემიერა 1979 წელს, სოსუმში შედგა. საქართველოზე ვმღეროდი. ისე მოეწონათ, სცენაზე სამჯერ გამიწვიეს.

— მიუხედავად იმისა, რომ ერთმანეთის სიმღერებს მღერით, მსმენელისთვის თქვენი დუეტი

არ შევითავაზებიათ. ამის მიზეზი რა არის?

— ალბათ ყველაფერს თავისი დრო აქვს. გვინდა — რომ ჩვენმა ღუეტმა თავისი სიტყვა თქვას. იმედი მაქვს, ღმერთი გამოიბეჭდებს ისეთ მუხას, რომ ჩვენ შორის ასეთი თანამშრომლობაც შედგეს.

რომა:

— ამის ჩანასახი უკვე არსებობს. დარწმუნებული ვარ, ეს სიმღერაც იმ ბედს გაიზიარებს, როგორც ჩვენს სხვა სიმღერებს ერგო: 20 წლის წინ აჟღერებულ სიმღერებს, დღესაც უსმენენ. ალბათ იმიტომ, რომ ჩვენს შემოქმედებაში ჭარბობს ლირიკა, ცოტა სევდაც.

თემური:

— ოღონდ — ნათელი სევდა.
 — რამდენად კრიტიკულად უყურებთ ერთმანეთის შემოქმედებას?

— არაფერს ვუმალავთ ერთმანეთს. ჩემს ახლა სიმღერაზე, პირველ რიგში, რომას აზრი მაინტერესებს ხოლმე. გამიმართლა, რომ დაბადებიდანვე მყავდა ისეთი მასწავლებელი, როგორიც რომაა. მისი სკოლა მაქვს გავლილი და დღესაც ბევრ რამეს ვსწავლობ მისგან. სწორედ რომამ მიმაჩვია იმას, რომ სიმღერა უნდა დაწერო მაშინ, როცა ის თავისით მოვა...

— გარდა იმისა, რომ მღერით, კიდევ რა საქმით ხართ დაკავებული?

რომა:

— ვცდილობთ, რომ სიმღერას არ ვულგარობთ. გაჭირვება ბევრჯერ გვინახავს, ყოფილა შემთხვევა, რომ ჩაის ფულიც კი არ გვქონია. ასეთ დროს,

თემურის განწყობაში პესიმიზმი ჭარბობდა, მე კი ვეუბნებოდი: ცოტაც მოითმინე და ყველაფერი კარგად იქნება-მეთქი...

— **ბატონო რომა, რატომ გადამწყვიტეთ, თმას ახალგაზრდობაშივე გამომშვიდობებოდი და იმიჯი ასეთი ფორმით შეცვალა?**

— როდესაც ანსამბლ „ციცინათელაში“ ვიყავი (1968-69 წლებში), გასტროლებზე შუა აზიაში წავედი. სიცხის გამო, თმა შემითხელდა და გადავწყვიტე, რომ საერთოდ გადამეპარსა. ამას ჩემი თავის ფორმამაც შეუწყო ხელი...

— **ბატონო თემურ, ძმისთვის რომ მიგებაძათ, ამის სურვილი არ გაგჩენიათ?**

— არა. სჯობს, ამ მხრივ განსხვავებულები ვიყო.

— **ბატონ რომას ყველა სპოლოს ეძახის, თქვენ თუ გაქვთ მეტსახელი?**

— მამაჩემი ხან კილკას მეძახდა, ხან ტარაკანს. ტარაკანივით შავი ნამდვილად არ ვარ. უბრალოდ, რომა 5,6 კილო დაიბადა, მე — 3,6 და ამის გამო, ტარაკანივით პატარა ვეჩვენებოდი მშობლებს. ისე, ჩვენს ოჯახში, „ბაბუც“ გვყავს, რომელიც ყველა სხვა ბაბუს სჯობს...

რომა:

— ეს მეტსახელი ბათუმში შემარქვეს და ახლა, ყველა — დიდი და პატარა — ბაბუს მეძახის.

— **თუ ყოფილა ისეთი შემთხვევა, რომ ძმებს ერთი და იგივე ქალი მოგწონებიათ?**

— ქალებში ყოველთვის განსხვავებული გემოვნება გქონდა.

თემური:

— მაგრამ ყველაფერ ლამაზს ორივე ერთად ვაფიქსირებ.

— **ე.ი. ერთი ქალის გამო**

არ გიკამათიათ?

— არა, რატომ უნდა გვეჩხუბა?!

რომა:

— ქალს რომ მოვწონებოდი, საამისოდ ენერგია არასოდეს დაგვიხარჯავს. ისინი თვითონ გამოხატავენ სიყვარულს და დღემდე ასე გრძელდება...

— **ამას რა ფორმით აკეთებენ სოლმე?**

თემური:

— ამის მაგალითს მე მოგიყვებით. რუსეთში რომ ვცხოვრობდი, რომა სტუმრად ჩამოვიდა. კრისტინა ორბაკაიტეს რაღაც საქმის გამო, სტუდიაში მივაკითხეთ. კრისტინას ანსამბლის ბას-გიტარისტმა გოგომ რომა რომ დაინახა, იკვილა: Ой, боже мой, что за мужчина!!

— **ბატონ რომას როგორი რეაქცია ჰქონდა?**

— ჩვეულებრივად იდგა და ილიმებოდა.

რომა:

— ამ შემთხვევას სერიოზული ურთიერთობა არ მოჰყოლია. მინდა ვითხრათ, რომ ჩვენთან განშორება გოგონებისთვის ყოველთვის ტრაგედია იყო. ალბათ იმიტომ, რომ რცხილაძეებთან ნებისმიერი სახის ურთიერთობა მხოლოდ და მხოლოდ კომფორტია.

P.S. ძმები რცხილაძეები ფიქრობენ, რომ ისინი მსახიობებიც არიან. როცა სცენაზე დგახარ, უკვე მსახიობი ხარო, ამბობენ. ერთი არასწორი გაღიძვრაც კი შეიძლება, ვინმეს დაამახსოვრდეს და მან უკვე იცის, რომ მომღერალი სიაფანდობს; არ ვცდილობთ, იმ სიტუაციას მოვერგოთ, რაც ქართულ შოუბიზნესშია, პირიქით — გვინდა, სხვებს მივცეთ იმის მაგალითი, თუ როგორ შეიძლება კარგად იმღერო ცოცხლადო, — მითხრეს ბოლოს. ■

ტესტი ერუდიციაზე

1. რას ებრაძოდნენ ძველად, მოშინაურებული მარხვის საშუალებით ჩინელები?

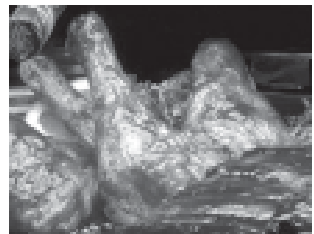
- ა) კოლოებს;
- ბ) ბოროტ სულებს;
- გ) ავადმყოფობას.

2. რა ეწოდება ფინლით ერთ ჯირზე ასაღებ თივას?

- ა) ჯერი;
- ბ) ულუფა;
- გ) თალამი.

3. რას ეძახიან რუსები ამერიკიდან შეტანილ ქათმის ბაყინულ პარკლებს?

- ა) ბუმის ფენებს;
- ბ) ბუმის ნასუფრალს;
- გ) ამერიკულ ნარჩენებს.

4. რამდენი წელია დაფიქსირებული გომგამოს სიცოცხლის ხანგრძლივობა?

- ა) 7;
- ბ) 36;
- გ) 189.

პასუხები იხილეთ 61-ე გვერდზე

აპთო მარგველაშვილი

ნათქვამია: „რაც ორშაბათი — ის მთელი კვირაცაო...“ ჰოდა, იმ ორშაბათსაც, დილიდანვე ვცდილობდი, მხიარული ვყოფილიყავი. სახლიდან გამოსვლისთანავე, „კვირის პალიტრის“ ახალი ნომერი შევიძინე, შემთხვევით შეხვედრილ მეგობარს მივესალმე, მეტროში ერთად „ჩავეყვინეთ“ და ხალხით გადაჭედვით ბოლო ვაგონში სხვადასხვა კარიდან შევეკვეხეთ. გაზეთი შეძლებისდაგვარად გავშალე და თავი ჩავრგე. მოუხერხებლად დგომის გამო, ხელი რამდენჯერმე შევიცვალე და როგორც ჩანს, გვერდით მდგომნი შევაწუხე, ან რაღაც ეჭვი აღვძარი.

— შენ არ გაიხარე! არ მოესწარი სვალინდელი დილის გათენებას!.. — ჩაილაპარაკა ჩემს არგასაგონად ვიღაც ქალმა, მხარი უხეშად გამკრა და გაზეთის ბოლო ორი გვერდი შეიწირა.

რადგან ჩავთვალე, რომ იმ ქალბატონის წყველის ადრესატი მე არანაირად არ უნდა ვყოფილიყავი, კითხვა მშვიდად განვაგრძე. ცოტა ხანში ვიგრძენი, რომ გაზეთის გაშლა გამიადვილდა, რადგან ჩემ ირგვლივ, ერთი მეტრის რადიუსში არავინ იდგა. თავი ავწიე და რამდენიმე ათეული მეზავრის რისხვით აღსავსე მზერა დავიჭირე — ყველანი მე მიყურებდნენ. მარტო დარჩენილმა თავი თითქოს, „შიშვლად“ ვიგრძენი, გაზეთი მკლაფზე გადავიკეცი და ერთმანეთზე მიტმასნილი ხალხის შუაგულში ვცვიოთ თავი. იგივე განმეორდა, ოღონდ ამჯერად, მათ ანთებულ თვალებში „სპირალის ვარვარება“ საგრძნობლად იმატა. მივხვდი, რაც ხდებოდა. მესამე კარისაკენ გადავინაცვლე, სადაც ჩემი მეგობარი ძლივს იდგა ცალ ფეხზე. ჩართული დიქტოფონი ქუროუკის ჯიბეში ჩაუდებ და ჩაჩურჩულე: იმათთან ახლოს დადექი, „თავისუფლებაზე“ ჩამოდი-მეთქი, — მე კი წინა ვაგონში შევედი, სადაც შედარებით მშვიდი ვითარება დამხვდა. ცალი ხელით სახელურს ჩამოვეკიდე და კითხვა განვაგრძე.

— „კვირის პალიტრას“ კითხულობ, ხომ? — მკითხა ერთმა ახალგაზრდამ და შეეცადა, ჩემი არჩეული სტატია მასაც წაეკითხა. — კარგი გაზეთია, საინტერესო ამბებს წერენ. — მალე მატარებელმა გაჩერებასთან დაამუხრუჭა, ერთმანეთს მივაწექით. ბიჭმა გამიძიმა, მაღლობა გადამიხადა და ჩავიდა. დათქმულ გაჩერებაზე მე და ჩემი მეგობარიც ჩამოვედით.

— გილოცავთ გადარჩენას! — გადაიხარხარა ირაკლიმ, დიქტოფონი დამიბრუნა და დამემშვიდობა. მე კი იქვე, ბოძს

მეცროში გაზეთის ყიოხვა მავნებელია თქვენი ჯანმრთელობისათვის..

მივეყუდე და ჩანაწერის მოსმენას შევედევით. ვიგრძენი, რომ წამომახურა და ორგანიზმში წნეკამ და ტემპერატურამ ერთდროულად მიმატა, რადგან ჩანაწერი დაახლოებით, ასეთი აღმოჩნდა:

— ნახეთ, ნახეთ, ახლა წინა ვაგონში შეძვრა. ვინ იცის, რამდენ გაჭირვებულს ამოაძრობს სულს!..

— ღმერთო ჩემო, რატომ იბადებიან ასეთები?! რა კარგი ახალგაზრდა ჩანდა, შესახედავად არაფერი ეტყობოდა!..

— რა შეტყობა უნდა, ქალბატონო? ჯიბეებში ახლა „მუშაობის“ ასეთი სტილი აქვთ: ვითომ გაზეთს კითხულობენ, სინამდვილეში კი, „ფარდად“ იყენებენ. როცა მატარებელი დაამუხრუჭებს და ხალხიც ერთმანეთს მიაწვება, სწორედ მაშინ აცლიან ფულს.

— თქვენ, ახალგაზრდავ, ისე კარგად გცოდნიათ წესები, თქვენც ხომ არ ჩახვიდოლით ამ ვაგონიდან?..

— მე პოლიციელი ვარ და ეგეთებს ხუნზე ვგრძნობ.

— მერე, ახლა გრიპი გაქვს, შვილო? რატომ არაფერი იღონე?

— სიტუაციას მაქსიმალურად ვაკონტროლებდი, — თავს იქებდა ქართველი „შერლოკ ჰოლმის“, — ვინმეს ჯიბეში ხელის ჩაყოფა და ჩემი დატაკება ერთი იქნებოდა.

— „როცა ვიყავ პატარა,

დედამ გულით მატარა, საყვარელო ჩემო დედი“...

— სიმღერით ჩამოიარა მეტროს „საგადასახადო ინსპექციამ“ და ალბათ სურდებიც ჩამოკრიბა.

— უნდა დაგვეჭირა! აქვე ჩავაბარებდით მეტროს პოლიციას, — გაზეთი რომ გამოიხია და მიმაწყველა, იმ ქალის ხმა ვიცანი. აქტიურად განაგრძობდა ჩემს ლანძღვას.

— ჩავაბარებდით, თორემ, კი არ გამოუშვებდნენ! ესენი თურმე, იმათთან წილშიც კი არიან. რა ქნან? — ყველას უნდა სახლში ფულის მიტანა.

— ეჰ, ცხოვრებაა ცუდი. იქნებ, ის ბიჭიც კარგ ოჯახშია გაზრდილი, უმაღლესდამთავრებული, მაგრამ მისი შემოსავალი არ ჰყოფნის ოჯახს — „ოთიანში“ გაატრყა ვიღაც ღვთისნიერმა ქალბატონმა. — „მიმშვილს გამოჰყავს მეგლი სანადიროდ“ — ნათქვამია. კარგი ცხოვრება რომ იყოს, იქნებ იმ ბიჭსაც სხვა გზა აერჩია.

— თქვენ, ქალბატონო, ისე შეგვაცოდეთ ის გარეწარი, მგონი, უნდა შეგვეკრიბა ფული და ჩვენივე ხელით მიგვეცა.

— შეგვეკრიბა კი არა, ბეწვზე გამასწრო ვაგონიდან, თორემ, კბილებს დავუმტვრევდი! რა „ნაგლი“ ვინმე იყო! — პოლიციელისფორმისაც არ მოერიდა, — „ჰოლმს“ „ვატსონიც“ გამოუჩნდა მხარდაჭერად და მივხვდი, რომ მართლაც დროზე გამოვსულვარ იმ ვაგონიდან...

მეტროდან ამოვედი. სიგარეტის საყიდლად მაღაზიაში შევედი, მაგრამ საფულე ვეღარ ვიპოვე, რაც ამკარად, იმ ახალგაზრდის ნახელავი იყო, გაზეთის არჩევანი რომ მომიწონა... ძალიან მეწყინა საფულის დაკარგვა! ის ხომ ჯადოსნური იყო, რადგან ჩვენი სამწლიანი „თანაცხოვრების“ მანძილზე, მასში ფულის რაოდენობა არასოდეს ყოფილა 10 ლარზე მეტი და 2 ლარზე ნაკლები. იმ დღესაც, მგონი 7 ლარი მქონდა. მაგრამ ჩემი წყენა რა მოსატანია იმ სიხარულთან, რომელიც იმის წარმოდგენისას განვიცადე, თუ რა შარში შეიძლებოდა გავსკეულიყავი.

ყველაფრის გაანალიზების შედეგად, სრულ ჭკუასა და მშვიდ გონებაზე მყოფი, კატეგორიულად მოვითხოვე: ან ჯიბეებში შევიცვალე დღეს არსებული „მუშაობის“ სტილი, ანა მეტროს ვაგონებში გააკრან წარწერა: „შინაგან საქმეთა სამინისტრო გაფრთხილებთ: ვაგონში გაზეთის კითხვა მავნებელია თქვენი ჯანმრთელობისათვის!“

მარჯანი შვილის თეატრის მსახიობი ნინო სომას ურიძე 10-წლიანი პაუზის შემდეგ, მაცურებელმა „თავისუფალი თეატრის“ სცენაზე, დათო დოია შვილის „ჯინსების თაობაში“, თვითმფრინავის ერთ-ერთი გამტაცებლის (რომლის პროტოტიპია გეგა კობახიძე) დედის როლში იხილა. ქალბატონი ნინო სულ ცოტა ხნის წინ დაბრუნდა პარიზიდან, სადაც ფილმის გადაღებებზე იყო მიწვეული, რეჟისორ შული ბერტურელის მიერ. ფილმს ეწოდება „რაც ოთარი წავიდა“. გადაღებები უკვე დასრულებულია. ფილმი კანის ფესტივალისთვის მომზადდა და ფრანგი კრიტიკოსები მას დიდ წარმატებას უწინასწარმეტყველებენ. უფრო კონკრეტულად, თავად ქალბატონი ნინო გვიამბობს.

ნათია თენიშვილი

— ეს არის სამი ქართველი ქალის — ჩემი გმირის, დედამისისა და მისი შვილის ცხოვრების ამბავი. ჩემი გმირი — მარინა ჩვეულებრივი ქალია. როცა ოჯახს გაუჭირდება, მას სახლიდან გააქვს წიგნები და ყიდის. მას ჰყავს ძმა, რომელიც სამუშაოდ მიდის პარიზში და იქ იღუპება. ამის გამო აღმოჩნდებიან ეს ქალები პარიზში. მარინას დედისა და შვილის როლებზეც ქართველი მსახიობები ისინჯებოდნენ, მაგრამ რატომღაც არავინ აიყვანეს. დედას თამაშობს 89 წლის ესტერ გორენტენი. ის პროფესიით კბილის ექიმი, ამ ბოლო 4 წელიწადში გადაიღეს რვა ფილმში და ძალიან პოპულარული და მოდური მსახიობი გახდა. შვილს თამაშობს დინარა დრუკაროვა. ის გათხოვილია საფრანგეთში და ოთხი წელია, უკვე იქ ცხოვრობს.

— როგორც ვიცი, ბევრი მსახიობი გაისინჯა მარინას როლზე. როგორ ფიქრობთ — თქვენ რატომ აგირჩიეს?

— საქართველოში თუკი ვინმე მოქმედი არტისტია, ყველამ მიიღო სინჯებში მონაწილეობა. ჩემთან მოვიდა ქართული მხარის პროდიუსერი, გადამიღო ფოტოსურათები და მთხოვა, რომ მივსულიყავი კინოსინჯებზე. ამ დროს გარუჯული ვიყავი. გადამიღეს სინჯები და ცოტა ხანში დამირეკეს — მზეზე არ გახვიდე და როგორც გინდა, „ხაგარი“ მოიშორეო.

სპექტაკლი „ჯინსების თაობა“

„უჩიოაქუნი აბოძუნ, რომ გავიძუდარი ვა გახოძუდარი არ ახნა უყო...“

თან მესმოდა, რომ სინჯავდნენ უამრავ მსახიობს და ყველა მათგანს ეგონა, რომ თვითონ ითამაშებდა ამ როლს. მერე დამირეკეს და მითხრეს, რომ როლზე დამამტკიცეს. ყულიმ მითხრა, რომ მას თავიდანვე მე ვუნდოდი.

— გადაღებები მხოლოდ პარიზში იყო?

— მთელი ფილმი საქართველოში გადაიღეს. პარიზში სულ ხუთი დღე მქონდა გადაღებები, მაგრამ ორი თვე დავრჩი. ძალიან საინტერესო იყო ამ ფილმზე მუშაობა, იმიტომ, რომ ყული საინტერესო გოგონაა, მაგრამ, რა თქმა უნდა, ჩვენები უფრო მაგრები არიან. არც კი შევადარებ. უბრალოდ, იმთ ფული, ტექნიკა და აუარებელი შესაძლებლობა აქვთ... ეს არის ყულის პირველი დამოუკიდებელი ფილმი. მამამისი საფრანგეთში ძალიან ცნობილი რეჟისორია. ყული მეორე რეჟისორად მუშაობდა ოთარ იოსელიანთან. სხვათა შორის, ის ცნობილი რუსი ემიგრანტი მწერლის — ვლადიმერ ნაბოკოვის შვილიშვილია.

— პარიზში სად ცხოვრობდით?

— ერთი კვირა — სასტუმროში. მერე შევიტყვე, რომ დინარა, რომელიც „ჩემს შვილს“ თამაშობს, ძალიან მდიდარია, აქვს საკუთარი გემი სენაზე და იქ ცხოვრობს. მან დამპატიჟა და თვე-ნახევარი მასთან ვიცხოვრე. ბევრ ქართველ მოღვაწეს შევხ-

ვდი. ვნახე მიშა კობახიძე და მთელი ქართული დიასპორა. იქ არიან დები მიქელაძეები, ძალიან ცნობილი ადამიანები. მათ აქვთ გახსნილი ხელოვნების სახლი. ჩემს იქ ყოფნაში, ირაკლი სუთიძის გამოფენა იყო ჩატანელი. ძალიან კარგი საგამოფენო დარბაზია და სწორედ იქ იკრიბება ხოლმე მთელი ქართული დიასპორა. მთელი ორი თვე, რაც იქ გავატარე, აქ ნამყოფი ფრანგები სულ ხაჭაპურს ახსენებდნენ. გაგიჟდნენ, ისე მოეწონათ აქაურობა. ისინი მოკლებულნი არიან იმ სითბოს და თბილ ურთიერთობებს, რაც ქართველებს გვაქვს.

— როგორც ვიცი, ახალი შემოთავაზებაც მიიღეთ ერთი ფრანგი რეჟისორისგან...

— კი. ეს არის კატრინ ბრეა. ახლა ყველაზე ცნობილი და მოდური რეჟისორი საფრანგეთში. გადაღებები გაზაფხულზე დაიწყება. სამუშაო სათაურია — „მე და კატრინი“. მოკლედ რომ ვთქვა, ქალისა და მამაკაცის ურთიერთობაზეა. ჩემი პარტნიორი იქნება ზანგი მალიმანი. ის სორბონის უნივერსიტეტში კითხულობს ლექციებს. უკვე გავიცანი. ძალიან საინტერესო და განათლებული ადამიანია. ამ ფილმის გადაღებები ბორდოშია დაგეგმილი. სულ ფრანგულ ენაზე და ფრანგ მსახიობებთან ერთად მომიწევს მუშაობა. ეს ზანგი იქნება ერთადერთი არაპროფესიონალი მსახიობი.

— ფრანგული იცოდით თუ ახლა ისწავლეთ?

— ცოტა ვიცოდი, მაინტერესებდა და ვკითხულობდი. მერე, როცა გავიგე, რომ ფრანგებთან მომიწვედა ურთიერთობა, ავიღე წიგნები და დავიწყე მეცადინეობა. ეს ორი თვეც პარიზში ფრანგულად ვლაპარაკობდი. ასე რომ, ენის პრობლემა არ მაქვს.

— ქალბატონო ნინო, ახლა შორეულ წარსულში გადავინაცვლოთ — გაისვენეთ, როდის და როგორ გადაწყვეტეთ მსახიობობა?

— მე არ გადამიწყვეტია, იმიტომ, რომ არ მაინტერესებდა. 12 წლის ვიყავი, როცა შემხვდა რეჟისორი ნანა მჭედლიძე და წამიყვანა ფილმში — „დაბრუნებული ღიმილი“ გადასაღებად, სადაც ვითამაშე სოფიკო ჭიაურელის გმირის და. იქ გეგა კობახიძემაც შეასრულა ეპიზოდური როლი. ძალიან პატარა იყო მაშინ. ვითამაშე ამ ფილმში და 13 წლის ასაკში გავთხოვდი. ვეყოლებოდი, ისე მიყვარდა ჩემი ქმარი. ზურა ჩემზე 10 წლით უფროსი იყო.

— 13 წლის ასაკში გათხოვებას ალბათ დიდი სკანდალი მოჰყვა, არა?

— დელაჩემი კვებოდა, კინალამ გადაჰყვა ამ ამბავს. ამბობდნენ — აი, კინომ გააფუჭა ეს „სუთოსანი“ ბავშვიო... რა შუაში იყო კინო? მაბოღებდა, ისე მიყვარდა ჩემი ქმარი. ის ძალიან კარგი პიროვნება იყო, სწავლობდა ლენინგრადში, მაგრამ არ საქმიანობდა თავისი პროფესიით. იყო ერთი, ჩვეულებრივი თბილისელი ბიჭი, მაგრამ ამავე დროს — არაჩვეულებრივი ადამიანი. ძალიან ბედნიერად ვიცხოვრეთ 28 წელი. სამწუხაროდ, გარდაიცვალა. 13 წლის გავთხოვ-

ნინო და მისი მომავალი პარტნიორი მალიმანი

ნინო, დინარა დრუკაროვა, ესტერი და ფილმის რეჟისორი ქული ბერგუჩელი

დი-მეთქი, გითხარით. 14 წლისას უკვე შვილი მყავდა. მერე ჩემი ქმარი დაიჭირეს. რაღაცა სომ უნდა მეკეთებინა? — და დადგა პრობლემა — სად ჩავაბარო? შემხვდა ისევ ნანა მჭედლიძე და მითხრა: წადი თეატრალურში, შენ მიგიღებენო. არც ვიცოდი, რა ხდებოდა იქ, რა უნდა ჩამებარებინა, მაგრამ ვცადე და ბელმა გამიღიმა. თეატრალურ ინსტიტუტში ვიყავი თემურ ჩხეიძის სტუდენტი. ძალიან ამაყი ვარ ამით. დავამთავრე და მარჯანიშვილის თეატრში წავიღე სამუშაოდ. ჩემი დებიუტი იყო სპექტაკლი „შთამომავლობა“. თეატრალურში რომ ჩავაბარე, ქმრისთვის სომ უნდა მეთქვა და მივწერე წერილი: ისეთი კარგია, გადარეული ვარ, ძალიან მომწონს-მეთქი და ა.შ. იქიდან ისეთი პასუხი მომივიდა, რომ ვერც მოგყვები, რა ეწერა... ხრიკს მიგმართე — ვითომ ის წერილი არ მომსვლია და ახალი გავუგზავნე ასეთი ტექსტით: „დედა, ეს რა ხალხია, როგორი წესიერი, პატიოსანი...“ და ა.შ. წარმოიდგინეთ, რა დღეში ვიყავი!

გამოვიდა ციხიდან ზურა და ვიფიქრე — ჯობია, გავაცნო ის ხალხი, ვისთანაც ურთიერთობა მაქვს-მეთქი. ჩემს დაბადების დღეს, 19 დეკემბერს, მთელი მარჯანიშვილის თეატრი დავპატიჟე. ყველა ნახა, გაიცნო და ყველაფერი მოგვარდა... მთელი ცხოვრება, პიონერთა ხელმძღვანელებს ან მსგავს გმირებს ვითამაშობდი, რომ კაცთან შეხება არ

მქონოდა. ჩემს ქმარს არ სიამოვნებდა ჩემი მსახიობობა. მე ის ყველაფერს მერჩინა, არ მინდოდა, რამე სწყენოდა და ბევრ როლზე ვამბობდი უარს. ერთი ძალიან კარგი როლი დავკარგე რუსულ ფილმში ამის გამო... სპექტაკლში „მზის ჩასვლის წინ“ მე და კოტე მახარაძე ვითამაშობდით შეგვარებულებს. იყო ერთი სცენა, სადაც კოტე მიხსნის სიყვარულს, მიღვივართ ერთმანეთისკენ, უნდა ჩავეხუტოთ და შუქი ქრება. კოტეს ვუუბნები: იქნებ არ ჩავეხუტოთ-მეთქი?... იმიტომ, რომ როცა ზურას ვუყვებოდი პიესის შინაარსს, ცალკეადა მითხრა: ნინო, იცოდე, თუ რამე არ მომეწონა, სცენაზე ამოვალ და ყურით ჩამოგიყვანო. ამას რომ გააკეთებდა, ყველამ იცოდა. ამ დროს, სოფიკო ჯერ არ იყო კოტეს ცოლი. ისიც დადიოდა და კითხულობდა რეპეტიციის ამბებს. ასე რომ, არც კოტე იყო კარგ დღეში... სცენის შემანქანესთან ავირბინე და ვთხოვე, ერთმანეთისკენ სვლას რომ დავიწყებო, შუქი ჩააქრე-მეთქი... პრემიერაზე მოსულეები არიან კოტეს მხარეც, ჩემი მხარეც. კოტეც დაზაფრულია, ვუუბნებოდი: თუ შუქი არ ჩაქრა, საშინელება მოხდება-მეთქი... დადგა იმ სცენის დროც, ავუსხენით ერთმანეთს სიყვარული, წავედით ერთმანეთისკენ — შუქი არ ქრება. სანამ დღე უნდა გაგვეწელა? — ჩავეხუტეთ ერთმანეთს. ისე ვნერვიულობდი, სიმწრისგან ტირილი დავიწყე. ველოდებოდი, რომ მართლა ყურით ჩამიყვანდა სცენიდან... როცა თეატრიდან გამოვედი, ჩემი ქმარი და სოფიკო იდგნენ და ერთმანეთს ესაუბრებოდნენ. ზურამ მითხრა: ამის გამო იკლავდი თავს? — ისეთი ლამაზები იყავით და ისე კარგად ჩავეხუტეთ ერთმანეთს, რომ

მშენიერი საყურებელი იყო. მოკლედ, გადავრჩით, მშვიდობიანად დასრულდა ყველაფერი... ზურას ძალიან უყვარდა კოტე, იგი ჩვენი მეგობარი იყო. არასდროს მიყვარდა ჩემი დაბადების დღე და აწი ალბათ საერთოდ აღარ მეყვარება, იმიტომ, რომ ამ დღეს კოტე გარდაიცვალა. უზარმაზარი პიროვნება იყო. მარჯანიშვილის თეატრში ვიყავი სულ, 10 წლის წინ თეატრიდან საერთოდ წამოვედი.

— რა იყო ამის მიზეზი?

— ჩემი პირადი პრობლემები. გარდაამეცვალა მეუღლე, დედა, შვილი. ავიწიე-დავიწიე და აღარ მინდოდა არც თეატრის და არც არაფრის გაგონება. იმ დროს, თავი იმით გადავირჩინე, რომ გავახმოვანე უამრავი ფილმი და სერიალი. ერთხელ, აფთიაქში შევედი და გამყიდველს წამალი ვთხოვე. მან შემომხედა და უცებ მეუბნება: შენ ის არა ხარ, იმ გათახსირებულს რომ თამაშობო? — რომელიც სერიალის გმირზე მითხრა, თან — თამაშობო... დიხ-მეთქი, — ვუპასუხე. — უიმი, როგორ მეზიზღებიო!.. შემოვბრუნდი და წამოვედი — რა უნდა მექნა?..

— არ გაგაჭირდათ 10 წელი სცენის გარეშე?

— პირველი პერიოდი, ძალიან გამიჭირდა, მაგრამ იმდენი საშინელება მოხდა ჩემს ცხოვრებაში, რომ ვერ ვიტყვი — ყოველდღე თეატრზე ვოცნებობდი-მეთქი. თუმცა, ისიც ვიცი, რომ არანაირი სხვა საქმე არ შემიძლია ვაკეთო და არ მიყვარს ისე, როგორც ეს. ამდენად, ბოლო პერიოდში, საშინელი დეპრესიები დამეწყო. მე თვითონ არავისთან მივიდოდი და არ ვეტყოდი — სპექტაკლში დამაკავთმეთქი... ამ წლების განმავლობაში მეც ყველას თვალთახედვიდან გააქრი და გარეთ რომ გამოვედი, ალბათ გაიფიქრეს — უი, ნინო ცოცხალი ყოფილაო... ერთხელ, წავედი და ლეპრესიაში მყოფმა, თავი გადავიპარსე „ნულზე“. მოვედი სახლში და მირეკავს დათო ღოიაშვილი: თქვენთან შეხვედრა მინდაო. ვიცოდი, დათო ვინც იყო, მაგრამ არ ვიცნობდი. უცებ გამკრა გულში — ალბათ რაღაცას ღგამს და იმიტომ მირეკავს-მეთქი. დღომ თვითონ წამიკითხა პიესა და ახლა ვხვდები — ალბათ იმისთვის, რომ მომწონებოდა. იმწუთას დავთანხმდი, ოღონდ რატომ — დღესაც არ ვიცი. სულ ვამბობ — დღომ რომ არ ყოფილიყო, მე ალბათ ისევ შინ ვიჯდებოდი-მეთქი.

— 10-წლიანი პაუზა, მარჯანიშვილის თეატრის უზარმაზ-

არი დარბაზის შემდეგ — „თავისუფალი თეატრის“ პატარა დარბაზი... როგორი გრძნობა იყო?

— რეპეტიციების დროს, არ მეშინოდა, მაგრამ გასინჯვის დღეს ვუთხარი კიდევ დღის: აღარ მინდა თამაში, მეშინია-მეთქი. მიტკალივით თეთრი ვიყავი. ჩემი შვილი-მისინჯავდა... გაგიჟდა დათო, დამიწყო ფსიქოთერაპიის ჩატარება. მეშინოდა. ძალიან მეშინოდა დაბრუნების, ამხელა პაუზის შემდეგ. თანაც, მარჯანიშვილის თეატრის სცენა დიდია და რაც ვინდა აკეთე, იქ კი, მაყურებელი პირდაპირი თვალეში გიყურებს — ერთი არასწორი სიტყვა და კარგად იყავი, ზედ არავინ შემოგხედავს... მერე დავძლიე ყველაფერი და ვითამაშე. ძალიან დიდი პასუხისმგებლობა იმიტომ, რომ შენ წინ სხედან ბავშვები და შენ მათ თვალეებს ხედავ... ერთ გოგონას გული წაუვიდა, „სასწრაფო“ მოიყვანეს. ბოლო მონოლოგს რომ ვკითხულობდი, ერთმა კახელმა ქალმა დამიყვირა დარბაზიდან: გაჩერდი, გოგო, გული გაგისკდება! ამან ისეთი მუხტი შემმატა, რომ ალბათ არასდროს ისე არ მითამაშია, როგორც იმ დღეს.

— ახალ სპექტაკლზე ხომ არ მუშაობთ ამჟამად ან შემოთავაზება ხომ არ გაქვთ?

— დღომ დაიწყო ახალი სპექტაკლის დადგმა ჩემთან ერთად, მაგრამ დაემთხვა, რომ მე ფილმზე მიმიწვიეს და მივდიოდი. დათომაც მითხრა: რასაკვირველია,

უნდა წახვიდე, ჩვენ ამას ყოველთვის მოვასწრებთო. შეიძლება, გააგრძელოს დღომ ის საქმე, არ ვიცი. იანვრიდან „ჯინსების თაობასაც“ კვლავ ვითამაშებთ. მაქვს მიწვევა ერთ ქართულ ტელესერიალში და ერთ რუსულ მრავალსერიიან ფილმში. ვნახოთ, რა იქნება.

საუბრის ბოლოს, ქალბატონ ნინოს ვუთხარო: ვხედავ, ძალიან ძლიერი ქალბატონი ბრძანდებით-მეთქი...

— 28 წელი ერთ კაცთან ვიცხოვრე. ფანტასტიკური ცოლქმრობა გექონდა, გიჟური. გვიყვარდა და სულ გვენატრებოდა ერთმანეთი. დღევანდელი ყოფის ატანაში ის მეხმარება, რომ ვრთავ ვიდეოს და ვუყურებ ჩემს ოჯახს, ქმარ-შვილის მიმუნობას და დროს ტარებას. ქალისთვის მთავარია, რომ ვილაცას ძალიან უყვარდეს და ერთხელ მაინც განიცადოს დედობა. მე აღრე გავთხოვი და დიდი ხანი ვიყავი მეუღლე და დედა. მიუხედავად იმისა, რომ ყველაფერი ასე ცუდად დამთავრდა და დღეს სრულიად მარტო ვარ, ვფიქრობ, რომ სწორედ ეს არის ქალისთვის მთავარი. არ მიყვარს პირადულზე ლაპარაკი, მაგრამ ყველამ იცის, რაც გადამხდა. ვილაცები ამბობენ, რომ გაღიმებული და გახარებული არ უნდა ვიყო. უნდა ვიყო მოკუზული, გაუბედურებული და დამარცხებული. მაგრამ მართლაც, საოცრად ძლიერი ვარ. ზოგჯერ მე თვითონაც მეშინია, ისეთი ძლიერი ვარ...

მომავალი ფილმის პროდიუსერ ჟან მიშელ რაისთან ერთად

მართალი გითხრათ, ბატონ გურამ სალარაძეს არასოდეს უთქვამს უარი შეხვედრაზე, მაგრამ საახალწლო გადაღებებისა და ჩანერების გამო, ვერა და ვერ მოხერხდა ჩვენი შეხვედრა. მე, რა თქმა უნდა, არ მოვეშვი, გამუდმებით ვურეკავდი. ბოლოს კი, ერთი რამ მკითხა: „კავკასიური ცარცის წრე“ ხომ გინახავსო? — ვითომ არ იცოდეთ, რამდენჯერ-მეთქი, — ვუბასუხე. პოდა, „ნუ შემჭამე, ქა-ლო!“ (ამ სიტყვებს აზღაკი ეუბნება სასამართლოში ერთ მომამზრებელ ქალბატონს) — იცინის ბატონი გურამი. ჰა, ხომ არ გენყინაო? — დააყოლა...

ერთი სიტყვით, როგორც იქნა, თეატრალური ინსტიტუტის პროფესორისა და საქართველოს სახალხო არტისტის დღის განრიგში „ჩაფხვეტი“ და ვესტუმრე კოდეც.

რატომ იპარება სოლემ მთავის მოყვარული გურამ სალარაძე წვეულადიან?

მაია კახიძე

— უბრალოდ, შობა-ახალი წლის მოლოცვა მიმდოდა და თან, ძალიან მაინტერესებს, როგორ ბრძანდებით?

— დღეს ცოტა ვინმეა კარგად. მე დროს მიყვები, რადგან შენს გუნებაზე ვერ იცეკვებ — სწორედ ამისა საქმე... მძიმე დღეები მქონდა: საუკეთესო მეგობარი დაკარგე — კოტე მახარაძე. რას იზამ?! ვერაფერსაც ვერ იზამ! ცხოვრება უღმობელია...

— ვცდები, ოდნავ მაინც გაგიფანტოთ სევდა. ყველაზე მეტად, რომელი დღესასწაული გიყვართ?

— ახალი წელი არ მიყვარს. არა — როგორ არ მიყვარს? — მაგრამ ჩემთვის ახალი წელი სევედის მომგვრელია. ვერ დავაკონკრეტებ, რატომ, არ ვიცი, მაგრამ — ასეა. კი არ ვტირი, მაგრამ წელი რომ მიდის, ბევრი რამ გავიწყდება, რაც შენს ცხოვრებასთან არის დაკავშირებული. პრინციპში, არც მინდა დავაკონკრეტო... დღესასწაულები როგორ არ მიყვარს?! მაგალითად, აღდგომა, მარიამობა, ყველა საეკლესიო დღესასწაული, რადგან ამ შემთხვევაში, სულ სხვა დამოკიდებულება მაქვს დღესასწაულის მიმართ.

— ახალ წელს სად ხვდებით სოლემ?

— მართლაც მიყვარს შეხვედრა. ყოველთვის შინ ვხვდები, იშვიათი შემთხვევის გარდა — როცა, ვთქვათ, უცხოეთში ვყოფილვარ. ახალი წლის დამეს ჩემი სახ-

ლის კარი მუდამ ღიაა და მერე, გვიან, უამრავი ახლობელი მოდის ხოლმე. ისე, ადრე უფრო სხვა ელფერი ჰქონდა, მაშინ ჩემი მეუღლეც ცოცხალი იყო... ბოლო წლები კი, „ბნელი“ ახალი წელი გვაქვს პლენანოვზე: ღამის პირველის ნახევარზე, შუქის გარეშე გვტოვებენ. ეს აღამაინობაა?! — ვინ არის თქვენი მეყვლე და პირიქით, თქვენ თუ ხართ ვინმეს მეყვლე?

— რა გითხრათ, იმდენი მეყვლე ახლოს ამ ოჯახს, რომ ჩამოთვლა შორს წავიყვანს. მეც ვმეკვლეობ ხოლმე. სხვათა შორის, ძალიან კარგი ფენისა ვარ. იმიტომ, რომ მთავარი — გულია. ნაღდი, წრფელი გულით უნდა შეხვიდე, სადაც მიდიხარ. ეჭვი არ მეპარება, რომ ჩემთანაც კეთილი გულით მოდიან.

— თქვენი დამოკიდებულება ქართული სუფრის მიმართ...

— ძალიან კარგი დამოკიდებულება მაქვს. ახალგაზრდობიდანვე მიყვარდა ქართული სუფრა. სუფრა, პურმარლი, სიმღერა, კარგი განწყობა ჩემს სტიქიასა და ბუნებაშია. თუმცა, განმარტობაც მიყვარს. პრინციპში, სუფრასაც გააჩნია. არის სევდიანი სუფრებიც და ამას ვერსად გავიქცევით. როცა ქეიფია, იქ ნეტარებას უნდა მიეცე, უნდა მიუშვა თავი ხანდახან, აიწყვიტო, რომ იტყვიან...

— ბევრჯერ „აგინყვებიათ“?

— როგორ არა? — კარგადაც ამიწყვებია (იცინის), მაგრამ დღეს ის აღარ არის, რაც ადრე იყო. ახლაც, ხშირად ვარ მეგობრებთან ერთად, მაგრამ ერთ რამეს ვაგვიხელ: ჩემი მეგობრები გაცი-

ბას ვერ მალავენ, ისე ვაკუნინარდები ხოლმე...

— ალბათ საამისო მიზეზიც გაქვთ სოლემე...

— მიზეზი ის არის, რომ მე იმდენს ვეღარ ვსვამ, რამდენსაც ადრე. როცა ვხვდავ, რომ თვრებიან, ჩუმაღ ვიპარები. მერე მეუბნებიან: როდის, რანაირად მოახერხე? — ვერაფერი ვაკვირებო...

— მკაცრი თამადა ბრძანდებით?

— კი, მიყვარს სიმკაცრე. არ მიყვარს, როცა არ მისმენენ. იშვიათად ყოფილა ასეთი შემთხვევა. წესრიგი მიყვარს ყველაფერში — ურთიერთობაში, პროფესიაში, სუფრასთან — განსაკუთრებით. თუმცა, ზოგიერთი ჩემი მეგობრისაგან განსხვავებით, თუ განწყობაზე არ ვარ, ვერ ვითამადავ.

— რას სვამთ სიამოვნებით?

— ღვინოს. კახური ღვინო მიყვარს, მაგრამ დღეს, ევროპულად დაყენებული ღვინო მირჩევნია, მსიამოვნებს. სიტუაციას გააჩნია. მაგალითად, ხაშს თუ ერთიორი ჭიქა არაფი არ დააყოლე, არ გამოვა. ქეიფი არყით და კონიაკით არ შეიძლება. ისე, შოტლანდიური ვისკიც მომწონს. ნამყოფიც ვარ შოტლანდიაში და საერთოდ ყველა კონტინენტზე.

— ძალიან მინდა გკითხოთ: რა არის თქვენი უარყოფითი თვისება?

— ცოტა ზედმეტად დამთმობი ვარ. ეს უარყოფით თვისებად მიმაჩნია. თუნდაც, თეატრში — არ შემიძლია ვიყო „ნასტირნი“. არ ვისწრაფვი იმისკენ, რომ

გინდა თუ არა, მომაქციონ ყურადღება. თავმოყვარე კაცი გახლავართ. შეიძლება, როგორც იტყვიან, ცოტა „მიწვლილი“ ვყოფილიყავი, მაგრამ არ ვარ ასეთი და არც შემიძლია ვიყო. არავის ვაკრიტიკებ, ოღონდ – ზოგი ისეთია, რომ სანამ ბოლომდე არ მიიყვანს თავის ჩანაფიქრს, ვერ მოისვენებს. მე კი, ზედმეტად თავმოყვარე ვარ...

— დანამდვილებით ვიცი, რომ საკმაოდ აზარტული ბრძანდებით. რა არის აზარტულობა?

— აზარტის გარეშე ცხოვრებას ფასი არა აქვს, ყველაფერში აზარტული უნდა იყო, პროფესიაშიც და სხვა რამეშიც. თეატრი, მხატვრული კითხვა ჩემთვის აზარტია. ასევე — ბანქოს თამაში...

— გიყვართ ბანქოს თამაში?

— დიახ, მიყვარს. ყოველთვის ვთამაშობდი ბანქოს მეგობრებთან, ხანდახან, ახლაც ვთამაშობ. მთავარია, იმ აზარტში, თავდავიწყებამდე არ მივიდეს ადამიანი. თუ თავშეკავების უნარი გაქვს, ეს უკვე დიდი თვისებაა. უდიდესი მნიშვნელობა აქვს დროზე დაბრუნებებს. აი, აქ არის დამარხული მთელი უბედურება...

— ბედი გწყალობთ? იცებთ ხოლმე თანხას?

— მომივია და წამივია კიდევ.

— როგორც ვიცი, წაგებულნი უნდა ჩაბარდეს. თქვენ როგორ იქცევით ხოლმე?

— რა თქმა უნდა, ვაბარებ — სხვანაირად არ შეიძლება. თანაც, აზარტი ერთია, მოგება-წაგება — სხვა და კაცობა კიდევ — სულ სხვა, მაგრამ ხაზგასმით ვამბობ: ბანქოში და გნებავთ, სხვა აზარტულ თამაშებში თავდავიწყება დამლუპველია. დიდი მნიშვნელობა აქვს, რომ ღირსეული პარტნიორი გყავდეს და შენც ღირსეულად იქცეოდე. მე მართლაც ღირსეული პარტნიორები მყოლია...

— ზუსტად თუ იცით, რამდენი როლი გაქვთ ნათამაშები?

— არასოდეს დამითვლია თეატრსა და კინოში განსახიერებელი როლები. წაკითხული ლექსებიც არასოდეს დამითვლია... 50 წელზე მეტია, რაც რუსთაველის თეატრში მივედი და იქიდან არსად წავსულვარ. მრავალჯერ მინახავს უცხოეთში ჩვენი თეატრის წარმატებით გაცემული ხალხი... უნიათობები აღმოვჩნდი — ჩვენს ქვეყანას რომ ეკადრება, ისე ვერ ვუვლით. ამას იმიტომ ვამბობ, რომ სხვა ქვეყანაში როცა ვიმყოფები, პარალელს ვავლებ ხოლმე და...

— თქვენთვის რა იყო და რა არის მთავარი ცხოვრებაში?

— ისე უნდა იცხოვრო, რომ უკან

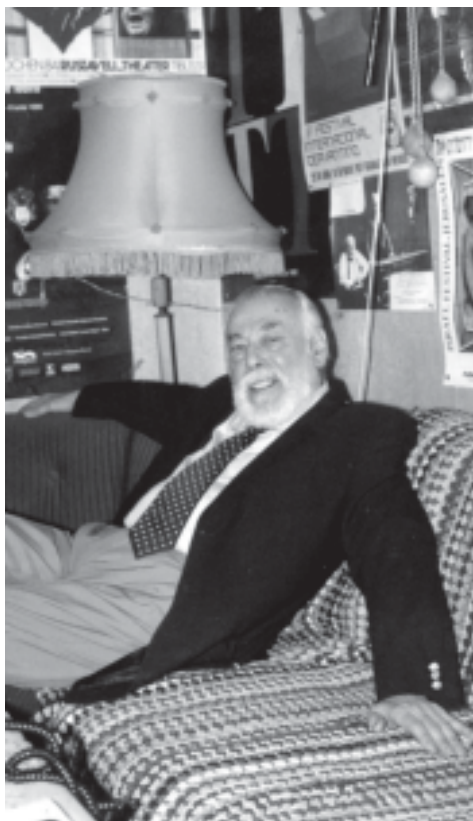
მოხედვის არ შეგეშინდეს. ამას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს. ცოდვამ არ უნდა შეგაწუხო. უცოდველი არც ერთი არ ვართ — პატარ-პატარა ცოდვები ყველას გვაწევს, მაგრამ მე საბედისწერო ცოდვაზე გეუბნებით, რომელიც თან გდევს და გაწუხებს. ასეთი რამ მე, გურამ სალარაძეს არასოდეს ჩამიდენია. არც განვლილ ცხოვრებაზე მწყდება გული. მაგრამ არის რაღაცები, რაც არ შესრულდა, არადა — მინდოდა, რომ ყოფილიყო...

— თეატრში თუ შეგისრულდათ ყველაფერი? ყველა საოცნებო როლი თუ ითამაშეთ?

— კმაყოფილი როგორ არ ვარ, მაგრამ გული მაინც მწყდება, რადგან რაღაც, მაინც ვერ განვახორციელე. დღეს აღარ ღირს ამაზე ხმაძალა ლაპარაკი — უკვე განკლილია...

— მაბატეთ, მაგრამ პირად ცხოვრებაზეც მინდა გკითხოთ: ვიცი, რომ საოცრად გიყვარდათ მეუღლე — ქალბატონი ტატიანა. მისი მოულოდნელი გარდაცვალების შემდეგ, რამდენიმე წელი გავიდა და...

— ვხვდები, რაც გაინტერესებს. იცი, ყველაფერი ისევ ისეა ჩემს ოჯახში, როგორც ტატიანას სიცოცხლეში იყო. ის მართლ მეუღლე კი არა, ჩემი დიდი მეგობარი გახლდათ. ბევრჯერ გადამირჩენია, მაგრამ იმ დღეს, ეს ვერ შევძელი. ნახევარი საათით ადრე რომ მოვსულიყავი, ალბათ კვლავაც ვუშველიდი მის წნევას, მაგრამ შინ მართლ იყო, სამწუხაროდ...

ძალიან გამიჭირდა მის გარეშე. ახლაც არ არის ადვილი, ყოველდღე მას ვიხსენებ, ტანიაზე ფიქრი არასოდეს მტოვებს, მაგრამ მე ოპტიმისტი ვარ, თუ პესიმიზმში გადავვარდი, გათავლება ცხოვრება. მე კი აქტიური ცხოვრებით ვცხოვრობ ჩემს პროფესიაში და ასე იქნება, სანამ ძალა და ღონე მაქვს.

— ქალისთვის ლექსით თუ აგიხსნიათ სიყვარული?

— კი, იყო ასეთი შემთხვევები. როცა ტანია ჩემზე იყო შეყვარებული, მირეკავდა მოსკოვიდან და ლექსის წაკითხვას მთხოვდა ხოლმე ტელეფონით. ბევრჯერ წაუკვითხე, მაგრამ მერე, ჭკუა ვისწავლე და მაგნიტოფონზე ჩაწერილს „უკუითხავდი“... რა თქმა უნდა, ხვდებოდა, მაგრამ საოცარია — არასოდეს უთქვამს, რატომ აკეთებდი ამასო?!

— როგორი უნდა იყოს ქალი, რომ მოგწონოთ?

— მომხიბვლელი, გონიერი და სექსუალური.

— როგორც მსახიობი, ალბათ ქალის ხმასაც მნიშვნელობას ანიჭებთ, არა?

— მართალია, ცოდვა გამხვლილი ჯობს და ერთ ქალს ისეთი ხმა ჰქონდა — რომ დამირეკავდა, ერთი სული მქონდა, როდის ვნახავდი... მაგრამ როგორი ლამაზიც არ უნდა იყოს მანდილოსანი გარეგნულად, თუ შინაგანადაც არ არის ლამაზი — ანუ ლამაზი სულის მქონე, — ვერ მოვიწონებ.

— მოდიოთ, ისევ ახალ წელს დაგუბრუნდეთ. რომელი იყო თქვენს ცხოვრებაში ყველაზე დასამახსოვრებელი ახალი წელი?

— არ ვიცი, არ მახსენდება.

— მაშინ საახალწლო თავგადასავალი გაიხსენეთ...

— ნუ შემჭამე-მეთქი — ქალოო!... ყველაფერი გითხარი უკვე (აცხის).

— რას მოელოთ 2003 წლის გან?

— ეს წელი მაინც იყოს ახლის დასაწყისი. იმედინი კაცი ვარ და მინდა, ამის მჯეროდეს. ერთი რამ ცხადია: ასე ცხოვრება აღარ შეიძლება. მომავლის რწმენის გარეშე კაპიკია ჩვენი ფასი. მჯერა, რომ ჩვენი შვილებისა და შეიღწევილების თაობები ბედნიერ ქვეყანაში იცხოვრებენ... არ მინდა, ისე მოვკვდე, რომ გამთლიანებული საქართველო ვერ ვნახო... ჯერჯერობით კი, მხოლოდ იმას გავიმეორებ ჯიუტად, რომ...

სიამ უსამაო ეს საქართველო, მაგრამ მე უფრო უსამაო მინდა, ფართოდ გამსილი და მოხაყული თამარი დედოფლის დაჩინაძისა!

საოცრად დადებითი მუსტიით დატვირთულმა დაგტოვე ონაშვილების ოჯახი. დიდი სურვილი მაქვს, მკითხველამდე ისე მივიტანო ის განწყობილება, რომელიც მათთან სტუმრობისას დამეუფლა, რომ თითოეულმა თქვენგანმა იგივე განიცადოს, რაც მე, ბატონ გენო ონაშვილთან საუბრისას. ის უამრავი ადამიანისთვის საყვარელი მომღერლის — მამუკას მამაა, მაგრამ მხოლოდ ამ „ამბულაში“ მისი წარდგენა ცოცხალი იქნებოდა: ის საკმაოდ მდიდარი ბიოგრაფიის პატრონია — თავადაც მომღერალი, დრამატული ტენორი, შეუდარებელი თამადა, ხან ილბლიანი, ხანაც უიღბლო ბიზნესმენი, მოსიყვარულე მამა და მეუღლე და, რაც ყველაზე მთავარია, კაცური კაცი! ბატონ გენო საინტერესო მოსაუბრეა და ხალასი იუმორით ჰყვება თავს გადახდენილ თუ მისი „ავტობიო“ მომხდარ ამბებს.

მარი ჭაჭარიძე

— ბატონო გენო, მოდით, ჯერ მკითხველს, თქვენი წარსული ცხოვრების პატარა ექსკურსი შევთავაზოთ.

— აბა, რა ვითრათ — დავიბადე 1944 წელს. მას შემდეგ მოვყვები ცხოვრებას და ვცდილობ, კაცურად გავიღე ბოლოში... 5 წლის რომ ვიყავი, მიმიყვანეს პიონერთა სასახლეში, ხატვის წრეზე, მერე — ცეკვის წრეზე, სიმღერასთან არანაირი შეხება არ მქონდა. ერთხელ, ჯანო ბაგრატიონთან მოვხვდი სახელმწიფო ანსამბლში. ჯანომ ამხელ-დამხელა და მეკითხება: რა გქვიათ? — გენადი-მეთქი, — ვასასუხობ, რადგან ჩემი სრული სახელი ასეთია. — რაო? კენელიო? — გაიღიმა ჯანომ და ამის მერე, კენელი დამერქვა. ამასთან დაკავშირებით ერთ ამბავს გავიხსენებ: 1963 წელია. გასტროლები გვქონდა რუსეთში. ვინაიდან ხელოვნება მსხვერპლს მოითხოვს, ჩვენც იძულებულნი ვიყავით, მსხვერპლი გაგველო და არცთუ ისე კარგ პირობებში, ვაგონში ცხოვრებაზე დაეთანხმებულიყავით. გავრცელდა ცნობა, რომ ჯონ კენელი მოკლეს. მეგარდლობე ოლია გვყავდა, რომელსაც ძალიან ვუყვარდი. ეს ამბავი რომ გაუგია, თურმე დადიოდა ვაგონში თვალ-ცრემლიანი და მოსთქვამდა, რატომ? რისთვის? — ის ხომ კარგი ბიჭი იყო... ჰგონებია, რომ მე მომკლეს. სინარულით ცას ეწია, როდესაც ცოცხალი და სალ-სალამათი დაუბრუნდი ჩვენს პლაკარტში. — როგორ გადაინაცვლეთ კარგ-

სუზანი ჯაჩიძე, სუზან ჯაჩიძე წაერთი და თოხ მანთარ „ნაშონი“ პოლი

მა მოცეკვავებ, მომღერალთა რიგებში?

— ტალინის კონსერვატორიაში მოეწყო კონცერტი, რომლის პროგრამაშიც ჩვენი ცეკვაც შეიტანეს. სცენაზე როდის იდგა. რეპეტიციის დროს, მომღერალი — საუკეთესო ბანი, ბუჭუტა ლოლობერიძე მიუჯდა ინსტრუმენტს და — „მი, მი, მი, ლა, ლა, ლა“-ს ვარჯიშობდა. გავიარე და გამოვავარე: „მი, მი, რე, ლა...“ იქვე იდგა დირიჟორი, დათო ბალაჩივაძე. დამიძახა: მოდი, ბიჭო, აქო. მივედი. დაჯდა და „თავო ჩემო“ დაუკრა. ვიმღერე ზუსტად იმ ტონალობაში, რომელშიც იყო დაწერილი. ნეტავ, არ მემღერა... დაგბრუნდით თუ არა საქართველოში, მას შემდეგ დაიწყო ჩემი ტანჯვა. გადამიყვანეს მომღერლებში. სოსო ებრაღიძემ „ციცინათელაში“ ჩამრიცხა. შემდეგ დამიბარა ჯანო ბაგრატიონმა, ჩამსვა მანქანაში და კონსერვატორიაში წამიყვანა. იქ მამღერეს გამები, მომისმინეს და გახარებულები ამბობდნენ — რადამესი ვიპოვეთო. დამინიშნეს პედაგოგი, კვირაში სამჯერ მივდივარ და „მი, მი, მი“ — მამღერებენ, დიაფრაგმას მიყენებენ, ამბობენ — კარგი ტენორი გამოვარა, — და მეც მოთმინებით ველოდები, როდის გამოვალ სცენაზე, მაგრამ ამან დიდხანს არ გასტანა, რადგან საკმაოდ მზულდავდნენ. მანამდე, თუ ჩემი ცხოვრება და ჯანმრთელობა მარტო მე მალეღებდა, ახლა უკვე — „რატომ დაახველე? რატომ დააცემინე? რაღაც, დაბალ ნოტებში ვერ „ჟღერ“, მწარე ხომ არ გიჭამა?“ — ერთი სიტყვით, გულს მიწყალებდნენ. მე კი, გამოვიღოდი მეცადინეობის შემ-

დეგ და მეგობრებთან ერთად 4-5 ბოთლ ლენოს მივირთმევედი, „მრავალჟამიერს“ ვმღეროდი და პილპილიმოყრილ ხინკალზეც არ ვამბობდი უარს... ერთხელ, როდესაც ცხელ-ცხელი, სურნელოვანი ხინკალი ჩამოვდგეს მაგიდაზე, მეგობრებს ვთხოვე, აქეთ, ჩემკენ, პილპილი არ მოაყაროთ-მეთქი. — ნუ დაგვიწყე ახლა, შე „მუზიკანტო!“ უპილპილო ხინკალს რა გემო აქვსო?! გავჩუმდი. ერთი სიტყვით, არჩევანის წინაშე დავდექი: ან პილპილიანი ხინკალი, ან — ტენორის კარიერა. მეც ავდექი და ხინკალი ვარჩიე. კონსერვატორიაში კი აღარ წავედი...

— ერთი სიტყვით, ხინკლის გულისთვის დაასრულეთ თქვენი კარიერა?

— არა, ამის შემდეგ კიდევ მქონდა მცდელობა — ისევ ჯანოს გამოისობით: მომეიდა ხელი და მიმიყვანა მუსკომედიაში. იქ ამხელ-დამხელეს და... — ნამდვილი კომბლეო, — გამოაცხადეს. ორ კვირაში, მართლაც „კომბლედ“ მაქციეს. მომამზადებინეს ურთულესი არია — „შენ, ჩემო შავო ნაბალო“ და მამზადებენ პრემიერისთვის. გენერალური რეპეტიციის დღეს კი, მე სასტუმრო „ივერიაში“ ძმაკაცებთან ერთად ვქეიფობ და აივანზე მჯდარი, „ფიროსმანს“ მთელი მონდომებით ვმღერი. სასწრაფოდ დაუძახეს იმ „კომბლეს“, რომელიც ჩემამდე მღეროდა ამ მიუზიკლში და პრემიერა ჩამოვს გადაარჩინეს... აი, ასე ჩავმალე ორი დიდი ნაბიჯი ჩემს ცხოვრებაში.

— მაგრამ მიუხედავად ამისა, ვიცის, რომ თქვენ მღეროდით „რერო-

სომ არ გეტყვილი...

— როგორი ურთიერთობა გაქვთ შეილებთან?

— სამი შვილი მყავს: მამუკა, 15 წლის მარია და ყველაზე უფროსი — მაია. მისგან შევილთაშვილიც მყავს. საუკეთესო ურთიერთობა მაქვს სამივესთან. მამუკასთვის არაფერი გამიკეთებია — იმ თვალსაზრისით, რომ მას შოუბიზნესში წარმატებისთვის მივლწია. პირიქით, ვეუბნებოდი: მე რა მოვიგე სიმღერით, რომ შენ მოიგო-მეთქი?!.. სიმართლე რომ გითხრათ, მამუკათი უკმაყოფილო ვარ, რადგან მან თავისი პოტენციალი ბოლომდე ვერ გამოავლინა.

— რჩევებს თუ აძლევთ ხოლმე?

— კი, მაგრამ ვერაფერობით, არც ერთი არ გაუთვალისწინებია (იციან).

— რამდენი წელია მამუკასა და მარიკას შორის ასაკობრივი სხვაობა?

— ჩვენ წარმოშობით პატარძელიდან ვართ. იქ კი ასეთი ტენდენცია იყო გამეფებული, რომ თუ ციხეში არ იყავი ნაჯდომი, ქალს არავინ მოვათხოვებდა. ჰოდა, მეც მომიწია კარგა ხნით გისოსებს მიღმა ჯდომა და სწორედ ამის გამო, ჩემს შვილებს შორის ასაკში სხვაობა 20 წელია...

— გული თუ გწყდებათ რამზე?

— გული როგორ არ მწყდება? ჩვენი ქალაქი ავიღოთ — ის აღარ არის, რაც წინათ იყო. ადრე, ზაფხულის დამით, ღია ფანჯარაში ისმოდა ხოლმე, მოვრალი ადამიანები სიმღერ-სიმღერით რომ ჩაივლიდნენ. თავი გეჭონდა მობზერებული. ახლა მენატრება კარგ ხასიათზე მყოფი ადამიანის დანახვა. აღარ ელიდება ხალხს. მასსოვს, 4-5 წლის რომ ვიყავი, ტელევიზიით გამოაცხადეს, აფრიკაში ომი მიმდინარეობს და ზანგი ბავშვები უნდა გადავარჩინოთ — საბჭოთა კავშირში ჩამოვიყვანოთ და ოჯახებში დავარიგოთო. დედას ვეჯიჯლინებოდი — ერთი ზანგი მოვიყვანოთ-მეთქი. რად მინდოდა, არ ვიცი, შეიძლება, სათამაშოდ მინდოდა, მაგრამ რომ გაიზრდებოდა, რაღა სათამაშო იქნებოდა? — უკვე ჩემი ძმა ერქმეოდა. ახლაც შევიკედლებ გაჭირვებულ ადამი-

ანებს, იძენად მებრალბიან და თანავუგრძნობ მათ.

— დარწმუნებული ვარ, კართან როგი დაგხვდებოდა შინ მიბრუნებულს.

— კი, ბატონო, ჩემს საწოლს დავუთმობ და მე იატაკზე დავიგებ ლოგინს. კარზე კი დიდ პლაკატს გავაკრავ: „ყვავს რა ჰქონდა, ბუს გაჰქონდა“.

— თქვენ რომ მერაბ სეფაშვილის კარაქიანი პური „გაგქონდათ“, იმ ამბავს სომ არ მოგვიყვებით?

— საიმოვნებით. მერაბის დედა, ჯუღიუტა მურადელი ჩვენთან მღეროდა, „რერო-ში“. პატარა მერაბი სულ თან ახლდა ხოლმე. ჯულია სულ უკან დასდევდა: „მერაბიკო, გშია?“ — „არა“, — გააქნევდა თავს ბავშვი. „დაბრაწული“, ფუნჩულა ლოყები ჰქონდა, საყვარელი ბავშვი იყო. მიუხედავად იმისა, რომ უარის ნიშნად თავს გააქნევდა, ჯულია უზარმაზარ პურის ნაჭერზე წაუსვამდა კარაქს, ზევიდან გადაუსვამდა თაფლს და ხელში შეაჩერებდა შვილს. მერაბი ტირილ-ტირილით ჭამდა ხოლმე დაძალბებულ პურის ნაჭერს, ჩვენ კი ნერწყვს ვვლავავდით, მადის აღძვრელი სუნი რომ დატრიალდებოდა. ერთხელ, კონცერტის დროს, ჯულიამ უზარმაზარი პურის ნაჭერი შეაჩერა მერაბს, თვითონ კი სცენაზე გავიდა. მე დაუვსახე ბავშვს და შევთავაზე: გინდა, მოგეხმარო ჭამაში-მეთქი? მერაბი სიხარულით დამთანხმდა. ვიდრე ჯულია კულისებში შემოვიდოდა, კარაქიანი და თაფლიანი პური შევჭამე. „შეჭამე? გენაცვალოს დედა!“ — მიფერა შვილს ჯულიუტა. ამის მერე, მერაბი დასდევდა დედას: „დედა! კარაქიანი პური მინდაა!“ — მერე მოჰქონდა ჩემთან და მეც გემრიელად შევჭექცივდი. ერთხელ, ჯულია იმაზე ადრე შემობრუნდა კულისებში, ვიდრე მოველოდით. მე ორივე ყბა გამოტენილი მაქვს კარაქიანი პურით. ვეღარც გადავვლავებ ლუკმა, ვეღარც პირში მოვატრიალე და სწორედ მაშინ აეხადა ფარდა ჩემსა და მერაბის ეშმაკობას.

— ცხოვრებაში უამრავი რამ გადაგხდენიათ თავს, ბევრი რამ გონახავთ. რით შეიძლება თქვენი გაოცება?

— ადამიანს, ისევე ადამიანს შეუძლია, გამოაცოს. წლების წინ, დასავლეთიდან შინ ვბრუნდებოდი მეგობრებთან ერთად. კარგად ნაქიფარი ვიყავი და მშვენიერ გუნებაზე გახლდით. საკმაოდ მოხნელებული იყო. ციოდა. ერთ-ერთ სოფელში რომ გამოვიარეთ, გზაზე

მოხუცი ცოლ-ქმარი შევნიშნეთ. უზარმაზარი მორისთვის თავსა და ბოლოში თოკები ჩაებთ, მხარზე აეკიდებინათ და შინ მიჰქონდათ. გული დამეწვა, ძალიან შემებრალნენ მოხუცები. მანქანა გააჩერებინე, გადავედი და ცოლ-ქმარს გავესაუბრე. მერე ახოვილე ჯიბიდან ათმანეთიანების დასტა — სულ ათასი მანეთი — და მოხუცებს ვაჩუქე, — ამით შეშა იცილეთ-მეთქი. მაღლობა გადამინადეს. წამოვედით. გზაში მეგობარი დამენახა: თუ გინდა, მიგებრუნდეთ და შენი თვალით ნახავ, ის მოხუცები მორს ისევ მიათრევენო. არ დავიჯერე. დავენადლევე და წავაგე. მიუხედავად იმისა, რომ ჩემი მიცემული ფულით 30 მანქანა შეშა მოუვიდოდათ, მორი ისევ ისე აეკიდებინათ და შინ სვენებსვენებით მიდიოდნენ... ამას მე ორგვარი ასხნა მოუძებნე: ან ადამიანის ხარბი ბუნებიდან გამომდინარე მოიქცნენ ასე, ან კიდევ, თავიანთი ნაშრომი — თითქმის სასლამდე მიტანილი მორის გზაში მიტოვება დაენათ...

— თქვენ როგორ მოიქცეოდით მათ ადგილას?

— მე მორს მივატოვებდი და ეკლესიაში წავიდი, სათელს დავანთებდი და უფალს შევთხოვდი — კეთილი ხალხი ემრავლებინა.

— საკმაოდ გულუხვი ადამიანი ყოფილხართ...

— ჩემს თავზე ლაპარაკი მიჭირს, სჯობს, სხვებმა თქვან. რაც შეეხება გულუხვობას — კიდევ ერთ სახალისო ამბავს გავისხენებ. ჩემი მეგობრის, დათო ჩხეიძის ქორწილში გახლდით. მისი მეჯვარე ფრიდონ სულაბერი იყო, დამკვრელები კი — ჩემი ახლობლები. გადავწყვიტე, ცოტა წამეშეშა, მუსიკოსებს მოველაპარაკე: ფულს გამოგიგზავნით სხვისი ხელით, თქვენ კი შეუძინებლად უკან დამიბრუნეთ-მეთქი. ყველას დასანახავად ახოვილებ სამ ორმოცდაათმანეთიანს და ვატან მუსიკოსებთან ერთ ნაცნობს. ფრიდონიც ამაზე ნაკლებს ვერ სთავაზობს დამკვრელებს. მე ფულს უკან მიბრუნებდნენ, მას კი აბა, ვინდა დაუბრუნებდა. ბევრჯერ გავატანე და დავიბრუნე ფული. ფრიდონს კი ჯიბეები დაუცარიელდა ჩემთან პაქრობაში. ბოლოს, კაცი მომიგზავნა: კარგი, რა, თუ კაცი ხარ, დაანებე ამ მუსიკოსებს თავი — ნუ გამაკოტრეო...

P.S. დამშვიდობებისას ბატონმა ვენომ შემომთავაზა: „გინდა, ფოკუსი ჩავიტარო?“ დავთანხმდი და მისი ოსტატობით გოცებული დავრჩი. ცარიელი ქაღალდის ხეულადან ისეთი ოსტატობით აძვრენს ფერად ქსოვილებს, რომ აღფრთოვანება ვერ დავფარე. ბატონმა ვენომ ფოკუსის საიდუმლო გამომხილა და ისიც გამანდო — ზურა ვადაჭკორიას ამ ფოკუსების სწავლება კარტში მოუვებ, თორემ ისე, არაფრის დიდებით არ გამომხელდა საიდუმლოსო. ■

გივი სიხარულიძე (მარჯვნივ) სასმელს არ ეკარება, ამიგომ მინდა ვუთხრა, რომ თამადალა მისთვის მუშაობაა, ჩემთვის კი — ქეიფი

უკვე რამდენი წელია, რაც გოდამაყრის ხეობაში, ხატში აღარ შეხვედრია. მწერალი მთისგან მონყვეტას მტკივნეულად განცდის და როგორც თავად მითხრა, საახალწლო განწყობა წლეულს ამიტომაც არ ჰქონდა. საუბრისას მან გაიხსენა, როგორ ხედებოდნენ ახალ წელს მთაში, რა ტრადიციები აქვთ ჩოხელებს, როგორი იყო გოდამაყრული ფეიერვერკი და ა.შ. სხვათა შორის, ბედობას გუდამაყრელები თურმე „კუმეტობას“ ეძახიან, კუმეტები „ბედის მწერლებს“ ჰქვიათ... 2 იანვარს ბედის მწერლები ჩამოივლიან ხოლმე და ვისთან როდის მივლენ, არავინ იცის... ამიტომაც მთელი დღის განმავლობაში, კარგ გუნებაზე უნდა იყო, რადგან როგორ გუნება-განწყობაზეც მოგისწრებს კუმეტი, ისეთი დაგებულება მთელ წელსო, — მითხრა ბატონმა გოდერძიმ, რომელსაც ბედისწერის — ანუ იმის, რომ ადამიანის ბედი წინასწარ არის გადამწყვეტილი, კი სჯერა, მაგრამ ამგვარი ბედის მწერლებისა — ნაკლებად...

60600 ჯაჰახიშვილი

— დიდი ხანია, რაც ახალ წელს მთაში აღარ შეხვედრებოდა. დიდთოვლობის გამო, გზები ყოველთვის ჩაკეტილია და ამიტომ, იქამდე მისვლა დიდ სიძნელებთან არის დაკავშირებული. საერთოდ, მთაში ძველით ახალ წელს (13 იანვარს) აღნიშნავენ ხოლმე. სხვა დღესასწაულებს შორის, ბავშვობაში ახალი წელი მაინც გამორჩეული იყო ჩემთვის. მთელი სოფელი ხატში ეგებებოდა ახალი წლის შემობრძანებას, მთელი სოფელი ერთ დიდ ოჯახად გადაიქცეოდა ხოლმე. ოჯახიდან თითოეულ მამაკაცს ხატში ერთი ადლის სივრძე სანთელი მიჰქონდა. ახალი წლის დადგომისთანავე, ხევისბერი ანთებდა ყველა სანთელს, ჩვენ კი სათემო გორაზე გამოვიდოდით. იცით, რა ლამაზი სანახაობა იყო? ამდენი სანთელი რომ ანთებოდა, მთელი სოფელი განათდებოდა ხოლმე. ყველა სოფელი ხატში ხვდებოდა ახალ წელს. მეორე მთაზე სხვა გვარის ხალხი ანთებდა სანთლებს და თითქმის მთელი გუდამაყრის ხეობა აკაშკაშდებოდა ხოლმე. ხევისბერი რომ დაგვლოცავდა, მერე ერთმანეთს ვულოცავდით დღესასწაულს. ეს მილოცვა კი იცით, რაში გამოიხატებოდა? მთიდან ერთმანეთს ვაგორებდით უშველებელ თოვლში... რომ გათენდებოდა, ხევისბერი გაგვიძღვებოდა

**გუდამაყრული შიშვენიერი, გუბნების
ფულაჯანი გოდერძი და შიშვენიერ
გოდერძეშვილი შიშვენიერული შიშვენიერული**

და ყველანი გაყინულ არაგვში ვბანაობდით. მერე სიძღერ-სიძღერი ებრუნდებოდით ხატში. ხევისბერი კიდევ ერთხელ დაგვლოცავდა და მხოლოდ ამის შემდეგ მივიდიოდით სახლებში მეკვლეებად.

— როგორი იყო მეკვლეობის რიტუალი ან რითი „აბურებდით“ ხოლმე ერთმანეთს?

— გზაში თუ ვინმე შეგხვდებოდა, აუცილებლად თოვლი უნდა მიგვეყარა. ოჯახშიც თოვლით მიუკვლევდით ხოლმე და ვამბობდით: „შემოვდი ფენი, გწყალობდეთ ღმერთი, ფენი — ჩემი, კვალი — ანგლოზისა. ასე თეთრად დამიბერდით!“ ასე, თეთრად — თოვლით „ვაბურებდით“ ერთმანეთს. აბა, კანფეტები და შოკოლადი ჩვენ არ გვექონდა, თოვლი კი იმდენი გვექონდა, რომ კაცს მთელი საქართველოს „დასაბურებლად“ ეყოფოდა (იცინის)... სოფრაზე აუცილებლად იყო ხინკალი, ხაფიწის ქაღები და კიდევ — აუცილებლად უნდა გეჭამა თაფლი: სიტკბო დაგებებოდა, — ასე ამბობდნენ. ვარდა ამისა, ქალები ოჯახის წევრთა სახელზე ბედის კვერებს აცხობდნენ. ყველას რაღაც ნიშანი უკეთდებოდა. ვისი კვერცხე ყველაზე კარგად გამოცხვება, იმას კარგი წელიწადი დაგებებოდა, ვისიც — ცუდად, იმას ცუდი რამ შეეძინებოდა, — ასე ამბობდნენ. მაგრამ ეს ალბათ უფრო, ტრადიცია იყო და მეტი არაფერი. ყოველ შემთხვევაში, არ მახსოვს, რომ იმ წელს, როცა ჩემი ბედის კვერცხე კარგად არ გამოცხვარა, რაიმე საშინელი შემთხვევა და... ერთხელ კი, ახალ წელს, ეტყობა, დედამ ზედმეტად გაასურა საცხობი და ყველა კვერი

დაიწვა, მაგრამ იმ წელს ცუდი არაფერი მომხდარა.

— მეკვლედ ხშირად გვაპატიუებიათ ხოლმე ახლობლები? რას ამბობენ — სამეკვლედ როგორი ფენი აქვს გოდერძი ჩოხელსო?

— (იცინის) რა ვიცი, ამბობდნენ — გოდერძის კარგი ფენი აქვსო, — და მთაში ხშირად მეპატიუებოდნენ ხოლმე მეკვლედ. ხომ იცით, მეკვლემ ბევრი თაფლი უნდა ჭამოს, ოჯახს სიტკბო რომ დაგებოს და ყველგან იმდენ თაფლს მაჭმევდნენ ხოლმე, რომ ახალი წლის მოსვლის უკვე მემშინოდა. სხვათა შორის, თბილისშიც, მეგობრების თუ ახლობლების ოჯახებშიც ხშირად ვყოფილვარ მეკვლედ. ადრე უფრო მეხალისებოდა, ახალი წლის ღამეს სახლში რა გამაჩერებდა?! მასწავლეს, ერთხელ, მე და ამირან არაბულმა, რეზო ინანიშვილს (რომელიც ძალიან მიყვარდა და ხშირად ვსტუმრობდი ხოლმე) მივულოცეთ ახალი წელი. მთელი ღამე ვიჭიფეთ, ვისაუბრეთ და დილით რომ წამოვივდით, ქალბატონმა როზამ (რეზო ინანიშვილის მეუღლემ) ერთი დიდი პარკი გაგვივსო კანფეტებით. თვითონ რეზომ კი თავისი წიგნები გვანუქავტოვებოდა. მამინ ახალი გამოსული იყო რეზოს წიგნი. წამოსვლისას ხუშრობით გაგვაფრთხილა: ეგ წიგნები უბეში ჩაიწვეთ, თორემ ქვედა სართულებზე მწერლები ცხოვობენ და ხომ იცით, რა ხალხია — იტყვიან, ამ სახალწლოდ რეზოს თავისი წიგნები გაუსაღებიათ... ძალიან კარგად დამამახსოვრდა ბატონ რეზოსთან გატარებული ის ახალი წელი... იქიდან რომ წამოვივდით,

ჩემთვის ულამაზესი დღეები. პაპა რომ გარდაიცვალა, ბებიანები ბიძაჩემს გამოსაზამთრებლად ფასანაურში მიჰყავდა ხოლმე. ოდნავ დათბებოდა თუ არა, ბებია უკან, სოფელში ბრუნდებოდა, თან სახინკლე ხორცს გამოაყოლებდა და ჩვენთან, ჩონში შემოვივლიდა. „თხისტყვიან ბიჭს“ მეძახდა, რაც ყოჩაღს ნიშნავდა. წამო, ჩემო თხისტყვიანო, სახლს ავკითხითო, — მეტყვოდა ხოლმე და ერთად აუწყებოდით ბუსარჭილისაკენ მიმავალ გზას. უკაცო სახლი ხომ ზამთარში ძალზე მოწყვნილია. პოდა, ჩვენც ავანაშურებდით სახლს, დავალაგებდით და მერე ბებია ხინკლის მზადებას შეუდგებოდა. ერთხელ, ხელით აზავებდა ხინკლის გულს და რაღაც ვუკადრისე: მე მაგ ხინკალს აღარ შეგჭამ, ხელით რაკი ხელ-მეთქი, — ვუთხარი. ბებია დავჯდა და ტირილი დაიწყო. თხილისტოლა ცრემლები ჩამოიშვანარ ხელეზე ეცემოდა და მოთქვამდა: ამ ხელეებით არ გაგზარდე? ახლა რამ შეგაძულა ჩემი ხელეებით?.. დღემდე ვერ მიპატიებია ეს საკუთარი თავისთვის... აი, ასე, ბებიის კალთიდან წამოვედი და დღესაც ჩემს თავს სმირად ვიჭერ იმაში, რომ სულ ბავშვობაზე ვფიქრობ... ალბათ ჩემი არსების მეტი წილით იქა ვარ დარჩენილი...

— სიყვარულზე რაღას მეტყვიან? ალბათ პირველი სიყვარულიც ბავშვობის, სკოლის წლებთან არის დაკავშირებული...

— პირველი სიყვარული ძალიან უცნაურად მეწვია. სკოლაში პირველად, რა თქმა უნდა, დედა გამეცა. შემეცანეს კლასში, დამსვენებურზე და მითხრეს: ხელეები უკან წაიღე, თუ რამე მოგინდა, ხელი აიწვიო. როგორი „გასაჩერებელი“ იყო? არც უნდა გაინძრე და არც უნდა დაილაპარაკო... როგორც იქნა, გავქედი ის გაკვეთილი. დაიწყო მორე, კვლავ იგივე გამიმორეს. არ მომეწონა. მასწავლებელი კარს მიეფარა თუ არა, წამოვხტი, გამოვევარი კლასიდან, ჩაუქროლე დე-

დაჩემს, გადავხტი სკოლის ყორეზე და მივაშურე ჩემს ულამაზეს მთას. მოკლედ, კარგა ხანს ფირალად ვიყავი გავარდნილი. მეხვეწებოდნენ — სკოლაში დაბრუნდიო — რითი აღარ „მქრთამავდნენ“ — ჭრელი ფანქრებით, წიგნებით. ბოლოს, როგორც იქნა, ჯვარი დამწერეს და დამბრუნეს. მერე, ისევ გამოვიქეცი. ისევ დამბრუნეს. ერთხელაც, სკოლაში მივდივარ. მას ორი შესასვლელი ჰქონდა. ერთი შესასვლელიდან მე შევედი, მეორიდან — ვიღაც გოგო. ეს გოგო საოცრებად მომეჩვენა. სხვა სოფლიდან იყო და ამიტომ ვნახე პირველად. თან, ყველაზე საოცარი ის იყო, რომ მაშინ მე პირველკლასელი ვიყავი, ის გოგო კი — მერვეკლასელი... უცებ ეს გოგო მომიახლოვდა, სკოლიდან კიდევ ხო არ გაიქცევი? — მკითხა და შუბლზე მაკოცა. დავპირდი, აღარ გაგიქცევი-მეთქი და მას მერე, მართლაც, ერთი სული მქონდა, სკოლაში როდის მივი-

დოდი. მის დანახვაზე ენა მივარდებოდა ხოლმე, ვეღარ დავდიოდი და საერთოდ, არაფრის ინტერესი აღარ მქონდა... ყველანი შეწუხდნენ. დედას ხან ზატში დავყავდი, ხან — მლოცველთან, არაფერმა მიშველა. ბოლოს, ბიჭებმა მკითხეს — რა გეპართებაო? გამოუტყვი, რომ მერვეკლასელი გოგო მიყვარდა. მერე, რაღას უყურებ? ადექი და სიყვარული აუხსენიო, — მირჩიეს, — წერილი მისწერო. რადგან მაშინ „აი იას“ მეტი არაფერი ვიცოდი, რა წერილს დავწერდი? შენ მაგივრად მე დავწერო, — მითხრა ერთმა. მერე გავიგეთურმე თვითონ ჰყვარებია ის გოგო. გოგოს კი, უარი უთქვამს... მოკლედ, იმ ბიჭმა წერილი კი დამიწერა, მაგრამ გამწარებულს ბილწი სიტყვებით გაუვსია. აბა, მე რა ვიცოდი? თან გამაფრთხილა: ის გოგო ამა და ამ გზით დადის, კონვერტზე მისი სახელი და გვარი აწერია, დააგდე გზაზე, ნახავს და წაიკითხავსო. გაკვეთილების დამთავრების შემდეგ, წერილი მართლაც იმ გზაზე დავაგდე. დარწმუნებული ვიყავი, რომ ხუსტად ის გოგო აიღებდა. ერთი მასწავლებელი გვყავდა, ჩახტალას ეახდნენ, იმან იპოვა წერილი. წაიკითხა თუ არა, ყვირილი მორთო: უი, უი, ეს რა არისო?! ამას ხეის ამოფარებული ვადგენები თვალს. ჩახტალამ ჩემი წერილი სამასწავლებლობაში წაიღო. ფუტკრის სკას დაემსგავსა იქაურობა. დიდი სასამართლო მომიწყვეს. ხომ არ ვიტყვი, ვინც დავწერა, თუმცა, მასწავლებლებიც მიხვდნენ, მე თვითონ რომ ვერ დავწერდი ამ წერილს, პირველკლასელი ბავშვი, და ის გოგოც... მოვიდა ჩემთან და მანუგემა: ვიცი, წერილის ავტორი ვინც არის, როდესაც გაიზრდები, ნამდვილი სიყვარული მაშინ გეწვევა, ახლა ამის გამო სკოლიდან აღარ გაიქცეო... ამის მერე, იმ გოგოს რომ დავინახავდი, თვალებს ვხუჭავდი — არ იფიქრონ, რომ მიყვარს-მეთქი... აი, ასე ტრაგიკომიკურად დასრულდა ჩემი პირველი სიყვარული...

ინფორმაციული-შეხვედრითი კოლაჟი
ეოჩა დვალის
უბის წიგნაკიდან:

სამასი არაველი? — ამ კითხვის ავტორი კოტე ყუბანიშვილი გახლავთ.

19. ხატვის სასწავლებლად პარიზში წასულ კლოდ მონეს მამამისმა ფული არ მისცა. P.S. ნახატებით მოვაჭრეები დღეს კლოდ მონეს კომერციულ ჩემპიონს ეძახიან.

20. ეიფელის კოშკს ყოველ შვიდ წელიწადში ერთხელ ღებდენ. ამ დროს, კოშკი წონაში იმატებს.

21. ჩერობილის ავარია ორი ტონა ტროტლის აფეთქების ტოლფასი იყო. 28 მეხანძრემ, რომელიც ატომურ ელექტროსადგურში გაჩენილ ხანძარს აქრობდა, ერთი თვეც კი ვეღარ იცოცხლა.

22. პირველი ფილმები იაპონიაში 1899 წელს გადაიღეს. ამ ქვეყანაში ეროვნული კინემატოგრაფია ორი მიმართულებით ვითარდებოდა: თანამედროვე სიუჟეტებზე შექმნილ ფილმებს „გენდაიგეკი“ ერქვა, ისტორიულ-ლეგენდარულ სიუჟეტებზე — „ძიდაიგეკი“.

23. ევროპის უკანასკნელი საფეხბურთო ჩემპიონატის ორგანიზატორებმა საფრანგეთისა და პორტუგალიის ნახევარფინალური მატჩის მონაწილეთა დაბინავებისათვის დაჯავშნეს „გრანდ-ოტელი“, რომელიც ბრიუსელის მახლობლად მდებარეობდა. ეს შეთავაზება კატეგორიულად უარყო საფრანგეთის ნაკრებმა, რადგანაც ეს სასტუმრო, ვატერლოში მდებარეობს.

24. „სამწუხაროდ, კაცობრიობის ყველა დღევანდელი სასწაული ტექნიკურ პროგრესს ენება და არა სულიერი განვითარების პროცესს. ადამიანი ინტელექტუალური განვითარებით, არისტოტელესა და სოფოკლესე წინ აღარ წასულა. შოთახე წინ რომელი ქართველი წავიდა?“ — ამბობდა ერთ-ერთი ბოლო ინტერვიუში კოტე მასნაძე.

25. ბატონყმობის მოსაზრება და მანფესტის გამოცხადება საქართველოში მეტიმეტად მტკივნეული პროცესი იყო. დიდი თავადები მოითხოვდნენ გლეხების უმიწოდ გათავისუფლებას, ახალგაზრდებს კი ეს დიდ უსამართლობად მიჰჩნდათ. ახალგაზრდების მეთაური ამ ბრძოლაში ილია ჭავჭავაძე იყო. კონსტანტინე მამაცაშვილი იფიქრებს: „წამოვს ილია ჭავჭავაძე და სხამალა განაცხადა, რომ გლეხებს მიწა უნდა მიეცესო. ერთმა თავადმა ხანჯალი იშმშვლა — გამიშვით, გამიშვით, ესლავე უნდა მოკვალაო“. ამ ამბის შემდეგ, თურმე ახალგაზრდების ჯგუფი ილიას აღარ სცილდებოდა და მზად იყო მის დასაცავად. P.S. ფიზიკური მოსაზრებით ილიას შემდეგაც ბევრჯერ დაუბრუნებია.

ასეთი ჰათილი ჰაჰაბი

ძნელი დასაჯერებელია, მაგრამ მისი წინაპარი, ვისთანაც ასოცირდება მსოფლიოს ხალხების ზამთრის დღესასწაულები, — ამერიკელი სანტა-კლაუსის, ფრანგი პერ ნოელის, პოლანდიელი სინტერ კლაასის თუ ქართველი თოვლის პაპის — ცხელი სამხრეთიდან, კერძოდ — მცირე აზიიდან მოვიდა.

საახალწლო
პერსონაჟთა
გენეალოგიური ხე

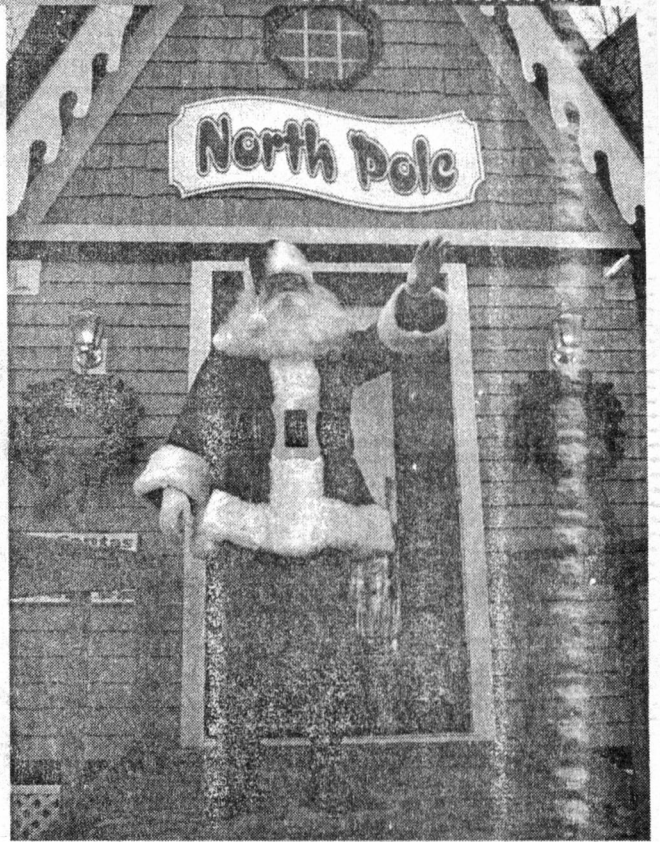
სწორედ იქ, ქალაქ მირში, პროვინცია ლიკიაში ჩვ.წალ-ის III-IV საუკუნეებში ცხოვრობდა არქიპისკოპოსი ნიკოლოზი და სიკეთისათვის იღვწოდა. მაჩნდათ, რომ ის განსაკუთრებით მგარველობდა მეზღვაურებს, ღარიბებსა და ბავშვებს. მის შესახებ ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი ლეგენდა ასეთია: ერთმა ღარიბმა კაცმა, ვისაც არაფერი ებადა, რომ თავისი სამი ქალიშვილი გამოეკვება, გადაწყვიტა, ისინი უძველესი პროფესიის წარმომადგენლებად ექცა. როცა ნიკოლოზმა ამის შესახებ შეიტყო, შობის წინა ღამეს, მისი ქონის საკვაძურში ოქროთი სავსე სამი ტომსიკა ჩააგდო, რომლებიც პირდა-

პირ მისი ქალიშვილების წინდებში ჩაკვივდა, ლუმელთან რომ შრებოდა (მეორე ვერსიით, ლუმელთან ამ ღარიბი გოგონების ფეხსაცმელები ეწყო). დილას, როდესაც მოულოდნელი სიძლიერე აღმოაჩინა, მამამ შეკვალა თავისი გვეგები და იმის ნაცვლად, რომ გოგონები საროსკიპოში წაეყვანა, წარმატებით დაათხოვა ისინი. ამ ამბის ნამდვილი მიზეზი წლების სიმრავლეში მიიკარგა, ბავშვებისთვის სარუქების წინდებსა და ფეხსაცმელებში ჩაწყობის ტრადიციამ კი დღემდე მოაღწია.

ნიკოლოზ მირიუკელი IV საუკუნის 40-იან წლებში გარდაიცვალა, სიკვდილის

შემდეგ კი, წმინდანად შერაცხეს. იგი ღებრაში დაკრძალეს, ახლანდელი თურქეთის ტერიტორიაზე. მისი განსასვენებლის ადგილზე კვლესია აშენდა, რომელსაც დღემდე „მამა ნოელ კიზილეს“ — მამა შობის ეკლესიას უწოდებენ, მაგრამ მისი ნეშტი იქ უკვე აღარ განისვენებს: 1087 წელს, იტალიელმა ლეგიონერებმა მოიპარეს ნიკოლოზის წმინდა ნაწილები და თავიანთ საშობლოში, ქალაქ ბარიში გადაასვენეს. ლეგენდარული არქიპისკოპოსი დასავლეთ ევროპის ქრისტიანთა თავგანისცემის ობიექტად იქცა. მოგვიანებით კი, ამერიკაში ჩასულმა, პოლანდიელმა ახალმოსახლეებმა თან ჩაი-

მსახიობი სერიალიდან „ძილის წინ“	„ჩემო კარგო ქვეყანავ, ... მოგიწყენია“	აღამიანი, რომლის მშობლები არიან ინდიელი და ევროპელი	პიპინიას ვაჟი (ფილმიდან)	ეგვიპტეში ააგეს ... პიდროელექტროსადგური	საბჭოთა თეიმფრინაჟი		
რას უწოდებენ ახალ წელს გურიაში	მგაცეხელი ფრინველი	ის, რაც ნორმაზე მეტია	ნუსხა	აფხაზური ანბანის შემქმნელი დიმიტრი ...	ფრანგული ფული	ქართული ანბანის პირველი ასო	ვაჟა-ფშაველას ...-მასპინძელი

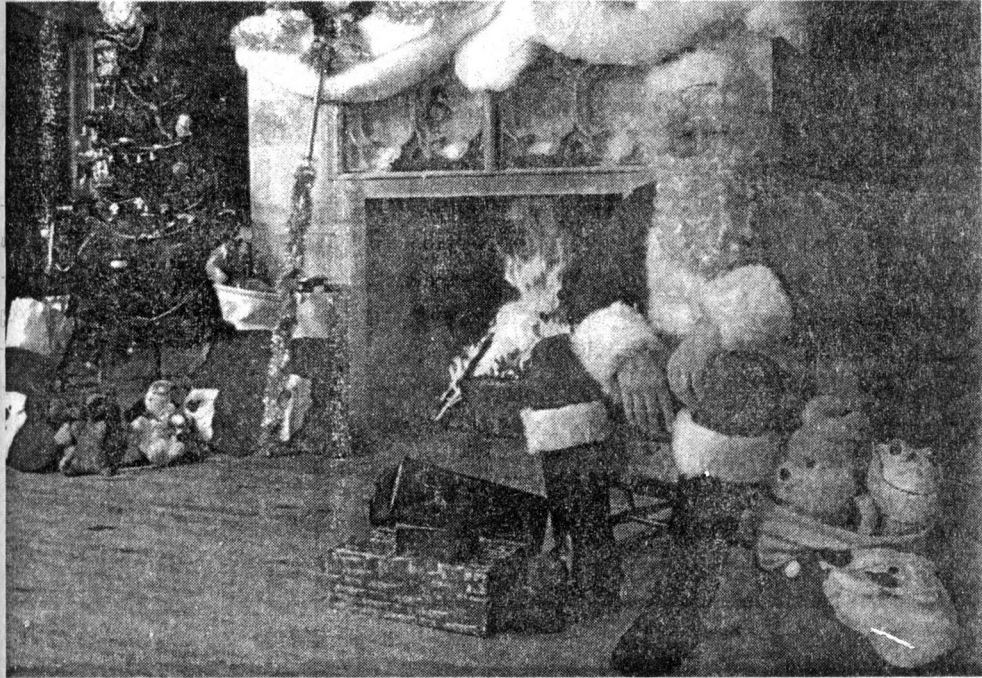

ტანეს ჩვეულება, შობაზე სინტერ კლასის გამოცხადებას დალოდებოდნენ. ასე უწოდებდნენ ისინი წმინდა ნიკოლოზს ამერიკაში, თუმცა, ეს ტრადიცია იქ მაშინვე არ გავრცელებულა. 1822 წელს, პოეტმა კლემენტ კლარკ მურმა დაწერა ლექსების ციკლი – „წმინდა ნიკოლოზის გამოცხადება“, რომელმაც საოცარი პოპულარობა მოიპოვა. ლექსებში აღწერილია, როგორ შეხვდა ამ კეთილ ჯადოქარს პატარა ბიჭუნა შობის დღესასწაულის წინ. სწორედ იქ შეიძინა სანტა-კლაუსმა (მაღე, სწორედ ასე უწოდებდნენ მას „ფაბილარულად“ არა მარტო ამერიკაში, არამედ ევროპაშიც) თავისი თვისებები, ხასიათი, რომელიც, აგერ უკვე 200 წელია, თითქმის არ შეცვლილა: ეს არის ტყაპუჭსა და ქედში გამოწყობილი არცთუ ისე მაღალი, ჭადარა ჯვერულვაშიანი, ძალიან მხიარული, ზომიერად ჩასუქებული, შუახნის მამაკაცი. თუმცა, გარეგნული დეტალები და სამოსი სხვადასხვა ხალხში სხვადასხვაგვარია: თუ ჩრდილო-ევროპელთა და ამერიკელთა თოვლის პაპების თავსაბურავი ჩაჩს ჰგავს, ხოლო ტყაპუჭს უფრო, ნახევრად ქურქი ცვლის, ვთქვით, ფრანგი პერ ნოელი გრძელ ქურქსა და ბეწვიან ქედში არის ხოლმე გამოწყობილი. პოლანდიელ სინტერ კლასს წითე-

ლი მიტრა ახურავს, რომელზეც ჯვარია გამოსახული, რაც იმის მიმანიშნებელია, რომ მისი წინაპარი არქივისკოპოსი იყო. ინგლისელი ფაზერ კრისტმასი („მამა შობა“), თუმცა, ძალიან ჰგავს თავის ამერიკელ „კოლეგას“, მაგრამ როგორც ამაყად აცხადებენ ინგლისელები, ქურქი და წვერი მას რამდენიმე სანტიმეტრით უფრო გრძელი აქვს, ვიდრე ოკეანისგაღმულ სანტა-კლაუსს. ავსტრალიელი სანტა-კლაუსი, სამხრეთის ნახევარსფეროში საახალწლო ამინდის სპეციფიკიდან გამომდინარე, დღესასწაულზე საცურაო კოსტიუმით ცხადდება, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, მაინც ბეწვით გაწყობილი ჩაჩით ქუდი ახურავს და თხელი, მოკლე ქურქიც აცვია; რასაკვირველია, თეთრი, უცვლელი წვერიც ამშვენებს.

რა თქმა უნდა, ძნელია, თანამედროვე ბავშვებს აუხსნა, რომ მათი საყვარელი, ზამთრის ჯადოქარი იმ ადგილებში დაიბადა, სადაც თოვლიც კი არასოდეს მოდის. ამიტომ „ყველაზე ნამდვილი სანტა-კლაუსის“ საცხოვრებელი ადგილის

გამო ჩრდილოეთის ქვეყნებს შორის სასტიკი კონკურენცია გაიმართა. მაგალითად, ნორვეგიელებს მიაჩნიათ, რომ შობა-ახალ წელს საჩუქრები საშობაო ჯუჯამ – თულინისენმა უნდა დაარიგოს, რომელიც პატარ ქალაქ დრებაკის სიახლოვეს ცხოვრობს და არანაირ ალტერნატიულ ვარიანტს არ ცნობენ. პატარა შვედებმა კი დანამდვილებით იციან, რომ ჭეშმარიტ სანტას სინამდვილეში იულტომტენი ჰქვია და ის ქალაქ მორას ახლოს ცხოვრობს, გამოქვაბულში, გეზუნდაბერგეტის მთის ძირას. ფინელებს ამის „გაგონებაც არ უნდათ. ისინი დარწმუნებულნი არიან, რომ საშობაო-საახალწლო დღესასწაულების მთავარ გამრიგეს იოულუპუკი ჰქვია. მას, ისე, როგორც არავის, კარგად აქვს მოწყვრიებული თვალთვალისა და შეტყობინების სისტემა და ყველაზე უკეთ ისიც, რა საჩუქრები სურთ ბავშვებს. კორვატუნტურის მთაში, რომლის ახლოსაც ის ცხოვრობს, მდებარეობს კაიკულუოლატის მაღალმგრძობიარე გამოქვაბულები. მისი თანამშემწეები – 30 ჯუჯა – დღე და ღამე ყურადღებით უსმენენ ამ გამოქვაბულებიდან,

სახალწლო და ელან-და მამადადებული საყვარელი ნაწარმი	ქალაქი რაჭაში	ქელებისათვის გამართული კარავი	თავადის გიგული ინდოეთში	იაპონური თეატრი	სახელმწიფო ინდოინეთის ნახევარკუნძულზე	გამის ნოტი	იგივეა, რაც სიტყვა „გამარჯობა“
...	...	...	...	...	...	...	...
საქათმეში მიმართული ...	ღვინის ღმერთი ბერძნულ მითოლოგიაში	...	საბჭოთა კინორეჟისორი სერგო ...	...	ვულკანი კ. სიცილიაზე	მიმართვა გათხრობილი ქალისადმი ინგლისში	დროშა

როგორ თამაშობენ ბავშვები მთელ მსოფლიოში და როგორ იქცევიან ისინი. ჯუჯების ანგარიშების საფუძველზე, იაოლუპუკი დაასკვნის, რით დაასაჩუქროს ესა თუ ის ბავშვი. გარდა ამისა, მილიონი წერილი, რომელიც მის რეზიდენციაში – როვანიემში მიდის და კიდევ მრავალი ტურისტის, რომელსაც მისი გაცნობა სურს, ადასტურებს, რომ ამ თოვლის პაპის უამრავ ადამიანს სჯერა.

ამ თოვლის პაპებს კონკურენციას უწევს დანიელი იულეტომტეც, რომელმაც საცხოვრებლად გრენლანდია აირჩია, და კიდევ – ერთდროულად რამდენიმე ამერიკელი სანტა-კლაუსი, რომლებიც ტორინგტონში (კონექტიკუტის შტატში), უილინგტონში (ნიუ-იორკის შტატში) და უბრალოდ, ქალაქში სახლობენ. თოვლის პაპებს შორის არცთუ ისე სახუმარო ბრძოლაა გამართული გავლენის სფეროების გადასანაწილებლად (განსაკუთრებით იმ ქვეყნებისთვის, სადაც არ არის სანტა-კლაუსის რეზიდენცია). მაგრამ უნდა აღინიშნოს, რომ ყველა პაპა ძალიან მშვიდობიანია და ისინი ყოველწლიურად მართავენ კონგრესებს (წელს უკვე მე-40 ასეთი კონგრესი გაიმართა), რომელზეც ატარებენ სემინარებს ბავშვთა ფსიქოლოგიაში, განიხილავენ საჩუქრების პრობლემას, ერთმანეთს უზიარებენ გამოცდილებას.

რადგან თოვლის პაპებს საჩუქრების დარიგებისას არცთუ ისე მცირე მანძილის

გავლა უწევთ, ისინი ინდივიდუალური ტრანსპორტის გარეშე ვერ იარსებებენ. ნიდერლანდებსა და ბელგიაში ზამთრის მთავარი ჯადოქარი ულამაზესი იალქინი გემით მიცურდება ზოლმე ესპანეთიდან, ქალაქებში კი სახედარზე ამხედრებული დაიარება და სახლებში საკვამურებიდან შედის. იგივე ვიუტი, მაგრამ საყვარელი ცხოველი აირჩიეს ინგლისელმა, გერმანელმა და ზოგიერთმა სხვა თოვლის პაპამაც. თუმცა, ვიდაცებს მაინათ, რომ სახედრით სიარული მთლად სოლიდური საქციელი არ არის, თანაც ევროპაში არც მაინცდამაინც გავრცელებული ცხოველია. ამიტომ, სანტა-კლაუსები ზოგჯერ ცხენებზე გადასხდებიან ზოლმე. ნორვეგიელებიც ვერ შეთანხმებულან თავიანთი იულენისენის სატრანსპორტო საშუალების სახეობაზე. ზოგიერთი მათგანი დარწმუნებულია, რომ იგი თხით მოგზაურობს, ამიტომ მათი შეილები ფენსაცემლებში შერის თავთავს ტოვებენ. სხვებს კი, ისევე, როგორც დანარჩენი სკანდინავიური ქვეყნების უმრავლესობას, მაინათ, რომ ჯადოქარი ბავშვებთან რვა ირემშებმული მარხილით მიემართება, რომელიც ცაში დაფრინავს. მსგავსი ტრანსპორტით სარგებლობდა ამერიკელი სანტა-კლაუსიც, სანამ იგი უფრო კომპაქტური სატრანსპორტო საშუალებით არ შეცვალა. 1939 წელს, ჩიკაგოს უნივერსიტეტის მსხვილი ქსელის – „მონტგომერი უორდის“ წინასახალწლო სარეკლამო კამპანიის სამზადისის დროს, პოეტმა რობერტ მემი მოიგონა მხიარული ირემი – რულოლფი – წითელი ცხვირი, რომელიც სანტა-კლაუსის ცივაში იყო შებმული. ამ ირემის გამოსახულება ძალიან ფართოდ გავრცელდა. ის ისეთი სიმპათიური აღმოჩნდა, რომ რულოლფი მას შემდეგ თავისი პატრონის ერთადერთ რწმუნებულად

და თანამემწედ იქცა.

სანტა-კლაუსები და მათი საძმო დღესასწაულებზე ხშირად თანხმობს პირებთან ერთად ჩნდებიან. გერმანელი სანტა-კლაუსი თავის თანამემწე კნებტ რუპრეხტთან ერთად დაიარება, რომელსაც თან დააქვს ყურნალი, რომელიც დაწვრილებითაა აღრუსხული გასული წლის განმავლობაში ყველა ბავშვის მიერ ჩადენილი ყოველი ცუდი თუ კარგი საქციელი. საჩუქრებსაც დამსახურებისამებრ იღებენ. პოლანდიელ სინტერ კლასს ზანგი თანამემწე – შავი პეტერი დაჰყვება. ფრანგ პერ ნოელს – პრე ფუეტარი („მათრახიანი მამილო“), რომელიც ურჩ ბავშვებს სჯიდა.

ღროთა განმავლობაში, თოვლის პაპები და მათი თანამემწეები ბერდებოდნენ და კეთილები ხდებოდნენ. შავი პეტერი და კნებტ რუპრეხტი დღესასწაულის ჩვეულებრივ, მთავარ მოქმედ გმირებად იქცნენ, ბოროტმა პრე ფუეტარმა კი, როგორც ჩანს, ვერ შეძლო გადასხვაფერება და უბრალოდ, შეწყვიტა არსებობა.

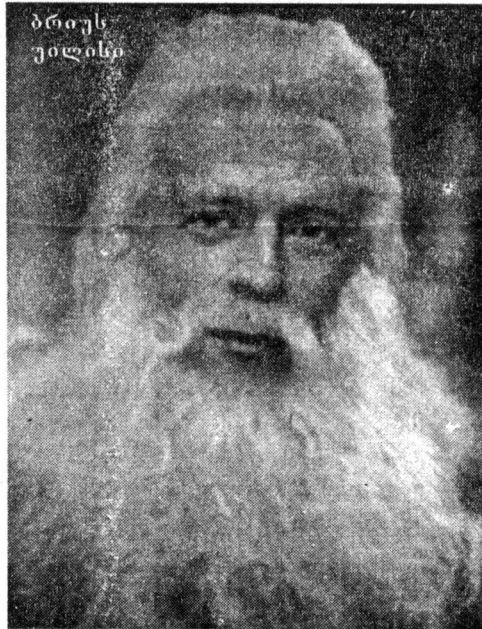
ყველაზე ხშირად საშობაო და საახალწლო საჩუქრებს ერთი და იგივე პერსონაჟი არიგებს, მაგრამ ზოგიერთ ხალხს შეუძლია თავს უფლება მისცეს, ერთდროულად ორი ჯადოქარი ჰყავდეს, რომელიც ბავშვებს სხვადასხვა დღეებში დაასაჩუქრებს. ასე, მაგალითად, ლიბეკელ კალეა სიანის შობაზე სთხოვენ სურვილების შესრულებას, ხოლო ერთი კვირის შემდეგ, ახალ წელს მას სიანის შალტისი ცვლის და ბავშვები სწორედ მისგან იღებენ საჩუქრებს. ისლანდიელები კი საერთოდ ამტკიცებენ, რომ ზამთრის დღესასწაულებზე მათგან „პასუხს აგებს“ 13 წმინდანი და სასიამოვნო სიურპრიზებსაც ხალხი შეიძლება თითოეულ მათგანისგან ელოდოს.

ქოლივუდის სელსაზი სახალწლო გარდასახვა

კამერონ დიასი

ბრიუს უილისი

ნიკოლ კიდმანი

ტომ კრუზი

იშვილს. მათ ეს ძალიან უყვართ, მე კი ძალიან მსიამოვნებს, როცა ამქვეყნად ჩემთვის უბერიფასეს ადამიანებს სიხარულს ვანიჭებ“ – ამბობს ბრიუს უილისი.

სხვათა შორის, არა მარტო „კერკეტი კაკალი“ გარდაისახება ხოლმე კეთილმო-სურნე სანტა-კლაუსად. მაგალითად, ორი-ოდე წლის წინ, ტომ კრუზი და ნიკოლ კიდმანი გამოჩნდნენ ერთ-ერთი საშობაო ტელეგადაცემის ცოცხალ ეთერში სანტა-კლაუსისა და მისი თანაშემწის კოსტუმებში გამოწყობილნი, რითიც ძალიან გაახარეს საზოგადოება. ხომ ძალიან სასიამოვნოა, როცა ხალხს უბრწყინვალესი ვარსკვლავები ულოცავენ დღესასწაულს.

ერთ-ერთი უცხოური ფოტოსააგენტოს

მხატვრებმა კი, ახალი წლის ზღურბლზე, ცოტაოდენი ფანტაზიორობა გადაწყვიტეს – და ფართო საზოგადოებასაც გააცნეს თავიანთი წარმოდგენა იმაზე, თუ როგორები იქნებოდნენ სახალწლო გმირებად გარდასახული პოლიფუდის ვარსკვლავები.

ჯულია რობერტსი

როცა ახალი წლის წინ, ჯერ კიდევ ეველასთვის უცნობი ყმაწვილი, სახელად ბრიუს უილისი, ნიუ-ჯერსიდან ნიუ-იორკში ჩავიდა, რათა სამსახიობო ოსტატობის რთული ხელოვნება შეესწავლა, მას სულ ცოტა ფული ჰქონდა. თავიდან ბრიუსმა სცადა, სანტა-კლაუსად ებუშვავა, რომელსაც ქალაქის ქუჩებში უნდა ევლო და გამგლოვლათების დღესასწაული მიელოცა. მაგრამ ის ამ სამუშაოზე არ აიყვანეს, 18 წლის ყმაწვილი სულაც არ შეეფერებოდა ღირსეული მოხუცის როლს. პოდა, მასაც რაღა დარჩენოდა და, უბრალო ოფიცინტად დაიწყო მუშაობა. „სამაგიეროდ, ახლა პრაქტიკულად ყოველ ახალ წელს სანტა-კლაუსად ვიძისები და ასე ვულოცავ დღესასწაულს ჩემს სამ ქალ-

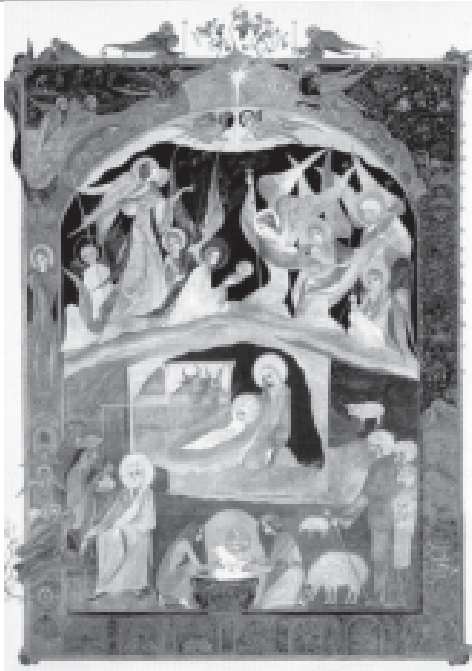
ბრედ პიტი

შორენა მერკვილაძე

რამდენიმე დღეში თითქმის მთელი მართლმადიდებლური სამყარო შობის დღესასწაულს აღნიშნავს. საეკლესიო დღესასწაული — შობა, იესო ქრისტეს ხორციელ შობას უკავშირდება, ამიტომ მას ხშირად ქრისტეშობასაც უწოდებენ. შობის დღესასწაული დასაბამს ჯერ კიდევ მოციქულთა დროიდან იღებს. მოციქულთა ერთ-ერთ დადგენილებაში პირდაპირ არის მინიშნებული: „დაიმარხეთ, ძმანო, დღენი სასწაულებისანი, მათ შორის, უპირველეს ყოვლისა, დღე ქრისტეს შობისა, რომელიც მეთათე თვის ოცდამეხუთე დღეს აღნიშნეთ ხოლმე“. წმინდა ეფრემ ასურის, შობაზე საუბრისას აღნიშნავს: „გამოანათა მონყალე-ბამ და დიდმა დღემ სიხარულისამ. ნურავინ იქნება მონყენილი და ძვირისმოსხენე“...

ქრისტეშობას განსაკუთრებული სადღესასწაულო განწყობით, ბეთლემში — ქრისტეს შობის ადგილას ეგებებიან. შობის დღესასწაულზე ბეთლემში სხვადასხვა ქვეყნიდან უამრავი მორწმუნე ჩადის, სადაც იერუსალიმის პატრიარქის მიერ აღვლენილ საშობაო წირვასაც ესწრებიან და იმ ადგილსაც სცემენ თაყვანს, სადაც მაცხოვარი იშვა. ამჟამად, უფლის შობის ადგილას, ულამაზესი შობის სახელობის ტაძარია აღმართული. ქრისტეშობის დღესასწაულზე მყოფი მორწმუნეები უშუალოდ იმ თავლის კარში შედიან, სადაც უფალი იშვა. მარმარილოს ოვალური ფილა, მოვერცხლილი თოთხმეტქიმიანი ვარსკვლავით, ზუსტად იმ ადგილის მანიშნებელია, სადაც იშვა და მიანვინეს ახალშობილი ყრმა...

რატომ უნდა იდღესასწაულოს ადამიანმა ქრისტეს შობა? როგორ იშვა მაცხოვარი? რას ნიშნავს სახელი „იესო“? როგორ უნდა ეგებებოდეს მორწმუნე შობის დღესასწაულს? — ამ და სხვა კითხვებთან დაკავშირებით, გვესაუბრება საპატრიარქოს პრესცენტრის ხელმძღვანელი და ლურჯი მონასტრის წინამძღვარი, დეკანოზი **დავით შარაშენიძე**.

როგორ გიზეიმოთ შობა

— რატომ უნდა ვიდღესასწაულოთ ქრისტეს შობა?
 — უფალი დედამიწაზე ადამიანთა ცოდვებისგან გამოსასწვლად მოვიდა და ჩვენი მარადიული სიკვდილისგან დასახსნელად განკაცდა. ამიტომ მორწმუნე, ჩვენთვის ჯვარცმულის — იესო ქრისტეს შობას სიხარულით და სადღესასწაულო განწყობით უნდა ეგებებოდეს.
 — „სახარების“ მიხედვით, იესო ქრისტე ზებუნებრივად იშვა, ანუ იშვა ყოვლადწმიდა ქალწულისგან, რომელიც სულიწმინდის გადმოსვლით დაორსულდა. იმის ნაცვლად, რომ ღვთისმშობელს, რომელსაც კაცობრიობის მხსნელი უნდა ეშვა, დიდებითა და პატივით ემშობიარა, მშობიარობა გამოქვაბულში მოუხდა. რა იყო ამის მიზეზი?
 — როდესაც იესოს შობის დრო მოახლოვდა, რომის იმპერატორმა ავგუსტუსმა გამოსცა ბრძანება, რომლის თანახმადაც, ხალხის აღწერა უნდა მომხდარიყო. ამიტომ ყველა ადამიანი წინაპართა ქალაქში უნდა წასულიყო და იქ ჩაწერილიყო. იოსებს და მარიამს, რომლებიც წარმოშობით ღვთისმშობელი იყვნენ, ჩასაწერად ღვთისმშობელი ქალაქში — ბეთლემში

მოუხდათ წასვლა. ქალაქის სასტუმროში ადგილი ვერ იშოვეს, ამიტომ იძულებული გახდნენ, გამოქვაბულისთვის შეეფარებინათ თავი, სადაც მწყემსები ავღარში საქონელს აბინავებდნენ. გამოქვაბულში ყოფნისას მარიამს მოუწია მშობიარობის დრო: „და შვა ძე, თავისი პირმშო, შეახვია და მიაწვინა იგი ბაგაში...“ (ლუკა 2,7).

— ყრმას, რომელიც გამოქვაბულში იშვა, ანგელოზმა ჯერ კიდევ ჩასახვამდე უწოდა იესო, რას ნიშნავს „იესო“?

— „მათეს სახარების“ მიხედვით, მართალ იოსებს უფლის ანგელოზი გამოეცხადა და აუწყა: „ძეს შობს და დაარქმევ მას სახელად იესოს, ვინაიდან იგი იხსნის თავის ხალხს მათი ცოდვებისგან“. ე.ი. სახელი „იესო“ ნიშნავს ხსნას.

— რას ნიშნავს ქრისტე?

— ქრისტე ნიშნავს ცხებულს.

— რატომ იწოდება იესო ქრისტე მაცხოვრად?

— იმის გამო, რომ იესო ქრისტე დედამიწაზე ადამიანთა ცოდვებისგან გამოსასწვლად, ანუ ადამიანთა საცხოვრებლად მოვიდა, მაცხოვრად იწოდება.

— რატომ იწოდება იესო ქრისტე იესო ნაზარეტელად?

— როგორც აღვნიშნეთ, დედა ღვთისმშობელს და მართალ იოსებს, ბეთლემში ჩასვლა აღწერასთან დაკავშირებით მოუხდათ, მანამდე კი მარიამი და იოსები ნაზარეთში ცხოვრობდნენ. იესო ქრისტე, იესო ნაზარეტელად სწორედ ამიტომ იწოდება.

— როგორც საუბრის დასაწყისში ითქვა, ქრისტეს შობას მორწმუნე, სადღესასწაულო განწყობით უნდა მიეგებოს. როგორ უნდა ვიდღესასწაულოთ შობის დღესასწაული?

— შობა არის საუფლო დღესასწაული, რაც იმას ნიშნავს, რომ ეს დღე ეკუთვნის უფალს. ამიტომ ადამიანმა საუფლო დღესასწაულის დღე უფალს უნდა მიუძღვნას. მორწმუნე ადამიანი არა მარტო შობას, ნებისმიერ საუფლო დღესასწაულს განწმენილი უნდა შეხვდეს, რისთვისაც საუფლო დღესასწაულის წინ, მორწმუნეები ამბობენ აღსარებას და ეზიარებიან ქრისტეს სისხლსა და სორცს. გარდა ამისა, შობის დღესასწაულზე ყველა ტაძარში წირვალოცვა ღვთისთვით აღესრულება, რომელსაც მორწმუნე ადამიანი აუცილებლად უნდა ესწრებოდეს.

— **სსნილდება თუ არა საშობაო მარხვა, შვიდი იანვრის დაწყებისთანავე, ანუ ღამის თორმეტი საათიდან?**

— საშობაო მარხვა სსნილდება საშობაო წირვა-ლოცვის დასრულების შემდეგ.

— **შეიძლება თუ არა შობის სადღესასწაულო სუფრით აღნიშვნა?**

— შობის დღესასწაულზე სადღესასწაულო სუფრის გაშლა არ იკრძალება, მაგრამ სადღესასწაულო სუფრა გადამეტებული გართობის, მხიარულებისა და ღრეობის ადგილად არ უნდა ვაქციოთ.

— **საქართველოში, განსაკუთრებით კი რაიონებში, თითქმის ყველა ოჯახში საშობაოდ იკვლება ღორი. აუცილებელია თუ არა შობის დღესასწაულზე ღორის ხორცის ჭამა?**

— შობას ღორის დაკვლა არის ძველი ხალხური ტრადიცია, რაც დღემდე შემორჩა, მაგრამ ამას სარწმუნოებასთან არანაირი კავშირი არა აქვს. ამიტომ შობის დღესასწაულზე ღორის ხორცის ჭამა აუცილებლობას არ წარმოადგენს. ადამიანს სსნილში შეუძლია მიირთვას ნებისმიერი სასსნილო საკვები, მათ შორის ღორის ხორციც.

— **შეიძლება თუ არა საუფლო დღესასწაულზე კერვა, უთობა, დაგვა-დასუფთავება თუ სხვა სახის საოჯახო საქმეების კეთება?**

— ეკლესიური წესის თანახმად, კვირას და საღმრთო დღესასწაულის დღეებში მორწმუნე უნდა ესწრებოდეს საღმრთო მსახურებას. სახლში კი, სასურველია, საეკლესიო ლიტურატურის კითხვა და ლოცვა. ამიტომ საუფლო დღესასწაულის დღეებში შეიძლება შევასრულოთ მხოლოდ აუცილებელი, გადაუდებელი საქმეები.

— **დღემდე შემორჩენილი ტრადიციის თანახმად, შობას ზოგიერთ ოჯახში, მიცვალებულის სახელზე აკეთებენ საკურთხის. რამდენად გამართლებულია ეს ეკლესიური სწავლებით?**

— შობის დღესასწაულზე მიცვალებულის სახელზე საკურთხის გაკეთება არის ხალხური ტრადიცია, რაც ყოველგვარ რელიგიურ საფუძველს მოკლებულია. ■

მერი კობიაშვილი

სულ ახლახან, მას 102 წელი შეუსრულდა. სოლიდური ასაკის მიუხედავად, მსხედ გამოიყურება, ახალგაზრდობაში კი, მიმოიხედვლი და სანდომიანი ქალბატონი ყოფილა. მამაკაცებიც გულგრილნი ვერ რჩებოდნენ მისი სილამაზის მიმართ. ქალბატონ თამარს ბედმა ორჯერ გათხოვება არგუნა წილად, მაგრამ საოცარი ის არის, რომ ორჯერვე — მოტაცებით. ბუნებრივია, უხუცეს ადამიანთან უამრავი კითხვა დაგვებადა. ისიც დაუზარებლად გვიყვებოდა თავისი ცხოვრების შორეულ და მხიარულ ამბებს და ჩვენთან ერთად ეძებდა პასუხს კითხვაზე — რაში მდგომარეობს ადამიანის დღეგრძელობის საიდუმლო?

„ქირველად რომ მოშიცაცეს, 18 წლისა ვიყავი...“

— **იხსენებს 1900 წელს დაზადებული თამარ ბასილაშვილი**

— **ქალბატონო თამარ, როგორი ბავშვობა გქონდათ? ვინ იყვნენ თქვენი მშობლები?**

— მამჩემი, ივანე ბასილაშვილი კახეთში განთქმული თამადა ყოფილა. სოფელ კარდენაში საკმაოდ მდიდარ ოჯახში გაზრდილს, სწავლა-განათლება რუსეთში მიუღია. ევროპულად ჩაცმულს რომ ხედავდნენ, ბევრს მოსწონდა სასიოდ. ბევრ გოგოსაც ჩავარდნა გულში. მან კი, სოფელ ანაგაში სილამაზით განთქმული, შოშიამვილების ქალი მოიყვანა ცოლად... 1900 წელს დაზადებულვარ. სუთ დედამამიშვილში, ყველაზე უფროსი ვიყავი. ჯერ კარდენაში ვსწავლობდი. ოთხი კლასის შემდეგ, სწავლა სიღნაღის მაზრაში გავაგრძელე.

ქალბატონი თამარი შეილთან (მარჯვნივ) და მეგობართან ერთად

მაგრამ გიმნაზია ბოლომდე ვერ დავამთავრე.

— **თქვენი მშობლებიც დღეგრძელობით გამოირჩეოდნენ?**

— მამა 80 წლის ასაკში გარდაიცვალა. დედაჩემი მშრომელი ქალი იყო. მართალია, რომ გათხოვდა, მოახლეები ჰყავდა, მაგრამ შრომას არც მაშინ თაკილობდა. ერთი წუთითაც ვერ ნახავდით გაჩერებულს. 83 წლის იყო, რომ მოკვდა. შემისთვის წასულა ტყეში. სახლში დაბრუნებულს, გული წაუვიდა და ამ ქვეყნისკენ აღარც მობრუნებულა...

— **ძველად, ქალები ადრე თხოვდებოდნენ. თქვენი გათხოვების ამბავს ხომ ვერ გაიხსენებდით?**

— ეჰ, შეილო, ორჯერ გაეთხოვდი და ორჯერვე მომიტაცეს. პირველი მოტაცების გახსენებაც კი არ მინდა. კოტემ რომ მომიტაცა, 18 წლისა ვიყავი. მახსოვს, შემოდგომა იყო. ეზოში გასაშრობად ჩურჩხელები გვქონდა გაკიდული. ერთი ჯოხი ჩამოვარდნილიყო. გასასწორებლად რომ მივედი, ჩუმად მომეპარა და ხელი მტაცა. ბევრი კი ვიყვირე — დედი, მიშველეთქი! — მაგრამ რად გინდა?! სწავლა გათხოვების გამო ვერ დავამთავრე, რაზეც

შვილთაშვილებთან ერთად

დღესაც გული მწყდება.

— ის კაცი არ გიცვარდათ, ბებო? მაშინ ქალის ხელის თხოვა უფრო მიღებული იყო. ტრადიცია რატომ დაარღვია?

— ბევრს კი მოვწონდი, მაგრამ მამჩემს ხელის თხოვას ვერავინ უბედავდა. ამიტომ მომიტაცა. ისეთი დრო შეარჩია, როცა მთელი ოჯახი სამუშაოდ სიმინდის ყანაში იყო წასული. ეტყობა, ძალიან ჩქარობდა. ეზოში ქვევრები გვქონდა და იმაში ჩავვარდი. კინალამ ისიც გადმოწყვა. მერე, ისევ იმან ამომიყვანა, მაგრამ ვაი, იმ შევლას... სულ დაღურჯებული ვიყავი... კოტე მშრომელი კაცი იყო. დღე და ღამე მუშაობდა. ბონდერი იყო, ღვინის დიდ კასრებს აკეთებდა. კარგი შემოსავალიც ჰქონდა.

— რამ გაცვარათ?

— ჩემი ქმარი ჯარში წავიდა. იქ გაცივდა, კარგად არ მოუარეს, გაცივებას ფილტვების ანთება დაერთო და მოკვდა. ორი პატარა ბავშვი დამჩნა, ორივე — გოგო. რაღას ვიზამდი? — მშობლები მესმარებოდნენ და გაჭირვებასა და სიმწარეში, ობლად ვზრდიდი შვილებს. მერე გამოჩნდა ვანო.

— მეორე ქმარმა რატომღა მოგიტაცათ? მანაც ვერ გაუბედა მამათქვენს ხელის თხოვა?

— მეორედ ამ ნაბიჯის გადადგმა მე მიჭირდა: მეორედ გათხოვილ ქალს სხვანაირი თვალთ უყურებდნენ. ჩემი სახლის წინ დიდი მუხრნობა იყო. ზაფხულობით სამუშაოდ სხვადასხვა კუთხიდან ჩამოდიოდნენ კოლმეურნეები. ვანო სოფელ დიდი ლილოდან ჩამოვიდა. სახლის გვერდით წყარო ჩამოდიოდა, სადაც საღამოობით, მთელი სოფელი იკრიბებოდა ხოლმე. სწორედ იქ გავიცანიე ერთმანეთი. მგონი, ერთი ნახვით შევეყვარდი. მეორე დღეს, იატაკს ვწმენდი, თავზე დამადგა და გამომიცხადა — ცოლად უნდა წამომყვო. უარზე ვიყავი. ადგა და მომიტაცა. მართალია, მაშინ აღარსად ჩავვარდნილვარ, მაგრამ ძალიან კი შე-

მეშინდა.

— ახლა არც ერთი აღარაა ცოცხალი. ხომ არ გაგვიმხელდით, რომელი უფრო გიცვარდათ?

— ჩემთვის BCĔ PABHO იყო, ცოლ არ იყო, რომელიმეს ცუდად მოვქცეოდი?! კოტე პირველი ქმარი იყო და ჩემი შვილების მამა, ვანოს ჩემამდე არც შვილი ჰყოლია და არც ცოლი. ორი მცირეწლოვანი გერი (უმცროსი, ოთხი წლის იყო) ისე მიიღო და გაზარდა, როგორც საკუთარი შვილები. ჩვენი საერთო შვილიც არ მოგვცა ღმერთმა. მის ფუტეზე მოვედით და არასოდეს არაფერი დაუყვედრებია. ამიტომ, ძალიან მაღლობელი ვარ მისი.

— ბებო, ცხოვრების დიდი გზა გამოიარეთ და ალბათ ბევრი რამ გადაგხდენიათ თავს. კომუნისტური წყობილების დროს, რაიმე უსიამოვნება თუ შეგხვედრიათ? თქვენს ახლობლებს რეპრესიები ხომ არ შეხებიათ?

— ტყუილი როგორა ეთქვა, შვილო? — ჩემიანი არავინ დაუჭვრიათ. ან რატომ უნდა გადავესახლებინეთ? — ყველანი მშრომელი ხალხი ვიყავით და ქვეყნის საქმეებში არ ვერეოდით. კოლმეურნეობაში დაარსების დღიდან მივედი. ლუკმაპურს იქიდან ვმოულობდი. ჩემი მეორე ქმარი, ვანო, მეცხვარე იყო. ყოზლარის საძოვრებზე მიჰყავდა ხოლმე ცხვარი. იქიდანაც კარგი შემოსავალი გვქონდა. სამამულო ომის დროს, პირველი ქალი ვიყავი სოფელში, ვინც ტრაქტორის მართვა ისწავლა. მაშინ ქალები უფრო ყოჩაღები ვიყავით. უკაცოდ დარჩენილები, მათ გასაკეთებელ საქმეებსაც ჩვენ ვაკეთებდით. მერე ვანოც დაბრუნდა ომიდან და ოჯახს გაჭირვება აღარ გვიგრძნია.

— ახალ თაობაში ალბათ ბევრი რამ არ მოგნონთ. ახალგაზრდა გოგონებს რა რჩევას მისცემდით?

— რა ვიცი, შვილო, ახლა დარიგება ვინმესლა ესმის?! ძალიან „უწესო დრო“ მოვიდა. ერთი შეხედვით რას გაიგებ, როგორ ბიჭთან გაქვს საქმე. გოგონებიც ბევრ რამეში ტყუიან. ტიტვლები დადიან. ძველად, ქალები არავის არაფერს ვანახვებდით, ახლა ისეთი მოკლე კაბებს იცვამენ — რომ ჯდებიან, ყველაფერი უჩანთ. ბიჭებმაც რაღა ქან? — გიჟდებიან და ყოველნაირად ცდილობენ, გულის წადილი აისრულონ...

— ბებო, დღევანდლობის საიდუმლოს ხომ ვერ გაგვიმხელდით?

— იმდენი ტანჯვა მაქვს გამოვლილი, მეც მიკვირს, ცოცხალი როგორა ვარ. მთელი ცხოვრება ჯაფაში გავატარე, არც ახლა შემიძლია უსაქმოდ გაჩერება. წინასწარ არ უნდა იფიქრო, ამისთვის რა გააკეთო. უბრალოდ, შენი საქმე უნდა აკეთო და განგებას მიენლო. ყველაფერი მის ხელშია.

— რაზე ოცნებობთ?

— მალე, ჩემი ორი შვილთაშვილის ქორწილები იქნება. მინდა, ცოტა ხანს კიდევ ვიცოცხლო, რომ მოახლოებული ბედნიერება არ გადაიდოს... ეს ამბავი რომ გავიგე, ძალიან გამიხარდა. მთელი ღამე ვერ დავიძინე, ღმერთს ვეხვეწებოდი — ბედნიერები ამყოფე-მეთქი.

— ისეთი ნივთი თუ გაქვთ, რომელიც ძალიან გიცვართ და ვერ ელევით?

— პირველად რომ გათხოვიდი, ჯამ-კოვზიც არ ჰქონდა ჩემს ქმარს. ჩემმა დედამთილმა სპილენძის ქვაბი მაჩუქა და მითხრა: სანამ ეს ქვაბი იქნება, იქამდე იცოცხლეო. ადრე ვკალავდი, ახლა დევს თაროზე და აღარც ვხმარობთ, ახალივითაა. ხან ვფიქრობ — გააჩუქებ ან ჩავაბარებ-მეთქი, — მაგრამ მენანება.

— ბებო, არის ისეთი რამე, რისიც გეშინიათ?

— არაფრის აღარ მეშინია — სიკვდილ-ისაც კი. მარტო ის მინდა, ქვეყანაზე მშვიდობა იყოს და ხალხი უაზროდ არ ეომებოდეს ერთმანეთს.

— მთავრობისგან რაიმე დახმარება თუ მიგილიათ?

— პენსიის გარდა, ჩემთვის მთავრობას არაფერი მოუცია. კომუნისტების დროს, დამსახურებულ პენსიას ვიღებდი.

— ჯანმრთელობას ხომ არ უჩივით?

— ავადმყოფობა საერთოდ არ ვიცი. ერთი დღე საწოლში ვერ ჩერდები. ორი კვირის წინ, წაიქეცი და ფეხი მეტყინა. ახლა ჯოხით მიწვევს სიარული. არადა, პატარა გოგოსავით ვიყავი. აი, ახლაც, გული ამიჩქარდა — ეტყობა, დავიდალე ლაპარაკით...

დავიდალეო, თქვა ბებომ და მასთან ინტერვიუც დავამთავრეთ. მასზე საუბარი კი შვილთაშვილებმა განაგრძეს: ძალიან საყვარელი ბებო გვყავს, საოცრად კეთილია, ასაკის მიუხედავად, ისეთ საქმეებს აკეთებს, ჩვენ რომ არ გვებრუნება; გასულ ზაფხულს, ხეზე ადიოდა და ვაშლს გვიკრეფდა ხოლმე... უქმად ჯდობა არ შეუძლია; გინდ დაიჯერეთ, გინდ არა — უსათვალოდ კითხულობს; ამას წინათ, რომელიღაც გაზეთი წაგვითხა და გაოცებული ამბობდა: ხედავთ, შევარდნაძეზე რეგებს წერეთო? ყოველ საღამოს, ჩვენთვის და საქართველოსთვის ლოცულობსო, — ერთმანეთს არ აცლიდნენ ბებოს შექებას ახალგაზრდები...

ფანჯან- ცყუპანის დაბრუნება

წრებია; კრუში კიდევ რამდენიმე დღე დარჩენილა საფრანგეთში, შემდეგ კი „უკანასკნელი სამურაის“ გადაღებებზე გამგზავრებულა.

საფრანგეთის ჟურნალისტებისათვის მიცემულ ინტერვიუში პენელოპა კრუსმა განაცხადა: „ადელინას როლში, ჯინა ლოლობრიჯიდასთან მეტოქეობას სულაც არ ვაპირებ. ამ როლში ჯინა, მართლაც განუმეორებელი იყო! საკუთარ თავს კი, განსაკუთრებულად ლამაზად სულაც არ მივიჩნევ და არც ასეთად მინდა მოვაჩვენო ვინმეს თავი. უფრო მეტიც, დარწმუნებული ვარ, რომ ადელინას სილამაზე, სწორედ მისი მდიდარი შინაგანი ბუნებიდან უნდა მომდინარეობდეს და დანახვისთანავე თვალში საცემი სულაც არ უნდა იყოს. მან მაყურებელი თავისი გრაციოზულობით უნდა მოხიბლოს. აქ კი, მე მიმაჩნია, რომ ჯინასთან შედარებით, უპირატესობასაც ვფლობ, რადგან პროფესიონალი მოცეკვავე ვარ: ბავშვობიდან ცეკვის სტუდიებში დავდიოდი, ცხრა წელი კი კონსერვატორიაში კლასიკური ბალეტის კურსს გავდიოდი. ჩემი ოცნება იყო, გამოვსულიყავი პროფესიონალი ბალერინა, სამი წელი ანხელა გარიდოსთან (ევროპაში ერთ-ერთი ცნობილი მოცეკვავე)

1951 წელს, ფრანგი რეჟისორის, კრისტიან-ჟაკის მიერ გადაღებულმა „ფანჯანტულპანმა“, სულ მოკლე ხანში, ერთდროულად ორი ძალზედ პრესტიჟული საერთაშორისო კინოფესტივალის – კანისა და ბერლინის – პრიზები მოიპოვა და კინემატოგრაფის არსებობის მანძილზე გადაღებული ყველაზე პოპულარული ფილმების ათეულშიც დაიმკვიდრა ადგილი. გამუდმებით შეყვარებული და იბლბიანი რეკრუტის თავგადასავლები არაერთ რიმიქს დაედო საფუძვლად, თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ შემდგომში ამ თემაზე გადაღებულმა ფილმებმა, მაყურებელთა სიყვარული და ყურადღება ვერ დაიმსახურა.

ცოტა ხნის წინ, ცნობილი გახდა, რომ რეჟისორი ჟერარ კრავჩიკი (რომელსაც ისეთმა ფილმებმა გაუთქვა სახელი, როგორცაა: „ტაქსი-2“ და „ვასაბი“) მომხიბლავი დუეტის თავგადასავლების ახალ ვერსიას იღებს. გადაღებები, სამხრეთ საფრანგეთში, ქალაქ როდეზის მახლობლად მდებარე, უძველეს დაბა კონე-ლე-შატოში, ფრიად გასაიდუმლოებულ გარემოში მიმდინარეობს, სწორედ ისე, როგორც ეს ტრადიციულად ლიუკ ბესონისთვისაა დამახასიათებელი. ამ შემთხვევაში

კი, ბესონი სურათის პროდიუსერად გვევლინება. ფილმის ახალი ეკრანიზაციის შესახებ, ცნობილია მხოლოდ ის, რომ მთავარ როლს პოპულარული ფრანგი მსახიობი, ვენსან პერესი ასრულებს, მისი სატრფოს – განუმეორებელი ადელინას როლს კი, ჰოლივუდის ესპანელი ლამაზმანი – პენელოპა კრუსი ითამაშებს. თავდაპირველად, რეჟისორს ამ როლზე ბელგიელი მსახიობის – მარი გილენის მიწვევა სურდა, მაგრამ ბოლოს, მაინც უფრო „შემოსავლების მომტანი“ მსახიობი ამჯობინა. კრუსი ხომ, არა მარტო კინოში შესრულებული როლებით, არამედ ჰოლივუდის ვარ-

სკვლავებთან გაბმული უამრავი რომანითაც არის ცნობილი ფართო საზოგადოებრიობისათვის. ჰოლივუდში გავრცელებული ხმების თანახმად, თავის დროზე, სწორედ მის გამო მიატოვეს მეგობარი გოგონები მეთ დეიმონმა და ნიკოლას კეიჯმა; არავისთვის წარმოადგენს სიახლეს ის ფაქტიც, რომ ტომ კრუსისა და ნიკოლ კიდმანის ვარსკვლავური ოჯახის დანგრევაც პენელოპას სახელს უკავშირდება. პენელოპას მოსანახულებლად ტომ კრუსი საფრანგეთში ჩასულა. წყვილი სტივენ სპილბერგის ბოლო ნამუშევრის – „განსაკუთრებული აზრის“ პარიზულ პრემიერასაც დას-

ერთად გამოვდიოდი, შემდეგ ბედი რაულ კაბალენასთან თანამედროვე ცეკვების გუნდშიც ვცადე... მართალია, ჩემი კარიერა სხვა გზით წარიმართა, მაგრამ ცეკვის უნარჩვევები დღემდე შემომრჩა, რაც ძალიან გამომადგა ახალ როლზე მუშაობისას. ეს ხომ, არა მარტო კოსტიუმირებულ-სათავგადასავლო ფილმია, არამედ მუსიკალურიც“.

რაც შეეხება „ფანჯანტულპანის“ ჟერარ კრავჩიკისა და ლიუკ ბესონისეულ ვერსიას, ფილმის სიუჟეტი ლუდოვიკო XV ეპოქაში, კლასიკური „ფანჯანისეული“ კანონების მიხედვით განვითარდება. გაურკვეველია მხოლოდ ის, თუ რა

კი ახალი ფილმი იმავე დონისა, როგორც კრისტიან-ჟაკის სურათი იყო, რომელმაც მილიონობით მაყურებლის უდიდესი სიყვარულის მოპოვება და დღემდე მისი შენარჩუნება შეძლო? ამ კითხვაზე პასუხს ჯერჯერობით ვერავინ გაგვცემს, თუმცა, ერთი რამ ცხადია: ძველი ფილმი ახალი ეკრანიზაციისადმი ინტერესს უდავოდ გააღვივებს. ალბათ ყველას სურს, გაარკვიოს, ვინ უფრო მოხერხებულა — ჟერარი თუ ვინსანი და ვინ უფრო მშვენიერია — ჯინა თუ პენელოპა.

კინოქრონიკა: როგორ იტებდნენ „ფანფან-ტულპანს“

ვთავაზობთ, რუსი ემიგრანტის, საფრანგეთის ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი პროდიუსერის — ალექსანდრ მნუშკინის (იგი კრისტიან-ჟაკისეული ვერსიის პროდიუსერი გახლდათ) მოგონებებს, იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ იქმნებოდა ლეგენდარული კინოსურათი — „ფანფან-ტულპანი“.

„პარიზში 1951 წლის ზაფხული იდგა, ცხელოდა. ჩვენ „არიანფილმის“ სტუდიაში მოწყენილები ვისხედით. ჩემს მაგიდაზე უღიმღამო სცენარი იდო, რომელშიც ბანალურ-სენტიმენტალური ამბავი იყო აღწერილი. ერთ-ერთი მსახიობი, რომელიც გამუდმებით ჩემს ოთახში ტრიალებდა, მეუბნება: „ასეთ ფილმს, მხოლოდ ჟერარ ფილიპი თუ ამოქაჩავს“. — „მართლა, სად არის იგი ამჟამად?“ — „ამბობენ, რომ მაროკოში ისვენებს“. მაშინვე ვრეკავ მაროკოში ჟერართან და

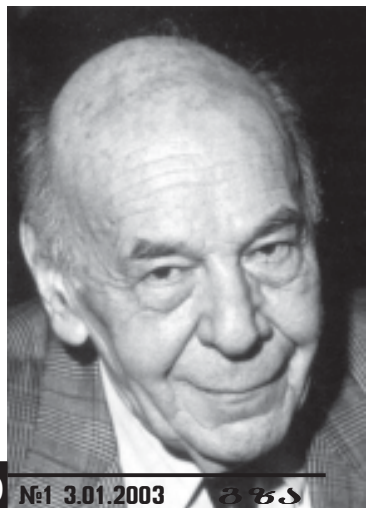
მშვენიერი ადელინა იტალიელი ჯინა ლოლობრიჯიდას ერთ-ერთ საუკეთესო საეკრანო სახელ დარჩა

ვთავაზობ: „ჟერარ, მელოდრამაში მონაწილეობის სურვილი ხომ არ გაქვს?“ იგი მპასუზობს: „დავიღალე და მომწყინდა ნაღვლიან სურათებში თამაში. რაღაც უფრო მხიარული მინდა...“ ასეთმა პასუხმა, ცოტა არ იყოს, გამაღიზიანა კიდევ: „ღმერთო, ეს ხომ სიგიჟე! „იდიოტის“ შემდეგ რაღაც უბადრუკ კომედიაში გინდა თამაში?! „ფანფან-ტულპანსაც“ ხომ არ ითამაშებდი?!“ — და მესმის: „რატომაც არა?!“

საქმე ის გახლავთ, რომ რამდენიმე დღით ადრე, მართლაც, მომიტანეს „ფანფან-ტულპანის“ სცენარი. თვით სცენარი საშინელება იყო, თუმცა იდეა საინტერესოდ მეჩვენა: ფანფანის თავგადასავლები ხომ, ნებისმიერი ფრანგისათვის ბავშვობიდან არის ცნობილი — იგი მათთვის ლამის ეროვნული გმირია. ამასობაში ჟერარ ფილიპიც ბრუნდება

მაროკოდან და მეკითხება: „სად არის შენი „ფანფანი?“ მე კი არავითარი სცენარი არ მაქვს! თუმცა, კარგი იდეა ხომ მაქვს!.. ვურეკავ სცენარისტ — ანრი ჟანსონს, იგი მთანხმდება; ასეთ შესანიშნავ კომპანიასთან ერთად კი, მართლაც კარგი ფილმის შექმნა შეიძლება. დაფინანსება რომ უფრო დიდი გვქონოდა, გადავწყვიტეთ, ერთობლივი — ფრანგულ-იტალიური ფილმი დაგვედგა. ე.ი. სურათის მთავარი გმირი ქალი, აუცილებლად იტალიელი უნდა ყოფილიყო. გავფრინდი რომში. რამდენიმე მსახიობი სინჯებზე მოვიწვიე, მაგრამ არც ერთი არ მომივიდა თვალში. იტალიელები მეუბნებიან: „გვყავს ერთი გოგონა — ჯინა ლოლობრიჯიდა. მართალია, ჯერ თითქმის არსად უთამაშია, მაგრამ ძალიან ლამაზია!“ გვაცნობენ ერთმანეთს. გოგონა, მართლაც, ძალიან ლამაზია, მაგრამ ძალიან დიდი მკერდიც აქვს — ეს კი იმჟამად, ლირიკული გმირისათვის ვულგარულობის გამოხატულებად მიიჩნეოდა. ჯინა კი ამ დროს, დამახინჯებული ფრანგულით მევედრება: „მესიე, იქნებ პატარა როლი მაინც მომცეთ. მე ყველაფერს გავაკეთებ... გთხოვთ, მენდოთ!“ რაღას ვიზამდი? — სასტუმროს ნომრიდან დავურეკე კრისტიან-ჟაკს (რეჟისორ კრისტიან მოდეს ფსევდონიმი) და ვუთხარი: „ძალიან ლამაზი ადელინა ვიპოვე, მაგრამ ისეთი დიდი მკერდი აქვს, რომ ვერანაირ კორ-

ძველი და ახალი ვერსიების პროდიუსერები: ალექსანდრ მნუშკინი და ლიუკ ბესონი

სეტში ვერ დამალავ!“ იგი გაღიზიანებული ხმით მპასუხობს: „სანია, რა დროს ეგ არის?! დრო ისედაც არა გვაქვს, ჟერარ ფილიპს სხვა ფილმში იწვევენ... ასე რომ, ახლავე ჩაალაგე ბარგი, წამოიყვანე გოგონა და გადასადებ მოედანზე გამოცხადდი!“ ჯინასთან ფრიად უმნიშვნელო როლზე ვაფორმებ კონტრაქტს, ის კი ყველაფერზე თანახმაა: „მინდა, რომ გადამიღო! თუნდაც, სულ მცირე ანაზღაურების საფასურად!“

ორ კვირაში ჩემი მზეთუნახავი პარიზში ჩამოდის. ფილმის ირგვლივ სათანადო სარეკლამო კამპანიაა გაჩაღებული. ასე რომ, ლე ბურჟეს აეროპორტი ჟურნალისტებითა და ფოტოკორესპონდენტებითაა სავსე. ჯინას მე და კრისტიან-ჟაკიცი ვხვდებით აეროპორტში. რომიდან ჩამოფრენილი თვითმფრინავიდან ყველა მგზავრი გადმოდის, ჩემი ჯინა ლოლობრიჯიდა კი, არსად ჩანს. კრისტიან-ჟაკი ისეთი თვალთ მიყურებს, თითქოს, უკანასკნელი პროვოკატორი ვიყო: „ასე-ე-ე... კი, მაგრამ, სად არის იგი?“ კბილს კბილზე ვაჭერ და ტრაპზე ავდივარ. ამ დროს კი რას ვხედავ? – თვითმფრინავის სრულიად ცარიელ სალონში ჩემი გოგონა ზის, თავზე რაღაც უცნაური,

ვენსან პერესი

რეჟისორ ჟერარ კრავიკის ვერსიის გადასადებ მოედანზე

ბუმბულიანი შლაპა ახურავს და გულამოსკენილი ტირის! საშინელ დღეში ჩავვარდი, ჩემს მეტს ხომ იგი ნანახიც არავის ჰყავდა. რას იტყოდნენ პარიზში? ეს რა ბედურა ჩამოუყვანია სანიას იტალიიდანო?! სკანდალი გარდაუვალი იქნებოდა!.. მაშინვე გოგონასთან მივედი, შლაპა მოვხადე, თმა გავუშალე, ცრემლები შევუშრალე და ცხვირზეც პუდრი წავუსვი; დავავლე ხელი და პირდაპირ დიდების ოლიმპისაკენ წავიყვანე!.. ისე, მარ-

პენელოპა კრუსი

თალი რომ ვითხრათ, საკმაოდ ჯიუტი გოგონა აღმოჩნდა. ვეუბნები: „ჯინა, შენი გვართ კინოში გადაღება წარმოუდგენელია – ენა მოგტყდება, სანამ ლოლობრიჯიდას იტყვი! უბრალოდ ჯინა ლოლო გახდი“. ის კი მპასუხობს: „არა, ეს ჩემი გვარია და ასევე დარჩება...“ რამდენიმე თვის შემდეგ კი, „ფანფან-ტულპანი“ ეკრანებზე გამოვიდა და მთელმა მსოფლიომ ისწავლა მისი გვარის გამოთქმა...“

ჟერარ ფილიპი

ჩემპიონებად დაბადებულნი უილიამსების საჩოგბურთო იმპერია

დოსია:

ვინუს უილიამსი
დაბადების თარიღი: 1980
წლის 17 ივნისი
დაბადების ადგილი: ლინ-ვუდი (კალიფორნია)
სიმაღლე: 186 სმ
წონა: 76,5 კგ
თამაშობს: მარჯვენა ხელით
სტატუსი: პროფესიონალი
საცხოვრებელი ადგილი: Palm-Beach gardens (ფლორიდა)

მიუხედავად ახალგაზრდული ასაკისა, ვინუს და სერენა უილიამსები უკვე დიდი ხანია, რაც შავკანიან ამერიკელთათვის კერძოდ ქცეულან. მათ საჩოგბურთო სამყაროში ჯერ კიდევ რამდენიმე წლის წინ შექმნეს საგვარეულო იმპერია. წლებულსაც, უიმბლდონის ტურნირზე, ჩემპიონის ტიტული-სათვის სწორედ დები უილიამსები ეცილებოდნენ ერთმანეთს და ამ ორთაბრძოლაში გამარჯვებას უმცროსმა — სერენამ მიაღწია.

დოსია:

სერენა უილიამსი
დაბადების თარიღი: 1981
წლის 26 სექტემბერი
დაბადების ადგილი: Saginaw (მიჩიგანი)
სიმაღლე: 178 სმ
წონა: 65 კგ
თამაშობს: მარჯვენა ხელით
სტატუსი: პროფესიონალი
საცხოვრებელი ადგილი: Palm-Beach Gardens

ვინუს და სერენა უილიამსების ცხოვრება ათასგვარი მითითაა გარემოცული. სხვათა შორის, ამბობენ, რომ ამ მითებს დები თავადვე ქნიან. მაგალითად, მათ ძალიან ჰყვარებიათ ჟურნალისტიკის გასულელება, თუნდაც პირდაპირ სატელევიზიო ეთერში. „იცით თქვენ თუ არა, რომ ვინუსი 3-4 წლის ასაკში უკვე უგებდა უფროს პროფესიონალებს?“ — სრული სერიოზულობით უკითხავს ერთხელ სერენას სატელევიზიო შოუში მონაწილეობისას წამყვანისათვის და როდესაც დარწმუნებულა, რომ ეს უკანასკნელი გააბრიყვა, მაშინვე დაუმატებია: „ეს, რა თქმა უნდა, ხუმრობა იყო, თქვენ რა, დაიჯერეთ?!“

შემდეგ, რიჩარდ უილიამსს ისინი საჩოგბურთო სკოლაში არ შეუყვანია. მომავალ ვარსკვლავთა მამამ თავად იკისრა ქალიშვილების სპორტული მომზადება და ლოს-ანჯელესის გარეუბნის მუნიციპალურ კორტებზე მათ წვრთნას შეუდგა.

უილიამსების ოჯახი გეტოების უბანში ცხოვრობდა, სადაც იშვიათობას არ წარმოადგენდა კრიმინალურ დაჯგუფებათა შორის საქმის გარჩევები, რის გამოც პატარა ვინუსი და სერენა ხანდახან, ქუჩაში ატეხილი სროლის მომსწრენიც კი ხდებოდნენ ხოლმე. ერთხელ კი, ისინი იძულებულნი გამხდარან, რომ მი-

ცოტა თუ მოიძებნება საჭეყნოდ ცნობილ ადამიანებს შორის ისეთი, რომელიც დები უილიამსების მსგავსად, იუმორით უდგება საკუთარ დიდებას. ეს არც არის გასაკვირი, რადგან სერენა და ვინუსი საკუთარი თავის რეკლამირებისას, ხშირად, კურიოზულ სიტუაციებში ხვდებიან ხოლმე. აი, თუნდაც ის რად ღირს, რომ ერთხელ, ვინუსი ამწეთი მეტისმეტად მაღლა აიყვანეს, რათა ავტოგრაფი წაეწერა საკუთარი უკანაღის უზარმაზარ გამოსახულებაზე. ამბობენ, რომ უილიამს-უფროსი იმ მომენტში სიცილისგან ჩაბჟირებულა...

თა საჩოგბურთო მატჩებს ინტენსიურად ადევნებდა თვალს და გაოგნებული იყო მათ მიერ ერთ ტურნირში გამოთქმავებული თანხის სიდიდით, რომელსაც თავად, საკუთარი კერძო დაცვის სამსახურით, მთელი წლის განმავლობაშიც ვერ შოულობდა. ამის გამო რიჩარდ უილიამსს თურმე მოსვენება ჰქონდა დაკარგული და დღე და ღამე იმაზე ფიქრობდა, თუ როგორ შეედწიათ მის შვილებს მილიონერთა სამყაროში. იმ პერიოდში, რიჩარდს სამი ქალიშვილი ჰყავდა, რომელთა ჩოგბურთიულებად ქცევაზე ფიქრი უკვე გვიანი იყო, — მის მეუღლეს, ორასინს კი, შვილის გაჩენა აღარ სურდა. მიუხედავად ამისა, რიჩარდს ცოლი მაინც დაუყოლიებია და 1980 წელს ქვეყანას ვინუსი მოეგლინა, ერთი წლის შემდეგ კი — სერენა.

წაზე გართხმულიყვნენ, რათა ტყვეებისთვის თავი აერიდებინათ. ამბობენ, რომ ამის შემდეგ, რიჩარდ უილიამსი სპეციალურად შეხვედრია უბნის კრიმინალურ ავტორიტეტებს და მათთვის აუხსნია ის, თუ რამხელა მნიშვნელობა ჰქონდა ამერიკელ შავკანიანთათვის სერენასა და ვინუსის უსაფრთხოებას, რომლებსაც მალე, საჩოგბურთო სამყაროში გადატრიალება უნდა მოეხდინათ...

ისევე როგორც არაერთი ცნობილი ჩოგბურთელის მამას (ვთქვათ, მაიკ ავასი ან სტეფანო კაპრიატი), რიჩარდ უილიამსსაც თავისი შვილების სპორტული მომავალი ჯერ კიდევ ამქვეყნად მათ მოვლენამდე დაუგეგმავს. იგი გასული საუკუნის 70-იანი წლების ბოლოს, ქალ-

უნდა ითქვას, რომ თავიდან, დებ უილიამსებს სერიოზულ ძალად არავინ აღიქვამდა. როგორც წესი, ჩოგბურთიულებმა ბავშვობიდანვე იციან ის, რომ დიდი გამარჯვებების მიღწევა, ადრეულ ასაკში ვარჯიშის დაწყებისა და გულმოდგინე შრომის გარეშე შეუძლებელია. სერენა და ვინუსი კი, თავიანთი მომავალი პროფესიისადმი სიზარმაცესა და ქარაფშუტობას იჩენდნენ. მათმა მამამ ქალიშვილების მოსამზა-

დებლად უცნაური სტრატეგია აირჩია. რიჩარდი ჩოგბურთის მომავალ ვარსკვლავებს სერიოზულ ტურნირებში მონაწილეობას იმის გამო არ აღებინებდა, რომ გოგონები ბავშვობაშივე არ აღმოჩენილიყვნენ დიდი ფსიქოლოგიური სტრესის ქვეშ. უფრო მეტიც, იგი მათ ბევრი ვარჯიშის ნებასაც არ რთავდა. „ნუ ჩაიცვლებით ვარჯიშზე, – ეუბნებოდა თურმე მამა ქალიშვილებს, – თორემ თქვენც ისეთი სულელები გამოხვალთ, როგორიც ყველა“.

რიჩარდ უილიამსის ახირებამ შედეგი მალე გამოიღო. როდესაც 17 წლის ასაკში, ვინუსმა სერიოზულ შეჯიბრებებში მონაწილეობა დაიწყო, მას უკვე უკან ჰქონდა მოტოვებული წარმატებულად ჩაბარებული გამოცდები უმაღლეს სასწავლებელში, იცოდა გიტარაზე დაკვრა და ჩინური ენა. ჯერ კიდევ 10 წლის ასაკში კი, მან მრავალმილიონიანი კონტრაქტი გააფორმა ფირმა „რიბოკთან“. „ხომ გეუბნებოდი!“ – უთქვამს უფროსი ქალიშვილისთვის კმაყოფილებით აღსავსე რიჩარდ უილიამსს მას შემდეგ, რაც მას პირველად მოუვია საჩოგბურთო ტურნირი. საინტერესოა ის ფაქტი, რომ იმ ასაკში, რომელშიც ვინუს უილიამსმა პირველად იხეიმა გამარჯვება, მარტინა პინგის უკვე 100 პროფესიონალური მატჩი ჰქონდა მოგებული, თუმცა, ამ უკანასკნელმა 22 წლის ასაკში უკვე ვეღარ შეძლო იმ დიდი ფსიქოლოგიური და ფიზიკური დატვირთვის ატანა, რომელშიც იგი იმყოფებოდა თავისი ტრიუმფალური დებიუტის პერიოდში.

სერენა უილიამსმა პროფესიონალთა შორის გამოსვლა 14 წლის ასაკში დაიწყო და სხვათა შორის, მან პირველ ტურნირში მარცხი განიცადა. დედამისი მიიჩნევს, რომ ვინუსს ყველაფერი – სკოლაშიც და კორტზეც – უფრო ადვილად გამოსდიოდა, ვიდრე მის უმცროს დას. სერენას კი, დიდი შრომის საფასურად უხდებოდა წარმატების მიღწევა. 15 წლის ასაკამდე, იგი საკმაოდ სუსტად თამაშობდა. მიუხედავად ამისა, ცოლ-ქმარ უილიამსებს ეჭვი არასოდეს შეჰპარვიათ იმაში, რომ მათი ორივე ქალიშვილი დიდი ჩოგბურთელი გახდებოდა და სერენასა და ვინუსს მომავლისადმი რწმენას უნერგავდნენ. უკვე 1999 წელს, სერენა საჩოგბურთო რეიტინგში მყოფი პირველი ხუთეულის წარმომადგენლებსა და მათ შორის თავის უფროს დასაც ტოლს აღარ უდებდა. საოჯახო ბიუჯეტი კი, მან 12 მილიონი დოლარით გაამდიდრა, რომელიც „პუმას“ რეკლამირებისას გამოიძემა.

დღეს, უილიამსების ოჯახი უკვე ფლორიდაში, პალმ-ბიჩის პრესტიჟულ რაიონში ცხოვრობს. აღსანიშნავია, რომ მხოლოდ ვინუსმა 2001 წელს 10 მილიონი დოლარი გამოიმუშავა – უფრო

ვინუსი და სერენა

მეტი, ვიდრე ცნობილმა სექს-სიმბოლომ, ანა კურნიკოვამ. ტურნირებს შორის პაუზებისას, უილიამსი-უფროსი გულმოდგინედ ეუფლებოდა ღიახეივანის პროფესიას, კითხულობს ან თავის უერთგულეს მეგობართან – იორკშირის ტერიერთან თამაშობს. სერენას კი, პირიქით, ხმაურიანი წვეულებ

ბები უფრო იზიდავს. მას ძალიან ბევრი მეგობარი ჰყავს და მომავალში, მსახიობობას აპირებს.

უილიამსების მთელი ოჯახი, ჩვენთვის კარგად ცნობილი და ყბადალებული სექტის – „იელოვას მოწმეების“ წევრები არიან. როდესაც ვინუსი და სერენა პროფესიონალებში გადავიდნენ, მათ დედას თურმე ბევრი უნერვოვლია იმის გამო, რომ სექტის დოგმები აღზრდილი გოგონები შეიძლებოდა, ცდუნების მსხვერპლნი გამხდარიყვნენ. „ისინი ზომ გასასხდელში იმ შიშველ, უფროსი ასაკის ჩოგბურთელ ლესბოსელ ქალებთან მოხვდებიან“, – ამბობდა მამინ ორასინ უილიამსი. მაგრამ მისმა ქალიშვილებმა „დიდ გამოცდას“ გაუძლეს და არც სექსუალური ორიენტაცია შეუცვლიათ. დები უილიამსები დღემდე ითვალისწინებენ მშობლების რჩევებს. ჯერჯერობით, არც ერთი მათგანი გათხოვებას არ აპირებს. ვინუსის აზრით, სწორედ რწმენა ეხმარება მას იმაში, რომ გულგრილად მიუღვას საკუთარ დიდებას და ამ შემთხვევაში საწყაროში თავი არ დაკარგოს. „ზუსტად ვიცი, რომ ცხოვრებაში ეს არ არის ყველაზე მთავარი. მუდმივად მოგება და ამქვეყნიური დიდების შენარჩუნება ასეთი მნიშვნელოვანი როლია... თუმცა, მე ეს ძალიან მინდა“, – ამბობს ვინუს უილიამსი.

მიმეული ბრძინელი ფანმთვაცხიმე ქალომის თტფთემის სილვით იაპმნელუმი მთკმი ჩავაბდნუნ

ტანვარჯიშში ახალგაზრდული მსოფლიო ჩემპიონატის (იგი წლეულს გაიმართება) ორგანიზატორებმა გადაწყვიტეს, რომ ტურნირზე არ დაუშვან რუმინელი გოგონები, რომელთა დედიშობილად გადაღებული ფოტოებიც მათ ხელში ჩაუვარდათ. ჩემპიონატის საორგანიზაციო კომიტეტის წარმომადგენელმა, ერი ნაკამურამ განაცხადა, რომ ამას წინათ, ერთ-ერთი იაპონური სატელევიზიო არხით უჩვენეს DVD ჩანაწერის ფრაგმენტები, სადაც რამდენიმე წლის წინ, რუმინეთის ნაკრების წევრების – ლავრინია მილოშოვიჩის, კლაუდია პრესენანის და კორინა უნგურიანუს შიმვლად გადაღებული ფოტოები იყო წარმოდგენილი. იაპონელები მიიჩნევენ, რომ ტანმოვარჯიშეთა ამგვარი ფოტოსურათების ხილვა ბავშვებზე ცუდ ზეგავლენას მოახდენს. აღსანიშნავია, რომ ზემოთ ჩამოთვლილი სამივე ტანმოვარჯიშე 21 წელზე უფროსი ასაკისაა. რუმინელებს ჯერჯერობით მსოფლიო ჩემპიონატის მასპინ-

ძელთა განცხადებაზე კომენტარი არ გაუკეთებიათ. არაფერს ამბობენ ფოტოების დამამზადებელი კომპანიის – „ორიგაკუ სემაკას“ წარმომადგენლებიც. მკითხველს ვაცნობებთ, რომ ლავრინია მილოშოვიჩი ოლიმპიური ჩემპიონი 1992 წელს, ბარსელონაში გახდა, ხოლო კლაუდია პრესენანი კი – 2000 წელს, სიდნეიში.

დასაწყისი იხ. „გზა“, №40-52

დაბირებისამებრ, ნინი სოფელშიც ყოველკვირა რეკავს და დედას ნიტას ამბავს დანწროლებით ეკითხება. ერთ დღესაც, ნინი ყურმილში დედის შეშფოთებულ ხმას გაიგონებს: შვილო, მთელი საქონელი ერთიანად გაგვიწყდა, მამაშენს ბანკიდან ფული ჰქონდა სესხად აღებული და თუ დროზე არ დააბრუნა, სახლს გაგვიყიდოიან, იქნებ, შენ ქმარი დაგვემაროსო... ნინი დედას დახმარებას შეჰპირდება, თუმცა, ჯერ თავადაც არ იცის, ფული სად და როგორ უნდა იშოვოს. ბოლოს კი, მიხვდება, რომ ყველა გზა ქიშოსკენ მიდის...

ნინი დახმარებისთვის ქშო მინდელს მიადგება და სასწრაფოდ, ცოლობაზეც დათანხმდება. ქშო მიხვდება, რომ ნინი მასთან მხოლოდ გამოუვალმა მდგომარეობამ მიიყვანა, მაგრამ მის წინადადებასაც მიიღებს და დახმარებასაც შეჰპირდება. თავად ნინი ქშოსგან საბოლოოდ განადგურებული წამოვა და იმასაც საბოლოოდ დაასკვნის — ამ კაცს თუნდაც იმიტომ ვეღარ შევიყვარებ, რომ ფულით ჩემი ყიდვა გადაწყვიტაო.

გამწარებული ნინი ამის შემდეგ, სასტუმრო „კინოში“ რეჟისორ გოგი გორგილაძეს მიადგება. ნინი ბატონი გოგის პირად მდივანს არარსებული ჟურნალის კორესპონდენტად წარუდგება და რეჟისორთან ინტერვიუს აღებაზე შეუთანხმდება... მაგრამ ინტერვიუზე მისულს, კარისკაცი პირადობის დამადასტურებელი მონომობის გარეშე ბატონ გოგისთან არაფრით არ შეუშვებს.

ნინის მხრები უმწკრივად ჩამოუცვივდა... სასტუმროდან უხმოდ გამოვიდა და ის იყო, სკამზე მოწყვეტით დაჯდა, რომ სასტუმროს ეზოში შემოსული მონღენილი გოგონების ჯგუფიც შენიშნა. მათ წინ ჭოკივით გრძელი და გამხდარი, ხანში შესული მამაკაცი მოუძლოდა. მამაკაცმა გოგონებს ეზოში მოცდა უბრძანა და თავად, სასტუმროს კარი შეაღო. ნინიმ გოგონები გულმოდგინედ შეათვალიერა და ისიც მამხივ დასკვნა, რომ ამდენი ლამაზი გოგო ერთად აქამდე არსად ენახა. გოგონები რაღაცით შეშფოთებულნი ჩანდნენ და შიგადაშიგ ერთმანეთს რაღაცას ნერვიულად გადაულაპარაკებდნენ ხოლმე.

- ამ კაცმა მითხრა, მარტო ძაღლები და გამხდრები გვიანტერესებსო...
- ნეტავ, საერთოდ, რამდენს აიყვანენ?
- აი, მაგის კითხვა კი ნამდვილად ღამავიწყდა...

რუსულან ბერიძე

ქალური ინსუიქია ანუ ჭიანჭის თრობი

ნინი გოგონებს მოუხლოვდა და ჰკითხა, ვის ელოდებითო?

- სინჯებზე ვართ მოსულები, - უპასუხა ერთ-ერთმა, - ვისაც ამოარჩევენ, მერე კინოშიც გადაიღებენ...

- ის ძალიან კაცი ვინდა იყო?

- მთავარი რეჟისორის თანაშემწეა. ჩვენ, ყველანი, მაგან შეგვარჩია, ახლა, თავად რეჟისორმა უნდა გვხანოს...

- ეგ კაცი თქვენი ნაცნობია?

- ვინ?

- მთავარი რეჟისორის თანაშემწე.

- საიდან მოიტანე?!

- აბა, როგორღა შეგარჩიათ?

- შენ რა? საიდან ჩამოვარდი? უბრალოდ, ქუჩაში გაგვარჩა და აქ მოსულაზე შეგვითანხმდა...

- გასაგებია... - თავისთვის ჩაილაპარაკა ნინიმ და გოგონების ჯგუფს შეუქმნევლად შეერია.

ამასობაში, ეზოში მთავარი რეჟისორის თანაშემწეც გამოჩნდა და გოგონებს თავისკენ უხმო:

- ოღონდ, წყნარად, ზედმეტი ხმაური და ჩიჩქილი არ იყოს... აბა, მომეყვით...

გოგონები სასტუმროში ერთმანეთის მიყოლებით „შელაგდნენ“. ნინიმ ნაცნობ ახმახს მოწყვლედ გაუღიმა და სასტუმროს ფოიეში ისე ამაცად შეაბიჯა, თითქოს იქ დიდი და პატარა, მხოლოდ მის მოლოდინში ყოფილიყო. დაბნეულმა ახმახმა რაღაცის სათქმელად პირი დააღო, მაგრამ მერე, ეტყობა, მინც გადაიფიქრა და განზე გადაგა.

მეორე სართულზე ასული ნინი, დანარჩენებს შეუქმნევლად ჩამორჩა, გოგი გორგილაძის ნომრისკენ გაუხვია და ის იყო, უნდა დაეკატუნებინა, რომ კარი მოულოდნელად, ხმაურით

გაიღო და ზღურბლზე თავად გოგი გორგილაძე გამოჩნდა. ნინის დანახვაზე ბატონი გოგი აშკარად დაინა, მერე ძალევე მოვეოგონს და დაუპატიუებელი სტუმრისთვის გვერდის ავლა დააპირა, მაგრამ ნინი წინ გადაუდგა:

- ბატონი გოგი, ძალიან სერიოზული სალაპარაკო მაქვს და უნდა მომისმინოთ... - დაიწყო მან.

- რა იყო, ისევ ფენძიმედ ხომ არა ხარ? - გაღიზიანება ვეღარ დაფარა ბატონმა გოგიმ.

- არა... მე მინდა... მე ძალიან მჭირდება...

- ერთი ეს მითხარი, აქ რა საშუალებით შემოაღწიე? - ჰკითხა ბატონმა გოგიმ და სანამ ნინი რაიმეს თქმას მოასწრებდა, ისევ თავად განაგრძო: აა-ა, გასაგებია, როგორც შემოხვედი... ეს შენა ხარ იმ არარსებული ჟურნალის „ჟურნალისტკა“, ხომ?... კარგია, კარგი... ახლავე პოლიციას გამოვიძახებ და აქედან კინწისკვრით გავიძახებენ!

ნინის მიტკლისფერი დაეღო, მაგრამ ბატონ გოგის მინც არ შეეხუა:

- თქვენ კი არა, პოლიციას მე გამოვიძახებ და იმასაც დაწვრილებით მოუყვები, საკუთარ ნომერში როგორ გამუჰპატიურეთ!

ბატონ გოგის პირკატა ეცა. ცოტა ხანს, ნინის გაშტერებულმა უცქირა და ბოლოს, წაისისინა:

- მისმინე, გოგონი, მეონი, მთლად სრულ ჭკუაზე ვერ უნდა იყო... გირჩევნია, აქედან გაქრე, სანამ მართლა პოლიციაში არ დამირეკავს... ხომ არ დაგაფიწყდა, ვის ელაპარაკები?... თუ მოვინდობე, შარშანდელი თოვლივით უკვლოდ გაგაქრობ!

ნინიმ ბატონი გოგი ისე გულმოდგინედ ათვალიერ-ჩათვალიერა, თითქოს პირველად ხელავსო, შემდეგ უხმოდ შებრუნდა და დერე-

ფანს გაუყვია...

დერეფნის ბოლოს მისული ნინი ისევ იმ გოგონების ჯგუფს გადაეყარა და ის იყო, იქაურობას უნდა გასცლოდა, რომ ერთ-ერთი ნომრის კარი გაიღო და ვიღაც გოგონა ასლუკუნებული გამოვარდა. მას უკან მთავარი რეჟისორის ჭოკივით გრძელი თანაშემწე გამოჰყვა, კარი ისევ მჭიდროდ მიხურა და დანარჩენ გოგონებს თვალით ჩამოურბინა:

— აბა, ჰე, შეძლევი ვინ არის?

გოგონები უცხად აჩოჩოლდნენ, მაგრამ კარისკენ ნაბიჯის გადადგმა ვერც ერთმა ვეღარ გაბედა.

— დიდხანს გელოდით? — იკითხა თანაშემწემ, მაგრამ ისევ არავინ შერხეულა. — რაკი მოხალისეები შემოგვაკლდა, მე თავად გამოვიმასხებო. აი, მაგალითად, შენ, — უცხად მკლავში ხელი ჩაავლო მან ნინის, — რა სახე ჩამოგტირის... მოიცა, მოიცა... შენ რაღაც არ მასხეოვარ... აქ საიდან გაჩნდი?

— მე... — დაიწყო ნინიმ, მაგრამ თანაშემწემ აღარ აცალა:

— თუცა, ამას ახლა არავითარი მნიშვნელობა არა აქვს. აბა, ცოცხლად, წამომეყვი... რეჟისორის თანაშემწემ ნომრის კარი ფართოდ გამოაღო, პირველი თვითონ შევიდა და ნინიც თან შეიყოლა.

ოთახში, კედელთან მიღებული სავარძლებში სამი მამაკაცი და ერთი ქალი იჯდა.

— რა იყო, ჯიბი? მაგ მარგალიტს ზურგს უკან რატომ მალავ? — აშკარად ირონიულად ჰკითხა თანაშემწეს ერთ-ერთმა მამაკაცმა. ნინი მიხვდა, რომ მთავარი რეჟისორი სწორედ ეს კაცი იყო.

თანაშემწემ მამხინვე განზე გადაგა, ნინი ერთხელ კიდევ გულმოდგინედ ათვალიერ-ჩაათვალიერა და დამსწრეთ თითქმის სახეიძოდ წარუდგინა:

— აბა, ამაზე რაღას იტყვი? ხომ ნამდვილად ის არის?!

რამდენიმე წამით ოთახში სიჩუმე ჩამოვარდა და ნინიმ იგრძინო, ოთხი წველი თვალი როგორ გულმოდგინედ მისჩერებოდა. შემდეგ, ისევ ის მამაკაცი აღაპარაკდა:

— კი, მაგრამ აქამდე რაღას გეტანჯავდი?! თავიდანვე ეგ ვერ გვაჩვენებ?... რა გქვია, გოგონი? — მიუბრუნდა ის ნინის.

— ნინი.

— ნინი... მშვენიერი სახელია. ახლა, ჩემო კარგო, წარმოიდგინე, რომ შენი პაწია შვილი, რომელიც მთელ ქვეყანას გირჩენია, ავად გყავს და ექიმებმა მისი გადარჩენის იმედი გადაგიწურეს...

ნინის სახეზე მკვდრისფერი დაეღო და თვალწინ მამხინვე ნიღა დაუდგა: „ეტყობა, ბავშვს სჭირს რაღაც სამინელება და დედას ამდენი ფული ამიტომაც სჭირდება... სხვა ყველაფერი კი, ჩემს მოსატყუებლად მოიგონა...“ — გაიფიქრა უცხად და ლოყაზე ობოლი ცრემლი ჩამოუვლორდა:

— არა, არა! ტყუილია! მე თქვენი არ მჯერა!

ჩემს შვილს არაფერიც არ სჭირს! იმიტომ, რომ... იმიტომ, რომ მე ის სიცოცხლეზე მეტად მიყვარს და დიქრითი როგორ დაუშვებს?! როგორ გამიმეტებს?! — სასოწარკვეთილ ნინის ცრემლები უკვე დააპლუბით ჩამოსდიოდა...

— კარგი, კარგი! — დაიფიქრა უცხად მთავარმა რეჟისორმა, ისევ იმ მამაკაცმა. — საკმარისია! — და შემდეგ, თანაშემწეს მიუბრუნდა:

— ჯიბი, გადი და დანარჩენებს უთხარი, რომ თავისუფლები არიან. შენ კი... — ამ სიტყვებზე მან ნინის კიდევ ერთხელ გულმოდგინედ ახედ-დახვდა, — შენ ცოტა ხანს მოცდა მოგიწევს.

მთავარი რეჟისორის თანაშემწემ კარი გამოაღო და დერეფანში შეკრებილთ გასძახა:

— ყველანი თავისუფლები ხართ!
— თქვენც თავისუფლები ხართ, — უთხრა შეკრებილთ მთავარმა რეჟისორმა. — შენ კი, ნინი, ყველაფერს ჯიბი, ჩემი თანაშემწე აგისნის...

მამაკაცი ფეხზე წამოდგა, დანარჩენებაც მამხინვე მას აჰყვნენ.

— როგორ გავაფორმოთ? — დაწვია კითხვა ჯიბიში კარისკენ მიმავალ მამაკაცს.

— როგორც ყოველთვის...

— ძალიანაც კარგი. ნინი, — ახლა ნინის მიუბრუნდა ჯიბი, — უკვე მიღებული ხარ! ახლა, კონტრაქტიც გავაფორმოთ და ყველაფერი რიგზე იქნება.

რეჟისორის თანაშემწემ ნინის წინ კონტრაქტის ფურცელი დაუდო:

— გაეცანი პირობებს და ხელი მოაწერე.

მომხდართი დაბნეულმა ნინიმ კონტრაქტს წაუკითხავად მოაწერა ხელი.

— ორ დღეში გადაღებები იწყება, — უთხრა მას ჯიბი. — დანარჩენს ადგილზე აგისნის.

— ფული? — ჰკითხა ნინიმ.

— რა ფული?... ა-ა-ა, ფული... ფულს მერე გადაგიხდით... — რეჟისორის თანაშემწეს სახეზე შეეტყო, რომ ნინის სიტყვებმა გააოცა: ახალბედა მსახიობებს ხომ, როგორც წესი, პირველ როლზე დამტკიცება იმხელა ბედნიერებად ეჩვენებოდათ, რომ ფულს თავიდანვე კი არა, ზოგჯერ, საერთოდაც არ ითხოვდნენ. ეს გოგო კი...

— ფული მე ახლავე მჭირდება, თანაც — ძალიან, — მტკიცედ გამოუცხადა ნინიმ.

— რამდენი?

— ორი ათასი ხუთასი...

— რამდენი?

ნინიმ თანხა გაუთქორა.

— მოიცა, გავალ ერთი, მთავარს შევეკითხები... — ხმამა უკმაყოფილება დაეტყო ჯიბის და კარი ბრავიანად გაიჯახუნა.

— ცოტნე, მოიცა! — დაეწია დერეფანში მიმავალ მთავარ რეჟისორს ჯიბი.

— რა იყო, კიდევ რამე მოხდა? — ჰკითხა მან.

— ეტყობა, ამ გოგოს სერიოზული პრობლემები აქვს... ფულს წინასწარ ითხოვს...

— წინასწარ?... — ჩაფიქრდა მთავარი რეჟისორი. — რამდენი უნდა?

— ორი ათასი ხუთასი...

— რამდენი? — გაოცდა მთავარი რეჟისორი.

— წამო ერთი, კიდევ ერთხელ კარგად შევხედო...

მთავარი რეჟისორი და მისი თანაშემწე ისევ ოთახში შებრუნდნენ.

— ამდენი ფული ერთად რაში გჭირდება? — დაინტერესდა მთავარი რეჟისორი.

— მამჩემს მთელი საქონელი გაუწყდა და თუ ბანკს ფულს დროზე არ დაუბრუნებს, სახლს გაუყვია.

— კი, მაგრამ ხომ შეიძლებოდა, როლზე საერთოდ არ დაგვემტკიცებინე?

— შეიძლებოდა, — მშვიდად მოუგო ნინიმ და თვალი თვალში გაუყარა, — მაგრამ ხომ დამამტკიცეთ?..

— კარგი, კარგი, — ჩაილაპარაკა მთავარმა რეჟისორმა. — ჯიბი გასწავლის, ფული სად უნდა აიღო, ოღონდ, ჯერ ნახევარს გაძღვეთ...

— მე ფული მილიანად მჭირდება, — სათქმელს საბოლოო ბეჭედი დაუსვა ნინიმ და დაღუძლა...

მეორე დღეს, ტელესტუდიის სალაროში მისულ ნინის მოღარემ ორი ათასი ხუთასი ლარი ჩაუთვალა. ნინიმ ჯერ თვალებს არ დაუჯერა, შემდეგ ფული რამდენჯერმე გულმოდგინედ გადათვალა და ქუჩაში კისრისტენით გავარდა.

პირველი, ვისთანაც ნინიმ საკუთარი სიხარულის გასაზიარებლად მიიბნინა, მარი იყო. მარი ისევ საავადმყოფოში დასაწოლად ემზადებოდა და განწყობილებაც შესაფერისი ჰქონდა.

— მარი, ფული ვიშოვე, გესმის? ფული! — მიახარა ნინიმ დაქალს.

მარამ ყურებს არ დაუჯერა:

— როგორ? გოგი გორგილაძემ ამდენი ფული მართლა მოგცა? ან კი მიმტკიცებდა, ისეთი ქაწივია, ერთ თეთრსაც ვერ გაავადებინებო...

— ვერც გაავადებინე. გოგი გორგილაძემ სალაპარაკოდაც კი არ გამიჩერდა.

— აბა, ვინ მოგცა? სად იშოვე?

— კინოში მიღებენ, მარი, კინოში!

— კინოში?

— ჰო, კინოში! — კიდევ ერთხელ შესძახა გახარებულმა ნინიმ და დაქალს ყველაფერი დაწვრილებით უამბო.

— ესე იგი, სხვა რეჟისორს მოეწონე?

— ჰო, მარი, ჰო! მას ცოტნე ჰქვია, გვარი ვერ დავიმახსოვრე. მაგრამ ხვალ უნდა მივიღე და ყველაფერს დაწვრილებით გავიგებ. ორ დღეში, უკვე გადაღებები იწყება!

— ასე მალე? — აშკარად გული დასწყდა მარის. — როდის დასრულდება?

— არ ვიცი. შეიძლება, ერთ ფილმს მეორეც მოჰყვეს: მე მათ ძალიან მოეწონე, მარი, ძალიან!

— რა თქმა უნდა, მოეწონებოდი! განა შეიძლება, შენ ვინმეს არ მოეწონო? მაგრამ მე

რალა მეშველება? — სვედიანად ჩაილაპარაკა მარიმ.

— რა უნდა გეშველოს? რამე ხომ არ შეგეძინება? — ძლივს გამოერკვა ნინი.

— არა, არაფერი. უბრალოდ, ხვალ ისევ საავადმყოფოში მასწვენენ.

— არა უშავს, როგორც კი მორჩები და საავადმყოფოდან გამოვწერენ, მაშინვე ჩემთან გადავიყვან.

— სად შენთან?

— რა ვიცი, სადაც ვიცხოვრებ. განა შენთვის სულ ერთი არ არის? მთავარია, რომ ისევ ერთად ვიქნებით!

— ბატონ ქიმოს თუ აუხსენი ყველაფერი?

— ჰკითხა უცბად მარიმ.

— ქიმოს? არა, ქიმო საერთოდ აღარ გამხსენებია. მაგრამ არა უშავს, მე მას წერილს გავუგზავნი, მაკას გავატან... მივწერ, რომ მისი შეყვარება არაფრით არ შემიძლია და ამიტომ, მის ფულზეც უარს ვამბობ. ვფიქრობ, გამიგებს და მაპატიებს...

მარი მიხვდა, რომ ნინი სიხარულით მეცხრე ცაზე იყო და მიწაზე მისი დაბრუნება აღარც თავად უცდია...

ამ ამბიდან თითქმის ხუთი წლის შემდეგ, საავადმყოფოდან ახალგამოწერილი მარის კარზე მოულოდნელი კაკუნის ხმა გაისმა. ანი, რომელმაც დის სანახავედ ერთი წუთით შემოირბინა, კარის გასაღებად წამოიხლანა. — ნეტავ, ვინ უნდა იყოს? — უკმაყოფილოდ ჩაბურტლუნა მან და კარი უხალისოდ გამოაღო.

ზღურბლზე უცნობი მამაკაცი იდგა. — მარი მეტრეველი აქ ცხოვრობს? — იკითხა მან.

— დიახ... აქ ცხოვრობს... — დაბნეულად უპასუხა ანიმ.

— თქვენ ხომ არ ბრძანდებით?

— არა, მე მისი და ვარ... თქვენ თავად ვინ ბრძანდებით?

— მე ქალბატონმა ნინი გრძელიშვილმა გამოგზავნა, ქალბატონ მარის მისი წერილი უნდა გადაეცე.

— ანი, ვინ არის? — მოისმა ოთახიდან მარის მისუსტებული ხმა.

ანიმ უცნობს წერილი სასწრაფოდ გამოართვა და კარი ცხვირწინ მოუკეტა. შემდეგ კონვერტი გახსნა და წერილი ამოიღო. წერილს თან ფულის მოზრდილი დასტაც ამოჰყვა. ანიმ წერილს თავი ანება და ფულის თვლა დაიწყო: ხუთასი ლარი გადათვალა. ფული მაშინვე ჯიბეში ჩაიკურა და ოთახში შებრუნდა.

— ვინ იყო? — ჰკითხა ისევ მარიმ.

— აჰა, წაიკითხე და ყველაფერს თავად მიხვდები, — წერილი გაუწოდა ანიმ.

მარიმ წერილი გაშალა, ნინის ხელი მაშინვე იცნო და სტრიქონებს სწრაფად გადაურბინა. „მარი! — სწერდა მას ნინი. — ოდესღაც შემპირდი — შვილების გაზრდაში მოვეხმარე-

ბიო. თუ არ გადავიფიქრებია, გელოდები! ალბათ იცი, რომ კინოში წარმატებული დებიუტი მქონდა. შეიძლება, ის ფილმებიც გინახავს, სადაც მერე ვითამაშე. ახლა უკვე საკუთარი ბინაც მაქვს. დღე-ღამეზე, სოფლიდან ნიტასაც ჩამოვიყვან და ყველანი ერთად ვიქნებით. მარი, ძალიან გეხვეწებო, უარი არ მითხრა! ვიცი — დამნაშავე ვარ, რომ ამდენ ხანს არ შეგეხმინე, მაგრამ რომ გნახავ, ყველაფერს ავიხსნი... გიგზავნი სასწრაფო ფულს. დამირეკე და შემატყობინე, როდის მესტუმრები...“

შენი ერთგული მეგობარი ნინი“.

წერილის ბოლოს, ნინის მისამართი და ტელეფონი მიეწერა.

მარი წერილს კარგა ხანს უხმოდ დაჰყურებდა. — რაო, რას იწერება ქალბატონი? გაახსენდი, როგორც იქნა?! — წაისისინა ანიმ.

მარიმ მას წერილი უხმოდ გაუწოდა. წერილს ანიმაც სწრაფად გადაურბინა, შემდეგ, ჯიბეში უკმაყოფილოდ ჩაიკურა ხელი და მარის ფული გაუწოდა:

— ხუთასივე მანქანა არის. ერთი ლარიც კი არ მომიკვლია.

მარიმ მას ფულიც უხმოდ ჩამოართვა და ისევ ფიქრებში წავიდა.

— რას გაჩუბებულხარ? არ მითხრა ახლა, მართლა მასთან გადავალ... — დაიწყო ისევ ანიმ.

მარიმ, თანხმობის ნიშნად, უსიტყვოდ დაუქინა თავი.

— შენ გონივრა, ისევ ის ნინი დავხვდები? — მაინც არ დანება ანი. — იცი, როგორც კი სახელს და ფულს იშოვიან, ადამიანები როგორ იცვლებიან? არ იცი! მე კი, აბა, მაგის მტერი რა მინახავს?! ეგ ქალბატონი ზემოდან დაგიწევს ყურებას, ხოლო თუ მის ბავშვს ყურადღებას სულ ოდნავ მაინც მოაკლებ, იქნებ, გარეთაც კი გამოვიძახოს.

— გამოდის, რომ შენ ჩემი ნინისთან გადასვლის წინააღმდეგი ხარ... — როგორც იქნა, ხმა ამოიღო მარიმ.

— ეგ შენი გადასწვევებია. ჩემი საქმეა, გაგაფრთხილო...

— თუ ნინისთან თავს ცუდად ვიგრძობ, უკან დავბრუნდები... აქ კი, — ოთახს თვალი სვედიანად მოავლო მარიმ, — აქ გაძლება უკვე ნამდვილად აღარ შემიძლია. კი, საკუთარი ჭერი მაინც საკუთარი ჭერია: რაც გინდა, ის აკეთე. არავინ არაფერს დაგაძლებს, არც გიბრძანებს... მაგრამ იცი, ანი, რომ ამქვეყნად მართლობაზე საშინელი არაფერია? მთელი ცხოვრება მარტო ვერაფრით გავძლებ...

— კარგი, რა გაეწეობა, — ამოიხრა ანიმ, — დაურეკე და ახარე — ხვალვე, შენთან გამოვიდვარ-თქო.

— ხვალვე, რა მქეპარება? ცოტას კიდევ მოვიკეთებ. შემდეგ, ბაზრობაზე გავივლი, ახალ ტანსაცმელს ვიყიდი და... იცი, რას გეტყვი? — მიუბრუნდა მარი დას. — ამდენი ფული აბა, რად მინდა? მოდი, ბაზრობაზე ერთად წავიდეთ და შენთვის და შენი შვილებისთვისაც

რამერუმები ვიყიდოთ...

მეორე დღეს, ანიმ მარის დილაადრიანად გამოუარა და ბაზრობაზე წაიყვანა. დებმა ბაზრობას რამდენჯერმე შემოუარეს და ანის პაწიებისთვის უამრავი ჩასაცმელი, სათამაშო და, რაც მთავარია, ნაირ-ნაირი ფაფა და სხვა საკვები პროდუქტები იყიდეს.

მარიმ თავისთვის ერთადერთი კაბა შეარჩია. ასეთივეს ყიდვას ანისთვისაც აპირებდა, მაგრამ მან თავი გაიგია, არ მინდაო.

შენი დაბრუნებულმა დებმა ნავაჭრი კიდევ კარგა ხანს სინჯეს და ათვალაირეს. შემდეგ, ანიმ თავისი შვილებისთვის ნაყიდი ნივთები და პროდუქტები სასწრაფოდ წამოკრიბა და წასასვლელად მოემზადა.

— ნინის როდის უნდა დაურეკო? — ჰკითხა მან ოთახიდან გასვლისას.

— რა ვიცი, შეიძლება, დღეს საღამოსვე შეგეხმინა.

— უთხარი, რომ მანქანა გამოგიგზავნოს. მარტომ აბა, სად უნდა იბოდიადო?..

— დამშვიდდი, თბილისს საქმიოდ კარგად ვიცნობ, არ დავიკარგები...

იმ საღამოს, მარიმ ნინის მართლა დაურეკა. ყურმილში მამაკაცის სასიამოვნო ხმა გაისმა. ნინის მძლოლი ამოიჩნდა.

— ქალბატონ ნინის ქალაქიდან სასწრაფოდ მოუხდა წასვლა. ორ დღეში დაბრუნდება. თქვენი მიღება და დაბინავება მე დამავალა. შემიძლია დღესვე გამოვართო და წამოგიყვანოთ, — ყველაფერს საქმის კურსში ჩააყენა მან მარი.

— არა, გმადლობო. ალბათ მე მაინც ნინის დაბრუნებას დაველოდები... — უთხრა მარიმ და დაეშვიდობა.

ორი დღის შემდეგ, მარიმ ნინისთან ისევ დარეკა. მის ზარს ისევ ნინის მძლოლმა უპასუხა:

— ქალბატონი ნინი უკვე ჩამოვიდა და საღამოს, სახლში დაველოდებათ. რომელ საათზე მოგაკითხოთ?

— სად? — დაიბნა მარი.

— ხომ გითხარი, მანქანით წამოგიყვანო-მეთქი. თან, ბარგის გადმოტანაშიც მოვეხმარები.

მარიმ მძლოლს დრო შეუთანხმდა და სასწრაფოდ დაეშვიდობა. შემდეგ კი, ისე ამოიხრა, რომ კინაღამ გულიც თან ამოაყოლა: „რომელ ბარგზეა ლაპარაკი? — ერთ პატარა სამგზავრო ჩანთაშიც რომ სულ თავისუფლად ჩაეტყუა?!“

მძლოლმა მარის ზუსტად დათქმულ დროს მიაკითხა, მთელი მისი ავლადილება მანქანის უკანა სავარძლის ერთ კუთხეში მიაწყო, თავად მარი წინა სავარძელზე დააბრძანა, კარი ფრთხილად მოუხურა, შემდეგ თავდაც ჩავდა და მანქანა ნელა დაძრა.

მარი მთელი გზა გასუსული იჯდა და ფიქრში თავისი ახალი ცხოვრების წარმოდგენას ცდილობდა. ფიქრებიდან მხოლოდ მამ-

ინლა გამოერკვა, როცა მანქანამ ხმაურიანი პროსპექტიდან ქალაქის ძველი უბნის ერთ ვიწრო ქუჩაზე გადაუხვია და ცოტა ხანში, მწვანეში ჩაფლული ორსართულიანი სახლის წინ გაჩერდა.

მძლოლმა რამდენჯერმე დასივინლა. პასუხად, ლამაზი ჭიშკარი ნელ-ნელა გაიღო და მანქანა ეზოში შესრიალდა. როგორც კი მანქანა გაჩერდა, მძლოლი გადმოხტა, მარის კარი გაუღო და ხელიც შეაშველა. მარი მანქანიდან ისე ნელა გადმოვიდა, თითქოს ვერ საბოლოო გადაწყვეტილება მიღებული არც ჰქონდა...

ნინი მას სახლის შესასვლელ კართან შეეგება და სიხარულით გულში ჩაიკრა:

— მამატიე, რომ თავად ვერ მოგაკითხე, — ამ სიტყვების შემდეგ, ნინიმ მარის ხელი უშვა და ოდნავ უკან დაიხია: — აბა, ერთი კარგად დაძინე...

მარი ნინის წინაშე ისედაც სკოლის მოწაფესავით მხრებწურული იდგა, მის სიტყვებზე კი, თავი მხრებში კიდევ უფრო ღრმად ჩარგო და დაქალს სევდიანად ამოხედა:

მის წინ, მშვენიერ საღამოს კაბაში გამოწყობილი, თავდაც მშვენიერი ახალგაზრდა ქალი იდგა და სახე სიხარულით გაცისკროვნებოდა.

ნინიმ იგრძნო, რომ მარი მას და მის კაბას ერთდროულად ათვალიერებდა და ჰკითხა:

— რა იყო, მარი? ძალიან შევიცვალე?

მარიმ თვალები სასწრაფოდ დახარა:

— არა, უბრალოდ, სხვა ხარ — მე ასეთ ნინის არ ვიცნობ...

— არა უშავს — გაიცნობ და ყველაფერი ისევ თავის ადგილზე დადგება, — დაამშვიდა

ის ნინიმ. — ეს კაბა კი, საგანგებოდ ნამდვილად არ ჩამიცვამს, უბრალოდ, მეგობარ რეჟისორთან ვიყავით წვეულებაზე და გამოცვლა ვეღარ მოვასწარი...

— ძალიან ვიხილება... — ძლივს ამოღერდა მარიმ.

— კიდევ არ მეჯერა, რომ უკვე აქ ხარ, ჩემთან... — საუბრის თემა სასწრაფოდ შეცვალა ნინიმ. — წამო, შენს ოთახს გიჩვენებ, ალბათ დაღლილი იქნები და ცოტას კიდევ დაისვენებ...

— არა, არა, სულაც არ დავლილივარ! — შემინებულმა იუარა მარიმ, თითქოს რაღაც საშინელს აძალბებდნენ. — ნიტას როდისღა ჩამოიყვან?

— ნიტა უკვე აქ არის, მაგრამ სძინავს. ერთმანეთს ხვალ გაგაცნობთ, — უთხრა ნინიმ, შემდეგ ხელკავი გამოსდო და სახლში თითქმის ძალით შეიყვანა. მეორე სართულზე აიყვანა და ერთ-ერთი ოთახის კარი შეაღო:

— აი, ეს იქნება შენი საძინებელი. სააბაზანოც აქვეა. შხაპის მიღება ხომ არ გინდა?

— არა.

— მარი, რა იყო, რაღაც ამკარად არ მოგწონს, ხომ? — ჰკითხა ნინიმ ფიქრებში წასულ მარის.

— რაღაც კი არა, ვიღაც...

— ჩემზე ამბობ?

— ჰო. ასე მგონია, სრულიად უცნობ ადამიანს ველაპარაკები — არადა, სულ რაღაც ხუთი წელი გავიდა...

— მარი, — დაიწყო ნინიმ და თავადაც ჩაფიქრდა, — ამ ხუთ წელში, ჩემს ცხოვრებაში იმდენი რამ მოხდა, რომ სხვა ადამიანს ალბათ მიუღი ცხოვრებაც კი ეყოფოდა...

ნინის ნათქვამმა მარის თავისი განვლილი ხუთი წელი გაახსენა და კიდევ უფრო მიობუზა. მას ხომ ამ წლებში, ისევე, როგორც უწინ, საავადმყოფოს პალატების გარდა, თითქმის არაფერი უნახავს...

— კარგი, კარგი, უკვე გვიანია. ცოტა დაისვენე და მეტე, დაბლა ჩამოდი, ვივასშვით.

— არა. ნამდვილად არ მშია... — ისევ იუარა მარიმ. — მოდი, ამაღამ უჩემოდ ივასშვით. მე კი დაეწვიება... შეიძლება, მართლაც, ყველაფერი დაღლილობის ბრალი იყოს... არ ვიცი... არ ვიცი...

მარიმ მართლა არ იცოდა, მის თავს რა ხდებოდა, ან ნინის დანახვამ რატომ არ გაახარა. გაახარა კი არა — მგონი, კიდევ გააღიზიანა. მშვენიერი სახლი, ულამაზესი კაბა, პირადი მძლოლი, ძვირფასი მანქანა... — ეს ყველაფერი მარის ნინისთვის ნამდვილად არ შურდა, პირიქით — ახლაც იმ აზრისა იყო, რომ ნინი ამტკუნდა ყველა სიკეთის ღირსი იყო, მაგრამ... იმასაც გრძნობდა, რომ ამ ყველაფრის გადასახარზად, ცოტა ხნით მარტო თუ არ დარჩებოდა, გული გაუსკდებოდა. ამიტომ, როგორც კი ნინი ოთახიდან გავიდა, შვებით ამოისუნთქა, სასწრაფოდ ტანსაცმელი გაიძრო, ხალათი მოიხურა და სააბაზანოში შევიდა...

სააბაზანოდან კარგა ხნის შემდეგ გამოსული და საგრძნობლად დამშვიდებული მარი საძინებლის ფანჯარასთან მივიდა და გამოალო. ოთახში შემოვარდნილი ქუჩის ხმაურსა და ფანჯარასთან მდგარი მაღალი ხის ფოთლების შრიალს, ქალისა და მამაკაცის ნაწყვეტ-ნაწყვეტი ლაპარაკი შემოჰყვა. მარიმ ნინის ხმა იცნო და მაყურადა, მაგრამ ამჯერად, მამაკაცი ალაპარაკდა:

— კარგი, კარგი, დამშვიდი. პირადად მე, ეს ყველაფერი სულაც არ მიკვირს. განა შენ კი უცხად შეეჩვიე ახალ ცხოვრებას?! ასე რომ, ცოტა დრო ამ გოგოსაც უნდა მისცე... მიმოიხედი... სული მოითქვას...

მარიმ სმენა კიდევ უფრო დაძაბა, მაგრამ ნინის ხმა აღარ გაუგონია...

მარი ცოტა ხანს გაშეშებული იდგა. შემდეგ, ფანჯარა მიხურა, სასწრაფოდ ლოგინში ჩაწვა და საბანი თავზე ისე წაიფარა, თითქოს ვიღაცას ემალებოდა.

„ესე იგი, დროს მძლევენ, რომ როგორმე შევეუო, — დაიწყო ფიქრი მარიმ. — ნეტავ, რამდენს? ერთ კვირას? თვეს?... მაგრამ თუ ვერ შევეუო?... ალბათ უკან გამიშვებენ... მართალი იყო ანი, როცა მეუბნებოდა — მდიდრებს არ იცნობო. მართლა არ მცნობია... ნეტავ, დამეჯერებინა და ნინისთან მართლა არ გადმოვსულიყავი... თუქცა, უკან წასვლას ვინღა დამიშლის?! ხვალ დილითვე ვეტყვი ნინის, რომ მასთან ვერ ვიცხოვრებ და შინ დავბრუნდები...“ — მარიმ როგორც იქნა, შვებით ამოისუნთქა და მალე კიდევ ჩაქვინა...

მითხარი, ვინ არის შენი ხლიენები და გაბყვი, ვინ ხარ შენ...

ფეხბურთის გულშემატკივრებისთვის ცნობილია, რომ დიეგო მარადონამ ჯერ კიდევ რამდენიმე წლის წინ თქვა უარი ნარკოტიკების მოხმარებაზე (ყოველ შემთხვევაში, ოფიციალური განცხადებით მაინც) და დისპანსერში მკურნალობის სპეციალური, ხანგრძლივი კურსიც ჩაიტარა. მაგრამ არგენტინელი სუპერვარსკვლავის სახელი ნარკოტიკებთან დაკავშირებით აგორებულ საინფორმაციო სკანდალში კიდევ ერთხელ გაისმა. ამჯერად, ნარკოტიკული ნივთიერებების კონტრაბანდისათვის კოლუმბიელი ექიმ-დიეტოლოგი, მაურისიო ვერგარი დააკავეს, რომელიც 2001 წელს, ღონ დიეგოს წონის დაკლებასა და ფიზიკური ფორმის აღდგენაში ეხმარებოდა. ვერგარი მას შემდეგ დააპატიმრეს კალის აეროპორტში, რაც მისი ფოტოპარატის ბუდესა და ჩემოდანში ორი კილოგრამი კოკაინი აღმოაჩინეს, რომლის შეტანასაც არგენტინაში აპირებდა ექიმი. სხვათა შორის, ცოტა ხნის წინ, რონალდოსათვის ფორმის აღდგენაში დახმარების მიზნით, მაურისიო ვერგარისათვის „რეალის“ მესვეურებსაც მიუმართავთ, მაგრამ ექიმ-დიეტოლოგის დაპატიმრების შემდეგ, „სამეფო კლუბის“ წარმომადგენლებმა მასთან ყოველგვარი კავშირი უარყვეს.

ფეხბურთელს არც ტრინიდადსა და ტობაგოში ინდოგან

ტრაგედია მოხდა ტრინიდადსა და ტობაგოში, რომელიც სამხრეთ ამერიკასთან პატარა კუნძულებზე მდებარეობს. საკუთარ სახლში ცეცხლსასროლი იარაღით ამ ქვეყნის ეროვნული ნაკრების ყოფილი მოთამაშე, როლსტონ ჯეიმსი მოკლეს. მკვლელობა ტრინიდადისა და ტობაგოს დელაქალაქ პორტ-ოფ-სპეინთან მდებარე პატარა ქალაქ არანგესში მოხდა. 27 წლის ფეხბურთელს გულმკერდის არეში ორი ტყვია ესროლეს. იგი სასწრაფოდ საავადმყოფოში გადაიყვანეს, მაგრამ სამწუხაროდ, როლსტონი სოპ-ერაციო მაგიდაზე გარდაიცვალა. ამ მკვლელობასთან დაკავშირებით აღძრულია სისხლის სამართლის საქმე და ჯერ-ჯერობით ვარაუდობენ, რომ დანაშაული საყოფაცხოვრებო მოტივით მოხდა. აღსანიშნავია, რომ ჯეიმსის გუნდს, „დაბლიუ-ქინგს“-ს, მიმდინარე საფეხბურთო სეზონში კარგი შანსი ეძლეოდა კონკაფის ჩემპიონთა თასის გათამაშებაში მოსახვედრად. აქვე იმასაც გაცნობებთ, რომ ამას წინათ, ფიფას მიერ გამოქვეყნებულ რეიტინგში, ტრინიდადისა და ტობაგოს ნაკრები 47-ე ადგილზე იმყოფება, მაშინ როდესაც, საქართველო – მხოლოდ 90-ე პოზიციაზეა...

„სალბიის“ მოთამაშებს ქროლოგში დასდეს ბრალი

ამას წინათ, ნიუკასლის პოლიციამ „სელტიკის“ რიგებში მოთამაშე სამი ფეხბურთელი დააკავა. ეს მას შემდეგ მოხდა, რაც შოტლანდიის ჩემპიონის მიერ ღამის კლუბ Buffalo Joe`s-ში მოწყობილ საშობაო საღამოზე დასწრების შემდეგ, ერთ-ერთმა ფოტოკორესპონდენტმა სამართალდამცავებს აცნობა, რომ მას ფოტოაპარატი მოჰპარეს. ამის გამო, მაშინვე დააკავეს „სელტიკის“ რამდენიმე მოთამაშე და დაკითხვის შემდეგ, სამის გარდა, ყველა გამოუშვეს. ჯერჯერობით, პოლიცია კომენტარისგან თავს იკავებს, თუმცა, ბრიტანეთის მასმედია უკვე გამოაშკარავა ეჭვმიტანილი სამი ფეხბურთელის ვინაობა. ესენი არიან: პოლანდიელი თავდამსხმელი, ბობი პეტე, შვედი მცველი, იოჰან მელბიუ და ბელგიელი ნახევარმცველი, იოს ვალგარენი.

იაპონელთა ბაქჯამი „შოკოლადულ აქციას“

დევიდ ბექჰემის ფანებმა კარგად იციან, რომ მან პირველი ვაჭიშვილის შეძენისთანავე, მისი სახელი – ბრუკლინი – ზურგზე ამოსვირიტა. ახლა კი, „მანჩესტერელთა“ ლიდერის ზურგზე ბრუკლინს უმცროსი ძმის – რომეოს სვირინიცი მიმატა. გარდა ამისა, დევიდმა განაცხადა, რომ 4 ან 5 შვილის ყოლის დიდ სურვილი აქვს და ყოველი ბავშვის დაბადების აღნიშვნას ისევე აპირებს, როგორც – პირველი ორი ვაჭიშვილის დაბადება აღნიშნა.

ბექჰემის თავყანისმცემლებისათვის საინტერესო იქნება ისიც, რომ სულ ცოტა ხნის წინ, იაპონიის დელაქალაქში ნახევარმცველის სამმეტრანი ქანდაკება დაიდგა, რომელიც შოკოლადისაგან არის ჩამოსხმული. იგი შოკოლადის მწარმოებელმა ფირმამ, Meiji Seika-მ დაამზადა, რომლის მესვეურებიც მიიჩნევენ, რომ ინგლისის ეროვნული ნაკრების ნახევარმცველი უდიდესი პოპულარობით სარგებლობს ამომავალი შზის ქვეყანაში. ბექჰემთან იაპონიაში 2002 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის მსვლელობისას იფეთქა. საკმარისი იყო, რომ დევიდი ქუჩაში გამოსულიყო, ის მაშინვე იაპონელი ფანების გარემოცვაში ხვდებოდა ხოლმე, რომლებიც მას ავტოგრაფებს სთხოვდნენ.

აღსანიშნავია ისიც, რომ ინგლისის ნაკრების ლიდერი მასპინძელთა დიდ სიყვარულს თავადაც მოწიწებითა და პატივისცემით პასუხობდა. ბექჰემის მიმართ კიდევ უფრო გამძაფრდა იაპონელთა ინტერესი მას შემდეგ, რაც მან განაცხადა, რომ ამომავალი შზის ქვეყნით მოხიბლულია და იქ არა მარტო სპორტული კარიერის გაგრძელება სურს, არამედ ბავშვთა საფეხბურთო სკოლის გახსნასაც აპირებს. „გულშემატკივრებმა გამაოგნეს. არ ვიცი, თუ იაპონიაში ასეთი პოპულარულები ვიყავით, – ამბობს ინგლისის ეროვნული ნაკრების მთავარი მწვრთნელი, სვენ გორან ერიქსონი, – ვფიქრობ, ამისათვის მადლობა ბექჰემს უნდა გადავუხადოთ: ამ ქვეყანაში ხომ, ხალხი უბრალოდ დაავადებულია მისით“.

როგორ იხილება ფხს „მისი უდიდებულესობა“ ფეხბურთი

ფეხბურთი დღეს სპორტის ყველაზე პოპულარული და მასობრივი სახეობაა მთელ მსოფლიოში. თუმცა, ამგვარ აღიარებამდე, ამ თვალწარმტაცმა და ემოციურმა თამაშმა საკმაოდ რთული გზა განვლო. საკმარისია, გადავინაცვლოთ წარსულში და მაშინვე დავრწმუნდებით, რომ „მისი უდიდებულესობა – სპორტის მეფე“ სხვადასხვა ეპოქასა თუ სოციალურ გარემოში ნამდვილად არ სარგებლობდა ისეთი საერთო-სახალხო სიყვარულით, როგორც დღეს.

XII საუკუნეში, როდესაც ინგლისში ფეხბურთი ფხს იდგამდა, ამ თამაშით ნისლიანი ალბიონის ბაზრების დიდ მოედნებსა და ვიწრო, ოღროზოვანი ქუჩებშიც კი ირთობდნენ თავს ადამიანები. ხშირად, ფეხბურთის მოთამაშეთა რიცხვი 100-საც აღემატებოდა და ამ მხრივ, არავითარი შემზღვევა არ არსებობდა. ამასთანავე, მოთამაშეებს უფლება ეძლეოდათ, არა მარტო ფეხებით, არამედ ხელებითაც ებურთავთ, დაეჭირათ და წაეკციათ მოწინააღმდეგე, რომელიც იმ მომენტში ბურთს ფლობდა. ერთი სიტყვით, საკმარისი იყო, რომ ვინმე ბურთს დაუფლებოდა და ის მაშინვე, მხიარული და აღვზნებული ბრბოს ყურადღების ცენტრში ექცეოდა. ახარტში შესულ ფეხბურთის ფუტბელთა შორის მომხდარი ძიძგილობისა და ხელჩართული ბრძოლის გამო, ხშირად ზარალდებოდნენ მოვარეები, რომელთა კარები და საქონელი ახალფეხადგმულ სპორტულ თამაშს ეწირებოდა. ისტორიკოსები წერენ, რომ მაშინ, როდესაც დიდ მოედნებსა თუ ქუჩებში საფეხბურთო ვნებათაღელვა სუფევდა, თვით წარჩინებულნი, სამღვდლოების წარმომადგენლები და რაინდებიც კი, კედლებს აკრულნი, შეშინებულები მიიკვლევდნენ გზას, ხოლო სოფლებში, მდინარესაც კი არ ეპუებოდნენ ფეხბურთელები. უფრო მეტიც – ყოფილა შემთხვევები, როცა მოთამაშე დინებას გაუტაცია და ამ დროს, მისი გასაჭირი დანარჩენ მობურთალოთათვის სრულიად შეუმჩნეველი დარჩენილა. ინგლისელი მწერალი, ლონგუდი აღწერს ფეხბურთელებს, რომლებსაც „სახე – ჩალურჯებული, ხელები, ფეხები და ხერხემალი – გადამტვრეული, თვალები – დათხრილი და მთელი სხეული სისხლით მოსვრილი ჰქონდათ...“ უცხოელ მოგზაურს, ვინმე გასტონ დე ფუას კი, ფეხბურთის ყურებისას აღმოხდენია: „თუ ამას ინგლისელები თამაშს უწოდებენ, მაშ, რაღას ეძახიან ისინი ჩხუბს?!“

მაღე ინგლისში ფეხბურთის წინააღმდეგ, ფეოდალები, ვაჭრები და ეკლესიის წარმომადგენლები ამხედრდნენ – ისინი ამ თამაშის აკრძალვას მოითხოვდნენ. მათი აზრით, ის მეტისმეტად უსარგებლო, შფოთიანი და სახიფათო იყო: ხალხისათვის მხოლოდ უბედურება მოჰქონდა და ხშირად, ერთმანეთის მიმართ მტრულად განწყობილი ადამიანები ურთიერთობას სწორედ ფეხბურთის საშუალებით აკვევდნენ. ახალფეხმოკიდებული თამაშის წინააღმდეგ განსაკუთრებით აგრესიულად ეკლესიის მსახურნი ყოფილან განწყობილნი და მას „ემშაკის გამოგონილად“ აცხადებდნენ. 1313 წელს, ფეოდალთა მოთხოვნა მეფე ედუარდ მეორემ დააკმაყოფილა: მან ფეხბურთი „დიდი ბურთით ალქაჯთა თამაშად“ მოიხსენია და აკრძალა ქალაქებში მისი თამაში. კიდევ უფრო გაამკაცრა მეფემ თავისი ბრძანებულება 1314 წლის 13 აპრილს, როდესაც სასტიკად აკრძალა ფეხბურ-

თის თამაში ლონდონში. „იმის გათვალისწინებით, რომ დიდი ბურთის აქეთ-იქით სროლა, ქალაქში უწესრიგობას იწვევს და ხშირად, უბედურების მიზეზიც ხდება, მოძავალში, ქალაქში ამგვარი თამაშის აკრძალვას ვბრძანებთ. დამნაშავენი ციხეში იქნებიან მოთავსებულნი“, – ნათქვამი იყო მეფის მიერ გამოცემულ ბრძანებულებაში.

შემონახულია ერთ-ერთი სამეფო შერიფის დადგენილება, რომლითაც მან ორ ხელოსანს ჯარიმა გადახდევინა და თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა იმის გამო, რომ ისინი „ასამდე უცნობ ბოროტმოქმედთან ერთად, ფეხბურთის სახელით ცნობილ, კანონით აკრძალულ ბურთით თამაშს, ყველაზე არაკანონიერი სახით თამაშობდნენ, რის გამოც მათ შორის შეხლა-შემოხლა მოხდა“. ამ შემთხვევის შემდეგ, ფეხბურთს, უკვე ქალაქის გარეთ, სამეფო ჩინოვნიკებისა და შერიფებისგან ფარულად თამაშობდნენ ხოლმე.

1333 წელს, მეფე ედუარდ მესამემ „გასწრების მიზნით ყოველგვარი სირბილი“ აკრძალა. 1349 წელს კი, მანვე თავის შერიფებს შეასხენა, რომ „მშვილდიდან სროლა ხალხს, უსარგებლო და უკანონო თამაშის, ფეხბურთის გამო მიევიწყებინა“. მეფემ შერიფებს უბრძანა, რომ მათ მეტი სიფხიზლე გამოეჩინათ და კარგად ეთვალთვალათ მათთვის, ვინც კანონს არღვევდა და ფეხბურთს მაინც თამაშობდა. 1389 წელს, მეფე რიჩარდ მეორემ ფეხბურთის თამაში აკრძალა მთელი სამეფოს ტერიტორიაზე. კანონის დამრღვევნი უმკაცრესად დაისჯებოდნენ... სიკვდილითაც კი.

მიუხედავად ინგლისში გატარებული ასეთი უმკაცრესი ზომებისა, ხალხი მაინც ჯიუტად განაგრძობდა ფეხბურთის თამაშს. ამბობენ, რომ ფეხბურთს თვით მუდამ კუშტი და სიტყვაძუნწი, ღვთისმოსიში პურიტანი, ოლივერ კრომველი – იგივე „ბატონი მღუპარება“ – თამაშობდა ახალგაზრდობაში.

ფეხბურთის თამაშზე აკრძალვა მხოლოდ 1592 წელს გაუქმდა შოტლანდიაში, ხოლო 1603 წელს – ინგლისშიც. შეიძლება ითქვას, რომ ხალხმა საკუთარი სიცოცხლის ფასად დაიცვა ეს თამაში. თუმცა, ამის შემდეგაც, ფეხბურთი კიდევ დიდხანს ითვლებოდა „საძაგელ“, „აუტანელ“ გასართობად. 1895 წელს გამოცემულ ბროკჰაუსის ენციკლოპედიურ ლექსიკონშიც კი ნათქვამია: „ეს საშინელებაა, რომ სოლიდური ხალხი, ოჯახის მამები, ფლანგლის ნაირფეროვან კოსტიუმებში გამოწყობილნი, შეშლილებივით დასდევენ ბურთს“...

Bentley გერმანული აქცენტით

ეს ავტომობილი პარიზის შარშანდელი ავტოსალონის ერთ-ერთი მშვენიერება გახლდათ. კონცეპტუალური Bentley Continental GT, რომელიც ორი ქვეყნის ინჟინრებმა ერთობლივად შეიმუშავეს, ინგლისურ-გერმანული კორპორაციის პირველი პროდუქტი გახდა. როგორც ცნობილია, უკვე 4 წელია, რაც ლეგენდარული ბრიტანული მარკა Bentley გერმანულ კონცერნ Volkswagen-ს ეკუთვნის.

მოხდენილი კუპე გარეგნულად საკმაოდ განსხვავდება „ბენტლის“ კლასიკური მოდელებისგან. მისი სიგრძე 4,8 მ-ს („ბენტლის“ ლიმიტებზე 60 სმ-ით ნაკლები) აღწევს. ინტერიერი, ლუქსის კლასის ავტომობილებისთვის განსაზღვრულ ყველა მოთხოვნას აკმაყოფილებს: სალონი ნატურალური ტყავითაა გაწყობილი, რომლის კონკრეტულ სახეობასა

და ფერს თავად მყიდველი აირჩევს. კონცეპტ-ავტო 12-ცილინდრიანი, ტურბოდაბერვანი ძრავითაა აღჭურვილი. მისი სიმძლავრე 500 ცხმ-ს შეადგენს, მაქსიმალური სიჩქარე კი 300 კმ/სთ-ს აღწევს. 6-საფეხურიანი ავტომატურ გადაცემათა კოლოფთან ერთად, ასეთი აღჭურვილობის წყალობით, Bentley Continental GT სერიოზულ კონკურენტად მოეგლინება „პორშესა“ და „ფერარის“. ამ მანქანაში, გერმანულ კონცერნში არსებული ყველა უახლესი ტექნიკური სიასხლეა გამოყენებული, კერძოდ: „ფოლკსვაგენში“ შემუშავებული პნევმატური საკიდარი, სრუ-

ლი ამპრავი და „აუდის“ ავტომატური გადაცემათა კოლოფი. ყველა ამ ელემენ-

ტის წარმოება გერმანიაში მოხდება და შემდეგ, ინგლისში მდებარე „ბენტლის“ ქარხანაში დამონტაჟდება.

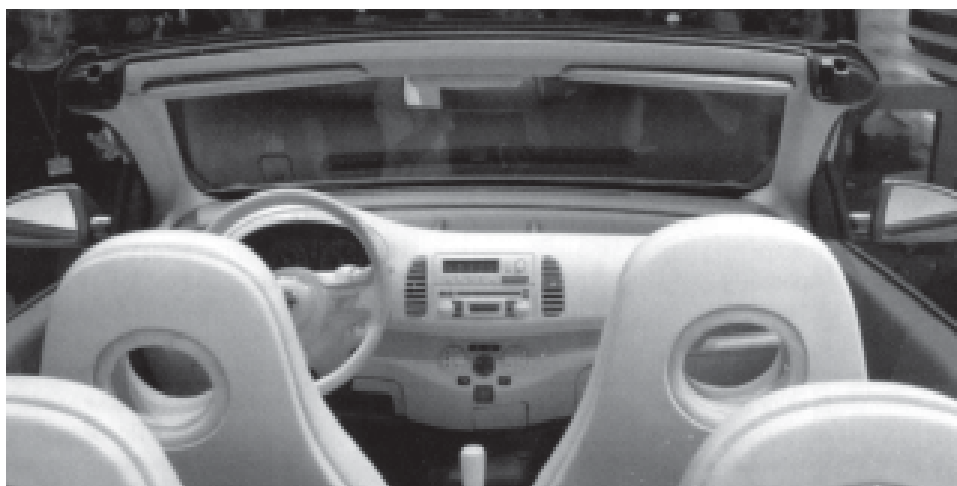
აქვე ვიტყვით, რომ „აუდისგან“ განსხვავებით, რომლის მოდელებშიც ჭარბად იყენებენ ალუმინს, Continental GT-ის ძარა ფოლადისგან იქნება დამზადებული. მიუხედავად ამისა, მისი მასა 2200 კგ-ს არ აღემატება. „ფოლკსვაგენის“ მესვეურები დარწმუნებულნი არიან, რომ მანქანა სერიულ წარმოებაშიც ჩაემგება, მაგრამ ამის კონკრეტულ ვადებს ჯერ არ აცხადებენ. „ბენტლის“ თავკაცის, ფრანც-იოზეფ პეფგენის თქმით, მისი მინიმალური ფასი 150.000-ს, მაქსიმალური კი – 175.000 ევროს არ გადააჭარბებს.

იაპონური კომპანია „ნისანის“ სუპერკომპაქტურ საქალაქო ავტომობილს – Nissan Micra C+C-ს ისეთივე პრინციპული სქემა აქვს, როგორც მის მსგავს დიდ მოდელებს: მეტალისგან დამზადებული, ერთიანი, ასაკეცი სახურავი, ელექტროამბრავის მეშვეობით, სპეციალურ დანაყოფში შედის. იაპონელ ინჟინრებს საბარგულის მოცულობის რამდენადმე შემცირება მოუხდათ, რაც დიდად შესამჩნევი არ არის, თუ თვით მანქანის მინიატურულ ზომებს გავითვალისწინებთ. ამრიგად, საბარგულის მოცულობა, კუპეს ვარიანტში 310 ლ-ს შეადგენს, კაბრიოლეტისა კი – დაკეცილი სახურავის შემთხვევაში – 200 ლ-ს.

ეს მანქანა ჯერჯერობით, მხოლოდ ექსპერიმენტული მოდელის სახით არსებობს და სერიულ წარმოებაში იმ შემთხვევაში ჩაუშვებენ, თუ პოტენციურ მომხ-

Nissan Micra-ს „ჭკვიანი“ გასაღები

მარებელთა ფართო აუდიტორიის მოწონება ხვდა წილად. თუმცა, „ნისან მიკრას“ ჩვეულებრივი ჰენბეკის რეალიზაცია უკვე წლეულს დაიწყება. C+C-ც და სერიული ჰენბეკიც ხალგატი სალონით გამოირჩევა – წინამორბედთან შედარებით ის 7,2 სმ-ით განიერი გახდა. Micra აღჭურვილია დისტანციური მართვის სისტემის ცენტრალური საკეტით: „ჭკვიანი“ გასაღები, მანქანასთან 80 სმ-ით მძლოლის მიახლოებისას ადებს კარს. ამ სისტემით აღჭურვილი ავტომობილი არა გასაღებით, არამედ სტარტერის ღილაკით იქოქება. ■

BMW-ს ახალი ყველაზე მაკრძარი

BMW-მ თავისი ახალი კონცეპტუალური ყველაზე მაკრძარი პირველი ფოტოსურათები გამოაქვეყნა. ამ მოდელს ფირმის მესვეურები ოფიციალურად, საავტომობილო სამყაროს სამსჯავროზე წლეულს წარმოადგენენ. ჯერჯერობით მას X ACTIVITY-ს უწოდებენ, მაგრამ ავტომოყვარულთათვის მთავარი ის არის, რომ კონცეპტი მათ წარმოადგენას უქმნის BMW X3-ის მომავალ სერიულ ვარიანტზე.

ყველაზე მეტად ყურადღება იმ გარემოებამ მიიპყრო, რომ მანქანას არა აქვს ცენტრალური დგარები. თუმცა, ჯერ არავის შეუძლია დანამდვილებით თქვას, გადაიქცევა თუ არა ეს დიზაინერული სიახლე ავტომობილის სერიულ ვერსიად.

BMW X ACTIVITY-სთვის V6 ტიპის 3,0-ლიანი ძრავა გათვალისწინებული, რომლის სიმძლავრე 231 ცხ.ძ-ს მიაღწევს. სხვა ტექნიკური მახასიათებლები ჯერჯერობით უცნობია. ■

თუ „მოგზაურის ღლიურს“ თვალს ადევნებთ, ალბათ იმასაც შეამჩნევდით, რომ იმედი არაერთხელ მიხსენებია. სწორედ იმედმა წამომიყვანა იმ უკიდვრად კვევანაში, რომელსაც ამერიკა ჰქვია და რომელიც მრავალთათვის მართლაც რომ იმედის ნავსაყუდელია. მეტ-ნაკლებად ასე იყო ჩემთვისაც და იმ ნახევარი წლის განმავლობაში, რომლის შესახებაც უკვე მოგიხსნებოდა, იმედი ჩემი მუდმივი თანამგზავრი გახლდათ.

სამწუხაროდ, იმავეს ვერ ვიტყვი ქუთაისელი ზაზას შესახებ, რომელიც ახლა, ჩემთან ერთად იდგა „ბომბების“ მიგრუბულ უბანში და გაფართოებული თვალებით მიყურებდა ხან მე, ხან კიდევ იქვე, ჩვენს მახლობლად საეჭვოდ მოფუსფუსე მანანალებს...

ერთი ღლი აშერიკელი მანანალების გარემოსხვაში

აკაკი გეგენავა

შეჯიბრი... ორმოების თხრაში

ჩვენი დამქირავებელი კენიელი ჯიმი კი, მხნედ გამოიყურებოდა. უფრო მეტიც, კოცონთან მიფიცხებულ მაწანწალებს რაღაც გადაულაპარაკა, ერთ-ერთს კონვერტიც (მოგვიანებით გავიგე, რომ მასში ფული იყო) გადასცა, გაუღიმა და ჩვენთან მოვიდა.

— აკაკოს, დიდხანს არ მოგვიწევს აქ მუშაობა... უბრალოდ, მილია გამოსაცვლელი. აი, ამ ორმოში (სად იყო ორმო, ყინულით გასიპული, ოღნავ ჩაღრმავებული ადგილი კიდევ უფრო მათრთხობდა...) 36 სმ-ის ქვემოთ უნდა გაითხაროს მიწა. იქ სამი მილი უერთდება ერთმანეთს, რომელსაც კიდევ ერთი, შედარებით მცირე დიამეტრის მილი უნდა შევუერთოთ. ამ მილის სიგრძე ასე მეტრი იქნება, მეტი არა (დიდი შეღავათი!). ამ თავიდან შენ დაიწყებ თხრას, იმ თავიდან — შენი მეგობარი. მე კიდევ მილებს გავამზადებ...

— სულ ეგ არის? — გამიხარდა. რატომღაც ჩავთვალე, რომ ამ, ერთი შეხედვით რთულ სამუშაოს იოლად დავძლევდით, მაგრამ ჯიმიმ ცივი წყალი გადამასხა.

— სულ ეგ არის, მაგრამ ადვილი არ გეგონოს. ორმო ძნელი ამოსათხრელია, თან — მიწა გაყინულია... — ეს თქვა და მანქანიდან წველივით ჩამოიღო წერაქვი, ძალაყინი და ხელთათმანი.

მე და ზაზამ „თანაბრად“ გავინაწილეთ სამუშაო იარაღები და ფუნქციები და „სტროიში“ ჩავდექით...

თითქოს რა გადაულახავი პრობლემა უნდა ყოფილიყო ორმოების ამოთხრა, მაგრამ შევცდი. ეს მიწა კი არა, ჩაბეტონებული მაგისტრალი იყო. ძალაყინის რომ ვურტყამდი, თითქოს ფოლადს ხვდებოდა, ისე სცვიოდა ნაპერწკლები. 10-15 ძლიერი დარტყმა იყო საჭირო, რომ ერთი სანტიმეტრით მაინც ჩავსულიყავი ქვემოთ... არა, ნამდვილად დიდი ჯაფისა და ენერჯის დახარჯვა მომიწევდა მიწის მისაღწევად. თანაც, შუა იანვარი იყო...

რას ვიზამდი? — ბედს შევუბული ვაგრძელებდი მუშაობას. სიცივეს ვეღარც ვგრძნობდი. ზაზასკენ გავიხედე. არც ის იყო ჩემზე კარგ დღეში. თითქოს ერთმანეთს ვეჯიბრებოდით. ერთი საათი ერთმანეთისთვის არც შეგვიხედავს. ნამდვილ შერკეილებს ვგავდით. ისე გამაღლებით ვმუშაობდით, კაცი იფიქრებდა, ამაზე სასიამოვნო საკეთებელი აღარაფერიაო...

ჩვენი ამჟამინდელი „მეპატრონე“ კმაყოფილი იყო და გაბრწყინებული სახით გვიქებდა ნახელავს. თან მილები მოჰქონდა, რომელიც შემდგომ უნდა შეგვედუღებინა და მიწაში ჩავგვეფლო.

ორნი „აკაციამიებს“ შორის...

— აკაკოს, აკაკოს!.. — მთელი ხმით მეძახდა ჯიმი. მე კიდევ ისე ვიყავი ძალაყინთან და წერაქვთან შერკინებით გართული, ვერაფერი გავიგონე, სანამ მხარზე ხელი არ დამარტყა.

— ამიგო (სადაური ამის მეგობარი ვარ-მეთქი)? — ჩემთვის გავიფიქრე, მობილურზე დამირეკეს და აუცილებლად უნდა წავიდე. ორ-სამ საათში დაგბრუნდები და იმედია, ყველაფერი დამთავრებული დამხ-

ვდება... — ამიხსნა ჯიმი.

— რა გითხრა, ამ ბეტონის გადაკიდევ, ეჭვი მეპარება რომ შენს დაბრუნებამდე მოვრჩეთ... — შევჩვილე კენიელს.

— მესმის, რომ ძნელია, მაგრამ ასეთ შეკვეთას ხელიდან ვერ გავუშვებდი!.. — დააზუსტა ჯიმიმ და ჯიბიდან საფულე ამოიღო(!).

— აკაკოს! გამომართვი 20 დოლარი, აქედან 10 შენს მეგობარს მიეცი, 10-იც შენ დაიტოვე. ეს მაწანწალების უბანია და შარს არ გადაეყაროთ. ვინც მოვა და ფულს მოგთხოვთ, უარი არ უთხრათ. ოღონდ, ერთ დოლარზე მეტი არ მისცეთ. იცოდეთ, ერთდოლარიანისთვის ჩხუბი არ დაიწყეთ!.. — ამ სიტყვებს ამბობდა და თან ერთდოლარიანებს მაწვდიდა.

— ჯიმი, რაღაც ვერ გავიგე — ვინც მოვა, ყველას ფული უნდა მივცე?!

— ნუ გეშინია, ბევრი არ მოვა, მაგრამ ვინც მოვა, უხეშად არ მოექცეთ. მერია ამ სამუშაოსთვის კარგად გადამიხდის. სხვები ერიდებიან ამ უბანში შემოსვლას, მე კიდევ უარს არავის ვეუბნები, გამბედავი ვარ (ჩვენს ხარჯზე-მეთქი, გავიფიქრე და სურვილი გამიჩნდა, მისთვის თავში ჩამეკაკუნებინა წერაქვი, მაგრამ რას ვიზამდი? — ახლა გამოჭერილი ვყავდი!)... ამიტომ, ძალიან გთხოვთ, საქმე არ ჩამიფლავოთ! — ტრაბახიდან მუდარაზე გადავიდა კენიელი.

— ნუ გეშინია, პრობლემებს არ შეგიქმნით, ჯიმი! როგორც შეგვიძლია, ისე ამოვიგებთ მხარში... — ეს კი ვუთხარი, მაგრამ გულში ცოტა არ იყოს, შინისმაგვარმა გრძნობამ გამიელვა. არ შევიძინე და ჯიმის ფული გამოვართვი, მანაც

თვალი ჩამიკრა კმაყოფილების ნიშნად, მანქანაში ჩაჯდა და იქაურობას სწრაფადვე გაეცალა. ზაზას დაუფიქრებლად და თავისი წილი ერთდღობისადაც გადაეცემა.

— აჰა, ზაზა, ათი დოლარი. ვინმე თუ მოგადგა „ბომბებიდან“, ერთი დოლარი მიეცი...

— რაია, ბიჭო, თოვლის ბაბუა გახდი აქანე შენ თუ მილიონერი?... — გაუკვირდა ქუთაისელს.

— ეს „ბომბები“ არ უნდა გავანაწილონო, ძმაო, თორემ, შეიძლება ხიფათს გადავეყაროთ. თანაც ჯიმიმ გვთხოვა, სამუშაო დროზე დაამთავრეთო!

— წავიდეს ერთი, მაგისი! — უკმაყოფილოდ ჩაიბურტყუნა ზაზამ. მერე ფული გამომართვა და თავის „პოსტს“ დაუბრუნდა.

ჩვეულებრივად გაგვარდელეთ მუშაობა. თავდაპირველი შემართებით — არა, მაგრამ მაინც ენერგიულად ვიქნევი ძალაყინსა და წერაქვს. გაყინული ბეტონი არა და არ მემორჩილებოდა...

... როცა სამუშაოდ მოვედი ამ „საოცნებო ობიექტზე“, კოცონს რამდენიმე „ბომბი“ ეფიცებოდა. ჯიმიც წასვლის შემდეგ სულ მცირე ხანში კი, უკვე ათიოდე კაცი მოგროვდა. ისეთი სანახავეები იყვნენ — მურიანები, თმა-წვევრგაბურძნილები, შემოფლეთილი, ჭუჭყიანი ტანსაცმლით, — რომ თავი საშინელებათა ფილმში მეგონა. ერთხანს ჩვენკენ არც იხედებოდნენ, მერე კი ერთბაშად დაინტერესდნენ, ჯერ კარგად აგვათვალიერა-ჩაგვათვალიერეს, შემდეგ, ერთი მათგანი გამოეყო ჯგუფს და თავის ქექვით დამიდგა წინ.

თავიდან ყურადღება არ მივაქციე, წერაქვის ქნევას განვაგრძობდი. ცოტა ხნის შემდეგ, ავხედე და მანაც წაიბურტყუტა:

— მომეცი ერთი დოლარი! — თან თავის ქექვა არ შეუწყვეტია.

არც დაფიქრებულვარ, ისე გავუწოდე ფული. მან მადლობა, მისი გარეგნობისთვის შეუფერებელი თავაზიანობით გადამიხადა და თავის ჯგუფს შეუერთდა. შვებით ამოვისუნთქე და მუშაობას დაუბრუნდი. არ გასულა ნახევარი საათი, რომ ახლა მეორე მომადგა. ზუსტად ისეთივე იყო, როგორც პირველი მაწანწალა. მასაც სასწრაფოდ გადავეცი ერთდღობისადაც. მან კი მადლობაც გადამიხადა და... — დაგეხმარებიო, — შემომთავაზა. თავაზიანი ურით გავისტუმრე კეთილი მაწანწალა და მისი „ალიანსისკენ“ გავაბარე თვალი. „ბომბები“ შორიდან კეთილგანწყობით მილიმოდნენ... ერთი სიტყვით, ჩვენ

შორის უხილავი კეთილგანწყობის ძაფი გაიბა.

ბეტონთან შერკინებითა და მაწანწალებთან ურთიერთობით ისე გავერთე, რომ ზაზა სულ გადამავიწყდა. როცა გამასხენდა და მისკენ გავიხედე, გაოგნებული დავრჩი: რაც მის ირგვლივ ხდებოდა, ძნელად თუ წარმოვიდგენდი...

... ორი მაწანწალა ზაზას მიუახლოვდა და ლაპარაკი დაუწყო (როგორც მერე გავიგე, საჭმელი მოუთხოვიათ). ზაზას უარით გაუსტუმრებია და ისინიც წასულან, მაგრამ ორიოდე წუთში „ნობათით“ ხელდამშვენებულები დაბრუნებულან — ზაზასთვის ნაკვით სავსე პარკი ჩამოუმხიათ თავზე. მეც სწორედ ამ მომენტს შევასწარი თვალი...

გაქვავებული ვიდექი. სიტუაციის ასეთმა მოულოდნელმა შემოტრიალებამ (უფრო სწორად — გადატრიალებამ!)

ლამის აზროვნების უნარი წამართვა. ზაზამ ერთი შეხედა მათხოვარს, რომელიც თავის ნამოქმედარით ერთობ კმაყოფილი ჩანდა და ხარხარებდა კიდევ. მერე, ქუთაისელმა რაინდმა ნაკვით „შელამაზებულ“ თავის ტანსაცმელზე დაიხედა და გაცეცხლებული ამოჭრა ორმოდან. მაწანწალას მივარდა, ერთი ხელის მოქნევით წააქცია, ზედ დაახტა და სახეში მუშტების ცემა დაუწყო.

— აუ, ბიჭო, ზაზა! რას შერები? გადაირიე?! — ვიღრიალე და მისკენ გავვარდი, რომ გამეჩერებინა, მაგრამ სანამ მე მივირბენდი, უკვე გვიანი იყო. საიდანღაც 5-ნ მაწანწალა გამოვბოლო — ბანცალ-ბანცალით, კოჭლობით, ზოგიც მკვირცხლად! გაცოფებულები ივინებოდნენ და მზად იყვნენ, ჩემი მეგობარი გაეგლიჯათ.

— ზაზა, თავი არ დაიღუპო! გამოეცალე, გამოიქეცი, თორემ გადაგვილიან!

— მოვბოდი და ვლრიალებდი. ზაზა კი ისე უაზროდ იქნევა მუშტებს, კაცი იფიქრებდა, გაგაჟდაო. ეტყობა, ჩემმა ყვირილმა გამოაფხიზლა, ჯერ მისკენ მიმავალ „ბრბოს“ გადახედა, შემდეგ მე შემომხედა და გამოიქცა. მისი გამოქცევა და ქვებისა და ათასგვარი ხარახურის ჩვენკენ სროლა ერთი იყო. ერთი-ორი ქვა მეც მომხვდა ზურგში და სირბილს მოვუმატე. მივბოდი და ვფიქრობდი: ეე, კაკო, სად გიწვეს სიკვდილი-მეთქი?!

მოკლედ, მე და ზაზა ოლიმპიური სისწრაფით მივბოდი და რამდენიმე წუთში ბრბო უკან ჩამოვიტოვეთ, კიდევ რამდენიმე წუთში კი იმ დაწყვეტილ ადგილს კარგა გვარიანად გამოვცილდით. თავი სამშვიდობოს რომ დავიფიქრე, ზაზას მივვარდი:

— რა უთხარი, ბიჭო, ამისთანა, ეს „ბომბები“ რომ გაცაოფე?

— რავი, კაკოია, ასეთი გადარეულები თუ იქნებოდნენ, რა ვიცოდი, თორემ ხმას რავა ამევიღებდი?! — გულწრფელად იყო შეწუხებული და გაოგნებული ზაზა, თან თავის ტანსაცმელზე იხედებოდა. მერე ზიზღით გაიძრო ქურთუკი და შორს მოისროლა... სიმწრით გამეცინა, მაგრამ არ მიწლოდა, ზაზას ჩემი დაცინვის ობიექტად ეგრძნო თავი. მაინც ვერ მოვითმინე და ვუთხარი:

— რაო, მაინც რა უნდოდათ შენგან? მიგეცა ერთი დოლარი და შეგეშვებოდნენ.

— რა ვიცი მე, რა უნდოდათ. მოვიდა ის დებილი და მითხრა, „ჰაგრიო“ თუ რაღაცა (Hungry — ე.ი. მშიაო, — უთქვამს იმ საცოდავს!). ეტყობა, ცუდი სიტყვაა მითხრა, მაგრამ ამაზე გავჩერდი. ბოლოს კი, დამიდგა წინ და „მანი-მანიო“ — დამიწყო ლაიზა მინელივით. რატომ უნდა მიმეცა! მე აქანე ფულიზა ვარ წამოსული, ვირივით ვმუშაობ და რამდენი „ბრადიაგა“ მოვა, ყველას კი ვერ მივცემ ფულს... — გულახდითადად

ნობის ტელეფონი კონსულტაცია ინსტიტი (18 წლიდან)

822 009 005

„მეთი“ „ჯუოსელი“
 „მეგაკიმი“ — 0,70 ლ.
 თბილისი — 0,45 ლ.
 რაიონები — 0,65 ლ.

მითხრა ზაზამ.

— ხომ გაგაფრთხილე, ბიჭო, ფული მიეცი-მეთქი. ახლა როგორ გინდა ეგ გადარეულები დააწინარო?! — ეს ვთქვი და სადღაც, ჰორიზონტზე, ისევ დავლანდე „ბომბები“, რომლებიც თავიანთ ნაცემ მეგობარს დასტრიალებდნენ და თან ჩვენი მიმართულებით იქნევენდნენ ხელებს, ალბათ გვაგინებდნენ „ამერიკულად“!

— მაგათი დედაც!.. წავიდეთ სახლში და ფეხებსაც ვერ მოგვჭამენ... — დაიწყო ზაზამ.

— ამათ რა უნდა გვიყონ ახლა, მაგრამ ჯიშის რა ვუყით? — საქმეს ხომ არ გაუფუჭებთ და შუა გზაზე ხომ არ მიუვადებთ... თან შენ გვინდა, აქედან ასე თავისუფლად გახვალ? ვერ ხედავ, რა უბანში ვართ?..

— აბა, რა გინდა შენ, კაკოია, აქ დავრჩეთ და ჯიშის მოსვლამდე ამ აქოთებულ გიჟებს ვუყურებთ?! — თვალები შუბლზე აუვიდა ზაზას გაოცებისგან.

— ჰო, ზაზა, უნდა უყურო და ჯიშისაც უნდა დაელოდო, ბოლოს და ბოლოს, ტყუილა იშუშავე ამდენი, ამ ყინვაში? საქმე თითქმის მოთავებული გვქონდა!

— აქ დარჩენა მე არ შემიძლია, მეყო, რაც მომხვდა. თანაც, ახლა „კურტკაც“ საყიდელი გამიხდა. არა, ძმაო, რისკის თავი აღარა მაქვს!.. — დაიწყო წუწუნი ზაზამ.

— ნუ გეშინია, მე მაქვს მეორე ქურთუკი და გაჩუქებ. ისე, იმის თავი ხომ გქონდა, იმ საცოდავ მაწანწალას რომ უბრაზუნებდი?! ახლა რამ შეგაშინა? — შევუძახე დამფრთხალ მეგობარს.

— „ბომბები“ რომ ნაგავში ამოგსვრიან ასე, ჩემსავით, როგორ ხასიათზე დადგები?!

— მე წინასწარ გაგაფრთხილე, ძმაო! ჯიშში დავგარიგა, რომ მაწანწალებისთვის ფული მიგვეცა, თანაც დავგვიტოვა ეს ფული და რა ჯანდაბა დაგემართა? —

მიგეცა და ყველაფერი კარგად იქნებოდა!.. — აქ უკვე შევწყვიტე ლაპარაკი, რადგანაც მივხვდი — რაც უფრო დიდხანს გავაგრძელებდი ჭკუის სწავლებას, მით უფრო ვატკენდი გულს ისედაც დამფრთხალ ჩემს ახალ მეგობარს. ბოლოს იმაზე დავიწყე ფიქრი, თუ როგორ გამოვ-

სულიყავი ამ არასახარბიელო სიტუაციიდან და ჩემი წინადადება გავუზიარე ზაზას:

— ახლა მე მივალ ამ მაწანწალებთან და ვეცდები საერთო ენის გამონახვას... ჩემი აზრით, შევძლებ მათ დაყაბულებას!

— გადაირიე, ბიჭო?! ვერ ხედავ, რომ უხალათო გიჟები არიან?! წამო, თუ ძმა ხარ, წავიდეთ, შარს არ გადაგვიდონ! — წინააღმდეგობა გამიწია ზაზამ. კინაღამ ვუთხარი, ამაზე მეტი შარი რა გინდამეთქი?! — მაგრამ ისევ თავი შევიკავე, ოღონდ — ზაზას წინადადება არ მივიღე და... მაწანწალებისკენ გავემართე.

მოლაპარაკებაზე...

სანამ „ბომბებთან“ მივიღოდი, თავში ათასი ფიქრი მიტრიალებდა. ღირდა კი მათთან მისვლა? მაგრამ ჩემი კვარტალის მოხუცი ბიჭებთან ურთიერთობამ ამ ტიპის ხალხთან საერთო ენის გამონახვის პრაქტიკა შემძინა. ასე თუ ისე, ვიცოდი ამნაირი ხალხის ფსიქოლოგია და... გზა გავაგრძელე.

— Fuck you!.. აქ რაზე მოდიხარ? — შემეკურთხა ერთ-ერთმა, რომელიც თავისი ნაცემი თანამომის გვერდით ჩამომჯდარიყო კოცონთან.

— გადავწყვიტე, იანკებს მოველაპარაკოთ!.. — ხომ იცით, იანკი ამერიკის მკვიდრთა მეტსახელია, რომლითაც მათ ევროპელები მიმართავენ, — მაწანწალის ამერიკელად „მონათვლა“ კი, მისთვის დიდი პატივია. ასე რომ, ჩემმა დიპლომატიამ გაჭრა. ამჯერად შერბილებული ტონით (და „შემსუბუქებული“ გინებით) მიიღეს ჩემი წინადადება.

— ჩვენს უბანში კაცი გვიცემთ და თქვენ გინდათ მოველაპარაკოთ?.. — ამ სიტყვებს სალანძღავი გამოთქმებიც მოჰყვა.

სისხლი ტვინში ამივარდა, მაგრამ

ვიცოდი, მათთან მარტო ვერაფერს გავხდებოდი და ამიტომაც ხმა არ ამომიღია. მცირე ხნის ღუმილის შემდეგ კი, პირდაპირ საქმეზე გადავედი:

— ჩემი მეგობარი ახალი ჩამოსულია შტატებში და აქაური წესები არ იცის. გთხოვთ, გვაპატიოთ და ჯარიმასაც გადავიხდით...

— შენ თვითონ რამდენი ხანია, რაც ამერიკაში ხარ ჩამოსული? — მოულოდნელი შეკითხვა დამისვა ერთ-ერთმა მაწანწალამ, რომელიც ეტყობა, მათ შორის, მეტი ავტორიტეტით სარგებლობდა.

— რვა თვეა, მაგრამ ბევრი იანკი მეგობარი მყავს!.. ისინი ჩემს ძმებად მიმაჩნია! — ვუპასუხე.

— ოკეი!.. არ არის პრობლემა. დღეს გვიპატიებია. ოღონდ — მხოლოდ შენთვის. ის შენი მეგობარი კი აქ აღარ გამოჩნდეს, თორემ, აქედან ცოცხალს აღარ გავუშვებთ!.. აუხსენი, რომ ეს ამერიკაა! აქ ერთხელ გაპატიებენ, მეორედ... მოგკლავენ!.. — ძალიან შეიჭრა როლში მაწანწალა. მერე, ისევ მომიბრუნდა და გამომცდელად ჩამეკითხა:

— რამდენს გადაიხდი ჯარიმას?

— მე ახლა ფული არა მაქვს, მაგრამ როგორც კი ჩემი ბოსი მოვა, მაშინვე გადავიხდით... — ვთქვი და მანქანის ხმაც იმწუთასვე მომესმა. გავიხედე — ჯიშის გვიანლოვებოდა თავისი პიკაპით...

— ყოჩაღ, აკაკოს!.. დიდი მადლობა! კარგად გამოსვენდით მდგომარეობიდან. შეიძლება ყველაფერი უარესად დამთავრებულიყო... — ეს მაშინ მითხრა ჯიშში, როდესაც უკვე მის მანქანაში ვისხედით და ბრუკლინში მივედიოდი. მან „ჯარიმა“ გადაუხადა მაწანწალებს ჩვენი „ცული“ საქციელისათვის, მომდევნო დღეებში მუშაობის „ნებართვაც“ აიღო და ახლა, მშვიდად ატრიალებდა საჭეს.

— კაკოია, ეს შენი ჯიშია თუ ბიშია, ფულს არ მოგვეცემს? — ხმა ამოიღო უკანა სავარძელზე აქამდე ჩუმად მჯდარმა ზაზამ.

— რატომ არ უნდა გადაგვიხადოს? — კითხვითვე ვუპასუხე.

— რავე, აბა, იმდენი ფული მისცა მაწანწალებს და ჩვენთვის დარჩებოდა რამე?

— გადაგვიხდის, ზაზა, ნუ ნერვიულობ... ეგ არის, რომ ხვალ შენ ვერ წამოხვალ — მაწანწალები შენზე გაბრაზებულები არიან...

— რომც შემეხვეწონ, ასე წელი იქით აღარ გავიხედავ!.. — „დამამშვიდა“ ზაზამ.

... ფანჯრიდან ღამის ნიუ-იორკის გაჩირაღდებული ქუჩები ჩანდა... ■

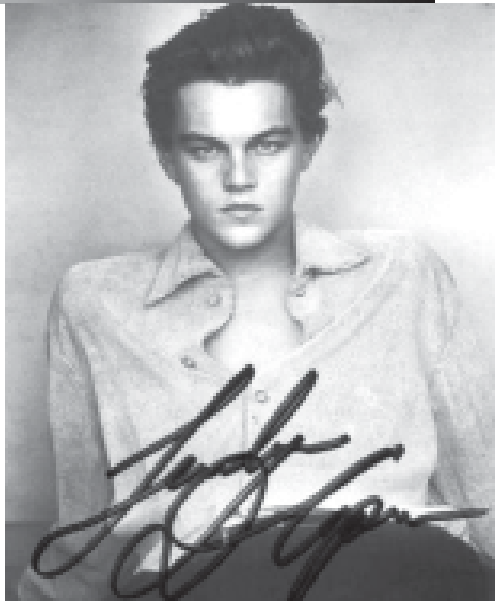
ხუთი წლის წინ, „ტიტანიკის“ უდიდესი წარმატების შემდეგ, ლეონარდო დი კაპრიო „20-მილიონიან ვარსკვლავთა კლუბის“ წევრი გახდა. მთელი შემდგომი წლების მანძილზე კი, მსახიობი თავის თავყვანისმცემლებს საინტერესო როლების ნაცვლად, ახალ-ახალ სიურპრიზებს სთავაზობდა. მან უარი განაცხადა „ამერიკელ ფსიქოპათში“ თამაშზე. ანაკინ სკაიუოკერსის („ვარსკვლავური ომების“ მეორე სერიამი) როლის თაობაზე მასა და ჯორჯ ლუკასს შორის გამართული მოლაპარაკებებიც ჩიხში მოექცა. მართი პიუზოს გარდაცვალების გამო, რომელსაც „ნათლია 4“-ის სცენარი უნდა დაეწერა, ეს პროექტი საერთოდ ჩაიშალა. მისთვის წარმატება არც 2000 წელს ეკრანებზე გამოსულ დენი ბეილის – „ალაჟს“ მოუტანია; კინოკრიტიკოსები ამ ფილმს მხოლოდ დამცინავი პუბლიკაციებით გამოეხმაურნენ.

უკანასკნელი ორი წლის მანძილზე კი, ლეონარდოს შესახებ მხოლოდ ყვითელი პრესა წერდა. მისი და ბრაზილიელი მანეჟინის – ჟიზელ ბუნდჰენის სკანდალური ურთიერთობების თაობაზე კი, სქელტანიანი ბულგარული რომანი სულ თავისუფლად დაიწერებოდა. თავად დი კაპრიო ირწმუნება, რომ ტაბლოიდების გამოხდომები ფეხებზე ჰკიდია: „შეუძლებელია იმ მონსტრის გაკონტროლება, რომელსაც მსს (მასობრივი საინფორმაციო საშუალებები) ჰქვია. მე ისლა დამრჩენია, რომ გულთან ახლოს არ მივიტანო ის, რასაც ისინი ჩემ შესახებ წერენ“.

ამჟამად დი კაპრიო ბრიტანეთში გადასვლას ფიქრობს, სადაც თავის მეგობარ – ტობი მაგუაიერთან (ისინი 1993 წელს „ამ ყმაწვილის ცხოვრების“ გადაღებებზე დაშვებულნი) ერთად ლონდონის სცენაზე გამოსვლას გეგმავენ.

ლეონარდო აჩუქ მივობ, აჩუქ ყოველიწყოლობა რაც აჩუქ პროფირიციობა ან სუნს

კენეტ ლონერგანის სპექტაკლი – „ჩვენი ყრმობა“ უესტ-უნდის სცენაზე ამჟამად დიდი წარმატებით იდგმება, მსახიობთა შემადგენლობას კი, რეგულარულად ანახლებენ (მასში მონაწილეობდნენ: მეთ დეიმონი, კეისი აფლეკი, ჰეიდენ კრისჩენსენი და ჯეკი ჯილენჰოლი).

ლეონარდოს ტედ ტელის სცენარის მიხედვით, ალექსანდრე მაკედონელის ცხოვრების შესახებ განსახორციელებელ პროექტში მონაწილეობაც აქვს დაგეგმილი. სცენარის მიხედვით, წინა პლანზე ალექსანდრე დიდის ბისექსუალური მიდრეკილებები წამოწეული. იგი სასიყვარულო ურთიერთობებს ამყარებს, როგორც ქალებთან, ისე მამაკაცებთან და საჭურისებთან. „ალექსანდრეს სვეროდა, რომ თავის სიყვარულს მთელ სამყაროს უნაწილებდა, – ამბობს ამ როლის შესახებ დი კაპრიო – იგი ნამდვილი გიჟი იყო და ამიტომაც შეძლო ნახევარი მსოფლიოს დაპყრობა!“ სავარაუდოა, რომ 29 წლის მსახიობს თავისი მომავალი გმირის გაგება არ გაუჭირდება, რადგან თავადაც 24 წლის გახლდათ, როცა მსოფლიო (მართალია, განსხვავებულ ასპარეზზე) დაიპყრო.

ლეონარდო დედასთან იზრდებოდა (მამამ ოჯახი მამინ მიატოვა, როცა ლეო ერთი წლის იყო). პირველი როლი დი კაპრიომ ხუთი წლის ასაკში მიიღო. 10 წლისამ კი, შოუბიზნესთან ყოველგვარი კავშირი გაწყვიტა, როცა საკუთარმა აგენტმა თმის გაკრეჭა და ფსევდონიმის აღება მოსთხოვა. თოთხმეტი წლისა შოუბიზნესს კვლავ დაუბრუნდა, რადგან გასართობად ფული სჭირდებოდა. სატელევიზიო სერიებში შესრულებული ეპიზოდური როლების („სანტა-ბარბარა“ და „ლეისის ახალი თავგადასავლები“) შემდეგ, მან საშინელებათა ფილმში – „კილბასრები-3“ (1992) მთავარი როლი მიიღო, მოგვიანებით კი, „ამ ყმაწვილის ცხოვრების“ (1993) მთავარ საბავშვ-

ვო როლზე გამართულ კონკურსში, 400 კონკურენტის დამარცხება შეძლო. ფილმის ეკრანებზე გამოსვლის შემდეგ, კრიტიკოსები აღფრთოვანებას ვერ ფარავდნენ და წერდნენ, რომ ყმაწვილმა მსახიობმა თავის სახელგანთქმულ კოლეგას – რობერტ დე ნიროს „ფილმი მოჰპარა“. შემდგომ სურათში – „გილბერტ გრეიპში“ (1993) შესრულებული როლისათვის, იგი „ოსკარის“ ნომინაციაზე წარადგინეს.

როცა ჯეიმს კემერონმა დი კაპრიო „ტიტანიკში“ მიიწვია, იგი უკვე უცნაური და ექსტრემალური პერსონაჟების მთავარ ახალგაზრდა სპეციალისტად იყო მიჩნეული. „გილბერტ გრეიპში“ მან გონებრივად ჩამორჩენილი მოზარდი განასახიერა; „კალათბურთელის დღიურებში“ – ნარკომანი; „სრულ დაბნელებაში“ – პოეტი-გეი, არტურ რემბო; „სწრაფსა და მიცვალებულში“ – ყმაწვილი, რომელსაც საკუთარი მამის მოკვლა სურდა. როცა მას კემერონმა „ტიტანიკში“ რომანტიკული როლი შესთავაზა, მან რეჟისორს უარი უთხრა. კემერონს ეშმაკობის მოშველიება დასჭირდა, რათა იგი დაეთანხმებინა: მან განაცხადა, რომ დი კაპრიო ჩვეულებრივი, ნორმალური ადამიანის როლის შესრულებას უფრთხოდა! მსახიობმა გამოწვევა მიიღო და შედეგი ყველასათვის ცნობილია – ხუთი წლის წინ, მას „მსოფლიოს მეფე“ უწოდეს.

თავად ლეონარდო ირწმუნება, რომ არც მეფობა, არც უფლისწულობა და არც პრეზიდენტობა არ სურს. მისი თქმით, იგი ჭეშმარიტად ბედნიერად მხოლოდ მამის გრძნობს თავს, როცა ჩქაროსნულ გზატკეცილზე 150 კმ/სთ სიჩქარით მიაქროლებს მანქანას. „ცნობილი ადამიანებისთვის თავის გადარჩენის სახელმძღვანელო, ჯერჯერობით, არ არსებობს, – ამბობს მსახიობი. – ამიტომ ვცდილობ, ვიცხოვრო ისე, როგორც მინდა“.

ჭაშმარობის დამდგანი სითხე

რუბრიკას უძღვება ექიმი თამარ მამასაშვილი

ღვინო უნიკალური სასმელია

ყურძნის ღვინო დიდი რაოდენობით შეიცავს რთულ ნივთიერებებს, აქედან ხუთი ბიოლოგიურად აქტიური კომპონენტია:

● ეთილის სპირტი ანტიოქსიდანტია, რომელიც ეწინააღმდეგება თრომბის წარმოქმნას და ათეროსკლეროზის განვითარებას, გულის იშემიური დაავადების პროგრესირებას; იცავს ორგანიზმს სტრესებისაგან.

● ორგანული მჟავები ღვინის არომატსა და გემოს განსაზღვრავს და სპობს ბაქტერიებს.

● მინერალური მარილები აუცილებელია ადამიანის თითქმის ყველა ორგანოს სრულყოფილად მუშაობისათვის. საკვებით საკმარისია 250 მლ ღვინის მიღება, რათა ადამიანის ორგანიზმმა მარილების საჭირო რაოდენობის 10%, ხოლო იოდისა და ფტორის

– 50% მიიღოს.

● ვიტამინები უფრო მეტია დაღუღულ ღვინოში, ვიდრე მაჭარში. 250 მლ ღვინო ძირითადი ვიტამინების ორგანიზმისთვის საჭირო რაოდენობის 5%-ს, ხოლო P ვიტამინისა და ფოლიუმის მჟავის 50%-ს შეიცავს.

● პოლიფენოლები ბუნებრივი ანტიოქსიდანტებია, რომელიც ხელს უშლის და ანელებს დაბერების პროცესს. ღვინოში ეს ჯგუფი ძირითადად ადვილად ასათვისებელი ფლავონოიდებითაა წარმოდგენილი. სხვათა შორის, კახურად დამზადებულ ღვინოში საშუალოდ 2-ჯერ მეტია პოლიფენოლები, ვიდრე ევროპულად დამზადებულში.

ღვინო ქალის „გამოცნობაშიც“ დაგეხმარებათ

თურმე ქალის სექსუალური ტიპისა და მამაკაცისადმი მისი დამოკიდებულების განსაზღვრა შეიძლება იმის მიხედვით, თუ რომელ სასმელს აირჩევს იგი პაემნის დროს. ფსიქოლოგთა აზრით, სასმლის მიხედვით ქალი გარკვეულ ნიშანს აძლევს თავის პარტნიორს.

შამპანურის მოყვარულებს ფსიქოლოგებმა „სერიალების ქალბატონები“ უწოდეს. ისინი პაემანზე შამპანურის შერჩევით გასცემენ თავს იმაში, რომ მოსწონთ თანამგზავრი მამაკაცი (სერიალების გმირების მსგავსად). მომავალში მამაკაცს, რომელსაც ძალიან მოსწონს ორიგინალობა, ასეთი ქალი მოწყვნილობას მოჰპოვებს.

ქალბატონები, რომლებსაც კონიაკი ან

ვისკი უყვართ, ხარბი ან მოსაწყენი არსებები არიან. არაყს მარტოხელა და დამოუკიდებელი ქალი სვამს. ლიქიორს, როგორც წესი, ირჩევენ ისეთი ქალბატონები, რომელთაც სინატიფესა და დახვეწილობაზე აქვთ პრეტენზია. თუ ქალმა მამაკაცთან ერთად ლუდის სმა გადაწყვიტა, ეს იმას ნიშნავს, რომ კაცი მომავალში კარგს არაფერს უნდა ელოდეს...

სამაგიეროდ, კარგი ნიშნაია ერთად ღვინის სმა. ასეთ დროს, ქალი დაინტერესებულია მამაკაცის პიროვნებით. ასეთი ქალი ენამოსწრებული და ცნობისმოყვარეა. იგი საინტერესოა არა მარტო საწოლში, არამედ ცხოვრებაშიც – თუმცა, მამაკაცს დიდი ინტელექტი დასჭირდება მის დასაპყრობად და თუ თავს ვერ შეაფერებს, კარგ მეგობარს მაინც შეიძენს.

ქალები, რომელთაც საერთოდ არ უყვართ სასმელი და მხოლოდ ხილის წვესს სვამენ, ყველაფერს ზედმეტად აკონტროლებენ, მამაკაცებს კი, ქედმაღლურად უყურებენ...

ალექსირი

გრეიპფრუტი – გემრიელიც, სასარგებლოც

სახალწლო სუფრას, სხვა ხილთან ერთად, ხშირად ამშვენებს გრეიპფრუტი, რომელიც მშვენიერი არომატით და სასიამოვნო გემოთი გამოირჩევა. გარდა ამისა, იგი ადამიანის ორგანიზმისათვის აუცილებელ სასიცოცხლო ვიტამინებს (C, D, P, A) და მინერალურ მარილებს (კალიუმს, მაგნიუმს, რკინას, ფოსფორს და კალციუმს) შეიცავს. გრეიპფრუტი მდიდარია პექტინით, რომელიც სისხლში ქოლესტერინის დონეს ამცირებს და ხელს უშლის სისხლძარღვების სკლეროზის განვითარებას. ეს ნარინჯისფერი ნაყოფი ბრწყინვალე საშუალებაა სისუსტისა და გადაღლილობის, უძილობის, ციების, ართრიტისა და ღვიძლის დაავადებების დროს. როგორც მსუბუქი შარდმენი, იგი გამოიყენება შეშუპებისა და სხვადასხვა ანთებითი პროცესის დროს. გარდა ამისა, გრეიპფრუტი უცვლელი დიეტური საკვებია, რადგან აუმჯობესებს საჭმლის მონელებას, აქვეითებს მადას, ხსნის სიმძიმის შეგრძნებას ჭამის შემდეგ და თან დაბალკალორიულ პროდუქტს წარმოადგენს. რაც მთავარია, ის ბრწყინვალე ნაღვლმდენია.

გთავაზობთ ნაღვლის შეკავებისა და ნაღველკენჭოვანი დაავადე-

ბის კლასიკურ სამკურნალო რეცეპტს: შუერიეთ ერთმანეთს თანაბარი რაოდენობით, ახალგამოწურული გრეიპფრუტის წვენი და ზეითუნის ზეთი. დალიეთ 1/2 ჩ/ჭ ნარევი დამით (წინასწარ გაიკეთეთ ოყნა), დაწეით საწოლში მარჯვენა მხარეს და ღვიძლთან 40-50 წუთი დაიდეთ თბილი სათბურა. დილით ისევ გამოირეცხეთ კეჭი (მაგრამ უნდა გაგაფრთხილოთ, რომ თუ ნაღვლის ბუშტში დიდი ზომის კენჭი გაქვთ, აღნიშნულ რეცეპტს ნუ გამოიყენებთ).

აი, კიდევ რა უნდა ვიცოდეთ, ამ სამკურნალო ნაყოფის შესახებ:

- საღი და ახალი გრეიპფრუტი შეიძლება შეინახოთ 3-4 თვე ცივ ადგილას.
- თუ საღამოს მიირთმევთ, გექნებათ მშვიდი ძილი და დილით კარგ გუნებაზე გაიღვიძებთ.
- გრიპისა და გაცივებით გამოწვეული დაავადებების დროს, გრეიპფრუტი დაბლა სწევს ტემპერატურას.
- მისი სისტემური მიღება მნიშვნელოვნად აქვეითებს არტერიულ წნევას.
- P ვიტამინი, რომელსაც გრეიპფრუტის კანსა და რბილობს შორის მოთავსებული აფსკი შეიცავს, ამგვრებს კაპილარებს.

გაფრთხილება

დღესასწაულებზეც და წლის ნებისმიერ დღეს

დიდხანს სიცოცხლეს გისურვებთ!

ამ სიტყვებს ხშირად ვუბნებით ერთმანეთს სადღესასწაულო მილოცვისას. თურმე ეს სურვილი სულაც არ ყოფილა არარეალური: ადამიანი 110 წლამდე იცოცხლებდა, რომ გერონტოლოგების შემდეგ რჩევებისთვის დაეგდოთ ყური:

ავარჯიშეთ ტვინი

ადამიანს ტვინში 14 მილიარდი ნეირონი (ნერვული უჯრედი) აქვს. აქედან მხოლოდ 3-4% ფუნქციონირებს. ნეირონები ერთმანეთს სინაპსებით უკავშირდება. ნეირონული ჯაჭვები პასუხს აგებს მეხსიერებაზე. ამ ჯაჭვიდან ერთი ნეირონიც რომ ამოვარდეს, მისი მილიანობა ირღვევა და მეხსიერება დაქვეითებას იწყებს. ჯაჭვის მილიანობის აღდგენისათვის მასში ახალი ნეირონების ჩართვაა საჭირო. ეს კი მხოლოდ გონებრივი ვარჯიშითაა შესაძლებელი. თუ ადამიანი აქტიურად და შემოქმედებითად აზროვნებს, მისი ტვინი ისე სწრაფად არ დაბერდება და პირიქით – თუ ადამიანი აზარმაცებს ტვინს, არაფერზე ფიქრობს, ხშირად სვამს, მისი ტვინიც უსარგებლო და უმოქმედო ხდება. ამიტომ აუცილებელია, ტვინის სვეულებმა იმუშაოს, რისთვისაც ადამიანმა გამუდმებით უნდა იფიქროს, ისწავლოს ახალი რამ, გაიხსენოს დავიწყებული და ა.შ.

ნუ დარჩებით მარტო

ამერიკელ მკვლევართა მონაცემებით, ქალებისათვის სქესობრივი აქტიურობა მეორე ადგილზეა იმ ფაქტორთა შორის, რომელიც სიცოცხლის გახანგრძლივებაზე ახდენს გავლენას. პირველ ადგილს კი ოჯახური ცხოვრება იკავებს. ამრიგად, ადამიანის სხეულის ჰარმონიულობისათვის საჭიროა არა მხოლოდ ტვინის, არამედ სასქესო სისტემის რეგულარული ფუნქციონირებაც.

სპორტი

ვარჯიში მთელი ორგანიზმის – ყველა ორგანოსა და სისტემის გააქტიურებას იწვევს. არ არის აუცილებელი, ყველა პროფესიონალურ სპორტს მისდევდეს – საკმარისია მისდით ცხოვრების აქტიურ წესს.

ერიდეთ ტკბილეულს – მიირთვით ხილი.

სადილობისას სუფრიდან მსუბუქი შიმშილის გრძნობით უნდა ადგეთ. შეზღუდეთ ტკბილეული, მარილიანი, ცხიმოვანი, შეამცირეთ ნახშირწყლებით მდიდარი საკვების (ცომეული, კარტოფილი) მიღება. მიირთვით ხილი და ბოსტნეული, ნივთი, მარცვლოვანი პროდუქტები.

უარი თქვით სიგარეტზე

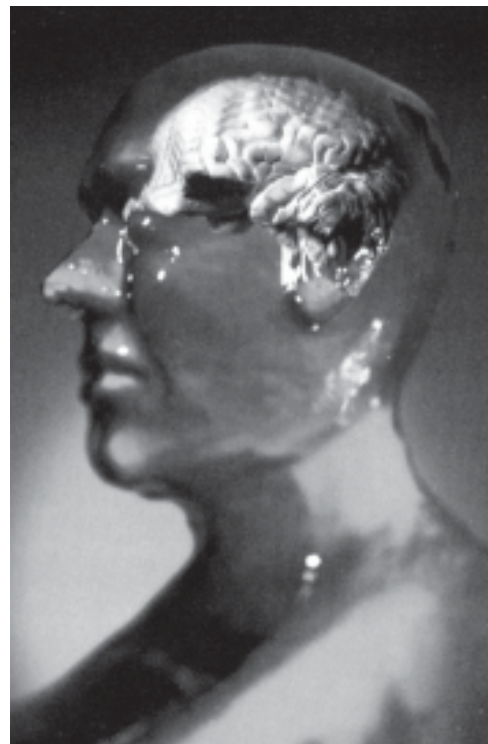
მავენ ჩვევები რომ სიცოცხლის ხანგრძლივობას ამცირებს, სადავო არ არის. ამიტომ დროულად მოიკრიბეთ ნებისყოფა და უარი თქვით სიგარეტზე.

ღვინო – მხოლოდ ზომიერად!

ყოველდღიურად სადილზე სვით ერთი ჭიქა წითელი ღვინო. უზომო რაოდენობით ღვინის სმა კი მხოლოდ ავნებს თქვენს ჯანმრთელობას.

იძინეთ, რაც შეიძლება დიდხანს

შეიძლება დღეში, 10-12 საათიც კი გეძინოთ. ძილში ხომ ორგანიზმში ნელდება დაბერების პროცესი.

მსუბუქი სტრესი სასარგებლოა

თურმე ნერვებსაც სჭირდება ვარჯიში. ჩვენს ყოველდღიურობაში სტრესულ სიტუაციებს რა დაღვევს (წყალი შეწყდა, სინათლე გამოირთო და ა.შ.). ასეთი მოვლენები არ უნდა აღიქვათ, როგორც ტრაგედია – უნდა მიიღოთ, როგორც ჩვეულებრივი ამბავი და სულ მალე, ყველაფერს ეშველება.

ორგანიზმი ერთი მთლიანი მანქანაა

ადამიანის ორგანიზმის ცალკეული ნაწილები ერთმანეთთან მჭიდრო კავშირშია – როცა ერთი ორგანო ზიანდება, უწყურადღებობისას, იგი სხვების დაზიანებასაც იწვევს. მაგალითად, კბილების დაზიანება იწვევს კუჭნაწლავის დაავადებებს, ცუდ სუნს პირიდან და სხვა. ამიტომ, თუნდაც სულ უმნიშვნელო პათოლოგიასაც კი, დროული მიხედვა და მკურნალობა სჭირდება.

თუ ზედმეტი მოგივიდათ

ნახალწლევს

ახალი წლის ნოყიერი სუფრა კუჭ-ნაწლავის ქრონიკულ დაავადებათა ახალ გამწვავებებს ვეიტოვებს ხოლმე. ჩვენში ხომ თითქმის ყოველ მეორე ადამიანს აქვს ქრონიკული გასტრიტი, ქოლეცისტიტი, ჰეპატიტი ან პანკრეატიტი; ამ დაავადებათა გამწვავება საკმაოდ ადვილად ხდება კვების რეჟიმის დარღვევისას.

კუჭი

ადამიანის კუჭი თეორიულად, ათ ლიტრამდე სითხეს იტევს, მაგრამ სინამდვილეში მისი რეალური შესაძლებლობები გაცილებით მოკრძალებულია. ამიტომ, უზომო ჭამა-სმა ახალი წლის დღესასწაულზე მისთვის სერიოზულ დატვირთვას წარმოადგენს. ნახალწლევს საკმაოდ ხშირია მწვავე გასტრიტის (კუჭის ლორწოვანის ანთების) შემთხვევა, რაც კუჭის გადატვირთვის შედეგად ვითარდება. მწვავე გასტრიტის მიზეზი შეიძლება გახდეს აგრეთვე უხარისხო საკვების მიღება და ალკოჰოლური ინტოქსიკაცია (მოშხამვა). ეს დაავადება საკვების მიღებიდან რამდენიმე საათში ვითარდება და პირღებინებითა და ფაღარათით (კუჭის აშლით) ვლინდება. საზეიმო დღეებში ეს უსიამოვნება რომ თავიდან აიცილოთ, უნდა დაიცვათ კვების რეჟიმი, პროდუქტების შენახვისა და მომზადების ნორმები.

გულძმარვა და ბოყინი კუჭიდან მოუნელებელი საკვების ნარჩენების საყლაპავისკენ გადასროლითაა გამოწვეული. მუცლის შებერვის მიზეზი კი, დიდი რაოდენობით ტკბილეულის ჭამა განსაკუთრებით ნახშირწყლები, აირების წარმოქმნას უწყობს ხელს. თუ სადღესასწაულო მენიუში ცილოვანი პროდუქტები (ხორცეული) ჭარბობს, შესაძლოა, ფაზობა (შეკრულობა) გაგივითარდეთ.

ნაღვლის ბუშტი

თუ ნახალწლევს პირში მწარე გემო იგრძენით, ეს ნაღვლის ბუშტის გაღიზიანების ნიშანია. მით უმეტეს, თუ ამას გულისრევის შეგრძნებაც ახლავს თან. ზედმეტად ცხიმიანი საკვები სანაღვლე გზების დაუძინებელი მტერია. ვისაც ქრონიკული ქოლეცისტიტი (ნაღვლის ბუშტის ანთება) აქვს, მისთვის დღესასწაულის დღეებში დაავადების გამწვავება ჩვეულებრივი მოვლენაა. მათ იციან, რომ სანაღვლე სისტემის გაღიზიანების თავიდან ასაცილებლად ცხიმიან საკვებს ყოველთვის უნდა მიაყოლონ საჭმლის მომნელებელი ფერმენტული პრეპარატები და მინერალური წყლები, ხოლო კვების დროს ზომიერება უნდა დაიცვან. მაგრამ საკმაოდ ხშირად, ქრონიკული ქოლეცისტიტი ფარულად, უსიმპტომოდ მიმდინარეობს და უდროოდ გამოამჟღავნებს ხოლმე თავს. ასე რომ, მოუხედავად იმისა, რომ აქამდე, არასოდეს შეუწუხებინართ ნაღვლის ბუშტს, არც თქვენ გაწყენთ ზომიერება სუფრასთან.

ნადიმის შედეგი კიდევ უფრო უსიამ-

ოვნო შეიძლება აღმოჩნდეს, თუ ნაღვლის ბუშტში უმოძრაოდ მდებარე კენჭი დაიძვრება ან კუჭქვეშა ჯირკვალი (პანკრეასი) გადაიტვირთება.

ათერგიული ფაღარათი

სახალწლო სუფრაზე მრავალადაა აღერგებით მდიდარი პროდუქტი: შოკოლადი, თევზეული, კვრცხი, ნიგოზი, ციტრუსები. მათი ჭარბად მიღება ხდება ხოლმე ალერგიული ფაღარათისა და კანზე გამოწყობის მიზეზი. ზემოთ აღწერილ უსიამოვნებათა თავიდან ასაცილებლად გირჩევთ:

- საკვების მიღებისას შესვენებები გააკეთეთ. უმჯობესია, მიიღოთ კვების მცირე ულუფები და ხშირ-ხშირად, ვიდრე ერთბაშად მიირთვათ „ძიღვი წლის“ ნორმა.
- კუჭის გადატვირთვის შემთხვევაში მიიღეთ ფერმენტული პრეპარატები: ფესტალი, მეზიმ-ფორტე, ხილატ-ფორტე.
- ამ დღეებში რეგულარულად სვით მინერალური წყალი („ბორჯომი“, „ნაბეღლავი“, „საირმე“), რომელიც საჭმლის მომნელების პროცესს აუმჯობესებს.

გაუფრთხილდით სახის კანს!

კოსმეტიკამ რომ არ გვავნოს

კოსმეტიკას თითქმის ყველა ქალი იყენებს და ეს მშვენიერია, მაგრამ პრობლემა ის განსაკუთრებითაა, რომ ყველა კოსმეტიკური საშუალება შეიძლება შეიცავდეს ალერგენს. შესაძლოა, გარკვეული ალერგენი თქვენში არ იწვევდეს ალერგიულ რეაქციას, მაგრამ ავნოს თქვენს მეგობარს. რჩევები, რომელსაც ახლა მოგცემთ, დაგეხმარებათ კოსმეტიკური პროდუქტის შერჩევაში.

● რაც უფრო ნაკლებადაა არომატიზებული კოსმეტიკა, მით უკეთესი, მიუხედავად იმისა, გაქვთ თუ არა ალერგიული დაავადება. ყველაზე მეტ ალერგენს სურნელოვანი სუნამოები და კოსმეტიკა შეიცავს.

● ფერუმარილის, ტუჩის საცხის, თვალის ჩრდილის წასმისას გამოიყენეთ არა საკუთარი თითები, არამედ სპეციალური

ფუნჯები ან ღრუბელი.

● ვისაც ნიკელზე აქვს ალერგია, არ უნდა შეიძინოს ფრჩხილის ისეთი ლაქი, რომელშიც მეტალის პატარა ბურთულა გვალა.

● რაც შეიძლება ნაკლები წაისვით ტუში წამწამებზე, თვალის შიგნითა და გარეთა კუთხეებში. ამასთან, ეცადეთ, არ შეეხოთ წამწამთა ძირებს.

● არასოდეს მოინახუთ ქუთუთოს შიგნითა ზედაპირი (წამწამების ძირებთან) თვალის ფანქრით.

● თვალის ფანქარი ან ტუში არასოდეს დაასველოთ ნერწყვით – ეს ბაქტერიების გამრავლებას უწყობს ხელს.

● ნუ ეცდებით, მიეჩვიოთ ისეთ კოსმეტიკას, რომელიც თქვენში გაღიზიანებას იწვევს.

● ხშირად ალერგიას იწვევს თმის ისეთი საღებავები, რომელიც ჟანგვით ტიპს განეკუთვნება. ალერგიული რეაქცია შეიძლება დაიწყოს საღებავის გამოყენებიდან რამდენიმე საათში, ხოლო მისი გაძლიერება ერთ-ორ დღეში ხდება.

სამკურნალო მცენარეები

სვია

სვია მრავალწლიანი ბალახოვანი მცენარეა. აქვს გრძელი მხვიარა ღერო, რომელიც ეკლებითაა დაფარული. ფოთლები ყუნწიანი მომრგვალო კვერცხისებური ფორმისაა. სამკურნალოდ გამოიყენება მისი გირჩისებურად შეგროვილი ყვავილები, რომელიც ივლის-აგვისტოში, მათი დამწიფების პერიოდში იკრიფება.

ფარმაცოლოგიური თვისებები.

გირჩები შეიცავს ნერვული სისტემის დამამშვიდებელ ნივთიერებას – ლუპულინს. გარდა ამისა – ფლავონოიდებს, ჰორმონებს, ვიტამინებს, რაც მცენარის ანტიანთებით, წყლულის საწინააღმდეგო, კაპილარების გამამგრებელ ანტიალერგიულ და ტკივილგამაყუჩებელ მოქმედებას განაპირობებს. სვიის პრეპარატები დადებითად მოქმედებს ნივთიერებათა ცვლის (მათ შორის, ცხიმოვანი, მინერ-

ალური და წყალ-მარილოვანი ცვლის) პროცესებზე. ექსპერიმენტულად დადგინდა მცენარის ბაქტერიოციდული (ბაქტერიების დამხოცავი) და ფუნგიციდული (სოკოების დამხოცავი) მოქმედება. არის მონაცემები სვიის ესტროგენული (ქალური ჰორმონული) აქტივობის შესახებაც.

ზამოქმნება მელიციტინში:

სვიის გირჩის ექსტრაქტი (გამონაწვლილი) ფართოდ გამოიყენება კოსმეტიკასა და ღერმეტოლოგიაში (ქერტლის, კანის ანთების, ქრონიკული წყლულების დროს).

მცენარის ანტიანთებითი და ანტიალერგიული თვისებები, განაპირობებს მის ეფექტურობას კანისა და ლორწოვანი გარსების დაავადებების დროს.

გირჩების ნაყენი ინიშნება გასტრიტების, გასტროენტერიტების (კუჭისა და ნაწლავების ანთების), ნაღვლის ბუშტისა და ღვიძ-

ლის დაავადებების დროს, როგორც მდის აღმკვეთი და საჭმლის მონელების გასაუმჯობესებელი.

საშუაღმება.

სხვა მცენარეებთან კომბინაციაში სვია გამოიყენება საშარდე გზებისა და თირკმლის დაავადებების დროს, როგორც ანტიანთებითი, შარდმდენი და მინერალური ცვლის მარეგულირებელი საშუალება.

მცენარის საძილე მოქმედება

კი მომატებული ნერვული აგზნების, ძილის დარღვევის, ვეგეტოღისტონისა და კლიმაქსის დროს გამოიყენება.

სვიის ზეთი შედის პრეპარატ „ვალოკორინში“, რომელიც ინიშნება კორონარული სისხლძარღვების მსუბუქი სპაზმების, ტაქიკარდიის (გულის აჩქარების), უძილობის, ნაწლავის სპაზმის დროს და ჰიპერტონიული დაავადების ადრეულ სტადიაზე.

ზამთრის ტრავმატიზმი

ფროთხილად, მოყინულთა!

დეკემბერში მოსულმა თოვლმა ბევრი საზრუნავი გავიჩინა. თოვლს სინოპტიკოსები იანვარშიც გვირბედიან, ამიტომ ბავშვებს კვლავ ექნებათ ყინულზე გასრიდების საშუალება. ასეთ დროს, ისინი „მეხუთე წერტილზე“ ეცემიან და ზოგჯერ უეცარ, ძლიერ ტკივილს გრძობენ – ეს კულუსუნის დაჟეჟილობა გახლავთ.

კულუსუნის ტრავმირება ფერდობზე ცივით სრიალის დროსაც შეიძლება, როცა პატარა, ცივასთან ერთად შესტება ხოლმე შემადღებულ ადგილებში. საკმაოდ ხშირია მოყინულ კიბეზე ფეხის დასხლტომის შემთხვევა. ამ თვალსაზრისით, სარისკოა ნებისმიერი ბავშვური ხუმრობა: მაგალითად, დაჯდომის მომენტში ამხანაგისთვის სკამის გამოცლა. კულუსუნის დაჟეჟილობის დროს, ადამიანს აქვს ტკივილები სიარულისას, ჯდომისას – კულუსუნის არეზე ხომ მენჯისა და შორისის მრავალი კუნთია, აქვე მდებარეობს ნერვული წნულები.

რა ვიღონოთ

ასეთი ტრავმის მიღებისას, ბავშვს უნდა გავხადოთ, დავაწვიონოთ მუცელზე და დაჟეჟოთ ადგილას სასწრაფოდ დავალოთ ცივი ტილო, რომელიც პერიოდულად უნდა ვცვალოთ. ცივი საფენების კეთება ზოგჯერ, რამდენიმე საათის განმავლობაშია საჭირო. თუ ტკივილი არ კლებულობს, ბავშვს ტკივილგამაყუჩებელი და ანტიანთებითი საშუალება უნდა მისცეთ საჭირო დოზით.

როცა მდგომარეობა შემსუბუქდება, დაზარალებულს შეუძლია

დაწვეს ზურგზე, მაგრამ არა რბილ, არამედ ნახევრად მყარ ზედაპირზე. თუ მეორე დღეს ტკივილი ისევ რჩება, მისი მოხსნა ნატრიუმის დიკლოფენაკიანი საცხით შეიძლება. უმნიშვნელო ტრავმის დროს, ტკივილი 2-3 დღეში გაივლის. თუ ჩივილები გახანგრძლივდა და ბავშვს სიარულის დროს ტკივილი ან დისკომფორტი აწუხებს, აუცილებლად მიმართეთ ქირურგს.

კულუსუნის ტრავმა მტკივნეულს ხდის დეფეკაციას (კუჭში გასვლას), ამიტომ პირველ დღეებში, ბავშვს ისეთი საკვები უნდა მისცეთ, რომელიც გაუიოლებს კუჭის მოქმედებას (ჭარხალი, შემწვარი ვაშლი, შავი ქლიავის ჩირი).

კულუსუნის დაზიანება შეიძლება მოხდეს ხშირი და უმნიშვნელო ტრავმების შედეგად – მაგალითად, მოტოციკლზე მგზავრობისას, გამხდარი ბავშვის თავისებური ჯდომისას (როცა მას მუხლები ნიკაბთან უწყვეთია). დაცემისა და დაჟეჟილობის თავიდან აცილება შეუძლებელია, მაგრამ სწორად ჯდომა კი აუცილებლად უნდა ვასწავლოთ პატარებს.

ხართ თუ არა იდეალური ქალი?

ყველა მამაკაცი აღიარებს, რომ ზოგიერთი ქალი მეტის-მეტად დამოუკიდებელია, ზოგი კი ადვილად ექცევა სხვისი გაგლეჩის ქვეშ და იცვლის შეხედულებებს. ქალების უმრავლესობას კი ძალიან უყვარს საკუთარი პერსონის იდეალების ბურუსში გახვევა, თუმცა — მეტ-ნაკლებად. თუ გსურთ გაერკვეთ, რამდენად შეიძლება გენოდოთ „იდეალური ქალი“, შეარჩიეთ ტესტის საგარაუდო პასუხებიდან ერთ-ერთი — ყველაზე შესაფერისი.

1) როგორ ექცევით იმ თანამშრომლებსა და მეგობრებს (განსაკუთრებით მამაკაცებს), რომელთა გვერდით ყოფნაც მინცლამინც არ გსამოწმებთ?

- ა) ცდილობთ, შეინარჩუნოთ სიმშვიდე — 0;
- ბ) გულსხდილად ეუბნებით ყველაფერს, რასაც მათზე ფიქრობთ — 2;
- გ) ცდილობთ, ისე მოავგაროთ საქმეები, რომ იშვიათად შეხვდეთ მათ — 2;
- დ) ცივად, მაგრამ თავაზიანად ექცევით — 1.

2) ჩვეულებრივ, როგორ იქცევით, როცა საყვარელ ადამიანთან რაიმე წვრილმანის გამო გიწვევთ კამათი?

- ა) საკუთარ აზრს არ იცვლით, მაგრამ ურთიერთობის გამწვავების თავიდან ასაცილებლად, ეთანხმებით ხოლმე და კამათს წყვეტთ — 0;
- ბ) ნერვიულობთ და ამას ვერც მალავთ — 1;
- გ) დაუფარავად დასცინით — 2;
- დ) ცდილობთ, აუხსნათ, რომ წვრილმანების გამო კამათი არ ღირს — 3.

3) როგორ მოიქცევით, თუ შეიტყობთ, რომ თქვენმა მეუღლემ ადრე დაგვეძღო წვეულებათაზე წასვლა გადაიფიქრა და ეს არც კი შეგითანხმებ?

- ა) დაიწყებთ იმაზე ფიქრს, თუ როგორ გადაუხადოთ სამაგიერო უახლოეს პერიოდში — 0;
- ბ) აბიულებთ ავიხსნათ, რატომ მოიქცა ასე — 1;

გ) იტირებთ, ნერვებს მოიშლით და გაეზუტებით — 2;

დ) საკუთარ თავში ჩაიკეტებით და რამდენიმე დღე შინიდან საერთოდ არ გახვალთ — 3.

4) როგორ მოიქცევით, თუ შემთხვევით ქუჩაში ჩავლითსა და დინასავით, რომ თქვენი ქმარი უცხო გოგონასთან ერთად, კაფეში ზის და ბედნიერი სახით ყავას მიირთმევს?

ა) მაშინვე შეხვალთ, მაგიდას მოუვლებით და ისე მოიქცევით, თითქოს უცხო გოგონა იქ საერთოდ არ არის — 3;

ბ) შეხვალთ და თითქოს ვერც შეამჩნიეთ, სხვა მაგიდას მოუვლებით — 1;

გ) გაიქცევით, შინ შეიკეტებით და მთელ დღეს ტირილში გაატარებთ — 2;

დ) ქუჩიდან ხელს დაუწვევთ — იცოდეს, რომ დაინახეთ! — და გზას მშვიდად გააგრძელებთ — 0.

5) როგორი რეაქცია გექნებათ თუ თქვენი მეუღლე თქვენი თანდასწრებით სხვა ქალს დაუწყებს არმყეს?

ა) მაშინვე შეაწყვეტინებთ საუბარს და მოსთხოვთ, რომ თავი შეიკავოს ასეთი ქცევისაგან — 1;

ბ) კომპანიაში მყოფ რომელიმე მამაკაცს აირჩევთ და იმავე მეთოდით გადაუხდით სამაგიეროს — 0;

გ) მთელი საღამოს განმავლობაში, ქმარს ერთი ნაბიჯითაც არ მოშორდებით — 3;

დ) ეცდებით, მის ქცევას ყურადღება არ მიაქციოთ — 2.

6) როგორ მოიქცევით, თუ შეამჩნევთ, რომ წვეულების დროს, თქვენი მეუღლე ხშირად გტოვებთ უყურადღებოდ?

ა) როცა მოგიახლოვდებით, ცივად შეხვდებით — იქნებ, რაიმეს მიხვდეს — 3;

ბ) მოიცდით და რამდენიმე წუთში, მასთან მიხვალთ იმის შესასწავლად, რომ მისი ყურადღების მთავარი ობიექტი თქვენ უნდა იყოთ — 2;

გ) რომელიმე მამაკაცთან კუკლუცობას მიჰყოფთ ხელს — 1;

დ) ფრთხილად მიადგევით ყურადღებას იმას, თუ ვის რაზე ესაუბრება — 0.

7) როგორი რეაქცია გექნებათ, თუ ქუჩაში დათქმულ პეიჯზე თქვენი რჩეული 45 წუთით დაიკავანებს?

ა) აგრძობინებთ, რომ ასეთი ქცევა დაუშვებელია — 0;

ბ) მოვა თუ არა, ზურგს შეაქცევთ და წახვალთ — 1;

გ) სიხარულით შეეგებებით — 2;

დ) გაბრაზებული, ჩხუბს დაუწყებთ — 3.

8) როგორ იქცევით, როცა გრძობთ, რომ მეუღლე ელემენტარულ სურვილებსაც კი არ გისრულებთ, თანაც — სრულიად უმიზეზოდ?

ა) მოუწყობთ „საქმის გარჩევის“ სცენას — 3;

ბ) აგრძობინებთ, რომ ნაწყენი ხართ — 2;

გ) არაფერს შეამჩნევთ — 1;

დ) მოსთხოვთ, რომ გაითვალისწინოს თქვენი ინტერესები და სურვილები — 0.

დააჯამეთ ქულები

1-7 ქულა: თქვენ იმ ტიპის ქალთა რიგს მიეკუთვნებით, რომლებმაც კარგად იციან, რა სურთ. მშვენივრად გაქვთ შესწავლილი მამაკაცების ხასიათი, მათი უარყოფითი მხარეები და მოხერხებულად იყენებთ ამას საიმისოდ, რომ იდეალურ ქალად წარმოაჩინოთ თავი. საკმაოდ ანგარიშიანი ბრძანდებით, მაგრამ ორი მშვენიერი თვისება გაქვთ — დიდსულოვნება და მოთმინების უნარი, ამიტომაც თამამად შეიძლება გინოდონ „იდეალური ქალი“, რომლის ბოლომდე „ამოხსნასაც“ ვერაფერ შეძლებს.

8-16 ქულა: გგონიათ, რომ მამაკაცებს კარგად იცნობთ, მაგრამ ეს ასე არ არის. თეორიული ცოდნით კი ხართ შეიარაღებული, მაგრამ პრაქტიკულად მომგებიან სიტუაციაში მოხვედრას უმეტესად ვერ ახერხებთ. ცდილობთ, „იდეალური ქალის“ იმიჯი შეიქმნათ, მაგრამ

ერთი არასწორი ნაბიჯი და ეს იმიჯი მაშინვე იმსხრევს. სამაგიეროდ, ყველა აფასებს თქვენს გულწრფელობას და მზარულ ხასიათს. სწორედ ამ თვისებების გამო, საყვარელი მამაკაცისთვის შეუცვლელი ქალი ხართ.

17-23 ქულა: საერთოდ, ადამიანებს არ ენდობთ. გიყვართ ხელმძღვანელობა და პირდაპირობა, თანაც ფიქრობთ, რომ ბოლომდე გახსნილი უნდა იყოთ და „იდეალური ქალის“ იმიჯს არასდროს ირგებთ. საკმაოდ მომთმენი ხასიათის მამაკაცი გჭირდებათ, რადგან თქვენს აგრესიულობას ბევრი ვერ გაუძლებს. მთავარი კი ის არის, რომ მუდამ ინიციატივის როლში გსურთ ყოფნა და საყვარელ მამაკაცს საკუთარი თავის გამოვლენის საშუალებას არ აძლევთ, — ეს კი მამაკაცებს არ უყვართ.

2003 წლის ასტროლოგიური პროგნოზი

„გზის“ წინა ნომერში თქვენი საქმიანი ცხოვრების პროგნოზი გაგაცანით. ახლა კი, დაპირებისა-მებრ, მოგიხსნით იმაზე, თუ რა პერსპექტივა გელით, ასტროლოგების თქმით, პირად და ოჯახურ ცხოვრებაში და რა პრობლემები შეიძლება შეგექმნათ ჯანმრთელობის მდგომარეობის მხრივ.

თხის რქა – 22/XII-20I

ბევრი თქვენგანი ისთვის, 2003 წელს პირადი ცხოვრება სამსახურსა და კარიერაზე გაცილებით მნიშვნელოვანი იქნება. არასტაბილურ ცოლ-ქმარსა და სასიყვარულო წყვილს ურთიერთობა შეიძლება უფრო გაუართულდეს. გაუგებრობა და უთანხმოება კვლავ და კვლავ ჩაგაფიქრებთ თქვენი კავშირის მომავალზე. გართულებები ჰარმონიული წყვილების ურთიერთობაშიც შეიძლება განჩნდეს, მაგრამ უნდა გახსოვდეთ, რომ ასეთ დროს საჭიროა მოთმინება და შემწყნარებლობა გამოიჩინოთ და ყველა სიძნელეს გადალახავთ. თხის რქის ენერგეტიკული პოტენციალი მთლად სასურველ დონეზე არ იქნება, რაც ნოყიერ ნიადაგს შექმნის ძველი, ქრონიკული დაავადების „გამოსაცოცხლებლად“ ან ახალი სენისთვის. ამიტომ ეცადეთ, ჯანსაღი ცხოვრების წესს მისდით და თავს მოუაროთ.

პირველი – 2I-19II

2003 წელი ძალზედ საინტერესო ხანა თქვენთვის, ემოციური თვალსაზრისით. თუ თქვენს ცხოვრებაში ცოტა ხნის წინ განჩნდა ახალი ადამიანი, შეგიძლიათ მშვიდად გააგრძელოთ ურთიერთობა, ივლის-აგვისტოდან მას საკმაოდ სერიოზული სახე მიეცემა. შემოდგომაზე ღრმა სასიყვარულო განცდები გელით, თქვენ წინაშე საცხოვრებელ პირობებთან დაკავშირებული პრობლემებიც წამოიჭრება, რომლის გადაჭრასაც დიდი ძალისხმევა დასჭირდება. მსგავსი საზრუნავი დაოჯახებულ მერწყულებსაც გაუჩნდებათ, რომლებიც, შესაძლოა ბინის გამოცვლის საჭიროების წინაშე აღმოჩნდნენ. ბევრ ოჯახს შეიძლება განათლებასთან ან მოწყობასთან დაკავშირებული ხარჯების გაწევა მოუწევს. არცთუ ისე უზრუნველი წელი ელით იმ მერწყულებს, რომლებიც სასიყვარულო სამკუთხედში არიან მოქცეულნი. წლის მეორე ნახევარი, საიდუმლოს გამჟღავნების საშემოწებებს შეიცავს...

მერწყულის ენერგეტიკული პოტენციალი არცთუ ისე სახარბიელოა. ეცადეთ, არ

ულალატოთ ჯანსაღი ცხოვრების წესს, რათა თავი დაიხდეთ ძველი დაავადებების რეციდივისა და ახლის გაჩენისგან.

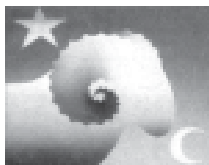
თევზები – 20II-20III

წლის პირველ ნახევარში პირადი ცხოვრება თქვენთვის უკანა პლანზე გადაიწვეს, რადგან ძალზედ დაკავებული იქნებით პროფესიული საქმიანობით. თქვენი ნაცნობების წრე შეიძლება საკმაოდ შევიწროვდეს, სამაგიეროდ, თავს გაგასხენებენ ადამიანები შორეული წარსულიდან, რომელთა შორის აღმოჩნდება ისეთი, ვინც თქვენს ახალ გატაცებად შეიძლება იქცეს. მეუღლეებსა და არასტაბილურ სასიყვარულო წყვილებს, განსაკუთრებით წლის მეორე ნახევარში ელით; ამ დროს შეიძლება დაინგრეს ყველაფერი ის, რასაც კარგა ხანს, ჩვეულ და ძალზედ მყარ სამყაროდ მიიჩნევდით. ბევრ თქვენგანს პრობლემები შეექმნება შეილებთან ურთიერთობებში. გამოიცილებული არ არის, რომ ეს დროებითი მოვლენა იქნება, მაგრამ ნებისმიერ შემთხვევაში, სასიკეთო ინიციატივა თევზებისგან უნდა მოდიოდეს.

თევზების ენერგეტიკული პოტენციალი სტაბილურობით არ გამოირჩევა. ვარსკვლავები გირჩევენ, აქტიურად მისდით სპორტს, ხშირად გახვიდეთ ბუნებაში. ასაკოვანი და ხანდაზმული ადამიანები კი – განსაკუთრებული გულისყურით უნდა მოეციდონ საკუთარი ჯანმრთელობის მდგომარეობას, რათა არ დაუშვან დაავადებების გამწვავება.

პირი – 2III-20IV

წლის პირველი ნახევარი უაღრესად საინტერესო, რომანტიკული იქნება. დაგვირგვინდება თუ არა ეს ქორწინებით, დანამდვილებით არავინ იცის, მაგრამ ნებისმიერ შემთხვევაში, წლის მეორე ნახევარში სიახლეს უნდა ელოდოთ. დაოჯახებული ვერძები შეილებზე ზრუნვით იქნებიან დაკავებულნი, ბევრ ოჯახს კი, ახალი წევრი შეემატება. ჰარმონიულ საოჯახო წყვილებს ხანდაზმულ მშობლებზე ან ნათესავებზე ზრუნვა მოუწევთ, „პრობლემურებს“ კი, შეიძლება გაყარაზე

ფიქრი მოუხდეთ.

წლის პირველ ნახევარში, ვერძს საკმაოდ მაღალი ენერგეტიკული პოტენციალი აქვს და არანაირი დაავადება არ ემუქრება. ძველი ავადმყოფობის რეციდივის ან ახალი სენის სამიშროება შემოდგომის სამივე თვეში შეიძლება დაეგეჟქროთ.

პირი – 2IV-2IV

არ არის გამორიცხული, რომ მთავარი მოვლენები თქვენს ცხოვრებაში სწორედ საოჯახო ან სასიყვარულო სფეროში მოხდეს. ბევრმა კურომ 2002 წელს უკვე არსებითად მოაგვარა თავისი საბინაო პრობლემა და ახალი წლის პირველ ნახევარში, ეს მდგომარეობა საბოლოოდ განმტკიცდება. ბევრ ოჯახს შეილი და შეილიშვილი შეემატება. წლის მეორე ნახევარში ბევრი პრობლემა გაუჩნდება შეყვარებულებს: შეიძლება, გრძობები გაციდეს, ჩამოვარდეს უთანხმოება და საქმე განშორებამდეც კი მივიდეს. თუ ერთმანეთის მიმართ უწინდელ ლტოლვას ვეღარ გრძობთ, იქნებ უზჯოვსიც იყოს, რომ დაემშვიდობოთ ერთმანეთს და უფრო პერსპექტიულ ურთიერთობებზე გადაერთოთ. წლის მეორე ნახევარში, დაოჯახებულ წყვილებს შეილებთან დაკავშირებული პრობლემები შეაწუხებთ. ორსულ ქალებს საკუთარი ჯანმრთელობის გაკონტროლება მართებთ, რადგან შესაძლებელია მოულოდნელი გართულებები. კუროებს არ ემუქრებათ ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული რაიმე განსაკუთრებული პრობლემები, თუმცა შეიძლება, თავი იჩინოს მათთვის ჩვეულმა ტენდენციამ წონის მომატებისკენ.

პირები – 22V-21VI

თქვენი პირადი ცხოვრება ძალზედ ცვალებადი იქნება. ზოგიერთ მარნბავს სხვა ქალაქში ან ქვეყანაშიც კი მოუწევს წასვლა, ზოგს – გაყრა ელის, ზოგს – მწვავე გარჩევები პარტნიორთან. განსაკუთრებით ინტენსიურად მსგავსი პროცესები წლის მეორე ნახევარში გამოვლინდება. ამავე დროს, შესაძლოა რაღაც უძრავი ქონება შეიძინოთ.

ზოგს სასიყვარულო კავშირის განახლება ელის, რაც საკმაოდ მყარ საფუძველზე მოხდება. საჭიროა ოჯახურ-ნათესაურ ურთიერთობებში სიციხის შეტანა. ნათესაური კავშირები ძალზედ მნიშვნელოვან როლს შეასრულებს თქვენს ცხოვრებაში.

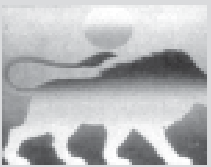
ძველი წლის მანძილზე მხნედ და ენერგიულად იგრძნობ თავს, რაც აქტიურ საქმიანობაშიც შეგიწყობთ ხელს და იმავდროულად დაგეხმარებათ, რომ მუდამ საჭირო დროს გაჩნდეთ საჭირო ადგილზე.

პირნისი - 22/VI-22/VII

ბევრი ცვლილება მოხდება თქვენს სახლშიც და ოჯახშიც. მარტოხელა კირჩხიბები თავიანთ მთავრად ნახევრებს იპოვიან და წლის ბოლომდე, დაოჯახდებიან. ახალი სახლის ან ბინის შექმნა ცხოვრების პირობებს გაუმჯობესებს სტაბილურ წყვილებს. მათ, ვისაც პირად ურთიერთობებში სერიოზული პრობლემები აქვთ, რთული პერიოდის გავლა მოუწევთ, რომელიც თითქმის 2 წელიწადიკი შეიძლება გაგრძელდეს. ამ პერიოდში, ბევრ კავშირს გადასინჯავთ და ზოგს წერტილიც შეიძლება დაუსვათ. შესაძლოა, თქვენმა ან თქვენი პარტნიორის ახალმა სიყვარულმა კარდინალურად შეცვალოს თქვენი ცხოვრება. წლის მთავრად ნახევარში, ბევრ პრობლემას მოგიტანენ ნათესავები, რომლებთან ურთიერთობებიც შეიძლება საგრძნობლად დაგეძახოთ. ის პრობლემები, რომელიც შექმნილია გაჩნდება, საკმაოდ დიდხანს გაგრძელდება, მაგრამ – არა დაუსრულებლად. სამაგიეროდ, მათთან ჭიდილი სიბრძნის შეგმატებთ. ასტროლოგები გირჩევენ, ყურადღება მიაქციოთ ჯანმრთელობას, მით უმეტეს იმ შემთხვევაში, თუ ადრე რაიმე პრობლემა გქონდათ. მისდით ჯანსაღი ცხოვრების სტილს და საჭიროების შემთხვევაში, კვალიფიციურ სპეციალისტს მიმართეთ.

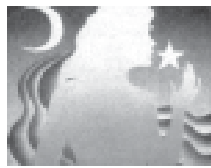
ლომი - 23/VII-23/VIII

ლომების პირადი ცხოვრება საკმაოდ საინტერესო და ბოლოქარიც შეიძლება იყოს. სასიყვარულო შესაძლებელია, რომ ახალი რომანიც გააბათ, რომელიც ძველი კავშირის გაწყვეტით დასრულდება. მარტოხელა ლომებს პირადი ცხოვრების მოწყობის კარგი შესაძლებლობა მიეცემა. იმ წყვილებს, რომლებიც გაყრას გადაწყვეტენ, ყველაზე დაძაბული დღეები წლის მთავრად ნახევარში ელით, როცა ქონების გაყოფისა და შვილების ბედის გადაწყვეტის დრო

დადგება. სტაბილურ მეუღლეებს ასევე მოუწევთ შვილებთან დაკავშირებული პრობლემების გადაჭრა – მათი ასაკის შესაბამისად. 2003 წლის შემოდგომა, შეყვარებულთათვის გამოცდის ხანა იქნება. ვინც მას გაუძლებს, ბედნიერიც იქნება – თანაც იმგვარად, როგორც ეს თავად ჰქონდა წარმოდგენილი. წლის პირველ ნახევარში, ლომი ძალიან მხნე, ჯანმრთელი და აქტიური იქნება. სექტემბრიდან, გარკვეული არასტაბილურობა შეინიშნება. უნდა განსოვდეთ – ნერვული უჯრედების აღდგენა არ ზღედა, ამიტომ ეცადეთ, თავი აარიდოთ სტრესსა და ტრავმასაში სიტუაციებს.

ქალწული - 24/VIII-23/IX

ქალწულთა უძრავ-ლესობისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი მოვლენები ოჯახში მოხდება. თქვენ რთული საბინაო – ზოგს ბინის, ზოგს აგარაკისა თუ სხვა უძრავი ქონების შექმნასთან დაკავშირებული პრობლემის გადაწყვეტა მოგიწევთ. ძველი წლის მანძილზე, საკმაოდ არასტაბილურ ემოციურ ფონზე მოვიხილავთ ცხოვრებას. წლის მთავრად ნახევარში, ნაკლებად მეგობრული წყვილები ერთმანეთთან უფრო დიდ კონფრონტაციაში შევლენ. ნაცნობთა წრე შევიწროვდა და ბევრი ქალწული აღმოაჩენს, რომ მის გარემოცვაში მხოლოდ უერთგულესი, ბევრჯერ გამოცდილი მეგობრებიღა დარჩნენ. წლის პირველ ნახევარში, ქალწულებს არც ისე მაღალი ენერგეტიკული პოტენციალი აქვთ, რაც დაღლილობასა და მოთენთილობის შეგრძნებაში გამოვლინდება. ხანდაზმულ ადამიანებს თავიანთი ქრონიკული დაავადებების პროფილაქტიკა მართებთ, ახალგაზრდებსა და ჯანმრთელებს კი, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დაცვას ვურჩევდით.

სასწორი - 24/IX-23/X

ემოციურად უჩვეულო და საინტერესო წელი გელით. იღბალი განსაკუთრებით ქალებს გაუღიმებს, რომლებიც რაინდულად განწყობილი მამაკაცების მფარველობის ქვეშ იმყოფებიან. თუმცა, თავს ვერ დააღწევენ ილუზიებს. განსაკუთრებით გაამახვილეთ ამაზე ყურადღება იმ შემთხვევაში, თუ შეამჩნევთ, რომ ახლობლებთან ურთიერთობის სტაბილურობას საფრთხე ემუქრება. გამოირიცხეთ არ არის, რომ წლის მთავრად ნახევარში, მწარე გამოღვიძება და ბევრი ფასეულობის გადასინჯვა კი მოგიხდეთ. თუ ეს მოხდა, სჯობს, უფრო მოკრძალებუ-

ლი და დამთმობი გახდეთ. წლის პირველ ნახევარში, არც ჯანმრთელობა შეგაწყუბნებთ და არც გუნება-განწყობილება. წლის მეორე ნახევარი ნაკლებად უღრუბლოა – შესაძლოა, გადადილიად და მოღუწებულად იგრძნობთ თავი, ამიტომ, ნუ დაგავიწყდებათ, რომ სასიცოცხლო ძალები ამოუწურავი ნამდვილად არ არის.

ღრინაპალი - 24/X-22/XI

თქვენს პირად ცხოვრებაში გაგრძელდება იმ ცვლილებების პერიოდი, რომელიც უკვე დაწყებულია. იმ წყვილებს, რომელთას გრძნობები შეუსუსტდათ, ალბათ უკვე ამოწურეს ყველაფერი, რაც ერთად უნდა გაეკეთებინათ და ახლა, თავთავიანთ გზებს უნდა დაადგინონ. ყველაზე მწვავე კონფლიქტები წლის მთავრად ნახევარზე მოდის და საკმაოდ ხანს გაგრძელდება. საუკეთესო შემთხვევაში, საქმე კომპრომისით დამთავრდება, ყველაზე უარესი ღრინაპალისთვის ის იქნება, რომ ის დაკარგავს გავლენას თავის შვილებზე. ერთგულ ცოლ-ქმარსაც შვილებისადმი დიდი ყურადღების გამოჩენა მართებთ, რადგან ბავშვებთან დაკავშირებული სხვადასხვაგვარი პრობლემა და ხარვეზები ყველა ღრინაპალს ელის. შეყვარებულებს განსაცდელი წლის მთავრად ნახევარში დაემუქრებათ. ეცადეთ, თავი აარიდოთ ტყუილს – როგორც გარემომცხოვრების, ისე საკუთარი თავის მიმართ. ღრინაპალს ძველი წლის მანძილზე საკმაოდ მაღალი ენერგეტიკული პოტენციალი აქვს და ყოველგვარ საშიშროებას ადვილად აარიდებს თავს.

ქვიშაღრინაპალი - 23/XI-21/XII

ტრანსფორმაციისა და განახლების ძლიერი პროცესები თქვენს პირად ცხოვრებასაც შეეხება. მაგრამ მშვილდოსანი სულ წინ იყურება და მზადაა, ნათელი მომავლისთვის ყველაფერზე უარი თქვას. სწორედ ამ დროს შეიძლება მოგიხდეთ სხვა ქალაქში გადასვლა ან საცხოვრებელი ადგილის გამოცვლა. რაღაც შეიცვლება უახლოეს ადამიანთან ურთიერთობაში. შესაძლოა, ოჯახური ან სასიყვარულო პრობლემები გაიჩნდეთ. ჯანმრთელობის თვალსაზრისით სასიკეთო წელია. ყველა დაავადება თუ ტკივილი გასულ წელს დარჩა და მშვილდოსანთა უმრავლესობა ენერჯისა და ახალი ძალების მოზღვაებას იგრძნობს, ეს კი მათ, ამ უჩვეულო წელს წამოჭრილ ყველა პრობლემასთან გამკლავებაში დაეხმარება.

ამეხიყემა მიიღვედებმა ბახბის ოხსუდი მეგობხის წინააღმდეგ ჯამჰანია გააჩალეს

ბარბის ძველი მეგობრის, თოჯინა მიჯის „ორსული“ ვერსია „უოლ მართის“ სავაჭრო ქსელიდან ამოიღეს. ორსული მიჯი მალაზიის თაროებიდან მას შემდეგ გაქრა, რაც მყიდველებმა მის წინააღმდეგ აქტიური კამპანია გააჩალეს. „უოლ-მართის“

წარმომადგენლებმა მომხმარებლის პრეტენზიები საფუძვლიანად მიიჩნიეს და სათამაშო კომპლექტი – „ბედნიერი ოჯახი“, რომლის შემადგენლობაშიც, ორსული მიჯის გარდა, მისი მუდღე და 3 წლის ვაჟიც შედიოდა, სავაჭრო ქსელიდან ამოიღეს. თოჯინის მწარმოებლებს მომხმარებელთა დაკავშირებით, ვერჯერობით, კომენტარი არ გაუკეთებიათ. მიჯის წარმოება 1963 წელს დაიწყო, 1991 წელს თოჯინა „გათხოვდა“. გარკვეული ხნის შემდეგ კი, მეწარმეებმა „ორსული“ ვერსიის გამოშვება გადაწყვიტეს. ორსული მიჯი ხელზე საქორწინო ბეჭედს ატარებს, მის კომპლექტში კი თოჯინის საწოლი, ბავშვის გადასახვევი მაგიდა, სათამაშოები და რადიოდირა შედის. ორსული თოჯინის მოწინააღმდეგენი თავიანთ კამპანიას იმით ამართლებენ, რომ ამ ვერსიის გამოშვებამ, შესაძლოა, ხელი შეუწყოს მცირეწლოვანი ბავშვების ორსულობას, რადგან პატარები ოცნებობენ, იყვნენ ისეთები, როგორებიც ბარბი და მისი მეგობრები არიან.

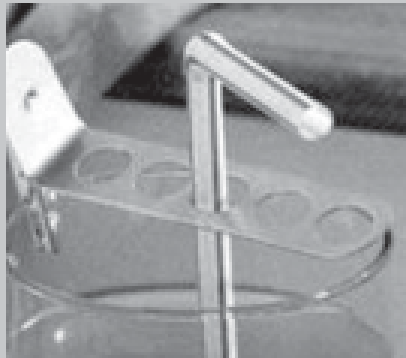
ბაიყეხები სახაღბოდ გახობგეს

ირანის ქალაქ თავრისში, ექვსი ბაიყერი სახაღბოდ, ქალაქის ცენტრში მღებარე ბაღში გარობგეს ადგილობრივ როკერებს ასეთი სასჯელი ქალაქის მოსახლეობის დატერორების გამო მიესაჯათ. ბაიყერები თავიანთ მოტოციკლებს ქალაქის ქუჩებში დაქროლებდნენ, შიშის ზარს სცემდნენ ქალებს და ხშირ შემთხვევაში, უდანაშაულო გამგლელებს ურტყამდნენ კიდევ. ბოლოს და ბოლოს, ქალაქის ხელისუფლებას მოთმინების ფიალა აევსო და ექვსი მათგანი სამართლიანად დასაჯა: თითოეულ ბაიკერს 120 როზგი გადაუჭირეს.

ინდოეთის მევიდხმა ახადი ხეჰოხდი დაამყახა

27 წლის ინდოელმა ტრიმურტიმ 303 ცალი კოქტეილის საწრუპის პირში მოთავსება შეძლო და სავარაუდოა, რომ გინესის რეკორდების წიგნში თავის კუთვნილ ადგილსაც დაიკავებს. წინა რეკორდსმენთან, შვეიცარიელ მარკო პორტესთან შედარებით, ტრიმურტიმ 93 საწრუპით მეტი დაიტია პირში. თუმცა, ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ ტრიმურტი ინდოეთში თავისი სხვა რეკორდითაც იყო ცნობილი: მან ჩვეულებრივ, საფოსტო ბარათზე 44 ათასი ასო-ნიშანი დაატია.

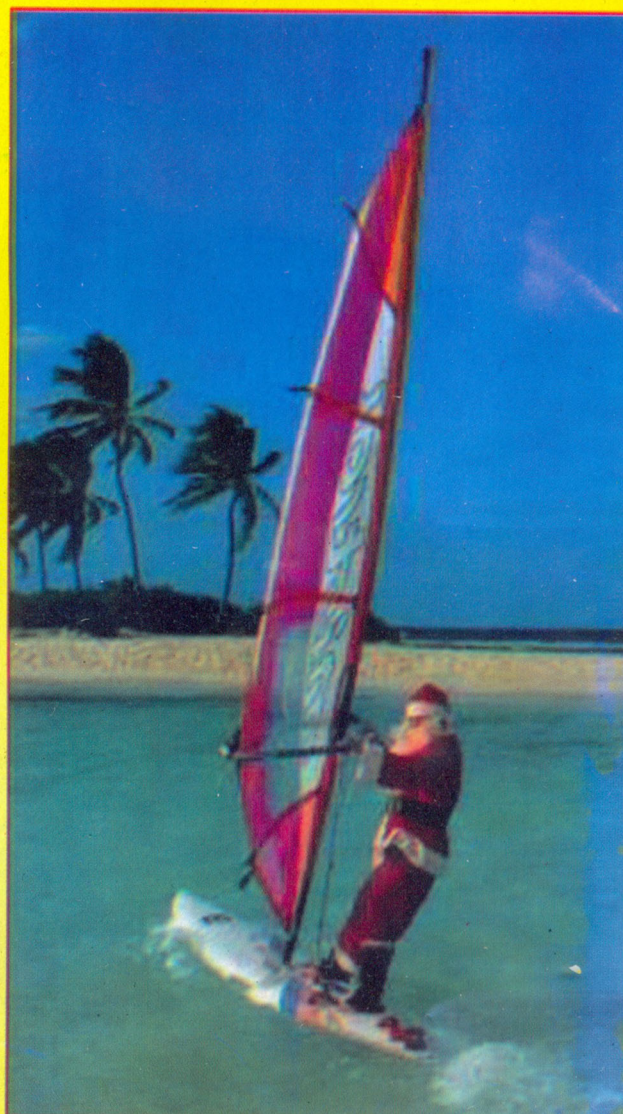
ამეხიყემა მესაზღვრეებმა სანტა-ჯდაუსი დაჯავეს

კანადის ქალაქ ონტარიოს მცხოვრები, ჯონ ფულტონი, ამერიკელმა მესაზღვრეებმა მას შემდეგ დააკავეს, რაც მან მდინარე ნიაგარაზე გამავალი საზღვარი ვინდესერფინგით დაარღვია და კანადური ფორტელიდან ამერიკულ ბუფალოში ამოყო

თავი. 42 წლის ფულტონი სანტა-კლაუსის კოსტიუმში იყო გამოწყობილი; იგი ტრადიციისამებრ, საშობაოდ უკვე მეთვრამეტე წელია, ამ გზით სტუმრობს შტატებს. ამჯერად მესაზღვრეებს მოთმინების ფიალა აევსოთ და იგი დააკავეს. როგორც ჩანს, ფულტონი ამ ფაქტით დიდად შეწუხებული არ უნდა იყოს. მისი თქმით, მას ესმის, რომ 11 სექტემბრის ტერაქტის შემდეგ, საზღვრის კონტროლი გაძლიერებულია. „რა თქმა უნდა, მე ამ ქვეყანას არალეგალური გზით ვესტუმრე“, – აღიარა მან CNN-ის ჟურნალისტების წინაშე. მან აშშ-ის სასაზღვრო ძალების ოპერატიული ქმედებაც შეაქო და აღნიშნა, რომ მისი დაკავება საკმაოდ კარგი რეკლამა იქნება მესაზღვრეებისათვის, რომლებიც საზღვარზე თვით სანტა-კლაუსებსაც კი აკავებენ. ფულტონი ყოველწლიურად, სერფინგის მეშვეობით კვთის საზღვარს. მისი ვიზიტის მიზანი კი, საქველმოქმედო ორგანიზაციებისათვის შეწირულობების შეგროვება გახლავთ, რათა შემდგომ, შეგროვილი თანხით დახმარება გაუწიონ კანადელ უსახლკაროებს და მცირე შემოსავლების მქონე ახალგაზრდებს.

ფოტოკონკონიონები

განახლებული

628

N19 26/XII.2002-8/1-2003

თემატიკა

მკურნალო

სამედიცინო ჟურნალი

ფასი 70 ლ.

მთავარი თემა
ოჯახური
ურთიერთობები

მედიცინა
საახალგაზრდო

თროვა და
განხილვა

მამაკაცი და
ორი ქალი

რამდენი სტივა
აღამიანს

პანკრეატიტი

გერონტოლოგიის სტრუქტურა 2003 წლისთვის!

გისურვებთ

ჯანმრთელობას!